

ສັບປຸງ ແລະ

ຖິ່ນຍູ້ອາໄສທີ່ສຳຄັນຂອງສັບປຸງ

ໃນແຂວງບໍລິຄາມໄຊ

Integrated Ecosystem and Wildlife Management Project

April 2006

Copyright © 2006

Integrated Ecosystem and Wildlife Management Project:
Bolikhamxay Province Provincial Agriculture and Forestry Office and the Wildlife Conservation Society. Reproduction of material from this document for education or other non-commercial purposes is authorized without prior permission, provided that the source is acknowledged.

Disclaimer:

The interpretations express in this report represent those of the authors and do not imply the endorsement of Wildlife Conservation Society or the donor. The designation of geographical entities and their presentation in this report do not imply an opinion on the part of Wildlife Conservation Society concerning the legal status of any county, territory or area, or its authorities, or the delimitation of its frontiers or boundaries.

Cover Illustrations:

Background Phou cvcv Photo: IEWMP.

Citation:

IEWMP 2006 *Significant Wildlife and WILDLIFE Habitats of Bolikhamxay Province*. Bolikhamxay Provincial Agriculture and Forestry Office and Wildlife Conservation Society. Vientiane Lao PDR.

Copies available from:

Bolikhamxay Provincial Agriculture and Forestry Office
Bolikhamxay Province or
Wildlife Conservation Society – Lao Program
Vientiane, Lao PDR
Tel/Fax: +856 21 215400
Email: wcs-Lao@wcs.org

ສັດປ່າ ແລະ ທຶນຢູ່ອາໄສທີ່ສໍາຄັນຂອງສັດປ່າ ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

1. ອະລົມພະບົດ

1.1 ເປົ້າໝາຍ ຂອງປິ້ນຫົວນີ້

ຫົວນີ້ ມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍ
ເພາະມັນສັງລວມເອົາເນື້ອ
ໃນ ສໍາຄັນຕ່າງໆ ຂອງບິດ
ລາຍງານສະບັບນີ້

ບິ້ນຫົວນີ້ ຂຸງຂຶ້ນສໍາລັບພະນັກງານການນຳ ແລະ ພະນັກງານວິຊາການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບ
“ວຽກງານອະນຸລັກ” ສັດປ່າ ແລະ ທຶນຢູ່ອາໄສຂອງມັນ ຢູ່ໃນ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ. ບິ້ນຫົວນີ້
ບໍ່ໄດ້ມີທິບ່າດລະອຽດ ກ່ຽວກັບຊະນິດພັນ ສັດປ່າຂອງໝົດຢູ່ພາຍໃນ ແຂວງ, ແຕ່ໄດ້
ເວົາເຖິງ ສັດປ່າຊະນິດສໍາຄັນ ທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມເອົາ ໄຈໃສ່ ເພື່ອຄວາມຢູ່
ລອດຂອງມັນ. ເປົ້າໝາຍຂອງປິ້ນຫົວນີ້ ແມ່ນ ເພື່ອເນັ້ນ ເຖິງວ່າ: ແມ່ນຫຍັງແທ້ ຫີ່ຈຳເປັນ
ຕ້ອງໄດ້ອະນຸລັກ, ຫຼາຍກວ່າການປົກປັກກັກສາ ແບບລວມໆ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນ ຈະດຳ
ເນີນການອະນຸລັກແນວໃດ. ພວກເຮົາຕ້ອງໄຈ້ແຍກ ໃຫ້ ຮູ່ວ່າ “ແມ່ນຫຍັງ” ກ່ອນທີ່
ຈະກ້າວໄປສູ່ “ເຮັດແນວໃດ”, ສະນັ້ນບິ້ນຫົວນີ້ ຈຶ່ງເປັນ ພົງບາດກ້າວເລັ້ມຕົ້ນເທົ່ານັ້ນ.

1.2 ເປັນຫຍັງ ຈຶ່ງແມ່ນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ມີເນື້ອທີ່ປ່າ
ໄມ້ ແລະ ສັດປ່າ ທີ່ສໍາຄັນທີ່
ສຸດຈຳນວນ ໃນການອະນຸລັກ

ສ ປ ປ ລາວ ປະກອບດ້ວຍ 17 ແຂວງ (ໃນນັ້ນ ມີ 1 ນະຄວນຫຼວງ), ໃນປັດຈຸບັນ
ມີພົງງແຂວງບໍລິຄຳໄຊເທົ່ານັ້ນ ໄດ້ຖືກລັດເລືອກ ເປັນຕົວແໜ່ງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ໂຄງການອະນຸ ລັກ ທີ່ໄດ້ຮັບທຶນຈາກ ກອງທິນສິ່ງແວດລ້ອມໂລກ (GEF). ເປັນ ຫຍັງ?
ເຫດຜົນ ມີຄື ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ມີຄວາມສໍາຄັນສູງລະດັບໂລກ ສໍາລັບການອະນຸລັກສັດປ່າ
ແລະ ຂຶ້ວນາງພັນ. ຄວາມສໍາຄັນດັ່ງກ່າວ ມາຈາກທີ່ຕັ້ງຂອງແຂວງ ຊຶ່ງສ່ວນໜຶ່ງ ນອນ
ຢູ່ໃນເຂດສາຍພູ້ວາງ (ຫຼືສາຍພູ້ອານາມ). ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ເຊັ່ນ ອົງການກອງທິນ
ທຳມະຊາດໂລກ (WWF) ໄດ້ດຳເນີນການວິເຄາະ ຢ່າງລະ ອູດ ກ່ຽວກັບທຶນຢູ່ອາໄສ
ທຳມະຊາດ ໃນທົ່ວໂລກ ຊຶ່ງລວມມີທັງທະວີບ ອາພິກ ກາ, ເອີຣີ, ອາຊີ, ປະເທດອິດສາລີ
ແລະ ເກາະດອນຕ່າງໆໃນທະ ວີບໂອເຊອານີ – ໂດຍ ໄດ້ກຳນົດ ເຂດບຸລິມະສິດສູງ
ທາງດ້ານການ ອະນຸລັກ ປະມານ 200 ແທ່ງ ໃນທົ່ວໂລກ ຊຶ່ງເອັ້ນວ່າ “200 ເຂດ
ຂອງໂລກ”. ເຂດ ດັ່ງກ່າວຫຼາຍບ່ອນ ເປັນ “ຈຸດຫຼື່ແໜ່ມ” ທາງດ້ານຂຶ້ວນາງພັນ, ຫຼື
ເວົາໄດ້ວ່າ ເປັນເຂດສໍາຄັນສູງ ດ້ານການອະນຸລັກ ຂຶ້ວນາງພັນ. ສາຍພູ້ວາງ
ທີ່ຕັ້ງຢູ່ເຂດຊາຍ ແນະລະຫວ່າງ ສ ປ ປ ລາວ ແລະ ວຽນາມ ແມ່ນ ບ່ອນໜຶ່ງ ທີ່ນອນໃນ
200 ເຂດຂອງໂລກ. ສະນັ້ນ ຈຶ່ງທີ່ວ່າ ເປັນລະບົບ ນິເວດ ຂອງດົນ ທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດ
ສໍາລັບການອະນຸລັກຂຶ້ວນາງພັນ ຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ.

“ຈຸດຫຼື່ແໜ່ມ” ພາຍເຖິງເຂດທີ່
ມີຄວາມສໍາຄັນສູງທາງດ້ານຂຶ້ວນາງພັນ
ທີ່ຕ້ອງໄດ້ອະນຸລັກ
ທັງໃນລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບ
ສາກົນ ເພື່ອຄວາມຢູ່ລອດ ຂອງ
ສັດປ່າ ແລະ ຮັກກັກ ໄວສໍາລັບ
ລຸ້ນຄົນຕໍ່ໄປ

ການພູ້ວາງ ແມ່ນກວມເອົາດົມແນວຂອງປະເທດຫວຽດນາມເຊັ່ນດຽວກັນ ແລະ ຍາວ ຢູ່
ການຫຼາຍແຂວງຕາມແນວຊາຍແດນ, ເບື້ອງ ສ ປ ປ ລາວ ແມ່ນມີ ແຂວງ ຊຸງຂວາງ, ບໍລິຄຳໄຊ,
ກາມວັນ, ສະຫວັນນະເຂດ, ສາລະວັນ, ເຊກອງ ແລະ ອັດຕະປີ. ມີຫຍັງແດ່ທີ່ມີ ຄວາມສໍາຄັນ
ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ? ອັນທີ່ນຶ່ງ ແມ່ນຍ້ອນ ວ່າຄວາມໝາແໜ້ນຂອງ
ບໍລິຄຳໄຊ ພະຍາກອນຢູ່ປະເທດຫວຽດນາມສູງຫຼາຍ (ປະຊາກອນ ຂອງປະເທດຫວຽດນາມ ມີເຖິງ 81
ລ້ານຄົນ, ໃນຂະນະທີ່ ສ ປ ປ ລາວ ມີພົງງ ປະມານ 5,5 ລ້ານຄົນ) ຈຶ່ງເປັນສາຍເຫດ
ຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ ແລະ ສັດປ່າ ຂອງປະເທດຫວຽດນາມ ທີ່ກໍາທຳລາຍ, ຊຶ່ງເຫັນວ່າ ປະເທດ

ທ່ວງດນາມ ສູນເສຍໄອກາດ ໃນການອະນຸລັກບໍລິເວນສາຍພູ້ວາງເບື້ອງປະເທດຫວຽດນາມ,
ແຕ່ກໍຍັງມີໄອກາດທີ່ຈະອະນຸລັກໄດ້ຢູ່ໃນ ເບື້ອງຂອງ ສ ປ ລາວ.

ສາຍພູ້ວາງເບື້ອງ ສ ປ ລາວ ຢູ່ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ມີອັນແຕກຕ່າງ ກັບແຂວງອື່ນໆ
ດ້ວຍຄວາມສຳຄັນນຳນວນໜຶ່ງ ເຊັ່ນ:

- ອັດຕາຄວາມປົກທຸ່ມຂອງປ່າໄມ້ຢັ້ງມີສູງ, ສູງກວ່າອັດຕາຄວາມປົກທຸ່ມເຂດສາຍພູ້ວາງຢູ່
ແຂວງສະຫວັນນະເຂດຫຼາຍ.
- ບໍາໄມ້ມີໝາຍປະເພດ ແລະ ສັດປ່າມີໝາຍຂະນິດແຕກຕ່າງກັນ. ໂຕເສີ້າຫຼາ ພົບ ເຫັນຢູ່
ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ແລະ ຄຳມ່ວນ, ແຕ່ບໍ່ມີຢູ່ແຂວງ ສາລະວັນ ແລະ ອັດຕະປີ ຫຼື ອາດບໍ່
ມີຢູ່ແທ່ງໃດອີກໃນໄລກ ນອກຈາກ ເຂດສາຍພູ້ວາງ. ປະເພດປ່າໄມ້ ທີ່ເປັນຖິ່ນຢູ່
ອາໄສຂອງເສີ້າຫຼາ ບໍ່ມີຢູ່ໃນແຂວງໃດໆອີກ (ຍັງມີຂຶ້ນມູນຕໍ່ມີອີກ ຢູ່ໃນ ພາກຕໍ່ໄປ).
- ນອກຈາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງເຂດປ່າສະຫງວນແທ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນັ້ນເທິນແລ້ວ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ
ບໍ່ມີເຂດປ່າສະຫງວນແທ່ງຊາດ ທີ່ມີປ່າໄມ້ແບບສາຍພູ້ວາງຕາມຊາຍແດນ ລາວ-
ຫວຽດນາມ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ອັດຕາຄວາມປົກທຸ່ມຂອງປ່າໄມ້ ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແທ່ງ
ຊາດ ມັກະດີ ແລະ ພູເຂົາຄວາຍ ຍັງຂອນຂ້າງດີ, ແຕ່ເຂດດັ່ງກ່າວກໍບໍ່ມີໂຕເສີ້າຫຼາ ແລະ
ສັດປ່າຂະນິດສຳຄັນທີ່ມີຢູ່ເຂດປ່າໄມ້ສາຍພູ້ວາງອາໄສຢູ່ ຍ້ອນວ່າຖິ່ນຢູ່ອາໄສ ຂອງມັນ
ແຕກຕ່າງກັນ.

ສະໜູບແລ້ວ, ແຂວງບໍລິຄຳໄຊມີປ່າໄມ້ ແລະ ສັດປ່າຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສຳຄັນທີ່ສຸດໃນໄລກ
ເພື່ອການ ອະນຸລັກ.

1.3 ທີ່ມາ ຂອງຂຶ້ນມູນ

ເຖິງແມ່ນວ່າ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊມີຄວາມສຳຄັນຫາງດ້ານຊີວະນາງພັນ, ແຕ່ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບສັດປ່າກໍຢັ້ງມີໝັ້ນຍ
ແລະ ຈຳກັດຢູ່ ເນື້ອສິນທູບໃສ່ຮັບການສຶກສາລະອຽດທີ່ໄດ້ກໍາເນີນຢ່າງລົງຕິດຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນເທ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ,
ທີ່ນ້າມ້ານໍ້ ແລະ ພູເຂົາຄວາຍ ຢູ່ແຂວງຄຳມ່ວນ, ແລະ ອຸທິຍານແຫ່ງຊາດ ພູມາດ ຂອງປະເທດຫວຽດ ມາມ.

ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, ມີພູງການສຶກສາເລັກນ້ອຍ ຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນຂອງແຂວງ ເຂດນັ້ນຈາດ-ນັ້ນ, ເຂດ ບໍ່ສະ
ຫງວນແທ່ງຊາດນັ້ນກະດີ ແລະ ພູເຂົາຄວາຍ. ສ່ວນເຂດອື່ນໜີ້ແຂວງບໍລິຄຳໄຊແມ່ນຢັ້ງບໍ່ທັນໄດ້ມີ ການສຳຫຼວດ
ສຶກສາກ່ຽວກັບສັດປ່າເຫຼືອ. ບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມຢູ່ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ຊຶ່ງຂຽນໂດຍອີງການອະ ນຸ້ລັກທຳ
ມະຊາດໄລກ (IUCN) ໃນປີ 2000 ນັ້ນມີພູງ 2 ວັດທີ່ຂຽນ ກ່ຽວກັບສັດປ່າໂດຍລວມ ໂດຍບໍ່ໄດ້ ເນັ້ນໜັກ ກ່ຽວກັບເສີ້າຫຼາ
ແຕ່ຢ່າງໃດເລີຍ.

ດ້ວຍເຫດນັ້ນ, ຂຶ້ນມູນທີ່ເໝາະສີມໃນການຂຽນບັ້ນຫົວນີ້ ແມ່ນມີຈຳກັດ, ແລະ ມັນກໍເປັນຍງົງບາດກ້າວເລັ້ມຕົ້ນ ໃນ
ການລວບລວມ ແລະ ອະທິບາຍກ່ຽວກັບສັດປ່າ ຂອງແຂວງບໍລິຄຳໄຊ. ກໍເຊັ່ນດຽວກັນ, ຂຶ້ນມູນເພີ່ມຕົມສ່ວນໃຫຍ່
ແມ່ນໄດ້ຈາກບົດລາຍງານ ຂອງຂະແໜງປ່າໄມ້ແຂວງ, ພະນັກງານ ແລະ ປະຊາຊົນ ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊເອງ,
ແຕ່ກໍບໍ່ສາມາດເກັບໄດ້ມາເພື່ອມາຂຽນລົງໃນບັ້ນຫົວນີ້. ບັນດາເອກະສານຕ່າງໆທີ່ນຳໃມ່ຂຽນປະກອບ ໃນ ບັ້ນຫົວນີ້
ແມ່ນໄດ້ຂຽນໄວ້ລຸ່ມນີ້ ໂດຍມີການເພີ່ມເຕີມ ແລະ ພັບປຸງຈາກບັນດາເອກະສານຕ່າງໆ. ສ່ວນຂຶ້ນມູນ ທີ່ໄດ້ຈາກ
ເວບໄຊກໍໄດ້ຂຽນລົງໃນນີ້ເຊັ່ນດຽວກັນ.

- *Bennett, M. & Groom, B. (eds). 1994. Lynx Edicions.*

- ການສໍ້ຫຼວດສັດປ່າ ແລະ ຖື່ນຢ່ອາໃສຂອງສັດປ່າ ຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນິ້ຕີບິນ, ແຂວງຄົມມ່ວນ ແລະ ແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ ສປປ ລາວ. Timmins and Evans, 1996. ສູນຄຸມຄອງປ່າສະຫງວນ ແລະ ແຜ່ງນົດໆ (ກົມປ່າໄມ້) ແລະ ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າໂລກ.
- ແຜນດຳເນີນງານ ດ້ວນສັງຄົມ ແລະ ສົ່ງແວດລົມ ຢູ່ເຂດອ່າງໂຕ່ງ ແລະ ເຂດເຊື້ອມຕໍ່ ນາກາຍ-ນິ້ຕີບິນ: ບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບການສໍ້ຫຼວດສັດປ່າ. Tobias, 1997. ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າໂລກ.
- ການສໍ້ຫຼວດສັດປ່າ (ເສີ້ຫຼາ ຫຼື "Nyu-ja") ຈາກບ້ານຕ່າງໆ ໃນເມືອງບໍລິຄົ້າ ແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ. Souvannalath, 1998. ຂະແໜງປ່າໄມ້ ແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ ແລະ ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າໂລກ.
- ບັນຫຼຸມ ກ່ຽວກັບສັດກິນຂຶ້ນ ຢູ່ໃນອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໃຕ້. Kanchanasakha, Simcharoen and Than, 1998. ຫ່ວຍງານ ກ່ຽວກັບຊະນິດພັນໃກ້ຈະສູນພັນ ຂອງອົງການກອງທຶນອະນຸລັກກຳມະ ຊາດໂລກ (WWF), ຫ້ອງການປະຈຳປະເທດໄທ.
- ບັນຫຼຸມ ທ່າງດ້ານແຜນທີ່ ກ່ຽວກັບຖຸ ແລະ ສັດເລືອຄານອື່ນໆ ໃນປະເທດໄທ ແລະ ອາຊີຕາເວັນ ອອກສົ່ງໃຕ້. Cox, van Dijk, Nabhitabhata and Thirakhupt, 1998. Asia Books.
- ບົດສັງລວມ ກ່ຽວກັບເລື້ອງຫາ, ການສຶກສາ ກ່ຽວກັບການຄ້າຂາຍພື້ນເປົ້າຍາ ແລະ ສັດປ່າ ໃນເຂດປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນິ້ຕີບິນ ແລະ ບົດສະເໜີຂະຫຍາຍເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍນິ້ຕີບິນ. Robichaud and Stuart, 1999. ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າໂລກ ແລະ ອົງການ ອະນຸລັກກຳມະຊາດໂລກ.
- ບັນຫຼຸມ ສັດປ່າ ໃນ ສປປ ລາວ: ບົດລາຍງານ ປີ 1999. Duckworth, Khounbouline and Salter, 1999. ອົງການ IUCN, WCS ແລະ ກົມປ່າໄມ້.
- ສັດລັງງາວດ້ວຍນິ້ມື້ນິ້ມື້ອາໄສຕາມໜ້າຕົນ ຢູ່ໃນໂລກ. Sixth Edition. Nowak, 1999. John's Hopkins University Press.
- ບັນຫຼຸມ ກ່ຽວກັບນິກ ໃນປະເທດໄທ ແລະ ອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໃຕ້. Robson, 2000. New Holland.
- ບັນຫຼຸມ ດ້ວນແຜຣທີ່ ກ່ຽວກັບສັດລັງງາວດ້ວຍນິ້ມື້ນິ້ມ ຢູ່ປະເທດໄທ ແລະ ອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໃຕ້. Francis, 2001. Asia Books.
- ບັນຫຼຸມ ດ້ວນແຜຣທີ່ ກ່ຽວກັບເຕົ່າ ໃນປະເທດໄທ, ສປປ ລາວ, ຫວຽດນາມ ແລະ ກຳປູເຈຍ. Stuart, van Dijk and Hendrie, 2001 WCS, IUCN, the World Bank, Fauna and Flora International, Wetlands International, Traffic Southeast Asia and the Darwin Initiative.

2. ຄວາມສຳຄັນ ໃນການອະນຸລັກຖື່ນຢ່ອາໃສຂອງສັດປ່າ

2.1 ປ່າດົງດີບຊຸ່ມຂຶ້ນ

ເຂດສຳຄັນຂອງປ່າເປີນຂຸ່ມຂຶ້ນ
ໃນແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ ກວມເອົາ
ເຂດລູບຕາມແນວຊາຍແດນ
ເຊັ່ນ ເຂດປ່າສະຫງວນ
ນິ້ຕີຈາດ-ນິ້ຕີບິນ

ລະດຸຜົນ ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນໄດ້ຮັບຄວາມກົດດັນມາຈາກ ກະແສ ລົມມໍລະສຸມ ຕາເວັນຕົກສົ່ງໃຕ້ ຂຶ້ງເລີ່ມຢູ່ມະຫາສະໝັດອືນເດຍ ໃນເດືອນ ພຶດສະພາ. ປະເທດ ຫວຽດນາມ ໄດ້ຮັບກົດຝຶກຫາຍ ໃນເວລາທີ່ ຢູ່ ສປປ ລາວ ເປັນລະດຸແລ້ງ, ຂຶ້ງ ເນື່ອງມາຈາກ ກະແສລົມມໍລະສຸມ ຕາເວັນຕົກສົ່ງ ເໜືອ ໂດຍແມ່ນສາຍພູ້ວາ ແລະ ສາຍພູ້ອື່ນໆ ຕາມຊາຍແດນ ເປັນສິ່ງກົດ ຂວາງ ກະແສລົມດັ່ງກ່າວເຂົ້າສູ່ ສປປ ລາວ. ແຕ່ວ່າໃນເຂດຕໍ່ ຂອງສາຍ ພູ້ວາ (500 – 800 ແມ່ດ) ຢູ່ແຂວງບໍລິຄົ້າ ໄຊ ໄກ້ກັບຊາຍແດນຫວຸດ ນາມ ບໍ່ສາມາດບັງກະແສລົມມໍລະສຸມດັ່ງກ່າວໄດ້ ຈຶ່ງ ເຮັດໃຫ້ສາມາດມີ ລົມພັດ ຜ່ານເຂົ້າມາ ສປປ ລາວ ເບື້ອງຕາເວັນອອກ ເປັນບໍລິ ເວັນຍາວ ຫຼາຍກີ ໂລແມ່ດ. ເຂດດັ່ງກ່າວນີ້ ໃນໄລຍະນັ້ນໄດ້ຮັບຄວາມກົດອາກາດ ຕໍ່ ແລະ ມີອາກາດໝາວຄົ້ມ ແລະ ມີຜົນຕົກ, ໃນຂະນະທີ່ພື້ນທີ່ສ່ວນໃຫຍ່ ຂອງ ປະເທດ ໃນເວລານັ້ນ ມີອາກາດແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ທ້ອງຝ້າສີດໃສ. ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງເປັນສາຍເຫດໃຫ້ບາງພື້ນທີ່ມີລະດຸຜົນແກ່ຍ່າວ ອອດ 10 ເດືອນ ຕໍ່ປີ, ຂຶ້ງມີ ປະລິມານນິ້ຕີ ບໍ່ຕໍ່ກວ່າ 40 ມິນລີແມັດຕໍ່ເດືອນ (Robichaud & Timmins 2004). ສະນັ້ນອາກາດໃນເຂດບໍລິເວັນຊາຍແດນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ ໃນເຂດ ດັ່ງກ່າວ

ເປັນປ່າຜົນຂຸ່ມຊື້ນ ຫຼື “ຂຸ່ມຕະຫຼອດ” (Timmins & Evans 1996). ໃນປ່າຜົນຂຸ່ມຊື້ນນີ້ ອາດມີການແຜ່ກະຈາຍ ຂອງສັດລົງງາງລູກດ້ວຍນັ້ນມີສະເພາະ ຖື່ນຊະນິດໃໝ່ ຍູ້ໃນສາຍພູ້ງວາງ. ສັດສະເພາະທີ່ນີ້ດັ່ງກ່າວ ໄດ້ພົບເຫັນຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສູງປາມກາງ (ລະ ທົ່ວາງ 500 - 900 ແມ່ດ) ໄກສັບຊາຍແດນຫວົງດົນມາມ, ບ່ອນທີ່ກະແສລົມມໍ ລະສູມພັດຜ່ານເຂດບໍ່ສະຫງວນ ຄືດັ່ງທີ່ໄດ້ອະ ທີ່ບາຍໄວ້ໃນເບື້ອງຕົ້ນ. ລະ ດັບນັ້ນຜົນຢູ່ໃນເຂດດັ່ງກ່າວອາດມີເຖິງ 3.000 ມິນລີໂມັດຕື່ບີ, ໂດຍມີລະດຸ ແລ້ງພູງ 1-3 ເດືອນ, ອຸນຫະພູມອາກາດຕໍ່ກວ່າເຂດອື່ນໆ ໃນປ່າສະຫງວນ.

ສະພາບອາກາດດັ່ງກ່າວ ອາດມີຄວາມເໝາະສົມເປັນຖິ່ນຢູ່ອາໄສຂອງຊະ ນິດສັດປ່າທີ່ຫາຍກາ ເຊັ່ນ ເສີ້ງໝາ ແລະ ກະຕ່າຍຂ້າງລາຍສາຍພູ້ງວາງ ກໍ່ເປັນໄດ້. ຊະນິດພິດສະເພາະທີ່ນີ້ຄາດວ່າ ຈະມີຫຼາຍ, ປ່າຜົນຂຸ່ມຊື້ນແມ່ນ ເຂດຖື່ນຢູ່ອາໄສຂອງສັດທີ່ອາໄສຢູ່ນັ້ນດີນທີ່ສຳຄັນຂອງໄລກ ບໍ່ສະ ເພາະ ແຕ່ໃນເຂດບໍ່ສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນັ້ນເຫັນເຖິ່ນນັ້ນ, ແຕ່ກໍ່ມີຄວາມ ສຳຄັນທີ່ວ່າ ສ ບ ລາວ ອີກດ້ວຍ. ເຂດອື່ນຂອງໄລກທີ່ມີປ່າຜົນຂຸ່ມຊື້ນ ແມ່ນສາມາດພົບເຫັນຢູ່ໃນປະເທດ ຫວົງດົນມາມ, ແຕ່ມັນກໍໄດ້ຖືກລົບກວນ ຫຼາຍແລ້ວ ຍ້ອນວ່າປະຊາກອນຂອງປະເທດຫຼາຍເກີນໄປ.

ເຂດສຳຄັນຂອງປ່າຜົນເຂດຮອນ ຢູ່ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ແມ່ນກວມເອົາພື້ນທີ່ ລົງບຕາມແນວຊາຍ ແດນຕິດກັບຫວົງດົນມາມ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຂດປ່າສະ ຫງວນ ນັ້ນຈາດ-ນັ້ນເຊັ່ນ.

2.2 ປ່າດົງດີບແຫ້ງ/ປ່າດົງດີບປະສົມ

ປ່າປະເຜດນີ້ ແມ່ນລັກສະນະທີ່ວ່າປະຂອງຖິ່ນຢູ່ອາໄສທຳມະຊາດ ຢູ່ແຂວງ ບໍລິຄຳໄຊ. ປ່າດົ່ງກ່າວອາດສາມາດພົບເຫັນຢູ່ໃນທຸກໆເມືອງ ແຕ່ກໍມີຄວາມ ແຕກຕ່າງກັນທາງ ດ້ວນຄຸນນະພາບ. ພັນທີ່ປ່າດົ່ງກ່າວທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ແມ່ນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ນກະດົງ, ຂຶ່ງອາດຖືວ່າເປັນປ່າດົງດີບແຫ້ງແລ້ງ/ປ່າ ປະສົມຄຸນນະພາບດີທີ່ສຸດ ຂຶ່ງຍັງມີ ເຫຼືອຢູ່ ໃນພາກພື້ນອົນດູຈົນກໍເປັນໄດ້. ຊະນິດພັນທີ່ສຳຄັນທີ່ມີຂົວດື່ນກັບເຂດປ່າດົ່ງ ກ່າວນີ້ ໄດ້ຂຽນໄວ້ໃນພາກ ຕໍ່ໄປ ແລະ ບາງຊະນິດ ເຊັ່ນ ນົກກິກ ແມ່ນຈະບໍ່ສາມາດ ມີຂົວດື່ນລວດ ຖ້າປາສະຈາກປ່າທີ່ກວ້າງໃຫຍ່ປະເຜດນີ້.

ປ່າດົງດີບແຫ້ງແລ້ງ/ປ່າປະສົມ
ແມ່ນຖິ່ນຢູ່ອາໄສທຳມະ
ຊາດຕື່ນັ້ນ ຂອງແຂວງບໍລິ
ຄຳໄຊ

ບ່ອນທີ່ມີຄວາມສຳຄັນເປັນພິເສດ ແມ່ນປ່າໄມ້ເຂດຕໍ່. ບ່ອນດັ່ງກ່າວອາດ ເປັນເຂດສຳ ຄັນ ພິເສດສຳລັບທາງຊະນິດພັນ ເຊັ່ນ ຊັງກ່າວ ແລະ ສັດປ່າຈຳ ພວກມີເຂົາ.

2.3 ເຂດພູ້ທຶນປູນ

ພູ້ທຶນປູນ ແມ່ນຖິ່ນຢູ່ອາໄສທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດອັນນີ້ງ ຂອງສັດຊະນິດພັນ ທີ່ຫາ ຍາກ ໃນ ສ ບ ລາວ. ສັດປ່ານຈຳນວນນີ້ໄດ້ບໍບັນດີເຂົ້າກັບປ່າໄມ້ ທີ່ມີຢູ່ຕາມພູ້ທຶນ ບຸນດັ່ງກ່າວ ແລະ ເຂດອ້ອມຂ້າງ ຂຶ່ງທີ່ວ່າເປັນຖິ່ນຢູ່ອາໄສ ສະເພາະຂອງດັ່ງປ່າ ດັ່ງກ່າວ. ພູ້ທຶນອາດມີຢູ່ທີ່ໄປໃນ ສ ບ ລາວ (ຕົວຢ່າງ: ຢູ່ເມືອງວັງວຽງ ແຂວງວຽງຈັນ, ເມືອງວຽງໄຊ ແຂວງຫົວພັນ ແລະ ລົງບຕາມສາຍນັ້ນ ແຂວງຫຼວງ ພະບາງ), ແຕ່ມີພູງພູ້ທຶນປູນຢູ່ແຂວງບໍລິ ຄຳໄຊ ແລະ ແຂວງຄຳມ່ວນ ຖືວ່າຫາ ຍາກລະດັບໄລກ

ເຂດສາຍພູດັ່ງກ່າວນີ້ ຖືກຮັບຮູ້ ໃນນາມ "ກ່ຽມພູທຶນປຸນພາກກາງ ຂອງອິນ ອຸຈິນ", ແລະ ທຸກພິຈາລະນາຈັດເປັນບຸລິມະສິດສິງ ສຳລັບການອະນຸລັກ. ໃນຕົວຈິງແລ້ວ, ມັນມີຄວາມສໍາຄັນ ຈົນວ່າ ສ່ວນໜຶ່ງຂອງເຂດລົງບຊາຍ ແດນລາວ-ຫວຽດນາມ ບໍລິເວນແຂວງຄຳມ່ວນ ແລະ ບໍລິຄຳໄຊ ໄດ້ຖືກແນະນຳໃຫ້ປະກາດ ເປັນເຂດ ມໍລະດົກໂລກ (ເຂດມໍລະດົກໂລກແຫ່ງອື່ນໆ ຂອງ ສ ປ ປ ລາວ ແມ່ນເມືອ ກົງວາງພະບາງ ແລະ ວັດພູຈຳປາສັກ).

ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ມີເຂດພູທຶນປຸນ ຫີ່ສໍາຄັນໝາຍແຫ່ງ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຢູ່ຫາງຕອນໄຟຂອງແຂວງ.

2.4 ແມ່ນ້ຳ ແລະ ຫ້ວຍນຳ

ແມ່ນ້ຳຂອງ ແມ່ນແມ່ນນຳໃຫຍ່ສາຍໜຶ່ງຂອງໂລກ. ມັນເປັນແມ່ນ້ຳທີ່ມີ ເອກະລັກພື້ເສດ ດ້ວຍເຫດວ່າ ລະດັບນຳໃນແຕ່ລະລະດູມີການປ່ງນ ແປ່ງ ຫ້າຍ. ສາຂາຂອງແມ່ນນຳຂອງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນນອນຢູ່ໃນດົນແດນຂອງ ສ ປ ປ ລາວ ຫ້າຍກວ່າປະເທດອື່ນ, ພ້ອມງູງວັນກໍມີສາຂາແມ່ນ້ຳຂອງໝາຍ ສາຍນອນຍ ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ເຊັ່ນ: ນັກະດົງ, ນັກຊົນ, ນັງງົບ ແລະ ນັ້ຍວົງ. ຍ້ອນປັດໃຈໝາຍຢ່າງ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ບັນດາສາຍນຳຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄຳໄຊມີ ຄວາມສໍາຄັນສູງ ທາງດ້ານຂີ່ວະນາງພັນ ເຊັ່ນ:

- ແມ່ນ້ຳ ແລະ ສາຍນຳ ແມ່ນ ຂີວິດ, ຍ້ອນວ່າສັດຖຸກະຊະນິດ ແມ່ນຕ້ອງ ການນຳ. ສັດປ່າ ແລະ ປະຊາຊົນ ທີ່ອາໄສຢູ່ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ລ້ວນແຕ່ມີຂີ່ວິດຢູ່ໂດຍເຂັ້ມກັບນຳທີ່ສະອາດ ແລະ ອາຫານກໍແມ່ນໄດ້ມາ ຈາກນີ້ຫັ້ງນັ້ນ.
- ຍ້ອນວ່າຄົນ ໃຫ້ສາຍນຳຢ່າງໝາງໝາຍເພື່ອການດຳລົງຂີວິດ ເຊັ່ນ: ເພື່ອການຄົມມະນາຄົມ, ຫາປາ, ລ່າສັດ ແລະ ລົງຄວາຍ - ບາງຊະນິດພັນທີໄດ້ຮັບໄພຂໍມຂໍໃກ້ຈະສູນພັນ ຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ ແມ່ນຍ້ອນຈຸດພື້ເສດ ຂອງສາຍນຳ. ເປັນຕົ້ນເຊັ່ນ: ນົກກົດຈຳນວນໜຶ່ງ, ແຂ່ ແລະ ແນ່ນອນ ທີ່ສຸດກໍແມ່ນປາຊີ່ມີຈຳນວນຫຼຸດໜ້ອຍລົງ ຍ້ອນການລ່າສັດ ແລະ ຫາປາ ຕາມສາຍນຳ.
- ໄດ້ມີການຄົ້ນພົບວ່າ ມີປາບາງຊະນິດທີ່ມີຢູ່ໃນສາຍນຳຂອງ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ ບໍ່ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ແຫ່ງອື່ນໃດອີກ ໃນໄລກ. ປາບາງຊະນິດທີ່ອາໄສຢູ່ຕອນລຸ່ມຂອງສາຍນຳ ແຕ່ກໍ່ຍັງມີຂີ່ວິດເຂັ້ມກັບຍອດນຳເຊັ່ນ ດູວກັນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເພື່ອການແຜ່ພັນ.
- ຫາດໄປ້ເຕືອນ ທີ່ປະຊາຊົນແຂວງບໍລິຄຳໄຊໄດ້ຮັບ ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນ ໄດ້ມາຈາກສາຍນຳ. ຖ້າຫາກບໍ່ມີການອະນຸລັກຂີ່ວະນາງພັນດັ່ງກ່າວແລ້ວ ປະຊາຊົນແຂວງບໍລິຄຳໄຊກໍຈະຫຼຸກຍາກລົງອີກ. ກໍເຊັ່ນງົວກັນ, ຖ້າວ່າປາໃນແມ່ນນີ້ຫາກຫຼຸດລົງ ຄົນກໍຈະເຂົ້າປ່າລ່າສັດໝາຍຂຶ້ນ. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງຖືວ່າ ການອະນຸລັກປາ ແລະ ແມ່ນນຳ ລ້ວນແຕ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ສັດປ່າຫຼັງນິດ.

3. ຄວາມສໍາຄັນໃນການອະນຸລັກສັດປ່າ

3.1 ແມ່ນຫຍໍ່ ເຮັດໃຫ້ຊະນິດສັດປ່າມີຄວາມສໍາຄັນ ສໍາລັບການອະນຸລັກ

ພວກເຮົາ ຈະເຮັດແວວໄດ ຕໍ່ກັບຊະນິດພັນທີມີຄວາມສໍາຄັນ ເພື່ອອະນຸລັກໄວ້ ຢູ່ແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ? ວິທີທີ່ດີທີ່ສຸດ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ຊະນິດສັດທີ່ເຫັນວ່າ ທັກຫາກຂໍ້ອະນຸລັກຢູ່ແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊແລ້ວ ມັນອາດຈະໝົດໄປຈາກ ທີ່ວະເທດລາວ, ກໍ່ລື້ຖ້ວທະວີບອາຊີ ຫຼື ທົ່ວໂລກ ກໍ່ເປັນໄດ້. ໃນທົ່ວໂລກນີ້ ມີ ນິກ, ສັດເລືອຄານ ແລະ ສັດລົງຈູກດ້ວຍນຳມືມ ປະມານ 21.545 ຊະນິດ, ໃນນີ້ ມີ ນິກ 10.000 ຊະນິດ (<http://www.birdlife.org/action/science/sowb/state/14.html>), ສັດເລືອຄານ 7.870 ຊະນິດ ແລະ ສັດລົງຈູກດ້ວຍນຳມືມ 4.675 ຊະນິດ (<http://www.emblheidelberg.de/~uetz/dbinfo/HowManyReptileSpecies.html>).

- ໃນປັດຈຸບັນນີ້, ຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ ມີ ສັດປະເຍດນີ້ ປະມານ 1.066 ຊະນິດ, ໃນນີ້ ມີ ນິກ 800 ຊະນິດ, ສັດເລືອຄານ 166 ຊະນິດ ແລະ ສັດລົງຈູກດ້ວຍ ນຳມືມ 100 ຊະນິດ. ຕົວເລກດັ່ງກ່າວ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ ມີຊະນິດພັນສັດປ່າ ເກືອບຮອດ 5 ເປົ້າຂັ້ນ ຂອງຊະນິດພັນທັງໝົດໃນໂລກ ແລະ ຈຳນວນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມີຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ. ນອກນັ້ນ, ບາງຊະນິດ ພັນທີ່ມີຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊນີ້ ຍັງຖືວ່າເປັນສ່ວນທີ່ສໍາຄັນຂອງປະຊາກອນ ສັດດັ່ງກ່າວ ຂອງທົ່ວໂລກ.

ເພື່ອຢາກຮູ້ວ່າສັດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຊະນິດໃດນັ້ນ

ພວກເຮົາຕ້ອງໄດ້ເບິ່ງເຖິງຈຳນວນປະຊາກອນສັດດັ່ງກ່າວທີ່ມີຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ ແລະ ສົມຫຼູງບັນຈຳຈຳນວນທີ່ມີຢູ່ໃນໂລກທັງໝົດ. ບາດກ້າວນີ້ ແມ່ນສົ່ງ ສໍາຄັນທີ່ສຸດ. ສັດບາງຊະນິດ ຂຶ້ງອາດຖືວ່າບໍ່ມີໝາຍຢູ່ແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ ອາດມີ ພາຍຫຼູ່ໃນແທ່ງອື່ນ ກໍ່ເປັນໄດ້ (ເຊັ່ນ: River Lapwing). ອີກດ້ານໜຶ່ງ, ບາງຊະນິດທີ່ພືບເຫັນເປັນປົກກະຕິ ຢູ່ແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ ອາດເປັນສັດທີ່ຫາຍາກ ຫຼື ບໍ່ມີເລີຍ ຢູ່ໃນທະວີບອາຊີ ຫຼື ໃນທົ່ວໂລກ ກໍ່ເປັນໄປໄດ້ເຊັ່ນດຽວກັນ. ຕົວຢ່າງ: ປະຊາຊົນ ຢູ່ໃນເຂດນັ້ນຈາດ-ນັ້ນ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ຮູ້ວ່າ ໂຕເສີ້າຫຼາ ບໍ່ມີຢູ່ໃນທະວີບອາພິກກາກ, ອະເມີລິກາ ແລະ ປະເທດອື່ນໆໃດ ໃນອາຊີ ແລະ ໃນໂລກ, ແມ່ນຕ່ຳຢູ່ແຂວງອື່ນໃນ ສ ປ ປ ລາວ ກໍ່ຍັງຫາຍາກ ຫຼື ອາດບໍ່ມີເລີຍ.

- ມີ 2 ປັດໃຈ ທີ່ເປັນຕົວຊີ້ຂອກເຖິງ “ຄວາມຫາຍາກ” ຄື: ປັດໃຈ ຫີ່ນຶ່ງແມ່ນ ທີ່ນີ້ຢ່ອາໄສຂອງຊະນິດພັນ ແລະ ປັດໃຈທີ່ສອງ ແມ່ນ ຈຳນວນປະ ຊາກອນ ຂອງຊະນິດພັນ. ບາງຊະນິດພັນ ອາດພືບເຫັນຢູ່ຫາຍພື້ນທີ່ ແຕ່ບໍ່ໝາຍຄວາມ ວ່າມີຢູ່ທີ່ໄປ (ມີຄວາມໝາແໜ້ນດ້ານປະຊາກອນຕໍ່), ຊະ ນິດພັນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຖືກພິຈາລະນາໃຫ້ເປັນຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ ຫຼື ໄດ້ຮັບ ໄພຂໍ່ມີຂູ້. ຕົວ ຢ່າງ: ນິກກິກ. ບາງຊະນິດສາມາດພືບເຫັນຢູ່ແຕ່ ໃນບໍລິເວນນ້ອຍ ແຕ່ກໍຍັງມີ ພາຍ (ມີຄວາມໝາແໜ້ນດ້ານ ປະຊາກອນຂ້ອນຂ້າງສູງ), ເຊັ່ນ ໂຕຂາແດງ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງມີບາງຊະນິດ ພັນສັດ ສາມາດພືບເຫັນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ຈຳກັດ ແລະ ທັງມີຄວາມໝາແໜ້ນຂອງ ປະຊາກອນຕໍ່. ສັດຊະນິດນີ້ ແມ່ນຖືວ່າຫາ ຍາກ ຫຼື ໄກສະສົນພັນທີ່ສຸດ ເຊັ່ນ : ໂຕເສີ້າຫຼາ.

ມີຢູ່ຫຼາປັດໃຈ ທີ່ເປັນຕົວຊີ້ ບອກ ເຖິງ ຄວາມສໍາຄັນ ໃນການອະ ນຸລັກ, ໃນນັ້ນ ລວມມີຄື: ຄວາມ ຫາຍາກ, ແນວໂນມັນດ້ານຈຳ ນວນປະຊາ ກອນ, ຄວາມສໍາ ຄັນຕໍ່ ສົ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ມີ ຄວາມສໍາຄັນຍ້ອນວ່າ ມະນຸດ ຢ່າກອະນຸລັກຊະນິດພັນນັ້ນ.

ອີງໃສ່ ບັດໃຈຕ່າງໆຂ້າງເທິງນີ້, ພວກເຮົາສາມາດຈັດແບ່ງບຸລິມະສິດ ໃນການອະນຸລັກອອກເປັນ 4 ປະເພດລວມ ຕ້າງໃນຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

	ຖິ່ນຍູ້ອາໄສນ້ອຍ	ຖິ່ນຍູ້ອາໄສກວ້າງ
ຄວາມໝາແໜ້ນຂອງປະຊາກອນຕໍ່າ	ເປັນຊະນິດທີ່ມີບຸລິມະສິດສູງ	ເປັນຊະນິດທີ່ມີບຸລິມະສິດປານກາງ
ຄວາມໝາແໜ້ນຂອງປະຊາກອນສູງ	ເປັນຊະນິດທີ່ມີບຸລິມະສິດປານກາງ	ເປັນຊະນິດທີ່ມີບຸລິມະສິດຕໍ່າ

ໃນເວລາທີ່ຕັດສິນໃຈບັນພື້ນຖານຄວາມຫາຍາກນັ້ນ, ພວກເຮົາສາມາດເຫັນໄດ້ຈາກຕາຕະລາງຂ້າງເທິງນີ້ວ່າ ຊະ ນິດພັນໃດຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະນຸລັກ, ບຸລິມະສິດທີ່ສູງທີ່ສຸດ ແມ່ນຈຳພວກທີ່ມີປະຊາກອນຕໍ່າ ແລະ ມີຖື່ນ ຢູ່ອາໄສນ້ອຍ, ໃນຂະນະທີ່ ບຸລິມະສິດຕໍ່າທີ່ສຸດ ແມ່ນຈຳພວກທີ່ມີປະຊາກອນສູງ ແລະ ມີຖື່ນຢູ່ອາໄສກວ້າງ. ສະນັ້ນ, ເພື່ອຢາກກຳນົດໄດ້ວ່າ ຊະນິດພັນໃດຈະຕົກຢູ່ໃນຫ້ອງໄດ (ບຸລິມະສິດໄດ) ນັ້ນ ພວກເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ເຊົ້າໃຈກ່ຽວກັບສະຖານະພາບຂອງຊະນິດພັນນັ້ນ ຫ້າງຍູ້ໃນແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ ແລະ ຢູ່ແທ່ງອື່ນໆ ນອກຈາກແຂວງ ບໍລິຄົ້າໄຊ.

ນອກຈາກຄວາມຫາຍາກແລ້ວ, ການພິຈາລະນາທີ່ສຳຄັນອີກດ້ານນີ້ ແມ່ນ “ຫ່າຍ່ອງ” ທາງດ້ານປະຊາກອນ ຂອງສັດແຕ່ລະຊະນິດ. ເຊັ່ນວ່າ: ປະຊາກອນຂອງຊະນິດພັນນັ້ນຫຼຸດລົງ, ຄົງຕົວ ຫຼື ເພີ່ມຂຶ້ນ ຄືແວໄດ ? ຂໍ້ ມູນຕ້າງກ່າວນີ້ ສາມາດຊ່ວຍພວກເຮົາ ໃນການຕັດສິນໃຈວ່າ ຊະນິດພັນໃດແທ້ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນໃນການນຸ້ລັກ. ຕ່ວຍໆຢ່າງ, ຖ້າຜົນຂອງການສຳຫຼວດທາກພົບເຫັນວ່າ ໃນປັດຈຸບັນ ປະຊາກອນຊ້າງຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊມີ 50 ໂຕ (ນີ້ແມ່ນພູງຕົວເລກຍົກມາເປັນຕົວຢ່າງ, ຕົງຈິງແລ້ວຍັງບໍ່ທັນມີໃຜຮູ້ແມ່ນອນ ກ່ຽວກັບຈຳນວນຊ້າງທີ່ ມີຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ) ແຕ່ມັນມີຄວາມໝາຍຕ່າງກັນຫຼາຍ ຖ້າຫາກ ຈຳນວນຊ້າງຫັງໜີດໃນແຂວງນີ້ ໃນ 10 ປີ ຜ່ານມາ ຫາກມີເຕິງ 200 ໂຕ ຫຼື ພູ້ 40 ໂຕ.

ຖ້າຫາກວ່າ ຜ່ານມາມັນຫາກມີຮອດ 200 ໂຕ, ກໍ່ໝາຍຄວາມວ່າ ຈຳນວນທີ່ມີໃນ ປັດຈຸບັນ 50 ໂຕນັ້ນ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າປະຊາກອນຂແງຊ້າງໃນແຂວງ ບໍລິຄົ້າໄຊ ຫຼຸດລົງ ຢ່າງໜ້າວິຕິກ (ໄວເຜີກປົກກະຕິ) ແລະ ຖ້າວ່າຊະນິດພັນນີ້ຕົກຢູ່ໃນໄຂຂຶ້ນຂໍ້ຈະສູນພັນສູງ. ແຕ່ຖ້າໃນທີ່ຜ່ານມາ ມັນຫາກມີຍົງວັດຕໍ່ 40 ໂຕ ກໍສະແດງວ່າ ປະຊາກອນຊ້າງຢູ່ນີ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຄົງຕົວຢູ່ ແລະ ອາດບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເອົາໃນ ໄສ ໃນການອະນຸລັກຢ່າງຮືບດ່ວນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນ ຕ້ອງໄດ້ຄົດ ບໍ່ ພູ້ແຕ່ ລະດັບຄວາມຫາຍາກໃນປັດຈຸບັນ, ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຄົດເຖິງທ່າອ່ງຂອງຊະນິດພັນນັ້ນຕື່ມອີກ.

ມັນມີຄວາມຈຳເປັນ ຕ້ອງໄດ້ຄົດ ບໍ່ ພູ້ແຕ່ ລະດັບຄວາມຫາຍາກໃນ ປັດຈຸບັນ, ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຄົດເຖິງທ່າອ່ງຂອງຊະນິດພັນນັ້ນຕື່ມອີກ.

ຢູ່ໃນ ສ ບ ລາວ, ຄຳວ່າ “ຊະນິດພັນຫຼັກ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການອະນຸລັກ” ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ຮັບການກໍານົດ ຕາມມາດຕະຖານທີ່ກ່າວມານີ້. ໃນປີ 1999, ສ ບ ລາວ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດາຈາກອົງການສາກົນ –ໄດ້ຈັດພິມ ບັນຫຼຸດກ່ຽວກັບສະນິດພັນເຫຼົ່ານີ້ອກ ຄື: ບົດລາຍງານ “ສັດປ່າ ໃນ ສ ບ ລາວ” (Wildlife in Lao PDR: 1999 Status Report). ໃນພາກຕໍ່ລົງໄປນີ້ ໄດ້ສັງລວມເອົາ ບັນດາຄວາມເຂົ້າໃຈຕ່າງໆກ່ຽວກັບ ຊະນິດພັນຫຼັກ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ຕໍ່ການອະນຸລັກ ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ. ຊະນິດພັນສັດປ່າດັ່ງກ່າວ ລວມແຕ່ ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມພະຍາ ຍາມ ເອົາໃຈໃສ່ສຳລັບການອະນຸລັກ. ຖ້າບໍ່ສາມາດອະນຸລັກສັດເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ ຫ້າງໝົດ, ກໍ່ໝາຍຄວາມວ່າ ຢ່າງນ້ອຍກໍຄວນ ໄດ້ຂຶ້ນບັນຊີ ຂອງພວກມັນໄວ້.

ສັດແຕ່ລະຊະນິດ ມີຊື່ ເປັນ 3 ພາສາ ຄີ: ຂຶ້ພາສາລາວ, ຂຶ້ພາສາອັງກິດ ແລະ ຂຶ້ວິທະຍາສາດ. ຂຶ້ວິທະຍາສາດ ແມ່ນໃສ່ຕາມນະໄຍບາຍ ແລະ ການຕີກາລົງຂອງຄະນະກຳມະການ ຂອງກຸມຜູ້ຂ່າວຊານສະເພາະ ດ້ານສັດ ແລະ ພຶດ. ສ່ວນຂຶ້ພາສາລາວ ແລະ ຂຶ້ພາສາອັງກິດ ແມ່ນ ຂຶ້ຕາມຄວາມເໝາະສົມ ສຳລັບນຳໃຊ້ທົ່ວໄປ.

ຄຳນິຍາມ ຂອງຊະນິດພັນຫຼັກ ທີ່ນຳໃຊ້ໃນບົດລາຍງານສະບັບນີ້ ມີຕັ້ງນີ້:

ຄຳນິຍາມ ຕາມອິງການອະນຸລັກທຳມະຊາດໂລກ, IUCN, (2001):

ໃກ້ຈະສູນພັນທີສຸດ Critically Endangered (CR): “..ປະເຊີນກັບຄວາມສ່ຽງສູງສຸດຈະສູນພັນຈາກທຳມະຊາດ”

ໃກ້ຈະສູນພັນ Endangered (EN): “ປະເຊີນກັບຄວາມສ່ຽງສູງ ທີ່ຈະສູນພັນຈາກທຳມະຊາດ”.

ມີທ່າອ່ງງານສູນພັນ Vulnerable (VU): “ປະເຊີນກັບຄວາມສ່ຽງ ທີ່ຈະສູນພັນ”.

ກຳລັງໄດ້ຮັບໄຂຂໍ້ມູນ Near Threatened (NT): “ໃນປັດຈຸບັນ ຍັງບໍ່ໄດ້ຈັດວ່າ ໄກ້ຈະສູນພັນທີສຸດ, ໄກ້ຈະສູນພັນ, ມີທ່າອ່ງງານໄກ້ຈະສູນພັນ, ແຕ່ ກໍຢູ່ໃນລະດັບທີ່ຈະຈັດໃນປະເພດດັ່ງກ່າວ ໃນອະນາຄີດຮັບໄກນີ້”.

ບໍ່ມີຂໍ້ມູນພູງພໍ Data Deficient (DD): “ບໍ່ມີຂໍ້ມູນທີ່ເໝາະສົມ ທີ່ຈະປະເມີນໂດຍກິງ ຫຼື ຫາງອັນກຸງວັກຄວາມສ່ຽງໃນການສູນພັນ ໂດຍອີງຕາມສະຖານະພາບ ດ້ານການແຜ່ກະຈາຍ ແລະ ປະຊາກອນ ຂອງຊະນິດພັນດັ່ງກ່າວ.

ທ່ານ ດັກເວີດ, Duckworth et al. (1999):

ມີຄວາມສ່ຽງຢູ່ໃນລາວ At Risk in Lao (ARL): ມາດຕະຖານນີ້ ມີຖານະເຫົ້າທຸກກັບ ຫ້າງ 3 ປະເພດທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນ ທີ່ກ່າວຂ້າງເທິງ ຂອງ IUCN (1996), ລວມເຂົ້າກັນທັງໝົດ (ໄກ້ຈະສູນພັນທີ່ສຸດ, ໄກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ມີທ່າອ່ງງານໄກ້ຈະສູນພັນ).

ສາມາດມີຄວາມສ່ຽງໃນລາວ Potentially At Risk in Lao (PARL): ມາດຕະຖານນີ້ ລວມເອົາຊະນິດພັນ (a) ອາດຈະມີຄວາມສ່ຽງໃນລາວ ແຕ່ຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບໄຂຂໍ້ມູນ ຫຼື ສະຖານະພາບຂອງຊະນິດພັນ ບໍ່ພູງພໍ ທີ່ຈະກຳນົດເຂົ້າໃນປະເພດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງໃນລາວ, ແລະ

(b) ຊະນິດພັນທີ່ໄກ້ຈະມີຄວາມສ່ຽງໃນລາວ.

ຮັຈກໜ້ອຍໃນລາວ Little Known in Lao (LKL): ມາດຕະຖານນີ້ ຈັດໄວ້ສຳລັບຊະນິດພັນ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການປະເມີນສະຖານະພາບຂອງການອະນຸລັກ, ໝາຍຄວາມວ່າ ມີບັນຫາໃນການພິສູດ ຫຼື ກໍານົດ, ຫຼື ບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງພື້ນທີ່ ຊຶ່ງເປັນເຂດແຜ່ກະຈາຍຂອງມັນ ແລະ ສະພາບຂອງໄຝຂໍ້ມູນ ຕໍ່ຊະນິດພັນບໍ່ຈະແຈ້ງ ດ້ວຍເຫດຜົນຕ່າງໆ.

ນອກຈາກນີ້, ໃນປັດຈຸບັນ ສປປ ລາວ ໄດ້ເຂົ້າເປັນພາຄາຂອງສິນທີສັນຍາສາກົນ ວ່າ ດ້ວຍການຄ້າຂາຍສັດປ່າ ແລະ ພຶດປ່າທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນ (CITES).

ຊະນິດພັນທີ່ບັນຈຸເຂົ້າໃນບັນຊີ CITES ມີຄື: ບັນຊີ I (CA I, ຊະນິດພັນທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ໄດ້ຮັບໄຂຂໍ້ມູນສູງທີ່ສຸດ ຕໍ່ການສູນພັນ) ຫຼື ບັນຊີ II (CA II, ຊະນິດພັນທີ່ ຍັງບໍ່ຫັນໄດ້ຮັບໄຂຂໍ້ມູນຈະສູນພັນ ໃນປັດຈຸບັນ, ແຕ່ກ່ອ່າດກ້າວໄປສູ່ການສູນພັນໄດ້ ຖັນຫາກບໍ່ມີການຄວບຄຸມທາງການຄ້າ). ບັນຊີດັ່ງກ່າວນີ້ ມີຢູ່ໃນບົດລາຍງານນີ້ ໃນຕາຕະລາງທີ່ 1. ເບິ່ງຕາຕະລາງທີ່ 1 ສຳລັບຮູ້ຈັດຊະນິດພັນທີ່ສຳຄັນຢູ່ນອກແຂວງບໍລິຄົດໃຊ້ ຫຼື ຢູ່ທົ່ວ ສປປ ລາວ.

ນອກຈາກບັດໃຈທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ແລ້ວ, ກໍຍົງມີອີກ 2 ບັດໃຈທີ່ຕ້ອງໄດ້ຄໍານິງເຖິງ ຂໍ້ບາງຄັ້ງກໍມີສົ່ນປະກອບໃນການກຳນົດບຸລິມະສິດໃນການອະນຸລັດເຊັ່ນງູວກັນ ເຊັ່ນ: i) ຊະນິດພັນທີ່ມີຄວາມ

ໃນປັດຈຸບັນ ສປປ ລາວ ໄດ້ເຂົ້າເປັນພາຄາຂອງສິນທີສັນຍາສາກົນ ວ່າ ດ້ວຍການຄ້າຂາຍສັດປ່າ ແລະ ພຶດປ່າທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນ (CITES)

ສຳຄັນ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແລະ ii) ຊະນິດພັນທີມີຄວາມສຳຄັນ ເພາະຄົນຕ້ອງການອະນຸລັກມັນ. ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ພາຍເຖິງ ຊະນິດພັນທີຈໍາເປັນຕ້ອງມີເພື່ອໃຫ້ຊະນິດພັນອື່ນມີຂີວິດຢູ່ລອດ ຢູ່ໃນທີ່ເຂດຖື່ນຢູ່ອາໄສ ໂດຍອາໄສສະພາບແວດລ້ອມອັນດູງວັນ. ຕົວຢ່າງ, ເສືອໂຄ່ງບໍ່ສາມາດມີຂີວິດລອດ ໂດຍປາສະຈາກ ກວາງ ຫຼື ພານ, ບາງຄັງກຳບໍ່ແມ່ນຍ່າງອະນຸລັກກວາງ ຫຼື ພານ, ແຕ່ກໍ່ຕ້ອງຈໍາເປັນໄດ້ອະນຸລັກເພື່ອເປັນອາຫານ ໃຫ້ແກ່ເສືອໂຄ່ງ. ດັ່ງນັ້ນ, ນິກກິກ ມີຄວາມສຳຄັນໝາຍ ເພື່ອກະຈາຍແກ່ນໄມ້ (ດ້ວນການກິນໝາກໄມ້), ດັ່ງນັ້ນ ການອະນຸລັກມີກິກ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ສຸດສຳລັບ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ໃນໄລຍະຍາວ.

ສິ່ງໜຶ່ງອີກ, ພວກເຮົາອາດເພີ່ມຂະວິຄວາມເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ການອະນຸລັດຊະນິດພັນໄດ້ໜຶ່ງ ຫຼາຍກວ່າ ຊະນິດພັນອື່ນ ເພາະມັນເປັນປະໂຫຼດຫຼາຍຕໍ່ພວກເຮົາເອງ ເຊັ່ນມະນຸດ. ເຊັ່ນຕົວຢ່າງ, ບາ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນໝາຍຕໍ່ການດຳລົງຂີວິດຂອງປະຊາຊົນຢູ່ຂົນນະບົດ ສະນັ້ນຈຳຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະນຸລັກ. ຂ້າງໄດ້ຮັບຄວາມເອົາໃຈໃສ່ໃນການອະນຸລັກ ເພາະອາດແມ່ນຍັນເຫດຜົນທາງດ້ານວັດທະນາທຳປະເພນີ ສຳລັບປະຊາຊົນລາວ.

3.2 ສັດເລືອຄານ

ສະຖານະພາບຂອງສັດເລືອຄານ (ແລະ ສັດເຕິ່ງປົກເຕິ່ງນັ້ນ) ປຶ້ວ່າເປັນສັດທີ່ຮູ້ນ້ອຍທີ່ສຸດໃນຈຳນວນສັດປ່າຫັງນິດຢູ່ແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ. ໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ, ສັດຈຳພວກດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ຮັບການສຳຫຼວດຈຳ ນວນນ້ອຍໜຶ່ງເທົ່ານັ້ນ, ເພາະສະນັ້ນ ຂັ້ນຢູ່ຂຽນຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້ ຈຶ່ງບໍ່ຄືບຖວນ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໄດ້ກຳດີ, ຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້ ໄດ້ຂຽນກ່ຽວກັບຊະນິດສັດເລືອຄານທີ່ມີຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ.

ປະເພດຕັ້ງ

ຕັ້ງແມ່ສັດປ່າຊະນິດໜຶ່ງທີ່ມີການຄ້າຂາຍຫຼາຍທີ່ສຸດ ໃນ ສ ບ ລາວ ແມ່ນໄດ້ຮັບໄພຂໍ່ມີຫຼູ້ສູງ ຈາກການຄ້າຂາຍ. ຕັ້ນມາໄດ້ມີການປະເມີນວ່າ,

ໃນແຕ່ລະປົມການຄ້າຂາຍ ພະເທດຈີນໄດ້ເນັ້ນເຂົ້າຕົ້ງຈາກທຳມະຊາດ ປະມານ ສິນພັນໄຕນ. ຕັ້ງດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ມາຈາກບັນດາປະເທດ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໄຕ. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ, ຖ້າທາງມີການສືບຕໍ່ຄ້າຂາຍລັກສະນະນີ້ ຕັ້ງທຳມະຊາດໃນພາກພື້ນດັ່ງກ່າວ ກໍຈະໝົດໄປໃນເວລາອັນໄກ້ນີ້.

ມື່ອຂັ້ງຊາແລ້ວ, ຕັ້ງສາມາດມາດຖືວ່າເປັນຊະນິດເຕື່ອງປ່າຂອງດົງທີ່ມີຄຸນຄ້າສູງທີ່ສຸດ ຢູ່ໃນ ສ ບ ລາວ. ເຊັ່ນຕົວຢ່າງ: ລາຄາຂອງຕັ້ງຄາ ກີໂລໜໍ້ງ ອາດສູງກວ່າ 2.000 ໂດລາສະຫະລັດ, ສະນັ້ນ ຈຶ່ງຮັດໃຫ້ ການອະນຸລັກ ແລະ ການຂົມໃຊ້ແບບຍືນນານຕໍ່ຊະນິດພັນດັ່ງກ່າວ ມີຄວາມທ້າຫາຍສູງທີ່ສຸດ. ຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້ໄດ້ຂຽນກ່ຽວກັບຊະນິດພັນສັດເລືອຄານ ທີ່ໄດ້ຮັບໄພຂໍ່ມີຫຼູ້ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ, ແລ ທີ່ດັລົງໄປກໍໄດ້ຂຽນກ່ຽວກັບຊະນິດພັນສັດປ່າທີ່ສຳຄັນອື່ນໆ ຢູ່ສາມາດໝີບເຫັນຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ. ຄວນໄດ້ຄຳນິ່ງວ່າ, ຍ້ອນຕັ້ງທຸກຊະນິດໄດ້ຮັບຄວາມກິດດັນຈາກການຄ້າຂາຍ ສະນັ້ນຕັ້ງທຸກຊະນິດໃນສ ບ ລາວ ຈຶ່ງທີ່ວ່າເປັນຊະນິດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ.

1. ເຕົ່າກຸຍ (ເຕົ່າຫົວໃຫຍ່) *Platysternon megacephalum*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ເຕົ່າຊະນິດນີ້ ສ່ວຍໃຫຍ່ພືບເຫັນຢູ່ທົວໄປໃນເຂດພູດອຍ ທີ່ວ ສ ປ ລາວ. ມັນອາໄສຢູ່ ໄກກັບຫ້ວຍນີ້ທີ່ມີເຫັນ. ຫົວຂອງມັນໃຫຍ່ມີລັກສະນະຄ້າຍກັບ ອະບສາມຫຼູ່ງມຸນ ຂໍ້ອາດໃຫຍ່ເຫົ່າກັບເຄົ່າໜຶ່ງຂອງຂະໜາດອອງຂອງມັນເອງ. ອອງຂອງມັນມີລັກສະນະເປັນສີເຫຼືອງ ຈົນເກືອບກາຍເປັນສິນຕໍາາມເຂັ້ມ, ສ່ວນຫຼັງຂອງມັນບາງຄັ້ງຈົນກາຍເປັນສີໝົ່ນ, ແຕ່ເຫັນຫ້ອງຂອງມັນແມ່ນຍັງ ຮັກສາເປັນສີເຫຼືອງປົກກະຕິ. ໃນເວລາກາງເວັນມັນອາໄສຢູ່ໃນນັ້ນ, ສ່ວນ ກາງຄົນແມ່ນຂຶ້ນຫາກິນອາຫາການເຊັ້ມ: ບຸ້, ຫອຍ ແລະ ຂຶ້ກະເດືອນ ຢູ່ຕາມ ແຄມຫ້ວຍ ຫຼື ລັດມາປ່າໄກ້ຫ້ວຍນັ້ນ. ລັກສະນະພືເສດຂອງເຕົ່າຊະນິດນີ້ ແມ່ນມັນບໍ່ສາມາດຫຼັບທົວຂອງມັນເຂົ້າໄປໃນອອງໄດ້. ມັນມີຫາງທີ່ແຂງແຮງ ແລະ ສາມາດປິນຂຶ້ນຕົ້ນໄມ້ໄດ້. ໄຂ່ຂອງມັນເປັນສີຂາວ ຂໍ້ຈະອອກໄຂ່ ຄັ້ງລະ 1 ຫຼື 2 ນໍ່ວຍ.

<http://www.unc.edu/~dtkirkpa/stuff/bigheads.html>

<http://www.unc.edu/~dtkirkpa/stuff/bighead2.html>

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ປ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງໃກ້ຈະສູນພັນ (ARL);

ເປັນສັດທີໃກ້ຈະສູນພັນ (EN);

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງ CITES (CA II).

ຍັອນວ່າມັນອອກໄຂ່ຈະນວນໜ້ອຍ ແລະ ມີຖິ່ນຢູ່ອາໄສພືເສດນັ້ນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ເຕົ່າ ກຸຍ ຫຼື ບຸລຸ ຕິກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ໃກ້ຈະສູນພັນ. ນອກນີ້, ມັນຍັງເປັນສັດຊະນິດທີ່ເປັນ ການຄ້າ ແລະ ເຫັນຢູ່ໃນຄອບຄອງຂອງກຸ່ມຄົນທີ່ຄ້າ-ຂາຍສັດປ່າ. ກໍ່ເຊື່ອນດູວກັນ ກັບເຕົ່າຊະນິດອື່ນ ທີ່ໄດ້ຮັບໃຫ້ຂໍ້ມູ່ຈະສູນພັນຍັນການຄ້າ ຫຼາຍກວ່າການສູນເສຍ ທີ່ນີ້ຢູ່ອາໄສ.

ການແຜ່ງກະຈາຍ ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ເຕົ່າຊະນິດນີ້ ມີຢູ່ທີ່ໄປໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ. ໄດ້ມີການບັນທຶກ ກ່ຽວກັບການພົບ ເຫັນ ຢູ່ບ້ານນາແບ, ຢູ່ລອງນໍ້າຍວົງ ແລະ ເຂດ ນາກາຍ-ນັ້ນເຫັນ, ນອກຈາກນີ້ມີລາຍ ຈານວ່າ ຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູພະນັງ ກໍ່ຍັງສາມາດພົບເຫັນຢູ່.

*2. ເຕົ່າຈັບເຜື້ນ (*Cuora galbinifrons*)

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ເຕົ່າຈັບນີດນີ້ ສ່ວຍໃຫຍ່ພົບເຫັນຢູ່ຕາມສາຍຸ ແລະ ຕິນຸ້ມ ຂອງສາຍຸໜູວາງ ຫັງໃນ ສ ບ ປ ລາວ ແລະ ທວງດນາມ, ນອກນີ້ກໍມີຢູ່ໃນພາກໄຕຂອງຈີນ. ໂຕຂອງມັນມີສີແຕກຕ່າງກັນ ຂຶ້ງອາດມີຫັງສີດຳດັດ ສີເຫຼວງ ແລະ ສິນັ້ຕາມ, ແຕ່ພື້ນທົອງຂອງມັນແມ່ນມີສີດຳ ແລະ ສີເຫຼວງ. ເຊັ່ນດູວກັນກັບເຕົ່າຈັບ ທົ່ວໄປ, ມັນສາມາດຫຼັບທົວເຂົ້າໄປຊັອນໄວ້ໃນອອງຂອງມັນໄດ້. ໂດຍທຳມະຊາດຂອງເຕົ່າຈັບທົ່ວໄປແມ່ນອອກໄຂ່ ແລະ ລູກບໍ່ໝາຍ, ສະນັ້ນມັນຈຶ່ງບໍ່ມີປະຊາກອນໝາຍພໍທີ່ຈະສາມາດຫາໄດ້ຢ່າງໝູວາງໝາຍ. ເຕົ່າຈັບນີດນີ້ ແມ່ນເຕົ່າປ່າ ບໍ່ອາໄສຢູ່ນີ້ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນພົບເຫັນຢູ່ໃນປ່າດີງດີບ ແລະ ຫາກິນສັດມັຍ ຈຳພວກຂັ້ງກະເດືອນ ແລະ ແມ່ງໄມ້ ເປັນອາຫານ.

ສະຖານະຂາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ II ຂອງສ ບ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສົ່ງໃກ້ຈະ ສູນພັນ (ARL);

ເປັນສັດທີໃກ້ຈະສູນພັນທຶນ (CR);

ເປັນສັດບັນຊີ II ຂອງ CITES (CA II).

ມັນເປັນເຕົ່າຈັບນີ້ທີ່ໃກ້ຈະສູນພັນທຶນທີ່ສຸດ ແລະ ນອນໃນຈຳນວນເຕົ່າ 10 ອະນິດ ທີ່ມີການຄ້າຂາຍໝາຍທີ່ສຸດ ໃນໂຮງກົງ ແລະ ຈີນ. ນາຍພານ ນຳໃຊ້ ພາເປັນເຄື່ອງມືຊອກຄົ້ນຫາ ຊົ່ງຖົວ່າເປັນວິທີທີ່ອັນຕະລາຍຕໍ່ການສູນພັນທຶນທຸກ, ສະນັ້ນ ຈຶ່ງຖົວ່າມີໄຟຂຶ່ມຂູ້ ແລະ ມີຄວາມສົ່ງ ຕໍ່ການສູນພັນທຶນທຸກ, ຢ້ອນວ່າ ເຕົ່າຈັບນີດນີ້ ມີຖຸນແຜ່ກະຈາຍມັຍຢູ່ໃນໂລກ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົກໄຊ

ເຕົ່າຈັບນີດນີ້ ອາດມີຢູ່ສະເພາະ ແຕ່ໃນປ່າໄມ້ທີ່ສົມບູນຕາມສາຍຸໜູວາງ. ມີລາຍ ການການພົບເຫັນ ຈາກເຂດນາກາຍ-ນິ້ຕີເທິນ ແລະ ເຂດນິ້ຈາດນິ້ບໍ່ນ.

*3. ເຕົ່າຄົກ (*Cuora trifasciata*)

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ເຕົ່າຈັບນີດນີ້ ມີຄວາມຫາຍາກໝາຍ ຈົນບໍ່ສາມາດພົບເຫັນໄດ້ເລີຍໃນເວລາ ດຳເນີນການສໍາໜັດສັດປາ, ແຕ່ປະຊາຊົນທົອງຖິ່ນ ໄດ້ລາຍງານວ່າຍັງມີ ຢູ່ຕາມສາຍຸໜູວາງ, ນອກນັ້ນກໍຍັງມີລາຍງານວ່າຍັງມີຢູ່ໃນພາກເໜືອຂອງ ທວງດນາມ ແລະ ພາກໄຕຂອງຈີນ. ໂຕຂອງມັນມີສີດຳແກມສີແສດ (ສີ ພາກກັງ) ແລັງ ມີຄວາມຍາວ ປະມານ 20 ຊັງຕີແມ້ດ, ເທິງທີ່ວ່ອຂອງມັນເປັນ

ສື່ມາກັງເລື້ອມ ແລະ ເປັນສື່ມາກັງວແກມດໍຢູ່ຂ້າງລຸ່ມ. ມັນບໍ່ຄືກັບປະເພດຕີ່ຈັບອິນໂດຈິນ ຍ້ອນວ່າມັນຍີ່ພົບເຫັນຢູ່ຕາມປ່າໄມ້ທ່ວໄປ, ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນພົບເຫັນຢູ່ຕາມປ່າໄກ້ງັກບ້າຍໜັງ (ບ່ອນທີ່ມັນສາມາດຫາກິນພືດ ແລະ ສັດນົມຍ ເຊັ່ນ: ຂີ່ກະເດືອນ ແລະ ຂຽດ and carrion). ສະນັ້ນ ຈຶ່ງໝາຍຄວາມວ່າຖ້າຫາກພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ຫາກຫຼຸດລົງ ຈຳນວນປະຊາກອນ ຂອງມັນກໍມາດຫຼຸດລົງໄດ້ເຂັ້ມງວກັນ ແລະ ເປັນເງື່ອນໄຂໃຫ້ການຫາໄດ້ ງ່າຍກວ່າ. ຕີ່ເຊີ່ນີ້ ວາງໄຂ່ ໃນລະຫວ່າງເດືອນ ພິດສະພາ ແລະ ອອກໄຂ່ຄັ້ງລະປະມານ 5 ຫາ 6 ນ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ປ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສ່ງໄກຈະ ສູນພັນ (ARL);

ເປັນສັດທີ່ໄກຈະສູນພັນທີ່ສຸດ (CR);

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງ CITES (CA II).

ເມື່ອເປົ່ງເຖິງສະຖານະພາບການມີຢູ່ໃນບັດຈຸບັນຫັນວ່າ, ເປັນຕີ່ເຊີ່ນີ້ໃກ້ຈະສູນພັນທີ່ສຸດ ແລະ ເປັນຂະນິດ ທີ່ມີການຄ້າຂາຍຫຼາຍ ຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ ແລະ ໃນພາກພື້ນນີ້, ນອກຈາກນັ້ນ ກໍຢັງນອນໃນຈຳນວນຂະນິດ 10 ຊະ ນິດ ທີ່ມີການຄ້າຂາຍຫຼາຍທີ່ສຸດ ໃນຮົງກົງ ແລະ ຈິນ. ລາຄາຂອງມັນ ປະມານ 2.000 ໂດລາສະຫະລັດ ຕໍ່ 1 ກິໂລ (ໃນຕະຫຼາດປະເທດຈີນ ຂໍ້ຖືວ່າເລືອດຂອງມັນ ສາມາດຮັດໃຫ້ຄົນມີສຸກຂະພາບແຮງແຮງ). ຍ້ອນລາ ຄາຂອງ ມັນແຍງ ແລະ ມີຄວາມຕ້ອງການຫຼາຍ ຈຶ່ງອາດຮັດໃຫ້ຕີ່ເຊີ່ນີ້ ສູນພັນໄປຈາກ ສ ປ ລາວ ດ້ວຍການຫາແບບຊະຊາຍ. ຍ້ອນວ່າ ຕີ່ເຊີ່ນີ້ ມີຖິ່ນແຜ່ກະຈາຍນົມຍ ມັນຈຶ່ງມີຄວາມສ່ງທີ່ຈະສູນພັນສູງ ຢູ່ໃນໂລກ.

ການແຜ່ກະຈາຍ ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ

ຕີ່ເຊີ່ນີ້ເປັນຊະນິດຫາຍາກຫຼາຍ

ຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ມີການບັນທຶກກ່ຽວກັບການພົບເຫັນຈາກການສໍາຫຼວດສັດປ່າ, ມີພງງ

ແຕ່ໄດ້ຮັບລາຍງານຈາກປະຊາຊົນ. ໂດຍອີງໃສ່ການລາຍງານນັ້ນ, ຈຶ່ງສັນນິຖານວ່າ

ມັນອາດຍັງມີຢູ່ໃນເຂດນີ້ ຈາດ-ນຳຢືນ ແລະ ເຂດໃກ້ຄູງ ເຊັ້ນເຂດນີ້ຈວນ.

*4. ຕີ່ສາມຫຼ່ຽມກົງ (*Pyxidea mouhotii*)

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ຕີ່ເຊີ່ນີ້ ມີເຂດແຜ່ກະຈາຍນົມຍ ຂໍ້ພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດທີດຕາເວັນອອກ

ສ່ງເໝື້ອຂອງປະເທດອິນເດຍ, ພາກໄຕ້ຂອງຈິນ ແລະ ໃນບາງພາກຂອງ ສ ປ ປ ລາວ

ແລະ ຫວຽດນາມ. ມັນເປັນຕີ່ເຊີ່ນີ້ໃຫຍ່, ອອງຂອງມັນມີ ຄວາມ ສູງເຖິງ 19

ຂັ້ງຕີແມ່ດ. ໂຕຂອງມັນເປັນສີ່ນິ້ນແກ່ເກືອບເປັນສີແດງ. ບໍລິເວນ

ເຂດຖິ່ນຢູ່ອາໄສຂອງມັນ ມີລັກສະນະເປັນປ່າໃນເຂດພູ້ທຶນບູນ. ເປັນ ສັດທີ່ອາໄສ

ຢູ່ເຖິງໜ້າດິນ. ອາຫານຂອງມັນມີຫຼາຍຢ່າງ ແຕ່ສ່ວນໃຫຍ່ ມັນ ມັກກິນປະເພດ

ຫອຍທີ່ອາໄສຢູ່ຕາມໜ້າດິນ.

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ປ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງໃກ້ຈະ ສູນພັນ (ARL); ເຊັ່ນດູວກັບເຕົກັບຂະນິດອື່ນໆ, ມັນໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູນຈາກການຄ້າ-ຂາຍ. ມັນມີເຂດຖິ່ນຢູ່ອາໄສສະເພາະ, ຍູ້ໃນ ສ ປ ປ ລາວ ແມ່ນມີປະຊາກອນຈຳນວນບໍ່ຫຼາຍໃນທຳມະຊາດ ແລະ ຍັນແນວນັ້ນມັນຈຶ່ງຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະສູນພັນ.

ການແຜ່ກະຈາຍ ຍູ້ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ
ຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ, ມີການບັນທຶກຂໍ້ມູນ ຈາກ 2 ແຫ່ງ : ບ່ອນນີ້ແມ່ນຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດທຶນໝາມໜໍ່ ແຂວງຄຳມ່ວນ ແລະ ບ່ອນທີ່ສອງແມ່ນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດົງ ແຂວງບໍລິຄົມໄຊ.

5. ເຕົກມັກ *Cyclemys sp.*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ເຕົກຊະນິດນີ້ ມີເຂດແຜ່ກະຈາຍນ້ອຍ ຊຶ່ງພິບເຫັນຢູ່ໃນເຂດທຶນຕາເວັນອອກ ສ່ຽງເໜີອ ຂອງປະເທດອິນເດຍ, ພາກໄຕ້ຂອງຈິນ ແລະ ໃນບາງພາກຂອງ ສ ປ ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ. ມັນເປັນເຕົກຂະໝາດໃຫຍ່, ອອງຂອງມັນມີ ຄວາມສູງເຖິງ 19 ຂັ້ງຕື່ມັດ. ໂຕຂອງມັນເປັນສີ້ໜ່ົນແກ່ເກືອບເປັນສີແດງ. ບໍລິເວັນເຂດທຶນຢູ່ອາໄສຂອງມັນ ມີລັກສະນະເປັນປ່າໃນເຂດໝູ້ຫົັນປຸນ. ເປັນສັດທີ່ອາໄສຢູ່ເທິງໝໍາດິນ. ອາຫານຂອງມັນມີຫຼາຍ ຢ່າງ ແຕ່ສ່ວນໃຫຍ່ ມັກກິນປະເຟດຫອຍທີ່ອາໄສຢູ່ຕາມໝໍາດິນ.

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ປ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງໃກ້ຈະ ສູນພັນ (ARL); ເຊັ່ນດູວກັບເຕົກັບຂະນິດອື່ນໆ, ມັນໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູນຈາກການຄ້າ-ຂາຍ. ມັນມີເຂດຖິ່ນຢູ່ອາໄສສະເພາະ, ຍູ້ໃນ ສ ປ ປ ລາວ ແມ່ນມີປະຊາກອນຈຳນວນບໍ່ຫຼາຍໃນທຳມະຊາດ ແລະ ຍັນແນວນັ້ນມັນຈຶ່ງຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະສູນພັນ.

ການແຜ່ກະຈາຍ ຍູ້ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ

ຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ, ມີການບັນທຶກຂໍ້ມູນ ຈາກ 2 ແຫ່ງ : ບ່ອນນີ້ແມ່ນຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດທຶນໝາມໜໍ່ ແຂວງຄຳມ່ວນ ແລະ ບ່ອນທີ່ສອງແມ່ນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດົງ ແຂວງບໍລິຄົມໄຊ.

ຢູ່ພາກພື້ນນີ້ ມີເຕົກມັກ ມີຫຼາຍຊະນິດທີ່ມີລັກສະນະຄ້າຍລົກນ ໂດຍບໍ່ສາມາດກຳນົດຂອບເຂດການແຜ່ກະຈາຍສະເພາະຂອງແຕ່ລະຊະນິດໄດ້. ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ກ່າວເຖິງໄພຂໍ້ມູນຈັກຂອງມັນໄວ້ໃນບັນຫຼວນ. ເຕົກມັກມີຢູ່ໃນພາກເຂົ້າຂອງປະເທດອິນເດຍ, ພາກໄຕ້ຂອງຈິນ ແລະ ມີຢູ່ທີ່ວ່າໄປ ໃນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້, ໃນນີ້ລວມທັງ ສ ປ ລາວ. ໂດຍບິກກະຕິແລ້ວເຕົກເຫຼົ່ານີ້ ມີສິນຕ້າມແກ່, ຫົວຂອງມັນເປັນສິນຕ້າມແດງ ຫຼື ເຊັ່ນ, ສ່ວນລຳໂຕຈະມີສິແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ມີຄວາມຍາວ ເຖິງ 22 ຂັ້ງຕື່ມັດ. ເຕົກເຫຼົ່ານີ້

ອາໄສຢູ່ໃນນັ້ນ, ຂໍ້ສາມາດເຫັນໄດ້ໃນເວລາແດດອອກ ຕາມຫ້ວຍນີ້ ຫຼື ແມ່ນວິ້າ
ມທ້ຽ່ໃນລະດັບສູງປານກາງ ຫຼື ລະດັບຕໍ່. ມັນກິນພື້ນ, ຂາກໄມ້ ແລະ
ສັດບໍ່ມີກະດູກ ຢູ່ໃນນັ້ນ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ບ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສ່ງໃກ້ຈະ ສູນພັນ (ARL);

ເປັນສັດທີກຳລັງໄດ້ຮັບໄພຂຶ່ມຂູ່ (NT);

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງ CITES (CA II).

ເຕົ່ານີ້ ບໍ່ເປັນທີ່ມີຍົນກັນຫຼາຍ ທາງດ້ານການນຳມາເປັນອາຫານ ຂຶ່ງແຕກຕ່າງ ຈາກປາຟາອອງ ຫຼື
ເຕົ່ງຈັບທີ່ນີ້ໄປຂາຍເພື່ອເຮັດຍາພື້ນເມືອງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ ຕາມ ມັນກໍ່ຍັງມີທ່າອ່ຽງຖືກລ່າ ແລະ
ຂາຍ ຫຼາຍຂຶ້ນ. ອີກດ້ານນີ້ ມັນກໍ່ຍັງສູນ ເສຍຖິ່ນຢູ່ອາໄສຂໍາມະຊາດ (ຈາກການຕັນເຄື່ອນໄຟໜ້າ)
ກໍອາດເປັນໄປໄດ້.

ການແຜ່ກະຈາຍ ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ

ເຕົ່ານີ້ມີແຜ່ກະຈາຍຢູ່ທົ່ວໄປ ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ ຕາມສາຍນີ້ທີ່ໃຫ້ຂ້າ ແລະ ໃນຫ້ວຍນີ້ ຫຼື

ແມ່ນວິ້າເຂດທີ່ພູງ. ຕົວຢ່າງ ຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາຍ,

ນອກນັ້ນກໍ່ຍັງເຫັນມີຂາຍຢູ່ໃນຕະຫຼາດ ຫຼັກ 20 ເມືອງຄຳເກີດ.

6. ເຕົ່າຫວາຍ *Heosemys grandis*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທໍາມະຊາດ

ເຕົ່າຊະນິດນີ້ ພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດອິນໂດຈີນ, ໄທ, ມຽນມາ ແລະ ມາເລເຊຍ.

ມັນຈັດຢູ່ໃນປະພເດເຕົ່ານີ້ ໃນເຂດທີ່ພູງ ແລະ ເຂດສູງປານກາງ

ທີ່ມັນສາມາດອາໄສຢູ່ໄດ້ ເຊັ່ນ: ຫ້ວຍ, ຫອງ ແລະ ເຂດປ່າປະສົມ. ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວ

ມັນອາໄສເທິງໜ້າດີນ ໂດຍລື້ອ່ອນຢູ່ຕາມພຸ່ມໄມ້. ອອງຂອງມັນເປັນແຜນດຸງວັກນີ້ເລີຍ ແລະ

ມີລັກສະນະເປັນໂນນຄືມຂຶ້ນໄປທາສັນຫຼັງ. ເຕົ່າຊະນິດນີ້ ມີຄວາມຍາວເຖິງ 48 ຊັງຕີແມ່ດ.

ມັນມີສິນຈີ່ຂາກກັງແກມດ້ວຍເມັດຈຸດສິດຳ, ສ່ວນພື້ນຫ້ອງເປັນສີເຫຼືອປະກອບດ້ວຍເສັ້ນສິດຳ

ແລະ ສິນເບື້ອງໜ້າ ແລະ ເບື້ອງຫຼັງ ຂອງພົນຫ້ອງ ມີລັກສະນະແຫຼມເປັນເດືອຍ ເຕົ່າຊະນິດນີ້

ເປັນສັດກິນອາຫານທົ່ວໄປ ເຊັ່ນ: ພິດ, ຂາກໄມ້ ແລະ ສັດນ້ອບຊະນິດຕ່າງໆ.

ເຕົ່າໄຕແມ່ນອອກໄຂຕັ້ງລະປະມານ 5 ຂາ 6 ນ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ບ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສ່ງໃກ້ຈະ ສູນພັນ (ARL);

ເປັນສັດທີກຳລັງໄດ້ຮັບໄພຂຶ່ມຂູ່ (NT)

ເຊັ່ນດູວກັບເຕົ່າທີ່ມີອອງແຮງຊະນິດອື່ນໆ ມັນຖືກລ່າ ແລະ ຄ້າຂາຍ ເພື່ອເປັນຍາຈິນ,

ເປັນອາຫານ ແລະ ການບໍລິໂພກພາຍໃນຄອບຄົວ. ເຕົ່າຊະນິດນີ້ ແລະ ບາຟາຊະນິດຕ່າງໆ

ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ງໃຕ້ແມ່ນຖືກໄພຂຶ່ມຂູ່ຈາກ ການ ຄ້າ-ຂາຍ,

ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຈຳນວນປະຊາກອນຂອງມັນຫຼຸດລົງ ຢ່າງໜ້າວິຕິກ.

ການແຜ່ກະຈາຍ ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ

ເຕົ້າຊະນິດນີ້ ມີຢູ່ທີ່ໄປໃນພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້ ຂອງ ສ ປ ປ ລາວ, ແຕ່ກຳບໍ່ໄດ້ມີບັນຫຼັກໃດໆເທົ່ອ ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ່າໄຊ ແລະ ຄາດວ່າຄົງຈະມີຢູ່ໃນເຂດຕຳ ແລະ ສູງປານກາງ. ຜ້ານມາເຕີຍໄດ້ຮັບການບັນຫຼັກຢູ່ໃນແຂວງຄຳມ່ວນ.

7. ເຕົ້າສາມສູນ *Malayemys subtrijuga*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ເຕົ້າຊະນິດນີ້ພືບເຫັນຢູ່ໃນພາກພື້ນອົງໂດຈິນ, ປະເທດໄທ ແລະ ບາງພາກຂອງປະເທດອົມໄໂດເນເຊຍ ແລະ ມາເລາເຊຍ. ເຕົ້າຊະນິດນີ້ ອາໄສຢູ່ໃນເຂດຕຳ ຕາມແຫຼ່ງງົာນທີ່ມີຫຼັບຕົ້ນຂາ (ໂຟກເຮື້ອ) ທີ່ມີຄວາມໄຫຼຊາງ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນໝອງ, ຄອງຊົມລະປະຫານ ແລະ ທົ່ງນານຈັກຖຸວມ. ທົວຂອງມັນ ມີແຊກສີເຫຼືອງ ຫຼື ຂາວ, ສ່ວນລຳໂຕເປັນສິນຕານເຂັ້ມ (ໝົ່ນ) ຂຶ້ງມີແຖບສີເຫຼືອງ ຫຼື ຂາວ ຢູ່ຕາມຂ້າງ. ອອງຂອງມັນມີຄວາມຍາວເຖິງ 21 ຊັງຕີແມ່ດ. ມັນເປັນສັດກິນຂຶ້ນ, ອາຫານຂອງມັນແມ່ນຫອຍ, ກຸງ ແລະ ອື່ນໆ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ປ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສົ່ງໃກ້ຈະ ສູນພັນ (ARL); ເຕົ້າຊະນິດນີ້ ຖືກຄ້າ-ຂາຍ ເພື່ອປຸງແຕ່ງອາຫານ ແລະ ຍາຈິນ, ບາງຄົ່ງກຳເຫັນມາຂາຍຢູ່ຕາມຕະຫຼາດ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ. ລະດັບໄພຂຶ້ມຊື່ຈາກການຄ້າ-ຂາຍ ຊະນິດພັນນີ້ ຍັງບໍ່ຈະແຈ້ງ, ແຕ່ກຳສັນນິຖານວ່າ ອາດຢູ່ໃນລະດັບສູງ ຄົກັນກັບເຕົ້າຊະນິດອື່ນໆ ທີ່ມີອອງແຂງ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ່າໄຊ

ເຕົ້າຊະນິດນີ້ ມີແຜ່ກະຈາຍຢູ່ທີ່ໄປໃນປະເທດລາວ.

ຜ່ານມາຢູ່ບໍ່ຫັນມີບັນຫຼັກວ່າພືບເຫັນຢູ່ແຂວງບໍລິຄົ່າໄຊ, ແຕ່ມັນໝ້າຈະມີເຊັ່ນດຽວກັນ.

ເຕົ້າຊະນິດນີ້ ເຄີຍຖືກພົບເຫັນ ທັງຢູ່ໃນແຂວງວຽງຈັນ ແລະ ແຂວງຄຳມ່ວນ..

8. ເຕົ້າຫົວສື່ຕາ *Sacalia quadriocellata*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ເຕົ້າຫົວສື່ຕາ ໄກ້ຈະສູນພັນຊະນິດນີ້ ມີຢູ່ສະເພາະແຕ່ໃນພາກເໜືອ ແລະ ພາກທິດຕາເວັນອອກຂອງ ສ ປ ປ ລາວ, ພາກເໜືອຂອງຫວູດນາມ ແລະ ພາກໃຕ້ຂອງຈິນ ເທົ່ານັ້ນ. ເຕົ້າຊະນິດດັ່ງກ່າວນີ້ ອາໄສຢູ່ໃນປາດົງດົບ ແລະ ເຂດພູ, ເປັນເຕົ້າຫົວໄສຢູ່ໃນນັ້ນ ແລະ ກິນພົດ, ແນວດໄມ້ ແລະ ສັດນ້ອຍເປັນອາຫານ. ມັນສາມາດປິນຂຶ້ນກິນໃບໄມ້ໄດ້. ມັນມີ ຈຸດສີເຫຼືອງ ຫຼື ຢູ່ຂ້າງຄໍເບື້ອງເຫິງ. ອອງຂອງມັນຕຳ ແລະ ກົມ ຂຶ້ງມີຄວາມສູງ ປະມານ 15 ຊັງຕີແມ່ດ. ເຕົ້າໄຕແມ່ ອອກໄຂ່ ຄັ້ງລະ 2 ໝ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ turtles p. 42

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສົ່ງໃກ້ຈະສູນພັນ (ARL);

ເປັນສັດທິມີຫ່າງອ່ຽງໃກ້ຈະສູນພັນ (VU);

ມີການຄ້າ-ຂາຍເຊື່ອດ່ວກັນກັບຕົ້ນຊະນິດພັນອື່ນງູ, ມີເຂດແຜ່ກະຈາຍນ້ອຍ ແລະ

ຢ້ອນວ່າຖື່ມຢູ່ອາໄສຂອງມັນຈະກັດ ຈຶ່ງມີທ່າອ່າງໃກ້ຈະສູນພັນ.

ການແຜ່ກະຈາຍ ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ເຕົ້າຊະນິນີ້ ມີຢູ່ແຂວງຄຳມ່ວນ ໃນເຂດປ່າສະຫາວຸນແຫ່ງຊາດ ນາງາຍ-ນັ້ນທຶນ ແລະ

ກຳພົບເຫັນຢ່າງວ່າບໍລິຄົມໄຊເຊັ້ນກັນ ໃນເຂດປ່າສະຫາວຸນນີ້ຈາດ-ນີ້ປັ້ງ ແລະ ນີ້ຈວນ.

*9. ເຕົ້າເພື່ອ *Indotestudo elongata*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາທາງທຳມະຊາດ

ເຕັ້ງຂະນິດນີ້ ມີກະຈາຍຢ່າງໄປ ໃນພາກພື້ນອາຊີໃຕ້ ແລະ ຕາເວັນອອກສ່າງໃຕ້

ພາກຖາເວັນອອກຂອ້າປະເທດແມ່ນປານ

ລົງມາຫາກາໄຕ້ຈົນຮອດປະເທດມາເລີຂະຍ.

ສ່ວນໃຫຍ່ແບ່ງເປົ້າຈາກໂຄກທ່າງ ແລະ ແຫ້າ ປັນເປີຂຶ້າງລັກສອນໄສ້ພື້ນຂອງມີ

ອື່ນເຕີມເຕີມທີ່ປົກລອງຍາວ ແລະ ໂຄງ ອອນຈອນໄຟປະເຊີກິຫຼຸ່ງແກ່ງດຳ ຫຼື

ອາການອຸດອານຸມັງກອບຕະຫຼາດເວລີຍິນດີ, ແລ້ວສະແດງວ່າມີຄວາມຮັດຂອງພູມມື້ນຳ.

ປ່າຍລາວ ດັ່ງນີ້ໄດ້ອໍານົດຕ່າງໆເຊື້ອງຈໍາກຳໜາ ແລະ ເບີໂຫຼາງ ໄກເກາະ ໃນທີ່ວິໄລເກດ

ສະຖານະພາບໃນການອະນລັກ

ເປັນສົດບັນຫຼື || ຂອາສ ປ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສ່າງໃກ້ຈະສູນພິມ (ARL);

ເຢັ້ນສັດທິໃກ້ຈະສົນໜັນ (EN):

ເງື່ອເສັດຖະກິດ || ອາຈານ CITES (CA II)

ទៅការបង្កើតរបស់ខ្លួន (C.R.).

កំណើងការប្រជុំនិងការអនុវត្តន៍របស់ខ្លួន និងការរៀបចំការងារ។

ສະນັກພົມ ພົມ ແລະ ເມືອງໄວງາວຫຼຸງ

ການແຜ່ງກະຈາຍ ແລ້ວແຜ່ວາງເລືອດ

ໃຊ້ເວລາດີ່ເພື່ອກວດໄວ້ຄວາມຄື່ນໆທີ່ບໍ່ໄດ້ເປັນເປົ້າເປົ້າ

*10. ເຕົ່າເດືອຍ *Manouria impressa*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ເຕົ່າຊະນິດນີ້ ພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດພູຂອງພາກພື້ນອິນໂດຈີນ, ມຽນມາ, ຫວຽດນາມ, ຈີນ ແລະ ມາເລເຊຍ, ເຕົ່າທີ່ອາໄສຢູ່ທັດດິນນີ້ ອາໄສຢູ່ໃນເຂດບໍາດົງດິບ ທີ່ມີ ຄວາມສູງ 800 ແມ່ດຈາກລະດັບນີ້ທະເລປານກາງຂຶ້ນໄປ. ມັນມີອອງແປ ເປັນ ສີເຫຼາເຂັ້ມ ແລະ ດຳ, ຊົງມີຄວາມຍາວເຖິງ 31 ຂັງຕີແມ່ດ. ຂາຂອງມັນເປັນລັກ ສະນະກົມ, ສ່ວນຕົນເປັນແຜນລວມກັນບໍ່ມີນີ້ ເບິ່ງຄ້າຍຄືກັບຕົນຊ້າງ ແລະ ມີເກົດໃຫຍ່ໜຶ່ງອິນຢູ່ກົກຂາ, ເຕົ່າຊະນິດນີ້ກິນພິດເປັນອາຫານ ເຊັ່ນ : ເຫັດ, ຫໍ່ໄມ້ ແລະ ຂໍາກໄມ້.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ປ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສູງໃກ້ຈະສູນພັນ (ARL);

ເປັນສັດທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນ (EN);

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງ CITES (CA II).

ເຕົ່າຊະນິດນີ້ຖືກລ່າ ເພື່ອເປັນອາຫານຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສິ່ງຂາຍຕາມຕະຫຼາດ, ສະນັ້ນ ຈຶ່ງເຫັນວ່າຈຳນວນປະຊາກອນຂອງມັນອາດຈະຫຼຸດລົງ. ໃນຊຸມທ້າຍປີ ຂອງທີດສະວັດທີ່ເກົ້າສີບ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນໄດ້ຂາຍເຕົ່າຊະນິດນີ້ ໃຫ້ໜໍ້ຄ້າຕ່າງຊາດ ໃນລາຄາໂຕລະປະມານ 0,38 ຫາ 0,50 ໂດລາສະຫະລັດ.

ການແຜ່ກະຈາຍ ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ

ເຕົ່າຊະນິດນີ້ ມີກະຈາຍຢູ່ທົ່ວໄປໃນ ສ ປ ປ ລາວ ມັບແຕ່ ເໝີອສຸດ (ແຂວງຜິ່ງສາລີ) ຈີນຮອດໄຕສຸດ (ແຂວງອັດຕະປີ) ແລະ ແມ່ນອນກໍອາດມີຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊເຊັ່ນກັນ, ແຕ່ກໍບໍ່ທັນມີການບັນທຶກໄດ້ ຍັນຂາດການສຳຫຼວດ.

11. ບາຟອອາຊີ *Amyda cartilaginea*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ບາຟອອາຊີນີ້ ມີກະຈາຍຢູ່ເກືອບທົ່ວໄປ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສູງໄຕ້. ມັນອາໄສຢູ່ໃນນັ້ນ ທີ່ມີລັກສະນະແຕກຕ່າງກັນ ແຕ່ທ່ອງບົງໃນທີ່ພູງຈີນຮອດທັນມັນຢູ່ເຂດພູ. ມັນມີອອງທີ່ມີຄວາມຍາວເຖິງ 83 ຂັງຕີແມ່ດ, ອອງຂອງມັນເປັນສີມື່ນ ຫຼື ສິນຕານ ແກມດ້ວຍຈຸດສີເຫຼືອງ ແລະ ດຳ ຢູ່ທົ່ວອອງ, ຕາມສັນຫຼັງມີວິເມດເປັນຈຸດໆ. ໃນເວລາຍັງນັຍ ຈະມີຈຸເມັດສີເຫຼືອງໜ້າຍ. ມັນກິນອາຫານທົ່ວໄປ, ລວມທັງສັນນຳທັງໝົດທີ່ມັນສາມາດກິນໄດ້, ແມ່ງໄມ້, ຂໍາກາໄມ້ ແລະ ແກ່ວ່າໄມ້. ບາຟອໂຕແມ່ນ ອອກໄຂ້ຄັ້ງລະ 3 ຫາ 4 ຮັງ ຂົງມີຈຳນວນປະມານ 5 ຫາ 30 ນ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ປ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສູງໃກ້ຈະສູນພັນ (ARL);

ເປັນສັດທີ່ມີທ່າອ່ງງໍໄກ້ຈະສູນພັນ (VU);

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງ CITES (CA II).

ບາຟອອາຊີໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູນສູງ ຈາກການລ່າເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະ ການຄ້າ.

ການແຜ່ງກະຈາຍ ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ

ປາຟາອະນະນິດນີ້

ພົບເຫັນຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນນຳຈາຕ-ນັກປັ່ງ

ແລະ

ອາດມີຢູ່ທີ່ໄປໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ.

ປະຊາຊົນຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາມຍລາຍງານວ່າ

ໄດ້ພົບເຫັນປາຟາອອງຊະນິດນີ້ເຊັ່ນກັນ.

12. PHUWUA ROCK AGAMA *Mantheyus phuwanensis*

ລັກສະນະທາງທຳມະຊາດ

ສັດເລືອຄານຊະນິດນີ້ ເປັນສັດທີ່ໃກ້ຄືນພົບໃໝ່, ຂຶ້ງໄວ້ມີຂໍ້ມູນວ່າພົບເຫັນ

ຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາຍ

ແລະເຂົ້າໜ່າງທາງພາກຕາເວັນອອກສຸງເໜີ້ອຂອງປະເທດໄທ. ເປັນສັດຂະໜາດນ້ອຍ, ຂົວຂອງມັນທີ່ມີສີ່ນິ່ນ ຂ້ອນຂ້າງເປັນສິນຕ້ານໄໝ້ ທາສີດຳ ແລະ ລຳໂຕ ສຽວ ປິບດ້ວຍເມັດສີຂ່າວ, ທາງມີສີ່ນິ່ນເກືອບເປັນສິນຕ້ານໄໝ້ ແລະມີລັກສະນະແບ.

ສັດເລືອຄານຊະນິດນີ້

ພົບເຫັນຢູ່ໃນຄວາມສູງປະມານ

200-300

ແມັດຈາກລະດັບນີ້ທີ່ຂະເລປານກາງ,

ປົກກະຕິແລ້ວ

ຢູ່ຕາມພະລານຫີນແຄມນຳ.

ຍັງມີຂໍ້ມູນໜ້ອຍກ່ຽວກັບຖິ່ນຢູ່ອາໄສ, ອາຫານ ແລະ ວິເວດທຳມະຊາດ ຂອງມັນ (

Anenjeva and Stuart, 2001).

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ຍັງມີຂໍ້ມູນໜ້ອຍ ກ່ຽວກັບຊະນິດພັນໃໝ່ນີ້, ໃນນັ້ນ ລວມທັງສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ ແລະ ສົ່ງຈຳເປັນອື່ນໆ.

ການແຜ່ງກະຈາຍຢູ່ແຂວງບໍລິຄົມໄຊ

ຍັງມີຂໍ້ມູນໜ້ອຍກ່ຽວກັບການແຜ່ງກະຈາຍຂອງຊະນິດພັນ,

ແຕ່ກໍຄາດວ່າມີຄວາມເຮັດໄປໄດ້ທີ່ສັດຂະໜາດນີ້ອ້າດມີຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ. ບ່ອນໜຶ່ງຂອງເລກ ກຳແນ່ນອນວ່າມັນຖືກພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາຍ.

*13. ກະ ຫ້າງ WATER DRAGON *Physignathus cocincinus*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາທາງທຳມະຊາດ

ສັດຊະນິດນີ້

ມີອີກຂຶ້ນໜ້ວ່າ

ມັງກອນຂຽວ,

ເປັນສັດຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດປ່າທາງພາກຕາເວັນອອກຂອງປະເທດໄທ, ສ

ປ ປ ລາວ, ທາງດານາມ, ມາເລເຊຍ, ກຳປູເຈຍ ແລະ ພາກໃຕ້ຂອງຈິນ.

ຂໍ້ຂອງມັນກຳໄດ້ບໍ່ຈະບອກເຖິງສີຂອງມັນແລ້ວ

ວ່າຕ່ອມນີ້ສີຂຽວ

ອາໄສຢູ່ຕາມແຄມແມ່ນນີ້. ມັນລອຍນີ້ເກົ່າ ແລະ ກຳສາມາດດຳນັ້ນໄດ້ນານ ຮອດ 25 ນາທີ.

ມັນເປັນສັດເລືອຄານ ຫຼືມັກບືນຂຶ້ນໄປຢູ່ເທິງໆໄໝ້ ຕາມຫ້ວຍນີ້. ມັນວາງໄຂ່ໃສ່ດິນຊາຍແຄມນຳ, ອາຫານຂອງມັນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນແມ່ງໄມ້.

http://digimorph.org/specimens/Physignathus_cocincinus/

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ບ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງໄກຈະສູນພັນ (ARL);
ສັດເລືອຄານຊະນິດນີ້ ທຶກລ່າ ແລະ ຄັ້າ-ຂາຍ ເພື່ອເປັນອາຫານ, ການລ່າແມ່ນໃຊ້ໝາໄລ໌.

ການແຜ່ກະຈາຍ ຍູ້ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ

ຜ່ານມາໄດ້ມີການບັນທຶກ ກ່ຽວກັບການພົບເຫັນຢູ່ທີ່ໄປໃນ ສ ບ ປ ລາວດ
ແລະກໍໄດ້ຮັບລາຍງານວ່າໄດ້ພົບເຫັນຢູ່ໄກກັບແຂວງຄົມ່ວນ
ຊື່ຜ່ານມາແມ່ນຍັງມີຫຼາຍຢູ່ໃນບາງບ່ອນ, ສະນັ້ນ
ຈົ່ງຄາດວ່າອາດມີຢູ່ໃນເຂດທີ່ເໝາະສີມໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊກໍເປັນໄດ້.

*14. ແລນ BENGAL MONITOR *Varanus bengalensis*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ສັດເລືອຄານຊະນິດນີ້ ພົບເຫັນຫຼາຍຢູ່ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ແລະ
ອາໄສຢູ່ຕາມປ່າໄລ່ງ, ເຊັ່ນ: ປ່າໂຄກ ຫຼື ປ່າໄມ້ແປກ. ສັດຊະນິດນີ້ມີລັກສະນະແຕກຕ່າງກັນ.
ໂຕໃຫຍ່ເຕັມໄວ ມີສິດຳ, ໝົ່ນເຂັ້ມ ຫຼື ສີເທິ່ງ ບະບົນກັບເມັດທີ່ມີລາຍແຕກຕ່າງກັນຕາມກາງຫຼັງ.
ດັຊະນິດນີ້ຫາກິນຕາມໜ້າດິນ, ແລະ ຍັວນມັນມີຂະໜາດໃຫຍ່ມັນຈົ່ງມັກລື້ຂ່ອນດັກກິນອາຫານ
ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ແມ່ງໄມ້ປີກແຮງ, ສັດບໍ່ມີກະດູກສັນຫຼັງ ປແມງຕ່າງໆ), ຫອຍ, ມິດ ແລະ ອື່ນໆ
ເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ. ຂະໜາກໃຫຍ່ສຸດ ທີ່ພົບເຫັນຢູ່ປະເທດໄທ ແມ່ນມີຄວາມຍາວ
ປະມານ 100 ຊຸກຕີແມັດ. ໂຕຜູ້ມີຂະໜາດໃຫຍ່ກວ່າໂຕແມ່.

<http://mampam.50megs.com/monitors/bengalensis.html>

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ບ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງໄກຈະສູນພັນ (PARL);
ເປັນສັດບັນຊີ | ຂອງ CITES (CA I).

ສັດເລືອຄານຊະນິດນີ້ ໄດ້ຮັບໄຍຂຶ່ມຂູ້ ຈາກການຄ້າຂາຍຂຶ້ນ ແລະ ໜັງຂອງມັນ.
ການລ່າສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໃຊ້ໝາ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ້ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ

ສັດຊະນິດນີ້ອາດມີຫຼາຍຢູ້ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ,
ແຕ່ກໍມີຢູ່ເປັນປ່ອນສະເໜາະແຕ່ໃນທຶນຢູ່ອາໄສທີ່ເໝາະສີມເທົ່ານັ້ນ.
ເຄີຍພົບເຫັນສັດດັ່ງກ່າວຖືກຄ້າຂາຍຢູ້ໃນຕະຫຼາດ ເມືອງຫ່າແຂກ ແລະ ຫຼັກຂາວ,
ນອກນັ້ນກໍຍັງເຫັນຢູ້ໃນທຳມະຊາດໄກກັບພູພຽງນາກາຍ.
ປະຊາຊົນຢູ້ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາມລາຍງານວ່າ
ໄດ້ພົບເຫັນສັດຊະນິດນີ້ທີ່ທີ່ນັ້ນ.

*15. ເຫັນ WATER MONITOR *Varanus salvator*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ເຫັຍ ແມ່ນສັດເລືອຄານທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສັດຊະນິດໜຶ່ງ ຢູ່ໃນໄລກ ແລະ ຖືກພົບເຫັນຢູ່ໃນພາກພື້ນອາຊາໃຕ້ ແລະ ອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້. ສັດຊະນິດນີ້ ມີກະຈາຍຢູ່ທີ່ວິປີໃນ ສ ບ ລາວ. ປຶກກະຕິແລ້ວມັນມີສີໝຶ່ນ, ມີຂະໜາດຄວາມຍາວຮອດ 2 ແມ່ດ ແລະ ມີນີ້ໜັກເຖິງ 25 ກິໂລ. ຖຸ່ນຢູ່ອາໄສຂອງມັນ ແມ່ນຕາມແຄມແມ່ນດີ່ ຫຼື ຫ້ວຍ ໃນເຂດປ່າດີ່ດີບ ບ່ອນທີ່ມີອາຫານຫຼາຍຍ່າງສຳລັບມັນ ເຊັ່ນ: ສັດປ່າຊະນິດຕ່າງໆ ລວມທັງມີຊີ້ວິດ ແລະ ຕາຍແລ້ວ. ອາຫານຂອງມັນ ແມ່ນ: ນົກ, ຂູ້, ຖຸ່ນ, **carrion**, ແມ່ໄມ້, ປູ້ ແລະ ແມ່ນແຕ່ໜັນນັ້ອຍກໍາດາເປັນໄດ້. ມັນມີຂາທີ່ແຂງແຮງ ແລະ ສາມາດລອຍນີ້ໄດ້ເຕັ້ງ. ເຫັຍ ປະສົມພັນຕະຫຼອດປີ, ເຫັຍໂຕແມ່ວ່າງໄຂ່ຕັ້ງລະບະມານ 3 ຫາ 25 ຫ່ວຍ ໃສ່ຜົງຈຸມປວກ ຕາມ [along rotting logs or in hollow stumps or burrows.](#)

http://www.naturia.per.sg/buloh/verts/monitor_lizard.htm

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ບ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງໄກຈະສູນພັນ (PARL);
ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງ CITES (CA II).

ສັດເລືອຄານຊະນິດນີ້ ໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູ່ ຈາກການລ່າ ເພື່ອຊາຍ.

ການແຜ່ງກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໃຊ້

ສັດຊະນິດນີ້ອາດມີຫຼາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໃຊ້,
ເຄີຍພົບເຫັນສັດດັ່ງກ່າວມີຂາຍເລື້ອຍໆ ຢູ່ໃນຕະຫຼາດ ເມືອງທ່າແຂກ ແລະ
ຫຼັກຊາວ, ນອກນັ້ນກໍຍັງເຫັນຢູ່ໃນຫຳມະຊາດໄກ້ກັບພູພຽງນາກາຍ.
ປະຊາຊົນຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາມລາຍງານວ່າ
ໄດ້ພົບເຫັນສັດຊະນິດນີ້ທີ່ທີ່ນັ້ນ.

16. ຖູເຫຼືອມ ພະມັກ BURMESE PYTHON *Python molurus*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ບູເຫຼືອມຊະນິດນີ້ ມີຢູ່ທີ່ວິປີ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້
ນັບແຕ່ພາກຕາເວັນອອກສ່ຽງເໜືອຂອງປະເທດອິນເດຍ ຈິນຮອດພາກເໜືອຂອງຈິນ ແລະ
ບາງເກາະດອນໃນມະຫາສະມຸດອິນເດຍ. ຖຸ່ນຢູ່ອາໄສຂອງມັນແມ່ນ ເຂດປ່າໄມ້ແຄມນີ້
ໃນປ່າຊຸ່ມຊັ້ນ, ທົ່ງຫຍ້າ ແລະ ບ່າໄມ້ຕາມເຂດພູ. ມັນອາໄສຢູ່ຕາມໜ້າດິນ ແລະ ເທິງຕົ້ນໄມ້,
ນອກຈາກນັ້ນ ມັນຍັງສາມາດລອຍນີ້ໄດ້ດີ. ມັນມີນີ້ໜັກເຖິງ 90 ກິໂລ ແລະ ມີຄວາມຍາວກວ່າ 6
ແມ່ດ. ມັນກິນ ກະຕ່າຍ, ຫຼູ ແລະ ສັດລັງຈຸກດ້ວຍນີ້ນີ້ມີຕ່າງໆ, ນອກນັ້ນກໍສາມາດກິນງູຊະນິດອື່ນ
ແລະ ນົກອີກດ້ວຍ.

<http://nationalzoo.si.edu/Support/AdoptSpecies/AnimalInfo/BurmesePython/default.cfm>

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ບ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງໄກຈະສູນພັນ (ARL);

ບູເຫຼືອມທີກຂ້າ ເພື່ອເອົາຂີ້, ຂາຍສູ່ຕະຫຼາດຄ້າຂາຍສັດປ່າ,
ອີກເຫດຜົນໜຶ່ງກໍຍັງອນວ່າຊາວບ້ານຄືດວ່າມັນກິນໝາຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ການແຜ່ງກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄາໄຊ

ງຸເຫຼືອມຊະນິດນີ້ອາດມີຢູ່ໃນປ່າດົງໃນທົ່ວແຂວງບໍລິຄາໄຊ.

ເຄີຍໄດ້ຮັບບັນທຶກ

ກ່ຽວກັບງຸຊະນິດນີ້ຢູ່ໃກ້ກັບຫຼັກຈາວ, ເຊດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາການ-ນຳເທິນ ແລະ
ເຊດປ່າສະຫງວນນີ້ຈາດ-ນຳປ່ົ່ນ. ປະຊາຊົນລາຍງານວ່າ ຖຸເຫຼືອມຕັ້ງກ່າວນີ້
ມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາຍ ເຊັ່ນດູວກັນ.

17. ຖຸເຫຼືອມ RETICULATED PYTHON *Python reticulates*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ງຸເຫຼືອມຊະນິດນີ້ເປັນຖຸທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ເປັນພື້ເສດ, ມັນມີຄວາມຍາວເຖິງ 9 ແມ່ດ
ແລະ ກະຈາຍຢູ່ໃນເຂດປ່າໄມ່ປະເພດຕ່າງໆ, ໃນນີ້ລວມທັງປ່າເຊື່ອມໂຊມ ແລະ
ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນພື້ນເຫັນຢູ່ໃນເຂດທີ່ໄກນັ້ນ. ຫົວຂອງມັນ
ມີລັກສະນະເປັນຮູບສາມຫຼູ່ງມີ, ລຳໂຕມີຮູບຄ້າຍກັບ ຮູບເລຂາຄະນິດ ສີເຫຼືອງເຂັ້ມ,
ໜຶ່ນ ແລະ ດຳ. ເນັ້ນທ້ອງຂອງມັນເປັນສີເຫຼືອງ. ຖຸເຫຼືອມນີ້ຖືກພົບເຫັນຢູ່ທີ່ຕົ້ນໄມ້,
ລອຍຂ້າມແມ່ນນີ້, ມີຢູ່ທົ່ວໄປ ທັງໃນ [meadows](#), ພົມ, ບາງຄັ້ງກໍພົບຢູ່ໃນກາງບ້ານ
ແລະ ໃນຕົວເມືອງ. ມັນເປັນສັດກິນເຂັ້ມ, ອາຫານຂອງມັນມີຫຼາຍຢ່າງ ຊຶ່ງລວມມີທັງ
ນິກ, ສັດລັງງາລູກດ້ວຍນີ້ນີ້, ສັດເລືອຄານ ແລະ ສັດລັງຂອງຄົນ. [It is not venomous,](#)
[however, killing its prey through suffocation.](#) ມັນອອກໄຂ່ ຫຼາຍ ເຖິງ 100 ນ່ວຍຕໍ່ຄົ້ງ.

Campden-Main, 1970.

<http://www.britannica.com/ebi/article-9313193>

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ປ ປ ລາວ ແລະ ອາດມີຄວາມສົ່ງໃກ້ຈະສູນພັນ (PARL);

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງ CITES (CA II).

ງຸເຫຼືອມຊະນິດນີ້ ຖືກຂ້າ ເພື່ອເອົາເຂັ້ມເປັນອາຫານ ແລະ ຂາຍໃຫ້ແກ່ພົກສັດປ່າ,
ບາງຄັ້ງກໍຍ້ອນວ່າປະຊາຊົນຕິດວ່າມັນກິນໝາຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ການແຜ່ງກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄາໄຊ

ງຸຊະນິດນີ້ອາດມີຢູ່ທົ່ວໄປໃນແຂວງບໍລິຄາໄຊ ເຖິງມັນຈະມີການບັນທຶກນ້ອຍກຳຕາມ.

ປະຊາຊົນຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາຍ

ລາຍງານວ່າເຄີຍໄດ້ພົບເຫັນງຸຊະນິດນີ້ຢູ່ເຂດນັ້ນເຊັ່ນດູວກັນ.

18. INDOCHINESE RAT SNAKE *Ptyas korros*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ງຸຂະໜາດໃຫຍ່ຊະນິດນີ້ ຍາວເຖິງ 1, 8 ແມ່ດ, ມັນມີກອາໄສຢູ່ໃນເຂດປ່າແຈ້ງ ແລະ
ຕາມພື້ນທີ່ດິນກະສິກຳ. ລຳໂຕເປັນສີໜຶ່ນ ຄ້າຍສິນຕາມແກ່, ເນັ້ນທ້ອງມີສີຂາວ ຂ້ອນຂອງເຫຼືອງ.
ອາຫານຂອງມັນແມ່ນສັດລັງງາລູກດ້ວຍນີ້ນີ້ມີຂະໜາດນ້ອຍ, ນິກ, ສັດເລືອຄານ ແລະ ຖຸເຫຼືອມດື່ນ.
ມັນອອກໄຂ່ປະມານຄົງລະ 12 ນ່ວຍ ແລະ ເປັນຢູ່ທີ່ມີພົດຮ້າຍແຮງ.

Campden-Main, 1970.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ
ງຸຊະນີດັ່ນ້ອາດມີຢູ່ທີ່ວ່າປີໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ, ໄດ້ມີການບັນທຶກວ່າມີຢູ່ໃນເຂດພູຖິ່ນປຸ່ນ.

19. ໂັບທີ່ MONOCELLATE COBRA *Naja kaouthia*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາທາງທຳມະຊາດ

http://banglapedia.search.com.bd/HT/C_0301.htm

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງສ ປ ລາວ ແລະ ອາດມີຄວາມສ່ຽງໄກ້ຈະສູນພັນ (PARL);
ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງ CITES (CA II).

ການແຜ່ງກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ງຊະນິດນີ້ອາດມີຢູ່ທີ່ວໄປໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

20. ეჯეოა KING COBRA *Ophiophagus hannah*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາທາງທຳມະຊາດ

ງົງຈົງອາງ ເປັນງູທີ່ມີພິດຮ້າຍແຮງກໍ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດໃນໂລກ. ມັນມີຄວາມຍາວເຖິງ 5, 5 ແມ່ນ ແລະ ສາມາດພືບເຫັນຢູ່ໃນປ່າເກືອບທຸກປະເພດ ຂໍ້ງລວມທັງປ່າໄມ້ປ່ອງ. ເວລາມັນຕົ້ນ, ມັນສາມາດຍິກລຳຕົວສ່ວນຫົວຂອງມັນຂຶ້ນ ແລະ ພຶງຄໍ່ອກ. ຖຸງຈົງອາງທີ່ໃຫຍ່ເຕັມໄວ ມີສິດດຳເຫຼື້ມຂອນຂ້າງຄ້າຍສີເຫົາ, ມີແຖບເປັນວົງຢູ່ທີ່ ແລະ ຄໍ, ສ່ວນໂຕທີ່ຍັງນອຍມີແຖບທີ່ວ່າລຳຕົວ. ອາຫານຫຼັກຂອງມັນແມ່ນງູຊະ ນິດຕ່າງໆ. ຖຸງຈົງອາງສ່ວນໃຫຍ່ສາມາດເລືອຂຶ້ນຕົ້ນໄມ້, ລອຍນັ້ນ ແລະ ເລືອຕາມ ດິນໄດ້ຢ່າງວ່ອງໄວ.

http://banglapedia.search.com.bd/HT/C_0301.htm

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຫຼື | ຂອງສ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງໃກ້ຈະສູນພັນ (PARL);
ເປັນສັດບັນຫຼື || ຂອງ CITES (CA II).

ງຈິງອາງ ຖືກລ່າເພື່ອຂາຍໄປປະເທດຫວຽດນາມ ແລະ ຈີນ, ຊຶ່ງມີຄວາມເຊື້ອ ວ່າເປັນຢາຈິນ.

ການແຜ່ງກະຈາຍຢືນແຂວ້າບໍລິຄຳໃຊ້

ມັນອາດມີຢ່າງໄປໃນແຂວະບໍລິຄານໄຊ.

ទិន្នន័យពីការបង្កើតរាជធានីភ្នំពេញ និងការចូលរួមរាជការជាពីរដែលបានរៀបចំឡើងដោយសារធម៌រាជការជាពីរ។

21. ແຂ້ SIAMESE CROCODILE *Crocodylus siamensis*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ແຂ້ຊະນິດນີ້ ມີຢູ່ໃນປະເທດຮູນາຍ, ກຳປູເຈຍ, ອຸນໂດເມເຊຍ (ລວມທັງໄມເກາະ ຂົນງວ ແລະ ອາດມີຢູ່ເກາະຊາວາ), ສປປ ລາວ, ມາເລເຊຍ, ມຽນມາ, ໄທ ແລະ ວຽດນາມ, ແຕ່ມັນກຳທົ່ວ່າເກືອບສູນພັນໄປຈາກທຳມະຊາດແລ້ວໃນບາງປະເທດເຖິງນີ້. ມັນມີຄວາມຍາວ ເຖິງ 4 ແມ່ດ ແລະ ມັນມັກອາໄສຢູ່ໃນນົ່ວ່າຈີດ ຫີ່ໃໝ່ຊ້າງ ເຊັ່ນ: ຫອງ (ບິງ), ແມ່ນ້ຳ ແລະ ຫ້ວຍນັ້ນ. ອາຫານຫຼັກຂອງມັນ ແມ່ນປາ, ແຕ່ກຳສາມາດກິມສັດເຄື່ອງບິກເຄື່ອງນີ້, ສັດເລືອຄານ ແລະ ສັດລັງງລູກ ດ້ວຍນີ້ມີມະໜາດນັ້ອຍ. ລະດຸປະສົມພັນຂອງມັນແມ່ນໃນລະຫວ່າງເຕືອນ ເມສາ ຫາ ພຶດສະພາ ແລະ ວາງໄຂ້ຕົ້ງລະປະມານ 20 ຫາ 50 ແນວຍ ໃສ່ຮັກທີ່ສ້າງເອງ.

http://www.flmnh.ufl.edu/natsci/herpetology/brittoncrocs/csp_csia.htm

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ I ຂອງສປປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສົ່ງໃກ້ຈະສູນພັນ (ARL);
ເປັນສັດບັນຊີ II ຂອງ CITES (CA II).

ໃນທີ່ຜ່ານມາ, ແຂ້ຊະນິດນີ້ທົ່ວ່າມີຢູ່ທົ່ວໄປໃນ ສປປ ລາວ,
ແຕ່ປະຊາກອນຂອງມັນໄດ້ຫຼຸດລົງຢ່າງຜິດປົກກະຕິ (ກະທັນຫັນ) ແລະ
ໃນບັດຈະບັນທົ່ວ່າເປັນສັດທີ່ໃກ້ຈະສູນພັນທີ່ສຸດ. ປະຊາກອນແຂ້ດັ່ງກ່າວທີ່ຢູ່ມີເຫຼືອຢູ່ໃນ ສປປ
ລາວ ທົ່ວ່າເປັນຈຳນວນສຳຄັນສູງໃນລະດັບໂລກ,
ເພົາຄາວວ່າຍັງມີແຂ້ຊະນິດນີ້ເຫຼືອຢູ່ໃນທຳມະຊາດ ແຕ່ສະເພາະໃນ ສປປ ລາວ ແລະ
ກຳປູເຈຍເທົ່ານັ້ນ. ມັນຖືກລ່າ ເນື້ອເອົາເຊັ່ນ ແລະ ຫັງ,
ນອກນັ້ນກຳຈັບຂາຍເຂົ້າສູ່ພຳມລັງງແຂ້ຢູ່ປະເທດໄທ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໃຊ້

ມັນອາດມີຢູ່ທົ່ວໄປໃນແຂວງບໍລິຄົດໃຊ້,
ເຄີຍມີການບັນທຶກວ່າໄດ້ພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດບໍ່ສະຫງວນນັ້ນຈາດ-ນີ້ປິ່ນ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໃຊ້

ມີການເລີ່ມວ່າ ໃນຮ້ອຍປີກ່ອນແຂ້ຊະນິດນີ້ມີຢູ່ທົ່ວໄປໃນແຂວງບໍລິຄົດໃຊ້, ຕາມແມ່ນ້ຳຂອງ ຫຼື ດອນ
ແລະ ສາຂາຂອງແມ່ນ້ຳຂອງສາຍຕ່າງໆ.
ແຕ່ມ່າຮອດບັດຈຸບັນແມ່ນເກືອບຈະໝົດໄປຈາກແຂວງແລ້ວ ຍ້ອນເຫດວ່າມີການລ່າເກີນຂອບເຂດ.
ໃນບີ້ຫ້າຍຂອງຊຸມປີເກົ້າສີບ, ໄດ້ມີລາຍງານວ່າພົບເຫັນແຂ້ຢູ່ໃນແມ່ນ້ຳງົ່າງ
ໃນເຂດບໍ່ສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາຍ. ໃນປີ 2001
ສາມາດຖ່າຍຮູບແຂ້ທຳມະຊາດໄດ້ເປັນຄົ້ງທຳອິດ ຢູ່ເຂດບໍ່ສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາຍ.

3.3 BIRDS

22. ນິກຂຸ້ມຄາງດຳ BLUE BREASTED QUAIL *Coturnix chinensi*

ຄວາມເບັນມາທາງທຳມະຊາດ

ນິກຂຸ້ມນິດນີ້ ມີແຜ່ຫຼາຍຢູ່ທົ່ວໄປ ນັບແຕ່ປະເທດອິນເດຍ ຈົນຮອດປະເທດ ອິນໂດເນເຊ
stocky, ໂດຍອົງມັນປອມ ຫຼັງຂອງມັນມີສືນີ້ຕາມແກມດຳ, ເອິກສິນີ້ເງິນ (ສີ້ພໍາ), ມີຂ
ມືແຖບສີຂາວບິນດ້ວຍສິດຳ ຢູ່ລຸ່ມຄາງຂອງມັນ. ກໍເຊັ່ນດຽວດັກກັບ ນິກຈຳພວກ
ມັນອາໄສຢູ່ຕາມໜ້າດິນ ໃນທີ່ງຫຍັດ ຫຼື ເຂດປ່
ມັນເບັນນິກຢູ່ສາມາດອາໄສຢູ່ຫັງໃນທີ່ງພົງ ແລະ ເຂດພູ (ສູງເຖິງ 1,300 ແມັດ
ທຸງບໍໃສ່ລະດັບນີ້ທະເລປານກາງ). ມັນກິນເມັດພິດ ແລະ ໝາງໄມ້ຕ່າງໆ ເບັນຕົ້ນແມ່ນປວກ.
ໂຕແມ່ວາງໄຂ້ໃສ່ຮັກຕາມດິນ ແລະ ອອກໄຂ້ຕາມລະດຸການ ປະມານ ຕັ້ງລະ 4-7 ຫ່ວຍ. It is
nomadic ແລະ ປຶກກະຕິແມ່ນຈະພິບເຫັນໜູ້ໜົ່ງປະມານ 6 - 10 ໂຕ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເບັນສັດທີ່ຍັງຮັຈັກໜ້ອຍ (LKL)

ສະຖານະພາບຂອງນິກຂຸ້ມນິດນີ້ ອາດໄດ້ຮັບໄພຂຶ້ນຊູ້ ຍ້ອນບໍ່ມີຂໍ້ມູນພຽງໆ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ເຕີຍໄດ້ຮັບການບັນທຶກ ກ່ຽວກັບນິກຂຸ້ມນິດນີ້ ຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາຍ.
ທັງວ່າມັນຫາກມີຢູ່ທົ່ວໄປໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ກໍເຫຊວມັນມີທີ່ນູ່ອາໄສຮັນກວ້າງຂວາງ.

23. ໄກ່ຂວານິນ SIAMESE FIREBACK *Lophura diardi*

ຂໍ້ມູນຄວາມເບັນມາທາງມຳມະຊາດ

ໄກ່ຂວາ ຊະນິດນີ້ ເບັນສັດສະເພາະທຶນ ຫຼັງອາໄສຢູ່ສະເພາະແຕ່ໃນປະເທດໄທ ແລະ
ອະນຸພາກພື້ນອິນໂດຈິນ. ເບັນສັດທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດທີ່ງພົງ, ສະໜັກ
ໂດຍລັກສະນະພື້ນທີ່ທຳມະຊາດແວ ແຂວງອື່ນໆ ຂອງ ສ ບ ປ ລ
ແມ່ນອາດມີຫຼາຍກວ່າແຂວງບໍລິຄຳໄຊ. ໂຕຂອງມັນມີສີ້ນີ້,
ທົວເປັນສີແດງແຈ້ງຄາງຂອງມັນເປັນສິດຳ ແລະ ຫາງກໍເປັນສິດຳແກມດ້ວຍສີຂຽວ ແລະ
ສີ້ພໍາ. ສ່ວນກາງຂອງສັນຫຼັງ ມີສີເຫຼືອງເຫຼື້ອມ, ດັ່ງນັ້ນ ມັນຈຶ່ງໄດ້ຊື່ວ່າ ເບັນນິກ “ຫຼັງໄຟ”.
ມັນອາໄສຢູ່ຫັງໃນປ່າທີ່ອຸດິມສິມບູນ ແລະ ປ່າເຊື່ອມໄຊມ ໃນເຂດປ່າດົງດົບປະສົມ
ໃນລະດັບຄວາມສູງ ບໍ່ເກີນ 800 ແມັດ (ຈາກລະດັບນີ້ທະເລ). It is omnivorous,
ກິນໝາກໄມ້ທີ່ລົ່ນຕາມດິນ, ໝາງໄມ້ ແລະ ຫອນຕາມດິນ.
ນິກຂຸ້ມນິດນີ້ປະສົມພັນໃນລະຫວ່າງເດືອນ ເມສາ ຫາ ເດືອນ ມີຖຸນາ, ໂຕແມ່ວາງໄຂ້ໃສ່ຮັງ
ຫຼັກເສັງໄວ້ຕາມໜ້າດິນ ແລະ ອອກໄຂ້ ປະມານຕັ້ງລະ 4-8 ຫ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເບັນສັດບັນຊີ | ຂອງສ ປ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສົງໃກ້ຈະສູນພັນ (PARL);

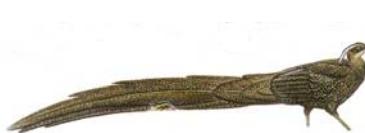
ເປັນສັດທີກໍາລັງໄດ້ຮັບໄພຂໍ່ມື້ນູ້ (NT)

ຈຳນວນຂອງນິກຊະນິດນີ້ ໄດ້ຫຼຸດລົງຢ່າງໜ້າເປັນຫ່ວງ ໃນປະເທດໄທ.
ຖື່ນຍູ້ອາໄສຂອງມັນຍູ້ໃນໄລກ ຂໍ້ກ້ວາງຂວາງຄົກັບໄຂ່ຂວາງວາງ Silver Pheasant ແລະ
ການຫຼຸດລົງຂອງຈຳນວນທີ່ຍັງເຫຼືອຢູ່ ເຫັນວ່າຢູ່ໜ້າເປັນຫ່ວງຂຶ້ນຕົ່ນອີກ. ສ ບ ປ ລາວ
ເປັນປະເທດນີ້ ທີ່ມີທ່າແຮງໃນການຮັກສາຊະນິດພັນນິກທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຂອງໄລກນີ້ໄດ້.
ນິກຊະນິດນີ້ ແມ່ນໄດ້ຮັບໄພຂໍ່ມື້ນູ້ ຈາກການໃສ່ແຮວ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ

ໄດ້ມີການບັນທຶກ ວ່າເຄີຍພົບເຫັນຍູ້ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາຍ ແລະ ນັ້ກະດົງ.

*24. ນິກວູ່ວ່າວ CRESTED ARGUS *Rheinardia ocellata*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດນີ້ ມີຖື່ນຍູ້ອາໄສຢູ່ຢູ່ງ 2 ແຫ່ງ ໃນທີ່ວໄລກ ຄື: ສາຍພູ້ວາງ (ທັງເບື້ອງ)
ສ ບ ປ ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ) ແລະ ເຂດມ້ອຍງຂອງປະເທດມາເລເຊຍ.
ມັນມີສີ່ນິ່ນ-ນັ້ຕານ-ດຳ ແກມດ້ວຍເມັດສິດທິ່ວໂຕ ແລະ ມີຄາງສີ່ຂາວ.
ໂຕຜູ້ມີຫາງຍາວ ຂໍ້ຖື່ວ່າເປັນນິກທີ່ມີຫາງຍາວກວ່ານິກຊະນິດອື່ນໆໃນໄລກ.
ນິກຊະນິດນີ້ອາໄສຢູ່ໃນປ່າທີ່ອຸດົມສົມບູນ ຂໍ້ຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສູງ ເຖິງ 1.800 ແມ່ດ
(ຈາກລະດັບນັ້ກະລາວ) ປົກກະຕີໄດ້ຢືນສູງຮອງຂອງມັນ ແຕ່ຈະເຫັນໂຕມັນຍາກ
ເພາະມັນຍັນຄືນ. ໃນ ສ ບ ປ ລາວ ນິກຊະນິດນີ້ມີຢູ່ໃນປ່າດົງດີບຊຸ່ມຊັ້ນ
ຕິດກັບຊາຍແດນຂວງດນາມ. ອາຫານຂອງມັນ ແມ່ນ [crickets](#), ແມ່ງໄມ້, ຂູດ ແລະ ຝາກຕົ້ນໄມ້.
ມັນຮັດຮັງອອກໄຂ່ ໃນລະຫວ່າງເດືອນເມສາ, ນິກໂຕແມ່ ອອກໄຂ່ ພູ່ງ 2 ຫ່ວຍ ຕໍ່ຮັງ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ | ຂອງສ ປ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສູງໃກ້ຈະສູນພັນ (ARL);

ເປັນສັດມີທ່າອ່ງງານຈະສູນພັນ (VU)

ເປັນສັດບັນຊີ | ຂອງ CITES (CA I).

ນິກໂຕຜູ້ມີກະເຊີຍໜ້າດີນ ເປັນວົງແຄບງຕາມປ່າໄມ້ ຂໍ້ປົກກະຕີເປັນບ່ອນກັບມາຫຼັນຍູ້ເລື້ອງ.
ຍ້ອນແວນັ້ນ ມັນຈຶ່ງຖືກແຮວໄດ້ງ່າຍ, ມີບາງຄົງກຳເຫັນຄືນເອົານິກດັ່ງກ່າວທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ມາຂາຍ
ເພື່ອລົງສວຍງາມ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ

ໃນເວລາດຳເນີນການສຳຫຼວດ ໃນປີ 1990, ນິກດັ່ງກ່າວແມ່ນຍັງມີຫາຍ ໃນເຂດນັ້ກະຈາດ-ນັ້ກັ່ນ,
ແຕ່ສະພາບໃນບັດຈຸບັນແມ່ນບໍ່ຮູ້. ນອກນີ້

ກໍຍັງພົບເຫັນຍູ້ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍນັ້ກໍເກີມ
ທີ່ກວມເອົາສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຂວງບໍລິຄົມໄຊ.

ຍ້ອນວ່າມັນເປັນນິກທີ່ພົບເຫັນຍູ້ໃນສາຍພູ້ວາງທີ່ເປັນປ່າດົງດີບຊຸ່ມຊັ້ນນັ້ນ,
ຈຶ່ງສັນນິຖານວ່າອາດບໍ່ມີຫາຍຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງອື່ນໆ.

25. මුහුණ GREEN PEAFOWL *Pavo muticus*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາທາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດນີ້ ຍັງສາມາດພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດພາກໄຕ້ຂອງຈິນ
ຈົນຮອດປະເທດອິນໂດເນເຊຍ ໃນລະດັບຄວາມສູງ ຮອດ 900 ແມ່ນ,
ໂດຍມີຖື່ນຢູ່ອາໄສແຕກຕ່າງກັນ, ໃນນັ້ນລວມທັງເຂດປ່າໄມ້ຂຸດໄອມ.

“ ຖົກຕູ້ ແລະ ຖົກແມ່ນ ແມ່ນມີສີແຈ້ງເນື້ອນກັນ,
ຊື່ມີບາງປ່ອນກຳເປັນສີຂຽວ, ສີຟ້າ, ສີເຫຼືອງ ແລະ ສີດຳ.
ບົກແມ່ນມີຫາງຍາວ ແລະ ກາມໝາຍ. ອາຫານຂອງມັນປະກອບດັວຍ
crickets, ປວກ, berries, ແກ້ວພິດ, ແກສອນດອກໄມ້ ແລະ moths. ບົກແມ່ນ ໄຂ່ໃສ່ໜ້າດິນ
ຊື່ແຕ່ລະຄົ້າ ມີປະມານ 3 ທາ 6 ຫ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສົດບັນຊີ | ຂອງສ ປ ລາວ;

ເປັນສົດມີທ່າງອ່າງຈະສູນພັນ (VU)

ເປັນສັດບັນຊີ || ຂອງ CITES (CA II).

ໃນອາດີດ, ນິກຊະນິດນີ້ແມ່ນມີຢ່າງອຸດືມສົມບູນ ແລະ ມີຫຼາຍທີ່ວ່ໄປ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ,
ແຕ່ປະຊາກອນຂອງມັນໄດ້ຫຼຸດລົງຢ່າງບໍ່ໜ້າເຊື້ອ
ຊື້ໃນບັດຈຸບັນຈົນທີ່ວ່າເປັນນິກທີ່ເກີ້ຈະສູນພັນຂະນິດໜີ້ ຂອງ ສ ປ ປ ລາວ. ເຊື້ອ. ໃນຕົວຈຶ່ງແລ້ວ,
ປະຊາກອນນິກຢູ່ ແມ່ນໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູນຫຼົງຈາດຈະສູນພັນ ຢູ່ໃນໂລກ. ສາຍເຫດດັ່ງກ່າວ
ແມ່ນມາຈາກການລ່າ ເພາະວ່າມັນສາມາດລ່າໄດ້ຈ່າຍເພາະມັນອາໄສຢູ່ຕາມປ່າທີ່ເຊື້ອມໄຂມ. ຖ້າ
ຖ້າທາກມີການຄວບຄຸມການລ່າ ນິກຊະນິດນີ້ສາມາກແຜ່ຂະຫຍາຍໄດ້ໄວ ແລະ ຈະມີຢູ່ຕະຫຼອດໄປ
ຄງຄູ່ກໍ່ກັບຄົນເຮົາ. ໃນປັດຈຸບັນ, ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ສຸດຕ້ອງໄດ້ປົກປັກຮັກສາ ແລະ
ບ້ອງກັນປະຊາກອນນິກດັ່ງກ່າວທີ່ຢູ່ເຫຼືອຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ເຂົາສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາຍ ແມ່ນບໍອນໜຶ່ງ ໃນຈຳນວນບໍ່ໝາຍບໍອນທີ່ຢູ່ມິນິກຢູ່ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ. ໃນຊຸມປີ 1990, ໄດ້ມີລາຍງານຈາກປະຊາຊົນວ່າ ພົບເຫັນນິກຢູ່ ຢູ່ໃນເຂດຂອງປະສະຫງວນແຫ່ງຊາດນີ້ກະດົງ (ແຕ່ວໍາຍັງບໍ່ສາມາດເຊື້ອໄດ້ເຫຼືອ), ເພາະວ່າຢູ່ບໍ່ທັນໄດ້ມີການສຶກສາລະອຸດເຫຼືອ.

26. ນິກໄສ່ຄໍແຕງ RED-COLLARED WOODPECKER *Picus rabieri*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາທາງທຳມະຊາດ

ນິກໄສ່ຂະນິດນີ້ ອາດເປັນສັດສະເພາະທຶນ ຢູ່ໃນພາກພື້ນອິນໂດຈິນ.
ມັນເປັນນິກທີ່ອາໄສຢູ່ໃນປ່າໄມ້ຕົບໝາ ແລະ ບາງຄັ້ງກຳພົບເຫັນຢູ່ ຕາມປ່າພື້ນໝູ
ໃນລະດັບຄວາມສູງ ເຖິງ 700 ແມ່ດ ຈາກລະດັບນີ້ທະເລ.
ໂຕຂອງມັນເປັນສີຂອນຂ້າງດຳ ແລະ ມີສີຂຽວເຫຼື້ອມ, ສ່ວນຫົວ ແລະ
ຄໍາຂອງມັນເປັນສີແຕງ ລົງມາຫາສ່ວນເອິກ.
ອາຫານສ່ວນໃຫຍ່ຂອງມັນແມ່ນປະເພດມິດ ຫ້ອາໄສຢູ່ຕາມກາບໄມ້,

ໂດຍປຶກກະຕິແລ້ວ ມັນປະສົມພັນໃນລະຫວ່າງ ເດືອນພຶດສະພາ ຫາ ເດືອນມີຖຸນາ.
ມັນເປັນນິກທີ່ໄດ້ຢູ່ຢືນໄດ້ມີການສຶກສາ ແລະ ອະທິບາຍລະອຽດເທົ່ອ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດກຳລັງໄດ້ຮັບໄພຂຶ່ມຊຸ່ (NT)

ຍ້ອນວ່າ ນິກຊະນິດດັ່ງກ່າວມັກອາໄສຢູ່ຕາມປ່າໄມ້ເຂັດຕັ້ງ,
ສະນັ້ນຈຶ່ງໄດ້ຮັບໄພຂຶ່ມຊຸ່ຈາກການຊຸດຄົ້ນໄມ້.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ

ນິກໄສ່ ຊະນິດນີ້ ມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູເຂົາຄວາຍ, ນຳກະດົງ ແລະ
ນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ. ນອກນີ້ກໍຢັ້ງມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນນັ້ນຈາດ-ນັ້ນປິ່ນ.

*27. ນິກກົກຄໍຄົ່ນ **GREAT HORNBILL *Buceros bicornis***

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດນີ້ ມີຢູ່ໃນປະເທດອິນເດຍ, ຈີນ ລົງມາຈົມຮອດອິນໄດ້ເນັ້ນ
ໃນລະດັບຄວາມສູງ ເຖິງ 1,500 ແມ່ດ ຈາກລະດັບນັ້ນທະລີ. ມັນເປັນນິກຊະນິດໃຍ່
ທີ່ວັນອຸມັນເປັນກະໂຫຼກໄວ້ສູງຂຶ້ນ ແລະ ເປັນສີເຫຼືອງ, ສ່ວນໜ້າເປັນສີດຳ ແລະ
ເຫຼືອງ, ຄືສີເຫຼືອງ, ລົງໂຕເປັນສີດຳ ແກມດ້ວຍສີເຫຼືອງ, ສ່ວນຫ້າຍຂອງລົງໂຕ ແລະ
ຫາງເປັນສີຂາວ. ມັນກິນໝາກໄມ້ເປັນອາຫານ (ເຊັ່ນໝາກໄກ, ຂຶ້ງກວມເຖິງ 73 %
ຂອງອາຫານຂອງມັນ) ແລະ ແມ່ງໄມ້. ມັນເຮັດຮົງໄສຕົ້ນໄມ້ໃຫຍ່ທີ່ສູງແຕ່ 8 ທ໏າ 35
ແມ່ດ. ນິກໂຕແມ່ອອກໄຂ່ ຄົ້ງລະ 2 ນ່ວຍ ໃນລະຫວ່າງ ດເດືອນ ມັງກອນ ຫາ ເດືອນ
ເມສາ. ນິກດັ່ງກ່າວຢູ່ເປັນຄູ່ ຫຼື ເປັນປຸງນ້ອຍໆ ຂຶ້ງອາດມີເຖິງ 10 ໂຕ. **It is also somewhat nomadic,** ດັ່ງນັ້ນ ໃນແຕ່ລະບົມຈຶ່ງອາໄສບໍລິເວນກວ້າງ
ເພື່ອຊອກຫາຕົ້ນໃຫຍ່ ທີ່ມີໝາກສຸກເປັນອາຫານ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດຫວາງຫ້າມ (ບັນຊີ | ຂອງ ສ ປ ລາວ)

ເປັນສັດກຳລັງໄດ້ຮັບໄພຂຶ່ມຊຸ່ (NT)

ເປັນສັດບັນຊີ | ຂອງ CITES (CA II).

ກ່າວນສູນເສຍເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ ແລະ ການລ່າ ແມ່ນສາຍເຫດຕົ້ນຕີ ທີ່ເປັນໄພຂຶ່ມຊຸ່ຕີ່ນິກຊະນິດນີ້. ການ
ຜົກຍິງຕາມຕົ້ນໄກ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ອື່ນໆນັ້ນ ແມ່ນການຫາຍິງໄດ້ງ່າຍ. ຢູ່ໃນ ສ ປ ລາວ ເຫັນວ່າມີ
ຄວາມສຳຄັນທີ່ສຸດ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ

ເຄີຍມີການບັນທຶກວ່າ ໄດ້ພົບເຫັນນິກຊະນິດນີ້ ຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດົງ ແລະ ມາ
ກາຍ-ນັ້ນເທິນ, ນອກນັ້ນກໍຢັ້ງມີຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນນັ້ນຈາດ-ນັ້ນປິ່ນ. ຮ່ອມອ່າງໂຕ່ງນັ້ກະດົງ ແລະ
ນັ້ນເທິນ ອາດເປັນແຫ່ງໆສຳຄັນຂອງປະຊາກອນຂອງນິກດັ່ງກ່າວ ໃນ ສ ປ ລາວ, ບໍ່ສະເພາະແຕ່ເທົ່າ
ນີ້ ຍັງອາດເປັນບ່ອນສຳຄັນທີ່ສຸດ ຢູ່ໃນພາກພື້ນອິນໂດຈິນນີ້ ກໍເປັນໄດ້.

28. ນິກກົກແງງ BROWN HORNBILL *Anorrhinus austeni*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກແງງຊະນິດນີ້ ມີຢູ່ໃນພາກຕາເວັນອອກຂອງດິນເດຍ, ຈິນ – ແລະ ສ່ວນໜຶ່ງຂອງອາຊີຕາເວັນອອກສັງໄຕ. ຊື່ຂອງມັນກຳບໍ່ງບອກແລ້ວວ່າ ມັນເປັນສົນທີຕາມ ຫົວຫັງ ໂຕ with rufous cheeks and throat ແລະ ມີສີບເປັນສີເງື່ອງ. ນິກຊະນິດນີ້ອາໄສຢູ່ເປັນກຸ່ມຊອງອາດມີເຖິງ 20 ໂຕ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ. ມັນມັກອາໄສຢູ່ໃນເຂດປ່າໄມ້ທີ່ ອຸດົມສົມບູນ, ແຕ່ກ່ອາດອາໄສປ່າໄມ້ພື້ນຝົ່ງທີ່ຢູ່ໃກ້ປ່າດົງດົບກຳໄດ້. ອາຫານຂອງມັນ – ແມ່ນໝາກໄມ້, ແມ່ງໄມ້, ເຈຍ, ກະປອມ ແລະ ໄຂ່ຂອງນິກຊະນິດອື່ນໆ. ນິກໂຕແມ່ໄຂ່ໄສໄກນໄມ້ສູງປະມານ 5 ຫາ 18 ແມ່ດ ແລະ ອອກໄຂ່ຕັ້ງລະປະມານ 2-3 ຫ່ວຍ ໃນຕົ້ນລະດຸແລ້ງ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດຫວາງຫ້າມ (ບັນຊີ | ຂອງ ສ ບ ລາວ)

ເປັນສັດກຳລັງໄດ້ຮັບໄຍຂຶ່ມຊື່ (NT)

ເປັນສັດບັນຊີ | ຂອງ CITES (CA II).

ເຊື່ອງວັກພ ນິກຊະນິດອື່ນທີ່ອາໄສກົນໝາກໄມ້ ມັນຖືກເປັນເປົ້າໃນການຜິກຍິງໄດ້ງ່າຍ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ

ນິກຊະນິດນີ້ ມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັກກະດົງ ແລະ ນາກາຍ-ນັກເທິງ, ນອກນັ້ນກໍຍັງມີຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນນຳຈາດ-ນັກປ່ິນ.

*29. ນິກກົກຄົ້ມແດງ RUFOUS-NECKED HORNBILL *Aceros nipalensis*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຂະຄົດນີ້ ອາໄສຢູ່ຕາມປ່າເຂດພູ (ໃນລະດັບຄວາມສູງ 600 ຫາ 800 ແມ່ດ ຈາກລະດັບນັກທະເລ) ນັບແຕ່ພາກເໜືອຂອງປະເທດອິນເດຍ ຮອດພາກໄຕ້ຂອງຈິນ ແລະ ພາກເໜືອຂອງພາກພື້ນອິນໂດຈິນ. ໂຕຜູ້ ມີຫົວ ແລະ ລໍາໂຕເປັນສີແດງຊັ້ນ ສ່ວນປົກຂອງມັນເປັນສີດຳ, ທາງເປັນສີຂາວ, ສີບຂອງມັນເປັນສີ ເງື່ອງ ແລະ ມີແຊຸກສີດຳຕັດຢູ່ເບື້ອງເທິງ. ໂດຍປິກກະຕິແລ້ວ ຈະມັກພົບເຫັນນິກຊະນິດນີ້ ເປັນຄູ່ ຫຼື ເປັນໝູ່ນ້ອຍໆ. ນິກຊະນິດນີ້ ບໍ່ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ທົ່ວໄປ. ອາຫານຂອງມັນປະກອບດ້ວຍ ໝາກໄມ້ ແລະ figs. ສ່ວນໃຫຍ່ຈະພົບເຫັນຢູ່ຕາມຍອດໄມ້ເປັນໝູ່ລະ 4 - 5 ໂຕ. ນິກໂຕແມ່ ແຮດຮັງໄສໄກນຕົ້ນໄມ້ ແລະ ອອກໄຂ່ຕັ້ງລະປະມານ 1-2 ຫ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດທີ່ມີທ່າອ່ຽງຈະສູນພັນ (VU)

ນິກຊະນິດນີ້ – ໄດ້ຮັບໄຍຂຶ່ມຊື່ຫຼາຍກວ່າຊະນິດອື່ນໆ ຢູ່ສະເພາະແຕ່ຕາມຊາຍແດນຫວັງຕາມາມ ເຂດນັ້ນຈາດ-ນັກປ່ິນ ແລະ ບາງເຂດສູງຂອງເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງນາກາຍ-ນັກເທິງ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ

ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ ໄດ້ຮັກວ່າມີນິກຊະນິດນີ້ ຢູ່ສະເພາະແຕ່ຕາມຊາຍແດນຫວັງຕາມາມ ເຂດນັ້ນຈາດ-ນັກປ່ິນ ແລະ ບາງເຂດສູງຂອງເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງນາກາຍ-ນັກເທິງ.

*30. ນິກກົກຄໍເອີມ WREATHED HORNBILL *Rhyticeros undulatus*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດນີ້ ມີເຂດແຜ່ງກະຈາຍກວ້າງຂວາງຢູ່ໃນ ປະເທດອິນເດຍ, ຈີນ ແລະ ພາກ ພັນອາຊີຕາເວັນອອກສູງໄຕ້. ບາງຄັ້ງກໍສາມາດພົບເຫັນເປັນຝູປະມານ 50 ໂຕ. ມັນເປັນນິກຊະນິດໃຫຍ່, ມີສີດຳ, ຫາງເປັນສີຂາວ, ສ່ວນຄໍ ແລະ ສີບ ເປັນສີເຫຼືອງ. ນິກໂຕຜູ້ ມີຫົວເປັນສີຂາວ ແລະ ຄາງເປັນສີຂາວ, ສ່ວນໂຕແມ່ມີຫົວເປັນສີດຳ ແລະ ຄາງເປັນສີຟ້າ. ເຊັ່ນດູວກັນກັບນິກກົກຄໍຄໍາດຳ ມັນຫາກິນເປັນບໍລິເວັນກວ້າງ ບົນ ເວັ້ນຊອກຫາໝາກໄມ້ທີ່ເປັນອາຫານຂອງມັນ. ມັນຫາກິນໝາກໄມ້, ສັດນ້ອຍ ແລະ ແມ່ງໄມ້ (5%) ຕ່າງໆ ຢູ່ຕາມຍອດຕົ້ນໄມ້. ນິກໂຕແມ່ ເຮັດຮັງໃສ່ໂກນຕົ້ນໄມ້ ທີ່ມີ ຄວາມສູງ ປະມານ 18 - 35 ແມ່ດ ແລະ ອອກໄຂ່ 2 ຫ່ວຍ ໃນເດືອນ ມັງກອນ ຫາ ເດືອນ ມິນາ, ແຕ່ສາມາດລັງຈຸດໄດ້ພູງແຕ່ຕະຫຼາງເທົ່ານັ້ນ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ II ຂອງສ ປ ລາວ ແລະ ມີຄວາມສູງໃກ້ຈະສູນພັນ (ARL);

ເປັນສັດບັນຊີ I ຂອງ CITES (CA I).

ເຊັ່ນດູວກັນກັບນິກກົກຄໍຄໍາດຳ, ມັນຕ້ອງການພື້ນທີ່ປ່າໄມກວ້າງໃຫຍ່ທີ່ອຸດົມສົມບູນ ເພື່ອອາໄສ ແລະ ທາກິນ, ມັນໄດ້ຮັບໄຂ່ຂໍ້ມູ່ຕໍ່ການສູນພັນ ຍ້ອນການລ່າຍູ່ຕາມຕົ້ນໄມ້ທີ່ມັນກິນໝາກໄມ້.

ການແຜ່ງກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ້າໄຊ

ເຂດປ່ສະຫງວນແທ່ງຊາດນີ້ກະດົງ ແມ່ນບ່ອນໜຶ່ງທີ່ມີປະຊ່ງອອນນິກຊະນິດນີ້ໝາຍກວ່າບ່ອນອື່ນ ແລະ ມີການພົບເຫັນຢູ່ທີ່ວ່າໃບ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ. ຜ່ານມາເຄີຍໄດ້ມີການບັນທຶກວ່າ ໄດ້ພົບເຫັນນິກຊະນິດນີ້ເປັນຝູໃຫຍ່ ປະມານ 80 ໂຕ ຢູ່ໃນເຂດນີ້ກະດົງ. ປະຊາກອນນິກດັ່ງກ່າວ ຢູ່ໃນເຂດອ່າງ ໂຕ່ງນີ້ກະດົງ-ນັ້ນເຫັນ ຖືວ່າເປັນ ສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດ ຢູ່ມີລັກພື້ນອິນໂດຈິນ.

31. ນິກຕັນ BLYTH'S KINGFISHER *Alcedo hercules*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຕັນຊີວ ເປັນນິກທີ່ອາໄສຢູ່ ນັບແຕ່ພາກຕາເວັນອອກຂອງປະເທດອິນເດຍ ຈົນມາ ຮອດ ປະເທດຫວຽດນາມ. ສະເພາະຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ, ນິກຊະນິດນີ້ ມັກອາໄສຢູ່ ຕາມສາຍນີ້ ທີ່ມີຄວາມກວ້າງ ປະມານ 20 ແມ່ດ ທີ່ມີແຄມເປັນທີ່ມີດີ ຢູ່ໃນປ່າເລີກ. ໂຕຂອງມັນເປັນສີ is brilliant cobalt blue, ມີຫາກສີຟ້າແກ່ (ເຂັ້ມືອນຂ້າງດຳ), ສ່ວນເອົາເປັນສີແດງຊັ້ນ ແລະ ສີງຂອງມັນເປັນສີດຳ. ນິກຊະນິດນີ້ສາມາດພົບເຫັນ ໄດ້ຢູ່ໃນເຂດຕໍ່ - ແລະ ເຂດສູງ (1.800 ແມ່ດ ຈາກລະດັບນີ້ທະເລ. ອາຫານຂອງ ມັນປະກອບດ້ວຍ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນປາ ແລະ ສ່ວນໜຶ່ງກຳແມ່ນແມ່ງໄມ້ຕ່າງໆ. ມັນເຮັດຮັງໄຂ່ຢູ່ຕາມ ແຄມນີ້ ໃນລະຫວ່າງເດືອນ ມິນາ ຫາ ເດືອນມິຖຸນາ. ໂຕແມ່ອອກໄຂ່ ຕັ້ງລະປະມານ 4-6 ຫ່ວຍ, ໂຕຜູ້ ແລະ ໂຕແມ່ ຮ່ວຍການພົກໄຂ່.

ສະນະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນນິກທີ່ມີຄວາມສ່າງໃກ້ຈະສູນພື້ນ (PARL);

ເປັນສັດທີ່ກໍາລັງໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູນ (NT)

ນິກຊະນິດນີ້ ບໍ່ມີຢູ່ທີ່ວ່າໄປໃນ ສ ປ ລາວ. ມັນເປັນນິກທີ່ຄົນມັກຍິງ ແລະ ມັນກໍໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູນຈາກການຖາງປ່າແຄມນຳເພື່ອການກະສິກຳ ແລະ ການສ້າງເຂື້ອນໄຟພັ້ນ.

ການແຜ່ງກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ

ນິກຊະນິດນີ້ ພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນິ້ກະດົງ, ນາງາຍນິ້ເທິນ ແລະ ເຂດປ່າສະຫງວນ ນຳຈາດບນິ້ບໍ່ນ.

32. ນິກເຕັນແດງ RUDDY KINGFISHER *Halcyon coromanda*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກເຕັນຊະນິດນີ້ ກະຈາຍຢ່າງກວ້າງຂວາງຢູ່ໃນທະວີບອາຊີ. ໃນ ສ ປ ລາວ ມັງຫັງນິກທີ່ອາໄສຢູ່ປະຈຳ ແລະ ນິກທີ່ເຄື່ອນຍ້າມຈາກແຫ່ງອື່ນຕາມລະດູການ. **It has a glossy azure-blue back and rump,** ຫຼັງຂອງມັນເປັນສີແດງເຂັ້ມ ແລະ ມີສີບເປັນສີແດງ ຫຼື ແສດແດງ. ມັນອາໄສຢູ່ຕາມບ່າດົງລິບແຄມນຳ – ໃນລະດັບຄວາມສູງ ເຖິງ 900 ແມ່ດ. ເຊັ່ນຄູວກັບນິກເຕັນຊະນິດອື່ນໆ, ບາງຄັ້ງກໍພົບເຫັນຢູ່ໃນປ່າ ບ່ອນບໍ່ແມ່ນແຄມນຳ. ອາຫານຂອງມັນແມ່ນ ແມ່ງບໍ, ແມ່ງກະເບື້ອ, ແມ່ງເຜົ່ງ, ຂີ້ກະເດືອນ, ຂອຍ, ຂູດ ແລະ ປານ້ອຍ. ນິກໄຕແມ່ ໄຂ້ໃສ່ຮູ້ແຄມນຳ ແລະ ອອກໄຂ່ ຄັ້ງລະປະມານ 4-6 ຂົ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດທີ່ຍັງຮູ້ຈັກໜ້ອຍ (LKL)

ສະຖານະພາບ ແລະ ຄວາມສ່າງ ຂອງນິກຊະນິດນີ້ –ແມ່ນຍຸງບໍ່ທັນຮູ້ຈັກດີ – ໃນ ສ ປ ລາວ.

ການແຜ່ງກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ

ບໍ່ມີການບັນທຶກລະອຽດ ກ່ຽວກັບນິກຊະນິດນີ້ວ່າ ມີຢູ່ໃສແດ່, ແຕ່ກໍ່ມີລາຍງານວ່າມີນິກຊະນິດນີ້ອາໄສຢູ່ໃນເຂດນິ້ຈາດ-ນິ້ບໍ່ນ.

33. ນິກກະຈົວຫາງສີ້ຟ້າBLUE-TAILED BEE-EATER *Merops philippinus*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຂະນິດນີ້ມີແຜ່ງຫຼາຍຢູ່ໃນພາກພື້ນອາຊີໃຕ້ ແລະ ອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໃຕ້.

ມັນມັກອາໄສຢູ່ຕາມສາຍນັ້ນໃຫຍ່ ຊຶ່ງອາໄສແຄມນັ້ນເປົຍບ່ອນຫາກນິມ.

ມັນເປັນນິກກິນແມງໄມ້ ໂດຍສະເພາະແມ່ນປະເພດແມງເຜົ່ງ

ດັ່ງນັ້ນມັນຈຶ່ງໄດ້ຂຶ້າຕາມລັກສະນະການກິນອາຫານຂອງມັນ (ເຊັ່ນ: ແມງເຜົ່ງ,

wasps, ຮັງເຜົ່ງ, ມິດ). ນອກນັ້ນມັນກິຍ້ງກິນແມງໄມ້ອື່ນໆອີກດັວຍ (ເຊັ່ນ:

dragonflies ແລະ ແມງກະເບື້ອ). ນິກຂະນິດນີ້ ຫາກິນຕາມບ່ອນເປີດແປນ

ຕາມນີ້ຈີດ. ມັນອາໄສຢູ່ເປັນຜູ້ໃຫຍ່ (ບາງຄັ້ງກໍສັງເກດເຫັນຜູ້ນິກດັ່ງກ່າວ

ຮອດ 100 ໂຕ). ມັນເຮັດຮັງຕາມສູ່ ແຄມແມ່ນໜີ ແລະ ອອກໄຂ່ ປະມານ 5-7

ໜ່ວຍຕໍ່ຕັ້ງ ໃນເດືອນກຸມພາ ຫາ ເດືອນມິຖຸນາ.

http://www.naturia.per.sg/buloh/birds/Merops_philippinus.htm

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນນິກທີ່ມີຄວາມສົ່ງໃກ້ຈະສູນພັນ (PARL);

ສ່ວນໃຫຍ່ ຂອງປະຊາກອນນິກຂະນິດນີ້ ພົບເຫັນຢູ່ຕາມແຄມແມ່ນໜີຂອງ ພາກໃຕ້ຂອງ ສ ປ ປ ລາວ, ແລະຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ ເຫັນວ່າບໍ່ເຫັນວ່າບໍ່ເຫັນຕໍ່ການອະນຸລັກ.

ການແຜ່ງກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ

ຢັ້ງມີນິກຂະນິດຄ້າຍຄົກນີ້ ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ

ຊົ່ງອາໄສຢູ່ສະເພາະແຕ່ໃນເຂດບໍາສະຫງວນນັ້ນຈາດ-ນັ້ນປັ້ນ,

ແຕ່ມັນເປັນນິກທີ່ເຄື່ອນຍ້າຍມາເຫັ້ນນັ້ນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ອາໄສ

ແພາະພັນຢູ່ໃນເຂດນີ້.

34. ນິກເຄົ້າ (ນິກຫົິດ) SPOT-BELLIED EAGLE OWL *Bubo nipalensis*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຂະນິດນີ້ ມີຖິ່ນຢູ່ອາໄສ ນັບແຕ່ພາກເຂົ້າຂອງປະເທດອິນເດຍ, ພາກໃຕ້ ແລະ ພາກຕາເວັນອອກຂອງຈິນ ຈົນຮອດພາກພື້ນອິນໂດຈິນ ແລະ ປະເທດໄທ.

ມັນແມ່ນນິກປະເພດນິກເຄົ້າ ທີ່ໃຫ້ທີ່ສຸດໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໃຕ້.

ໂຕຂອງມັນເປັນສິນໜີຕາມແກ່ ແກມດ້ວຍສີຂາວໜົ່ນ, ສ່ວນເອີກເປັນສິນໜີຕາມອ່ອນແກມສີຂາວ, ມີຂື້ນຍາວເປັນຮູບ V ສີດຳ ຢູ່ເທິງຕາ

ຄ້າຍຄົກນັກບັດຂອງມັນ. ນິກຂະນິດນີ້ພົບເຫັນໄດ້ຍາກ,

ແຕ່ບາງຄັ້ງກໍໄດ້ຍິນສົງຮອງຂອງມັນໃນຍາມກາງຄືນ. ມັນອາໄສຢູ່ໃນປ່າດົງດົບ,

ປ່າປະສົມ ແລະ ປ່າປະສົມຜົດໃບ ໃນລະດັບຄວາມສູງເຖິງ 1.200 ແມ້ດ

ຈາກລະດັບນັ້ນຫະເລ, ມັນກິນສັດປະເພດນິກໃຫຍ່ຊຸມນິດອື່ນ (ເຊັ່ນໄວ່ປ່າ ແລະ ໄຂ່ຂວາ)

ແລະ ສັດລົງຈຸກດ້ວຍນັ້ນນິມ ແລະ ສັດເລືອຄານຂະໜາດນັ້ນຍ. ໂຕແມ່ອອກໄຂ່

ໃສ່ຕາມໄກນຕົ້ນໄມ້ ເຫຼືອລະ 1 ໝ່ວຍເຫັ້ນນັ້ນ ໃນເດືອນກຸມພາ, ມັນຈະໄຂ່ໃສ່ຮັງເກົ່າສະເໝີ.

ສົງຮອງຂອງມັນ ດັ່ງ ຮູ.....ຮູ.... ເປັນສົງແໜ້ນໜົງ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນນິກທີ່ມີຄວາມສົງໃກ້ຈະສູນພັນ (PARL);
ນິກເຄົ້າຊະນິດນີ້ ມີປະຊາກອນໜ້ອຍ ຢູ່ໃນ ສ ປ ລາວ, ແຕ່ກໍໄດ້ເຫັນຄົນເອົາມາລັງໄວ້.
ຍ້ອນຄົນມັກເອົາມາລັງ ມັນຈຶ່ງອາດອາຍເປັນໄຂຂີ່ມຸ້ຕໍ່ການສູນພັນ ໃນທຳມະຊາດກໍເປັນໄດ້.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ່າໄຊ

ຜ່ານມາໄດ້ຮູ້ວ່ານິກຊະນິດນີ້ມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາຍ
(ມີຂໍ້ມູນຈາກການບັນທຶກພຽງຄື້ງດູວ) ແລະ ເຂດປ່າສະຫງວວນນັ້ນຈາດ-ນັ້ນບັ່ນ.
ມັນອາດມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວວນແຫ່ງຊາດນີ້ກະດົງ ແລະ ນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ, ແລະ
ເຂດປ່າໄມ້ຫຼືອຸດົມສົມບູນແຫ່ງອື່ນໆ ຂອງແຂວງກໍເປັນໄດ້.

35. ນິກເຄົ້າກົມປາ TAWNY FISH OWL *Ketupa flavipes*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກເຄົ້າຊະນິດນີ້ ອາໄສຢູ່ ນັບແຕ່ພາກຕາເວັນອອກຂອງປະເທດອິນເດຍ
ລົງມາພາກໃຕ້ຂອງຈິນ, ປະເທດຫວຽດນາມ ແລະ ໄຕທັນ. ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ
ໂຕຂອງມັນເປັນສິນຕໍ່ຕາມແກ່. ຫັ້ນຂອງມັນມີວິສີ່ສິ້ນກາກັງ ທາແດງຊົ້ນ
ເປັນຂອບອົມໜ່ວຍຕາ. ທາງຂອງມັນເປັນສິນຕໍ່ຕາມໃໝ່ ຂ້ອນຂ້າງດຳ ແລະ
ຄາງຂອງມັນເປັນສິ້ນທີ່ເຫັນໄດ້ຊັດເຈນ. ນິກຊະນິດນີ້
ກຳນອນໃນຈຳພວກນິກເຄົ້າໃຫຍ່ຊະນິດນີ້ ໃນ ສ ປ ລາວ.

ນິກເຄົ້າຊະນິດພົບເຫັນແຕ່ຢູ່ໃນປ່າທີ່ໄກແຄມນັ້ນ,
ຍ້ອນວ່າອາຫານຫຼັກຂອງມັນແມ່ນປາ. ນອກຈາກນີ້ມັນຍັງກິນ ບຸ, ພູ,
ສັດເລື້ອຄານແມ່ງໄມ້ ແລະ ນິກອື່ນໆອີກດ້ວຍ. ມັນໄຂ້ໃສ່ຮັກທີ່ນິກຊະນິດອື່ນສ້າງໄວ້
ແລະ ໂກນໄມ້ຢູ່ຕາມແຄມນັ້ນ. ມີກໂຕແມ່ວອກໄຂ່ ລັ້ງລະ 2 ພົມວຍ ໃນລະຫວ່າງເດືອນ ພະຈິກ
ຫາເດືອນກຸມພາ. ສົງຮອງຂອງມັນ ດັງ ຮູວ... ຮູວ... ເປັນສົງເຢັນໆ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດທີ່ຍັງຮັຈກໜ້ອຍ (LKL)

ເປັນສັດບັນຊີ | CITES (CA I)

ໃນປັດຈຸບັນ ຍັງບໍ່ທັນຮູດໃ ກ່ຽວກັບສະຖານະພາບຂອງນິກເຄົ້າຊະນິດນີ້.
ຜ່ານມາມີລາຍງານນ້ອຍທີ່ສຸດ ກ່ຽວກັບການພົບເຫັນນິກຊະນິດນີ້
ຊື່ອາດເປັນຍ້ອນວ່າເປັນການຍາກໃນການຈຳແນກໄດ້ ຊະນິດພັນນິກເຄົ້າຕ່າງໆ.
ມັນອາດອາໄສຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີຄົນຢູ່ໜ້ອຍ. ມັນສາມາດຖືກຍິງໄດ້ງ່າຍ,
ຍ້ອນວ່າມັນມັກອອກຫາກິນຢູ່ຕາມແຄມນີ້ທີ່ເປີດແປນ. ໃນຕົວຈິງແລ້ວ,
ຜ່ານມາແມ່ນເຫັນພຽງຂົນຂອງມັນຢູ່ຕາມຕູບລ່າສັດປ່າຂອງຄົນເຫົ່ານັ້ນ.
ຍ້ອນວ່າການເຂົ້າໄປເຖິງປ່າໄມ້ຕາມແຄມນີ້ໄດ້ງ່າຍ ແລະ
ການບຸກເບີກປ່າແຄມນັ້ນ ເພື່ອການກະສິກຳ, ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມັນສູນເສຍຖິ່ນຢ່ອາໃສ
ແລະ ການສ້າງເຂື້ອນໄຟຟ້າກໍເຊັ່ນດູວກັນ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ່າໄຊ

ເຄີຍໄດ້ຮັບການບັນທຶກ ຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວວນແຫ່ງຊາດນີ້ກະດົງ, ນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ ແລະ
ເຂດປ່າສະຫງວວນນັ້ນຈາດ-ນັ້ນບັ່ນ, ແຕ່ກໍຄົງອາດມີຢູ່ໃນເຂດປ່າໄມ້ບ່ອນອື່ນ

36. มีกเขียว PALE-CAPPED PIGEON *Columba punicea*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາທາງທຳມະຊາດ

ນກຊະນິດນີ້ ແຜ່ກຈາຍຢູ່ບາງບ່ອນ ນັບແຕ່ພາກຕາເວັນອອກຂອງປະເທດອິນເດຍ
ຫາພາກໄຕ້ຂອງຈິນ ຈິນຮອດ ແຫຼມມາເລ. ຄໍເບື້ອງເຖິງຂອງມັນເປັນສີ່ນິ້ນ,
ຫຼັງຂອງມັນເປັນສີແດງຊື້, ສ່ວນ ແລະ ພື້ນຫ້ອງ ແລະ
ຫົວຂອງມັນເປັນສີ່ພໍາແກນໜີ້ນ. ນີກຂະນິດນີ້ອ້າໃສຢູ່ໃນປ່າທີ່ພື້ນຕົວໃໝ່ ແລະ
ປ່າດີງດີບຊຸດົມສົມບູນ, ບາງຄັ້ງກຳພົບເຫັນຢູ່ຕາມປ່າໄມ້ໃຫຍ່ ແລະ ພື້ນທີ່ກະສິກຳ.
ມັນເປັນນິກທີ່ເຄື່ອນຍ້າຍເປັນບາງຄັ້ງຄາວ. ອາຫານຂອງມັນ ແມ່ນໝາກໄມ້,
ແຕ່ມັນກຳກິນແກ່ງພົດຕ່າງໆເຊັ່ນດົງກັນ. ໃນປະເທດມຽນມາ ມັນປະສິມັນ
ໃນລະຫວ່າງເດືອນພຶດສະພາ ຫາເດືອນ ສົງຫາ. ບົກກະຕິແລວ,
ມັນໄຂໃສ່ຮັງຕາມຕົ້ນໄມ້ ສູງຈາກນັ້ນດີນ ປະມານ 2 ແມ່ດ, ຮັງໜຶ່ງຈະມີ 1-2 ຫ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດທິຍ່ງຮູຈັກໜ້ອຍ (LKL;)

ເປັນສັດທີມີຄວາມສ່າງໃກ້ຈະສູນພັນ (VU)

ນິກຊະນິດນີ້   ຍັງບໍ່ຫັນເປັນທີ່ຮູ້ຈັກດີທີ່ໄປ   ກ່ຽວກັບປະຊາກອນຂອງມັນ   ຢູ່ໃນໂລກ,
ສະນັ້ນຈຳນວນທີ່ມີຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົາໄຊ   ຈຶ່ງທີ່ວ່າເປັນສ່ວນສຳຄັນ   ຢູ່ໃນໂລກ.
ຍ້ອນວ່າມັນເປັນນິກຂະໜາດໃຫຍ່   ມັນຈຶ່ງກາຍເປັນເປົ້າຂອງການຖືກຍິ່ງ   ຂອງພວກນາຍພານ.
ໃນປັດຈະບັນຍັງບໍ່ຫັນຮູ້ຈັກດີ   ກ່ຽວກັບລະບົບນີ້ເວດຂອງມັນ   ວ່າມັນອາໄສ ຢູ່ຕາມທາງໃນປ່າ ຫຼື
ປ່າທ່າງ,   ແຕ່ກໍຕ້ອງໄດ້ມີການຄວຍຄຸມການລ່າ   ເພື່ອອະນຸລັກປະຊາກອນຂອງມັນ.
ຖື່ນຢູ່ອ່າໄສຂອງມັນ   ໄດ້ຖື່ກັບສູນເສຍໄປ   ຍ້ອນວ່າພື້ນທີ່ປ່າໄມ້
ໃນທົ່ວພາກພື້ນອິນດຸຈີນແມ່ນນັບມືນັບຫຼຸດລົງ.

ການແຜ່ງກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ແມ່ນມີຢູ່ພຽງແຕ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນັກຈະດຶງເຫຼົ້ານັ້ນ,
ນອກນີ້ກໍາລຸດມີຢູ່ບໍ່ເທົ່າໃດບໍ່ອນໃນປ່າໄມ້ຂອງ ສ ບ ປ ລາວ.

37. ນິກເປົ້າກົມເຫຼືອງ YELLOW-VENTED GREEN PIGEON *Treron seimundi*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດນີ້ ມີຢູ່ໃນພື້ນທີ່ປ່າດົງດີບ ໃນພາກພື້ນອິນໂດຈີນ, ປະເທດໄທ ແລະ ມາເລເຊຍ ໃນທັງເຂດຕ່າໆ ແລະ ເຂດສູງ ເຖິງ 1.500 ແມ່ດ ຈາກລະດັບນັ້ກະເລ.

ມັນເປັນນິກທີ່ມີຮູບຮ່າງສວຍງາມ, ຫາງຂອງມັນຍາວ

ແລະ ໂດຍປົກກະຕີແມ່ນເປັນສີຂຽວເຂັ້ມ ປະປົນດ້ວຍເຫຼືອງເຫຼືອມ

ຢູ່ຕາມປົກຂອງມັນ. ເຊັ່ນດ່ວກກັບນິກເປົ້າໃຫຍ່ທີ່ວ່າປ, ມັນສາມາດເຫັນຢູ່ເປັນຜູ້

ແລະ ອາໄສກົນໝາກໄມ້. ນິກຊະນິດນີ້ຫ້າພົບເຫັນຍາກ ແລະ

ສາມາດບິນຫຼຸງວ່າປໃນໄລຍະໄກ ເພື່ອຊອກຫາອາຫານ. ມັນປະສົມພັນ ໃນລະຫວ່າງເດືອນ ກຸມພາ

ຫາເດືອນ ມີຖຸນາ ໂດຍຮັດຮູ່ຕາມຕົ້ນໄມ້ ສູງປະມານ 6 ຫາ 9 ແມ່ດ ຈາກໜ້າດິນ.

Gibbs, Barnes et al, 2001.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເຖິງແມ່ນນິກຊະນິດນີ້ຖືກລ່າ ແລະ ອື່ນຢູ່ອາໄສຂອງມັນກຳມົ້າກຳວັດ, ແຕ່ມັນກຳຍັງມີຢູ່ທີ່ວ່າປ ໃນ ສ ປ

ປ ລາວ ສະນັ້ນອາດຈະບໍ່ໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູນຮ່າຍແຮງຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄາ່ໄຊ

ນິກຊະນິດນີ້ມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນັ້ກະຕິງ, ມາກາຍ-ນັ້ກ້ເຫີນ ແລະ ເຂດປ່າສະຫງວນ ນັ້ຈາດ-ນັ້ບໍ່ນ.

38. ນິກເປົ້າຫຼອງຂາວ WHITE-BELLIED GREEN PIGEON *Treron sieboldii*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດນີ້ ມີຢູ່ໃນພາກອາເວັນອອກ ຂອງຫະວີບອາຊີ (ເຊັ່ນ: ຈິນ, ໄຕ້ຫວັນ ແລະ ຢື່ຢູ່ນ) ລົງມາຫາງໃຕຣອດ ພາກພື້ນອິນໂດຈີນ.

ມັນມີຂະໜາດ ປະມານ 36 ຊັ້ນຕີແມ່ດ ແລະ ມີຫາງຍາວ,

ປົກກະຕີມັນເປັນສີຂຽວເຫຼືອງເຫຼືອມ. ສ່ວນຫຼອງໄປຫາຫາງ ເປັນສີຂາວ ຫຼື

ແດງເຫຼືອງ. ນິກຊະນິດນີ້ອ້າໄສຢູ່ຕາມປ່າໄມ້ຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ບ່າດົງດີບ,

ປ່າປະສົມ ຫຼື ບາງຄັງກຳພົບເຫັນຢູ່ຕາມປ່າຊຸດໂຊມ, ແຕ່ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຢູ່ໃນປ່າດົງອຸດິມສົມບູນ ໃນລະດັບຄວາມສູງເຖິງ 900 ແມ່ດ ຈາກລະດັບນັ້ກະເລ. ອາຫານຂອງມັນປະກອບດ້ວຍ *cherries, grapes* ແລະ ພາກໄມ້ອື່ນໆ. ມັນຮັດຮັກໃສ່ຕາມ ບ່າພຸ່ມ ຫຼື ຕື້ນໄມ້ນ້ອຍ.

ນິກໂຕແມ່ອອກໄຂ່ ເປັນສີຂາວ ຄັ້ງລະ 2 ພ່ວຍ.

Gibbs, Barnes et al, 2001.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດທີ່ຍັງຮັກໝ້ອຍ (LKL)

ນິກເປົ້າຊະນິດນີ້ ບໍ່ມັກພົບເຫັນຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ ແລະ ບໍ່ຮູ້ລະອຽດກ່ຽວກັບສະຖານະພາບຂອງມັນ.

ເຊັ່ນດ່ວກກັບນິກເປົ້າຊະນິດອື່ນໆ, ມັນເປັນເປົ້າໝາຍຂອງການຖືກລ່າ ຂອງນາຍໝານ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄາ່ໄຊ

ຜ່ານມາມີການລາຍງານໜ້ອຍ ກ່ຽວກັບນິກຊະນິດນີ້ ຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ,
ແຕ່ກໍຮູ້ວ່າມັນມີຢູ່ໃນເຂດອ່າງໄຕ່ງມັນກໍາດີງ ແລະ ນັ້ນເຫີນ, ໂດຍສະເພາະ
ແມ່ນໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນົກໍາດີງ, ນາງາຍ-ນັ້ນເຫີນ
ເຂດປ່າສະຫງວນນັ້ນຈາດ-ນັ້ນ.

39. ນິກຕຸມ WATERCOCK *Gallicrex cinerea*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາທາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດນີ້ມີແຜ່ກະຈາຍຢູ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໃນທະວີບອາຊີ. ມັນອາໄສຢູ່ຕາມໝາງບົງ
ແລະ ຫົ່ງນາ (ຖັ້ນບໍ່ຢືນມັນ), ຊຶ່ງມັນໄດ້ລື້ອ່ອນຢູ່ ແຕ່ກໍເປັນການຍາກທີ່ຈະເຫັນໂຕມັນ.
ນິກໄຕສູມສີດຳ ມີຫອນສີແດງຢູ່ເທິງສີບໍ່ທີ່ເປັນສີເງື່ອງ, ສ່ວນໂຕແມ່ນິກກະຕິແລ້ວ
ເປັນສິນຕໍ່ຕາມແກ່ ແລະ ມີຫົວເປັນສິນຕໍ່ຕາມໝົ່ນ. It has mainly black-grey
plumage with red legs, bill, forehead shield and horn. ນິກຊະນິດນີ້
ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນກິນແມ່ງໄມ້, ປານອຍ, ແກ່ນໜີດ ແລະ ຫຍ້າ ເປັນອຫານ. ນິກໄຕແມ່ນ
ອອກໄຂ່ ປະມານ 3-6 ພົມວຍ. ມັນເປັນນິກທີ່ສັງສົງຮອງດັງເນື້ອງນັນ.

<http://www.yotor.org/wiki/en/wa/Watercock.htm>

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນນິກທີ່ມີຄວາມສົ່ງໃກ່ຈະສູນພັນ (ARL)

ຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ມີການບັນທຶກໝາຍ,
ອາດເປັນຍ້ອນປະຊາກອນຂອງມັນໄດ້ຫຼຸດລົງຢ່າງໝວງໝາຍ.
ໝາງບົງທີ່ເປັນຖິ່ນຢູ່ໃສຂອງມັນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຖືກທຳລາຍ ໂດຍປະຊາຊົນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ
ການລ່ານິກຊະນິດນີ້ ອາດເປັນໄພຂໍ່ມຂໍ່ຮ້າຍແຮງກວ່າ ການສູນເສຍຖິ່ນຢູ່ອາໄສ
ເພາະວ່ານິກຊະນິດນີ້ແມ່ນສາມາດອາໄສຢູ່ຕາມທີ່ນາໄດ້.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ

ຜ່ານມາເຕີຍໄດ້ຮັບບັນທຶກ ພຽງສະເພາະຈາກເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດພູເຂົາຄວາຍເທົ່ານັ້ນ.

40. ນິກກະແຕ່ສີບຍາວ LONG-BILLED PLOVER *Charadrius placidus*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາທາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດນີ້ ມີຖິ່ນປະສົມພັນ ຢູ່ໃນພາກຕາເວັນອອກສົ່ງເໜືອຂອງທະວີບອາຊີ,
ແຕ່ມີການເຕືອນຍ້າຍຕາມລະດູການ ລົງມາຮອດພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໄຕ. ໃນ ສ
ປ ປ ລາວ ແມ່ນພົບເຫັນໃນ ລະດູນໜາວ ແລະ ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດແຄມນັ້ນເທົ່ານັ້ນ,
ແຕ່ບ່ອນທີ່ມັນມັກອາໄສຢູ່ແກ້ນັ້ນ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນຈະແຈ້ງ
ມີພຽງຮູ້ແຕ່ວ່າມັນອາໄສຢູ່ຕາມແມ່ນນີ້ເທົ່ານັ້ນ. ມັນເປັນນິກທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ມີສີບຍາວ
ກວ່ານິກເຂົາຊາຍຊະນິດອື່ນໆ. ສ່ວນທ້ອງຂອງມັນເປັນສີຂາວ, ຫຼັງ ແລະ ຫາງ ເປັນສິນຕໍ່ຕາມ,
ສ່ວນຄໍຈະມົວງອ້ອມເປັນສິນຕໍ່ຕາມເຂັ້ມ ຫຼື ດຳ ແລະ ສ່ວນໃຫຍ່ສີບຂອງມັນແມ່ນເປັນສີດຳ.
ປົກກະຕິແລ້ວ ມັນເປັນນິກທີ່ອາໄສຢູ່ແບບໂດດດັງວ ແລະ ມີສົງຮອງແໜ້ມແຈ້ງ ພິວ...ພິວ...
ນິກໄຕແມ່ອອກໄຂ່ ໄສດິນ ໂດຍເຮັດຮູ້ ແລະ ເອົາຫຍ້າເຂົາໄປເຮັດຮັງ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດທີຍັງຮູ້ຈັກໜ້ອຍ (LKL)

ຈຳນວນປະຊາກອນທີ່ຂັດເຈນ ຂອງນົກດັ່ງກ່າວ ຫຼືເຄື່ອນຍ້າຍມາ ສ ບ ປ ລາວ ໃນລະດູນວັນນັ້ນແມ່ນຍັງບໍ່ທັນສາມາດຮູ້ໄດ້. ມັນອາດໄດ້ຮັບໄພຂຶ່ມຂູ່ ຈາກການສູນເສຍບ່ອນອາໄສຢ້ອນການສັງເຂື່ອນ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ

ການບັນທຶກສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໄດ້ຮັບ ວ່າມີຢູ່ຕາມສາຍນີ້ກະດົງ ເຊັດໜີ້ທີ່ເກີ້ງງາມລຳແມ່ນນີ້ຂອງຢູ່ແຂວງບໍລິຄົດໄຊ.

41. ນົກກະແຕ້ຫ້ວຍ RIVER LAPWING *Vanellus duvaucelii*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນົກຊະນິດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນພົບເຫັນຢູ່ໃນບ່ອນດຽວຂອງ ສ ບ ປ ລາວ ຊົງແມ່ນສາຍນີ້ໃຫຍ່ທີ່ໃຫ້ຊ້າ ແລະ ແຄມເປັນຫາດຊາຍ ແລະ ແຮ. ມັນເປັນນົກທີ່ອາໄສຢູ່ໃນ ສ ບ ລາວ ຕະຫຼອດປີ. ນົກຊະນິດນີ້ມີຫົວ ແລະ ຄາງເປັນສິດຳ, ມີສີມົນຕາມຄຳ, ຫຼັງເປັນສິນີ້ຕາມຄ້າຍກັບສີຂັ້ນຊາຍ, ທ້ອງເປັນສິຂາວ, ສ່ວນຂາ ແລະ ສີບເປັນສິດຳ. ພົກກະຕິແລ້ວ ຈະພົບເຫັນຢູ່ໂດດດັ່ງວ່າ, ເປັນຄູ່ ຫຼື ເປັນຜູ້ນ້ອຍໆ. ນົກຊະນິດນີ້ປະສົມພັນໃນລະຫວ່າງເດືອນ ມິນາ ຫາ ເດືອນມິຖຸນາ, ມັນວາງໄຂ່ໃສ່ຕາມຫາດຊາຍ ຫຼື ດິນແຫ້ງຕາມແຄມນີ້.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນນົກທີ່ມີຄວາມສົ່ງໃກ້ຈະສູນພັນ (ARL)

ນົກຊະນິດນີ້ ໄດ້ຮັບຄວາມສົ່ງສູງ ຕ່າງໆຕາມແຄມນີ້ ບ່ອນທີ່ມັນເຮັດຮັງ (ປົກກະຕິແມ່ນຫາດຊາຍຕາມແມ່ນນີ້ ຫຼື ສາຍນີ້ໃຫຍ່ຕ່າງໆ). ຈຳນວນປະຊາກອນຂອງມັນອາດຫຼຸດລົງໄດ້ ຍ້ອນວ່າຫາດຊາຍແຄມນີ້ມີການລົບກວນຈາກສັດລົງ (ຄວາຍ) ແລະ ການຕັ້ງແຄ້ມພັກຜ່ອນຂອງຄົນ.

ສາຍເຫດທີ່ພາໃຫ້ປະຊາກອນຂອງນົກຊະນິດດັ່ງກ່າວຫຼຸດລົງຢູ່ໃນພາກພື້ນນີ້

ອາດແມ່ນການສູນເສຍພື້ນທີ່ເຮັດຮັງໄຂ່ ຫຼາຍກວ່າການລ່າເອົານົກໄດ້ກົງ.
ການບ້ອງກັນສະຖານທີ່ວ່າງໄຂ່ຂອງນົກດັ່ງກ່າວ
ອາດມີຄວາມສຳຄັນສູງເພື່ອອະນຸລັກນົກຊະນິດນີ້.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ

ຢູ່ໃນ ສ ບ ປ ລາວ, ນົກຊະນິດນີ້ ແມ່ນພົບເຫັນຢູ່ຕາມແມ່ນນີ້ຂອງ. ນອກນີ້ຢູ່ມີຢູ່ຕາມໜີ້ກະດົງຕອນລຸ່ມ ລະຫວ່າງປາກນີ້ມົວນ ແລະ ປາກນີ້ກະດົງ. ຈຳນວນປະຊາກອນທີ່ສຳຄັນກວ່າໜູ້ອາດອາໄສຢູ່ຕາມລຳແມ່ນນີ້ຂອງ, ແຕ່ກຳປົກຈາຍຢູ່ຕາມສາຍນີ້ຢູ່ວົງ, ນຳມົວນ (ມີຈຳນວນໜີ້ອນທີ່ສຸດ) ແລະ ນຳໃຣ.

42. ນິກແຕບແຕ້ (ຫົວໜີ່ນ) (*Vanellus cinereus*)

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ
ນິກຊະນິດນີ້ມີຄວາມແຕກຕ່າງຈາກນິກແຕບແຕ້ຊະນິດອື່ນ ແມ່ນຍ້ອນມັນບໍ່ອາໄສ ຢູ່ໃນ
ສ ປ ປ ລາວຕະຫຼອດປີ. ມັນປະສົມພັນຢູ່ໃນເຂດພາກເໜີ້ອຂອງທະວີບອາຊີ (ຈິນ ແລະ
ຍື່ປຸນ), ແລະ ເຖິ່ອຍໍ້ານມາຢູ່ສ ປ ປ ລາວ ພົງແຕ່ໃນລະດູນາວເຖິ່ນນັ້ນ.
ມັນເປັນນິກຊະນິດນ້ອຍທີ່ມີສີຂາວ ແກ່ມເຫຼືອງ. ດັ່ງຊື່ຂອງມັນກໍບໍ່ບອກວ່າ
ມັນມີຫົວເປັນສີໜີ່ນ, ປາຍສົບຂອງມັນມີສີດຳ, ມັນມີຂອງສີດຳຢູ່ເອິກ,
ສ່ວນພື້ນທ້ອງຂອງມັນເປັນສີຂາວ. ມັນນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ຫາກິນ ແລະ
ອາໄສຄ້າຍຄືກັນກັບນິກແຕບແຕ້ ເຊັ່ນ: ອາໄສຢູ່ຕາມແມ່ນ໌ ແລະ ສາຍນັ້ນໃຫຍ່.
ແຕ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງຈາກນິກແຕບແຕ້ຊະນິດອື່ນ ຢູ່ບໍ່ອນວ່າ ມັນສາມາດອາໄສຢູ່ ຕາມແຄມໝອງ
ແລະ ອ່າງເກັບນັ້ນ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນນິກທີ່ມີຄວາມສົ່ງໃກ້ຈະສູນພັນ (PARL);
ນິກຊະນິດນີ້ ອາດຈະບໍ່ມີຫົວໄປ ຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ ແລະ ເພາະສະນັ້ນຈຶ່ງອາດ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງປານໃດ
ກ່ຽວກັບການເອົາໃນໄສ່ໃນການການອະນຸລັກສູງ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ນິກຊະນິດນີ້ ມັກພົບເຫັນສ່ວນໃຫຍ່ ຢູ່ຕາມສາຍນັ້ນກະດິງ, ສາຂາຕ່າງໆຂອງນັ້ນກະດິງ
(ເຊັ່ນ ນັ້ນວອນ) ແລະ ຕາມລຳແມ່ນ໌ຂອງ.
ບ່ອນທີ່ພົບເຫັນວ່າມີປະຊາກອນໝາຍກວ່າໜຸ່ມແມ່ນຢູ່ຕາມສາຍນັ້ນກະດິງຕອນລຸ່ມ.

43. ນິກກະແຕ້ SMALL PRATINCOLE *Glareola lactea*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດນີ້ ແມ່ນອາໄສຢູ່ຕາມແມ່ນ໌ໃຫຍ່, ຂໍ້ຢູ່ລວມກັນເປັນຜູ້ໃຫຍ່.
ທີ່ນູ່ອາໄສຂອງມັນແມ່ນໃນປະເທດອິນເດຍ, ພາກຕາເວັນຕົກສົ່ງໃຕ້ຂອງຈິນ ແລະ
ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໄດ້. ຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ,
ນິກຊະນິດນີ້ຂືບເຫັນຢູ່ຕາມລຳແມ່ນ໌ຂອງ ແລະ ເຊກອງ. ໂຕຂອງມັນເປັນສີໜີ່ນ,
ປົກຂອງມັນເປັນສີດຳ ແລະ ສີຂາວ, ຫົວເປັນສີໜີ່ນ ແລະ ທາງມີສີດຳ ແລະ ສີຂາວ.
ມັນເປັນນິກກິນແມ່ງໄມ້, ມີສົງຮອງເນື້ອນນັ້ນ ແລະ *animated*. It is particularly
active at dusk. ນິກໂຕແມ່ເຮັດຮັງໄຂ່ໃສ່ຕາມແຄມແມ່ນ໌.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນນິກທີ່ມີຄວາມສົ່ງໃກ້ຈະສູນພັນ (PARL);
ໃນບັດຈຸບັນ, ນິກຊະນິດນີ້ມີຄວາມອຸດືມສົມບູນໜ້ອຍກວ່າໃນຊຸມບີທີ່ຜ່ານມາ,
ແຕ່ກໍຍັງຖືວ່າຍັງມີຢູ່ໝາຍ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ. ຍ້ອນວ່າ ສ່ວນໃຫຍ່ມັນອາໄສຢູ່ຕາມລຳແມ່ນ໌ຂອງ,
ສະນັ້ນການສ້າງເຂື້ອນໄຟຟ້າ ຈຶ່ງອາດບໍ່ເປັນບັນຫາໝາຍ ຄືກັນກັບນິກທີ່ຊະນິດອື່ນໆ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ນິກຊະນິດນີ້ມີຢູ່ຕາມແມ່ນ໌ຂອງ ບໍລະເວນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ,
ຈຳນວນໜຶ່ງກໍພົບເຫັນຢູ່ຕາມສາຍນັ້ນກະດິງ, ນອກນີ້ ກ້າດມີຢູ່ຕາມສາຍນັ້ນອື່ນອີກ ເຊັ່ນ: ນີ້ຊັ້ນ,
ແຕ່ຜ່ານມາຍັງບໍ່ຫັນໄດ້ມີການສໍາຫຼວດ.

44. ແກ້ວມຸມ BLACK KITE *Milvus migrans*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ແກ້ວ ຊະນິດນີ້ ມີຂະໜາດປານກາງ (47 ຫາ 55 ຊັງຕີແມັດ) ເປັນສັດກິນຂຶ້ນ (raptor). ເນື່ອເຢິ່ງຈາກບ່ອນໄກ ຈະສັງເກດວ່າມັນເປັນສີດຳ ຊອງມີຂົນສີມື່ນຢູ່ຕາມລຳຄຳ. ແຕ່ຕົວຈິງແລ້ວໂຕຂອງມັນເປັນສີໝົ່ນດຳ ປະປິນດ້ວຍສີໝົ່ນເຫຼື້ອມ ແກ້ມແດງຊັ້ນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ຫົວ, ລຳຄຳ ແລະ ພື້ນຫ້ອງ. ແກ້ວຊະນິດນີ້ຫຼັກວິນ ກະບອມ, ສັດລັງງລູກດ້ວຍນີ້ມີມະໜາດນໍ້ອຍ ແລະອມາໄມ້, ໂດຍສະເພາະແມ່ນ *grasshoppers*. ມັນປະສົມພັນຕະຫຼອດປີ, ແຕ່ປົກກະຕິແມ່ນໃນລະຫວ່າງເດືອນສິງຫາ ທາເດືອນພະຈິກ. ໂຕແມ່ອອກໄຂ່ ແຕ່ 1 ຫາ 3 ພົ່ວຍ. ເຖິງແມ່ນ ໂດຍປົກກະຕິຈະພົບເຫັນມັນຢູ່ເປັນຫຼູ່ນ້ອຍໆ, ແຕ່ບາງຄັ້ງມັນກຳເຕົ້າຮມກັນເປັນຜູນໃຫຍ່ໜ້າຍ ຈົນຮອດໝາຍພັນໂຕ ກຳເປັນໄດ້.

http://www.amonline.net.au/factsheets/black_kite.htm

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດບັນຊີ I ຂອງ CITES (CA I)
ຍັດນີ້ວ່າແກ້ວຊະນິດນີ້ບໍ່ຄ່ອຍມີ ໃນ ສ ບ ລາວ, ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງມີຂໍ້ມູນໜ້ອຍ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ່າໄຊ

ມີລາຍງານວ່າ ດົນງົງ ຈຶ່ງພົບເຫັນແກ້ວຊະນິດນີ້ ຢູ່ເຂດນາກາຍ-ນັ້ກເທິນ,
ແຕ່ກໍາບໍ່ສາມາດສັງເກດເຫັນວ່າໄດ້ພົບເຫັນຢູ່ບ່ອນອື່ນອີກ ໃນແຂວງບໍລິຄົ່າໄຊ.

45. ແກ້ວກິນປາ LESSER FISH EAGLE *Ichthyophaga humilis*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ແກ້ວຊະນິດນີ້ ໂຕນ້ອຍ ອາໄສຢູ່ຕາມແຄມນີ້ ແລະ ທາກິນປາເປັນອາຫານ.
ມັນມີເຂດແຜ່ກະຈາຍ ແຕ່ພາກທິດຕາເວັນອອກຂອງປະເທດອິນເດຍ
ຕາມພູ້ຂໍາທີມະໄລ ລົງມາຫາປະເທດເນັບປານ, ມຽນມາ,
ພາກເໜີອຂອງພາກພື້ນອື່ນໄດ້ຈິນ ໄປຮອດປະເທດອິນໄດ້ເມເຊຍ ແລະ
ເກາະບໍ່ນຽວ. ມັນເປັນແກ້ວຂະໜາມນ້ອຍ, ເປັນສິນັ້ຕາມໝົ່ນ,
ມັກອາໄສຢູ່ຕາມບໍ່ທີ່ມີສາຍນີ້ ຕາມຕົນພູ ແລະ ໜີງພູ. ມັນຮັກຮັງຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ
ແກ້ນໜັນໜາ ໄສ່ຕົນໄມ້ສູງ ຢູ່ຕາມບໍ່ແຄມສາຍນີ້ ຫຼື ແມ່ນັ້ນ. ຢູ່ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສູງໃຕ້
ມັນປະສົມພັນ ໃນລະດຸບໜາວ (ເດືອນພະຈິກ ຫາ ເດືອນມິນາ) ແລະ ໂຕແມ່ອອກໄຂ່ 2 ຫາ 3 ພົ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດທີກຳລັງໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູ່ (NT);

ເປັນສັດບັນຊີ II ຂອງ CITES (CA II)

ຍັດນີ້ວ່າແກ້ວຊະນິດນີ້ ອາໄສຢູ່ຕາມບ່ອນເປົດແປນແຄມແມ່ນັ້ນ

ມັນຈຶ່ງການເປັນເປົ້າໝາຍຍິງໄດ້ງ່າຍ. ຢູ່ໃນ ສ ບ ລາວ

ບໍ່ມີແມ່ນັ້ນສາຍ ໄດ້ມີປະຊາກອນຂອງແກ້ວຊະນິດນີ້ໜ້າຍ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ່າໄຊ

ເຄີຍມີບັນທຶກວ່າ ມີແຫຼວຂະນິດນີ້ຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນນຳຈາດ-ນັ້ນຢູ່ ແລະ
ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍບນໍາເທິນ. ຍ້ອນເຫດຜົນທີ່ບໍ່ຮູ້ຈັກ
ຈຶ່ງບໍ່ມີລາຍງານວ່າພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດແປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນົ້າກະດີງ (ຫັງໃນເມື່ອກ່ອນ
ກໍ່ຄືພາຍຫຼັງການສັງເຊື້ອນໄຟຟ້ານດີ່ອນ-ຫົນບູນ).

46. ແ້ວງແດງ RUFOUS-WINGED BUZZARD *Buteastur liventer*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ
ແໜ່ວຂະໜາດນ້ອຍ ຊະນິດນີ້ ມີກະຈາຍຢູ່ໃນປະເທດມຽນມາ ໄປທາພາກໃຕ້ ແລະ
ພາກກາງຂອງຈິນ ລົງມາທີ່ວ່າພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໃຕ້,
ໃນນີ້ລວມຫັງບັນດາເກາະດອນຕ່າງໆຂອງປະເທດອີນໂດເນີເຊຍ ເຊັ່ນ ເກະຊາວາ ແລະ
ເກະຊຸລາເວສີ. ມັນມີສິນີ້ຕາມ ຄ້າຍດັບສີ້ຂົ່ນຫາດຳ ໃນເວລາບິນ ແລະ ຫົວຂອງມັນ,
ສ່ວນລຸ່ມຂອງຫາງມີສິນີ້ຕາມ, ຫ້ອງຂອງມັນເປັນສີຂາວ ແລະ
ສີບເປັນສີໜີ້ອງແກມດ້ວຍແຊກສິດຳ. ມັນມັກອາໄສຢູ່ໃນເຂດເປີດແປນ, ບ່າທ່າງ ແລະ
ປ່າຍຸມ, ແຕ່ບ່າງຄັ້ງກຳພົບເຫັນຢູ່ຕາມແຄມນີ້ ແລະ ຫນອງບົງ.
ມັນກິນສັດລົງລູກດ້ວຍນີ້ມີຂະໜາດນ້ອຍ, ກະບອມ, ກີບ-ຂູດ, ປູ ແລະ ແມ່ໄມ້
ເປັນອາຫານ. ມັນຮັດຮັງໃສ່ຕາມເຮືອນຍອດຕື່ນໄມ້ສູງທີ່ຢູ່ໄດດດ່ວ ແລະ
ໂດຍປົກກະຕິອກໄຂ່ປະມານ 2 ຫາ 3 ນໍ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ
ນິກຊະນິດນີ້ພົບເຫັນຢູ່ຫຼາຍເຂດໃນ ສ ປ ລາວ ແລະ ກໍ່ຍັງຖືວ່າບໍ່ທັນໄດ້ຮັບໄຟຂຶ່ມຂູ້ຫຼາຍ.
ສາຍເຫດທີ່ງກໍ່ອາດແມ່ນຍ້ອນມັນສາມາດອາໄສຢູ່ໃນບໍລິເວນປ່າເຊື່ອມໄຊມໄດ້.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ
ບາງຄັ້ງໄດ້ສັງເກດເຫັນມີກຊະນິດນີ້ ຕາມເສັ້ນຫາງເລກທີ 13 ໄກສັບພື້ນທີ່ປາໄມ້ຊຸດໄຊມ.
ຜ່ານມາເຄີຍພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນົ້າກະດີງເຊັ່ນກັນ.

47. ນິກອົນຂີປົກລາຍ GREATER SPOTTED EAGLE *Aquila clanga*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ
ແໜ່ວໃຫຍ່ສີເມີກ ຊະນິດນີ້ຈັດເປັນນິກກິນຂັ້ນຂະໜາດໃຫຍ່. ໂຕຂອງມັນຍາວເຖິງ 65
ຊັງຕີແມ່ດ ແລະ ດ້ານນອກມັນມີຂົນສີດຳ. ມັນມີເຂດແຜ່ກະຈາຍກວ້າງຂວາງ
ນັບແຕ່ພາກເໝີອຂອງທະວີບເອື້ນ ຜ່ານມາຫະວີບອາຊີ, ແລະ
ໃນລະດຸໜາວມັນອາໄສຢູ່ໃນພາກຕາເວັນອອກສົ່ງໃຕ້ຂອງທະວີບເອື້ນ,
ພາກຕາເວັນອອກກາງ, ແລະ ພາກໃຕ້ຂອງທະວີບອາຊີ. ແໜ່ວຂະນິດນີ້ອກໄຂ່ 1-3
ນໍ່ວຍ ໃສ່ຮັງເທິງຕົ້ນໄມ້. ມັນເປັນຂະນິດພັນທີ່ອາໄສຢູ່ຕາມປະເທດທີ່ມີປ່າໄມ້
ເພື່ອຫາລ່າສັດປ່າຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ອື່ນໆເປັນອາຫານ,
ຊຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນສັດທີ່ອາໄສຢູ່ຕາມໜ້າດິນ. ສົງຮອງຂອງມັນມີລັກສະນະຄ້າຍກັບ ສົງໝາດາງ.
<http://greater-spotted-eagle.foosquare.com/>

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

VU

ແຫຼວຂະນິດນີ້ໄດ້ກາຍເປັນນິກເຕື່ອນຍ້າຍທີ່ຫາຍາກ (**doubtless largely overlooked**), ໃນລະດຸໜາວຈຳນວນຂອງມັນມີໜ້ອຍ. ຢູ່ໃນແຫ່ງອື່ນຂອງທະວີບອາຊີ ບ່ອນມັນເຄີຍມີທີ່ວ່າໄດ້ຮັບໃໝ່ຂຶ້ນຂູ້ ຈາກການລົບກວນ ແລະ ຕາຍ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຍ້ອນມີນລະພິດ ແລະ ການສູນເສຍທຶນຢູ່ອາໄສ.

http://www.rdb.or.id/view_html.php?id=76&op=aquiclan

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ເຂດປ່າສະຫງວນນັ້ນຈາດ-ນັ້ນປັນ ແມ່ນບ່ອນໜຶ່ງ ທີ່ເຄີຍມີແຫຼວຂະນິດນີ້ ຢູ່ໃນ ສ ປ ລາວ.

48. ແຫຼວບໍ່ PIED FALCONET *Microhierax melanoleucus*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຂະນິກນີ້ ອາດເປັນ **hawk** ຂະໜາດນ້ອນທີ່ສຸດຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ. ນິກຂະນິດນີ້ ອາໄສຢູ່ໃນພາກຕາເວັນອອກສ່ຽງເໜີ້ອຂອງປະເທດອິນເດຍ

ລົງມາຫາງພາກໃຕ້ຂອງຈິນ ຮອດພາກເໜີ້ອຂອງຫວຽກນາມ ແລະ ສ ປ ລາວ. ພົກດ້ານເຫິງຂອງມັນເປັນສີດຳ, ສ່ວນລຳໂຕເບື້ອງລຸ່ມເປັນສີຂາວ, ມີຂອງວົງດີດຳອ້ອມຕາຫຼາສອງຂ້າງ ແລະ ສີບຂອລມັນເປັນສີດຳ. ນິກຂະນິດນີ້ ສາມາດເຫັນໄດ້ຈ່າຍ ເພາະມັນມັກບົນເວັ້ນໃນລະດັບສູງ ເທິງຕົ້ນໄມ້ຕາຍ.

ມັນມັກອາໄສຢູ່ຕາມເຂດປ່າໄມ້ເນີນໝູ ແລະ ເຂດປ່າປະສົມ ແລະ ບໍາດົງດີບຊຸ່ມຊື້ນເປີດແປນ. ອາຫານຂອງມັນ ແມ່ນແມ່ງໄມ້ຂະນາດໃຫຍ່, ນົກວັນຍອຍ, ບາງຄັ້ງກຳຈັບກະປອມກົມເປັນກະຫານ. ມັນໄຂ່ໄສ່ຕາມຮັງເກົ່າຂອງນິກຂະນິດອື່ນ ຫຼື ໂກນໄມ້ທີ່ນິກໄສ່ເຈາະໄວ ໃນລະດັບສູງ 13 ຫາ 30 ແມັດ ຈາກນ້າດິນ, ມັນວາງໄຂ່ໃນລະຫວ່າງເດືອນມິນາ ຫາ ເດືອນພິດສະພາ. ຈຳນວນໄຂ່ຂອງມັນບໍ່ຮູ້ຈັກ ແຕ່ມັນຈະແຕກເປັນໂຕ ໃນລະຫວ່າງ 3 ຫາ 4 ໂຕ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນນິກບັນຊີ I ຂອງ CITES (CA I)

ຍ້ອນມັນເປັນນິກຂະໜາດນ້ອຍ ທີ່ເປັນເວັ້ນສູງ ແລະ ບໍ່ຢູ່ເປັນຜູງ, ສະນັ້ນມັນຈຶ່ງອາດບໍ່ຖືກຍິງ. ການອະນຸລັກພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ທີ່ເປັນທຶນຢູ່ອາໄສຂອງມັນ ອາດເປັນຄວາມສໍາຄັນໃນການອະນຸລັກ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, ນິກຂະນິດນີ້ພົບເຫັນຢູ່ພູງແຕ່ – ໃນເຂດປ່າສະຫງວນນັ້ນຈາດ-ນັ້ນປັນ, ແຕ່ມັນກໍ່ອາດມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແງ່ຕ່າງໆພາຍໃນແຂວງ.

49. ນິກຄູ ORIENTAL DARTER *Anhinga melanogaster*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກນັ້ນຂະໜາດໃຫຍ່ຂະໜິດນີ້ພົບເຫັນຢູ່ຕາມສະານທີ່ໄກ້ແມ່ນນັ້ນ, ເຂດນັ້ນຖີ່ວົມ ແລະ ພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ທີ່ເຖິງກົນທີ່ວົມ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ທີ່ວົປ. ມັນຄ້າຍກັບນິກນັ້ນທີ່ມີຂາຍາວ, ຫຼັງຂອງມັນເປັນສີໜົ່ນແຊກຂາວ ແລະ ມີພື້ນທ້ອງເປັນສີດຳ, ລຳຄໍເປັນສີໜົ່ນ, ປົກມືສີຂາວ ແລະ ສີບເປັນສີໜາກກັງຂອນຂ້າງເຫຼືອງ. ສ່ວນໃຫຍ່ມັນກົບປາເປົ້ນມິ້າຫານ, ແຕ່ມັນກຳສາມາດກົນງູນນັ້ນ, ປາຟານ້ອຍ, ແມ່ງໄມ້ ແລະ ທອຍ. ມັນ

ໄຂ່ໃສຕາມງ່າໄມ້. ມັນສາມາດປະສົມພັນໄດ້ຕະຫຼອດປີ ແລະ ໂຕແມ່ອອກໄຂ່ປະມານ 2 ຫາ 6 ພ່ວຍ.

**ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ
ເປັນສັດທີກໍາລັງໄດ້ຮັບໄພຂຶ່ມຂູ່ (NT)**

ປະຊາກອນຂອງນິກຊະນິດນີ້ ໄດ້ຫຼຸດລົງຫຼາຍໃນທົ່ວພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໃຕ້, ຈິນບາງບ່ອນໄດ້ສູນພັນໄປແລ້ວ. ຢູ່ໃນ ສ ປ ລາວ ແມ່ນຖືວ່າຍັງມີຢູ່, ແຕ່ກໍາເກີດສູນພັນເຊັ່ນກັນ ຍ້ອນການສືບພັນບໍ່ຫຼາຍ, ຕັ້ງນັ້ນ ປະຊາກອນທີ່ຍັງເຫຼືອຢູ່ ແມ່ນຍັງໜ້ອຍ ແລະ ຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນຕົ້ງໄດ້ອະນຸລັກ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໃຊ້

ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໃຊ້, ເຄີມມີການບັນທຶກ ວ່າພົບເຫັນຢູ່ໃນບໍລິເວັນສາຍນັ້ກະດີງຕອນລຸ່ມ. ແຕ່ກໍມີຢູ່ງັ້ງດູວ ສະນັ້ນອາດຈະບໍ່ສາມາດພົບເຫັນແລ້ວໃນປັດຈຸບັນ.

50. ນິກກະສາ PURPLE HERON *Ardea purpurea*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກນັ້ກະຊະນິດນີ້ພົບເຫັນຢູ່ທົ່ວໄປໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໃຕ້ ນັບແຕ່ປະເທດອິນເດຍລົງມາຫາຂົງເຂດອິນໂດຈິນ ໄປຮອດອິນໂດເນເຊຍ, ມາເລເຊຍ ແລະ ພືລິບບິນ. ມັນມີຫັງສີດຳ, ສີແສດ, ສີເຫຼືອງ, ສິນັ້ຕານ, ສີຂາວ ແລະ ສີໝຶ່ນ, ສ່ວນສືບຂອງມັນເປັນສີເຫຼືອງຂ້ອນຂ້າງຄ້າຍສີແສດ. ຂົວຂອງມັນເປັນສີແສດ ແລະ ສີດຳ, ກ້ອງຄາງລົງມາຫາສ່ວນເອີກມີສີຂາວ, ຂົນຂອງມັນເປັນສິນັ້ຕານແກ່ ແລະ ໝົ່ນ. ມັນມັກອາໄສຢູ່ໃນໝອງບົງນິ້ຈິດທີ່ເປີດແປນ ບົກຄຸມດ້ວຍປ່າຫຍ້າຮັກເຮື້ອ. ນອກນີ້ ມັນຍັງສາມາດພົບເຫັນຢູ່ຕາມທີ່ງນາ, ແຄນໝອງ ແລະ ເຂດປ່າຫາມ. ອາຫານຂອງມັນປະກອບດ້ວຍ ກີບ-ຂຽດ, ແມ່ງໄມ້, ຫອຍ ຕະຫຼອດຮອດນິກ ແລະ ສັດລັງລູກດ້ວຍນິມຂະໜາດນັ້ອຍ. ມັນຮັດຮັງໃສ່ໜຸ່ມໄມ້ຢູ່ເທິງ ຫຼື ແຄນນັ້ ຂຶ່ງມີຄວາມສູງປະມານ 3 ແມ່ດ. ນິກໂຕແມ່ອອກໄຂ່ປະມານແຕ່ 2 ຫາ 8 ພ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນນິກທີ່ມີຄວາມສົ່ງໄກຈະສູນພັນ (ARL)

ຜ່ານມາ, ນິກຊະນິດນີ້ ມີແຜ່ຫຼາຍ ຢູ່ໃນພາກພື້ນນີ້, ຂຶ່ງບໍ່ເປັນທີ່ໜ້າເຊື່ອວ່າມັນຈະຫຼຸດລົງຮອດຂະໜາດທີ່ມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ. ນິກຊະນິດນີ້ອາກດໄດ້ຮັບເປີມສະຫຼອນຈາກການສູນເສຍຖ່ານຢູ່ອາໄສ ແລະ ຄວາມເປີເປື້ອນຂອງນັ້.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໃຊ້

ເຄີມມີການບັນທຶກ ກ່ຽວກັບການພົບເຫັນ ວ່າມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດໝູເຊົາຄວາຍ ແລະ ເຂດປ່າສະຫງວນນັ້ຈາດ-ນັ້ປ່ົນ.

51. ນິກເຈົ້າ VON SCHRENCK'S BITTERN *Ixobrychus eurhythmus*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິການທີ່ຂະໜາດນ້ອຍຊະນິດນີ້ ພົບເຫັນຢູ່ໃນປະເທດຈິນ, ຍື່ປຸ່ນ ແລະ ພາກພື້ນອາຊີຕາເວັ້ງ ໄສ່ ຕະຫຼອດຮອດແຫຼມມາເລ, ອິນໄດ້ເນັ້ນແຍ ແລະ ພິລິບປິນ. ນິກໂຕຜູ້ມີຫຼັງເປັນສິນໆ ສ່ວນຫ້ອງເປັນສີ່ນິ້ນຈາງ, ຕາງເປັນສີຂາວ ແລະ ມີສີບຍາວສີເຫຼືອງ. ນິກໂຕແມ່ ມີສີຕ່ຫຼັງຂອງມັນເປັນສີ່ນິ້ນເຂັ້ມ ແລະ ມີມັດສີຂາວ, ໂຕເປັນສິນ້ຕານ ຄໍ ແລະ ເອິກ ເປັນສີຊະນິດນີ້ອ້າໃສຢູ່ຕາມໜອງ, ບົງ ແລະ ແຂດຊຸ່ມຊັ້ນ ທີ່ມີຫຍໍາປົກຄຸມ ຕາມຮ່ອມແມ່ນໍ້າ ຄັ້ງກຳຢູ່ໃນທິ່ງມາ. ມັນກິນປານ້ອຍດ ກີບ-ຂົງດ, ກັງ ແລະ ແມ່ໄມ້ຕ່າງໆ. ມັນເຮັດຮັງຕາມແຄມນີ້ ໄກສັບໜ້າດິນ. ນິກໂຕແມ່ອອກໄຂ່ ປະມານ 3 ຫາ 6 ພ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນນິກທີ່ມີຄວາມສົ່ງເກົ່າຈະສູນໜັ້ນ (ARL)

ນິກຊະນິດນີ້ ເປັນນິກເຄື່ອນຍ້າຍມາຢູ່ ສ ປ ປ ລາວ ໃນລະດຸ້ນາວ, ສະນັ້ນຈຶ່ງເປັນທີ່ຮັກຂັ້ນອຍ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄານໄຊ

ບ່ອນໜຶ່ງທີ່ເຄີຍພົບເຫັນນິກດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນນີ້ຈາດ-ນັ້ນຂັ້ນ.

52. ນິກແຕວແຈວງ່ອນສີຟ້າ BLUE-NAPED PITTA *Pitta nipalensis*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດນີ້ ໄດ້ພົບເຫັນຢູ່ໃນພາກເຫີນຂອງພາກພື້ນອາຊີຕັ້ງ, ພາກໄຕຂອງຈິນ ແລະ ບໍ່ມີທົ່ວໄປໃນພາກພື້ນອິນໂດຈິນ ແລະ ປະເທດມຽນມາ. ມັນເປັນນິກໃນຈຳພວກ ນິກແຕວແວວ ຂະໜາດກາງ-ໄຫຍ່ ທີ່ມີໜ້າສີແດງຊົ້ລົງບຕາມຂອບຕາ. ໂຕຜູ້ມີງ່ອນເປັນສິນທີ່ເງິນເຫຼືອມ, ສ່ວນໂຕແມ່ນງ່ອນເປັນສີຂຽວ. ກາງຫຼັງເປັນສີຂຽວ. ມັນອ້າໃສຢູ່ໃນຖິ່ນຢ່ອ້າໃສແຕກຕ່າງກັນ ຂໍ້ງລວມທັງໃນປ່າອຸດິມສົມບູນ ແລະ ປ່າພື້ນຝູໃໝ່ ຕະຫຼອດຮອດໃນປ່າເຊື້ອມໂຊມ. ໂດຍປົກກະຕິມັນມັກອາໃສຢູ່ໃນພື້ນທີ່ສູງ ຮອດ 2,150 ແມ່ດ ຈາກລະດັບນີ້ທະເລ. ມັນກິນແມ່ໄມ້ໝາຍຊະນິດແຕກຕ່າງກັນ, ຂໍ້ງລວມທັງດ້ວງ, ກະບອມ ແລະ ຫຼູກທີ່ຢູ່ຕາມດິນ. ມັນເຮັດຮັງທີ່ແໜ້ນໜ້າ ແບບມີໂຄງສາງແມ່ນອນ ຂໍ້ມີປະຕູອອກສຸດຢ່າງດູງວ, ຮັງຂອງມັນປົກກະຕິແມ່ນເຮັດໃສຕາມໜ້າດິນ. ນິກໂຕແມ່ອອກໄຂ່ ປະມານ ແຕ່ 3 ຫາ 7 ພ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດທີ່ຍັງຮັກຂັ້ນອຍ (LKL)

ພາຈວ່າ ນິກແຕວແວວສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນອາໃສຢູ່ຕາມໜ້າດິນ, ດ້ງນັ້ນມັນຈຶ່ງຖືກແຮວໄດ້ຈ່າຍ, ສະຖານະພາບຂອງນິກຊະນິດນີ້ຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ ຍັງບໍ່ທັນຈະແຈ້ງ. ໃນນີ້ ລວມທັງເຂດແຜ່ກະຈາຍ ແລະ ຖື່ນຢ່ອ້າໃສ ຂອງມັນກຳບໍ່ທັນຈະແຈ້ງເຊັ່ນກັນ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄານໄຊ

ສາຍພົວພັນລະຫວ່າງນິກຊະນິດນີ້ ແລະ ນິກຊະນິດທີ່ຂຽນຢູ່ລຸ່ມຖັດລົງໄປນີ້ (ນິກແຕວແວວ ກົ່ນສີຟ້າ) ຍັງບໍ່ທັນເຂົ້າໃຈແຈ້ງ, ແຕ່ວ່າຊະນິດໄດ້ນັ້ງ ຫຼື ຫຼັງສອງຊະນິດນີ້ ອາດມີຢູ່ທີ່ວ່າໄປ ໃນເຂດປ່າໄມ້

ທີ່ຍົງດີ ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ. ນົກແຕນແວນ່ອນສີ້ຟ້າ ໄດ້ຮັບການບັນທຶກຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນໍ້າກະດີ່ງ ແລະ ເຂດປ່າສະຫງວນນໍ້າຈາດ-ນໍ້ຳປິ່ນ.

53. ນົກແຕນຈົວກົມສີ້ຟ້າ BLUE-RUMPED PITTA *Pitta soror*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນົກແຕນແວຂະໜາດກາງ-ໃຫຍ່ ຊະນິດນີ້ ເປັນນົກທີ່ມີກລື້ອ່ອນຢູ່ ແລະ ພົບເຫັນຢູ່ໃນພາກ ໄຕ້ຂອງຈິນ, ພາກພື້ນອື່ນໂດຈິນ ແລະ ສ່ວນໜຶ່ງຂອງປະເທດໄທ ເຊັ່ນງຽວກັນກັບນົກແຕນ ແວຊະນິດອື່ນ, ເປັນການຍາກທີ່ຈະດຳເນີນການສໍາຫຼວດນົກຊະນິດນີ້ຢູ່ໃນເຂດປ່າທີ່ມີ ຄວາມປົກຫຼຸ່ມໜາແໜ້ນ. ຫຼັງຂອງມັນເປັນສີຂຽວ ຫາສີຂຽວເຫຼື້ອມ ແລະ ມີສີ້ຟ້າຕາມສ່ວນ ຫ້າຍຂອງຫຼັງ ແລະ ກົນ. ຫົວຂອງມັນມີສີແຕກຕ່າງກັນ ແຕ່ໄດ້ຢັກກະຕິມັນຈະເປັນສົມ່ວງ ຫຼື ຄົ່ງ. ໂດຍລວມແລ້ວ ສີຂອງມັນຈະແຈ້ງກວ່າສີຂອງນົກແຕນແວວ່ອນສີ້ຟ້າ. ນົກ ຊະນິດນີ້ ເປັນນົກທີ່ມີຖຸນູ່ຢ່າງໃສແຕກຕ່າງກັນ ຍາງກວ້າງຂວາງ, ໃນນີ້ລວມທັງປ່າເປັນຢູ່ ແລະ ປ່າທີ່ ຖືກລົບກວນດ້ວຍການຊຸດຄົ້ນ ແລະ ປ່າໄມ້ປ່ອງ. ມັນກິມແມ່ໄມ້, ທອຍ ແລະ ບາງເຫຼື້ອກຳກິນຂຸດ ເປັນອາຫານ. ຍັງບໍ່ມີຄວາມຮູກວ້າງຂວາງກ່ຽວກັບອຸປະນິໂສໃນການວາງໄຂ່ຂອງມັນ, ເຖິງຢ່າງໄດ້ກຳ ຕາມ ຜ່ານມາກໍໄດ້ພົບຮັງຂອງມັນທີ່ເຮັດດ້ວຍກໍ່າງ ແລະ ໃບໄມ້ແຫ້ງ ຢູ່ທ່າງຈາກໜ້າດິນປະມານ 2 ແມ່ດ. ລະດຸປະສົມພັນອາດແມ່ນ ໃນເດືອນ ພິດສະພາ ຫາ ມີຖຸນາ, ໃນຮັງຂອງມັນໄດ້ສັດວ່າມີລູກ ນ້ອຍ 2 ຫາ 3 ໂຕ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເພາະວ່າ ນົກແຕນແວວ່ອນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນອາໃສຢູ່ຕາມໜ້າດິນ, ດ້ວຍນັ້ນມັນຈຶ່ງທີ່ກັກແຮວໄດ້ງ່າຍ, ສະຖານະພາບຂອງນົກຊະນິດນີ້ຢູ່ໃນ ສ ປ ປ ລາວ ຍັງບໍ່ທັນຈະແຈ້ງ. ໃນນີ້ ລວມທັງເຂດແຜ່ກະຈາຍ ແລະ ຖຸນູ່ຢ່າໃສ ຂອງມັນກໍບໍ່ທັນຈະແຈ້ງເຊັ່ນກັນ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ນົກຊະນິດນີ້ ອາດມີຢູ່ທົ່ວໄປ ໃນເຂດປ່າໄມ້ ທີ່ຍົງດີ ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ. ນົກແຕນແວນົກສີ້ຟ້າ ໄດ້ ຮັບການບັນທຶກຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນໍ້າກະດີ່ງ ແລະ ເຂດປ່າສະຫງວນນໍ້າຈາດ-ນໍ້ຳປິ່ນ.

54. ນົກແສນດ່າງປົກລາຍຂາວ WHITE-WINGED MAGPIE *Urocissa whiteheadi*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນົກຂະໜາດໃຫຍ່ຊະນິດນີ້ ພົບເຫັນຢູ່ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສ່າງໃຕ້ ໃນປະເທດ ທວງດນາມ, ພາກເໝີອຂອງ ສ ປ ປ ລາວ ແລະ ໃນພາກໃຕ້ ແລະ ພາກກາງຂອງປະ ເທດຈິນ. ມັນມີໂຄງສ້າງລຳຕົວທີ່ດີ ປະກອບດ້ວຍສີດຳ ແລະ ສີຂາວ ແລະ ມີສີບສີ ເຫຼື້ອງ. ມັນອາໃສຢູ່ໃນປ່າດິງດີບ ແລະ ປ່າປະສົມ ໃນລະດັບຄວາມສູງຮອດ 1.400 ແມ່ດ. ມັນເປັນນົກທີ່ໃຊ້ສູງເນື້ອນນັ້ນ ແລະ ອາໃສຢູ່ເປັນກຸ່ມຄອບຄົວໃຫຍ່. ຄວາມຮູກ ກ່ຽວກັບນົກຊະນິດນີ້ຢູ່ມີຢ່າງຈຳກັດ ຍ້ອນວ່າມັນບໍ່ແມ່ນຊະນິດພັນທີ່ສາມາດໝີບເຫັນ ຂ້ວໄປ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ນິກຊະນິດນີ້ບໍ່ຄ່ອຍມັກເຫັນ ຢູ່ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ແລະ ທີ່ວ່າເປັນຊະນິເຜັນທີ່ໄກຈະສູນພັນ ຢູ່ໃນໂລກ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, ໄດ້ພົບເຫັນຢູ່ແຕ່ສະເພາະຕາມສາຍພູ້ວາງ, ແລະ ໃນເຂດປ່ສະຫງວນນັ້ນຈາດ-ນັ້ນເປັນເທົ່ານັ້ນ.

55. ນິກແສນດ່າງປຶກສີຂຽວ INDOCHINESE GREEN MAGPIE *Cissa hypoleuca* *Cissa*

hypoleuca

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກທີ່ສ່ວຍງາມຊະນິດນີ້ ພົບເຫັນຢູ່ໃນສະເພາພາກໃຕ້ຂອງຈິນ, ປະເທດໄທ ແລະ ພາກພື້ນອິນໂດຈິນເທົ່ານັ້ນ. ມັນມີລັດໄຕເປັນສີຂຽວ ປິບດ້ວຍຂອບຕາສີດຳ, ສົບແດງ ແລະ ປຶກສີສົ່ມເຫຼືອງ. ນິກຊະນິດນີ້ອ່າໄສຢູ່ໃນປ່າດົງດົບ ແລະ ປ່າດົງດົບປະສົມ (ໃນ ມີລວມທັງປ່າປະສົມກັບໄມ້ປ່ອງ) ໃນລະດັບຄວາມສູງຮອດ 1.500 ແມ່ດ ຈາກລະດັບ ນົ້າທະເລ. ມັນເປັນນິກທີ່ກິນແມ່ງໄມ້ ແລະ ໃຊ້ສູງເນື້ອງມັນ. ມັນເດີນທາງເປັນຄູ່ ຫຼື ເປັນກຸ່ມນ້ອຍ ແລະ ເປັນທີ່ຫາເຫັນໄດ້ຍາກ ຍັນລັກສະນະຂອງສີຂົນຂອງມັນ. ມັນ ເຮັດຮັງໃສ່ຕາມຕົ້ນໄມ້ ຫຼື ໄມ້ພູ່ມີໃຫຍ່ ແລະ ປຶກກະຕິແມ່ນເຮັດຕາມງາມຕົ້ນໄມ້ ທີ່ມີ ສາມງ່າ ທີ່ກອດກັງວັດວຍເຄືອຂົ້າ. ນິກໄຕແມ່ນປຶກກະຕິອກໄຊ ປະມານ 4 ທາ 6 ນ່ວຍ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ນິກຊະນິດນີ້ມີກະຈຸກຍົງໃນເວລາພົບເຫັນ. ມັນບໍ່ແມ່ນຊະນິດພັນທີ່ມີຢູ່ທີ່ໄປ ແລະ ກໍທີ່ວ່າເປັນ ຊະນິດທີ່ໄກຈະສູນພັນຢູ່ໃນໂລກ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ໃນຈຳນວນບໍ່ເທົ່າໄດ້ປ່ອນທີ່ຮູ້ວ່າມີນິກຊະນິດນີ້ນັ້ນ ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ແມ່ນມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນນັ້ນຈາດ-ນັ້ນ ແລະ ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເທົ່ານັ້ນ.

56. ນິກໄຟ SWINHOE'S MINIVET *Pericrocotus cantonensis*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຂະໜາດນ້ອຍລຳໂຕບອບບາງຊະນິດນີ້ ບ່າດັ່ງກໍເອີ້ນວ່າ ນິກໄຟກັ້ນສີໝຶ່ນ, ນິກຊະນິດນີ້ ພົບເຫັນຢູ່ໃນປະເທດຈິນ ລົງມາຮອດພາກຕາເວັນອອກຂອງພາກພື້ນອາຊີຕາ ເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ແລະ ປະເທດມຽນມາ ໃນລະດູນໝາວ. ໂຕຜູ້ມີສີສັນຈະແຈ້ງກວ່າໂຕ ແມ່ ຂໍ້ປະກອບດ້ວຍສິນຕໍ່ຕາມໃນສ່ວນເອິກ ແລະ ຕາມຂ້າງ, ຫ້າຜາກສີຂາວ, ມີ ທອນ ແລະ ຈ່ອນສີດຳ. ນິກຊະນິດນີ້ອ່າໄສຢູ່ຕາມປ່າດົງດົບໃບກວ້າງ ແລະ ປ່າປະສົມ ໃນລະດັບຄວາມສູງຮອດ 1.200 ແມ່ດ ຈາກລະດັບນັ້ນທະເລ. ມັນກິນແມ່ງໄມ້ເປັນ ອາຫານ, ອາໄສຢູ່ ແລະ ເຄືອນຍ້າຍເປັນຜູ້ໃຫຍ່.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ
ນິກຊະນິດນີ້ອາດບໍ່ໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູນ ຍ້ອນວ່າໂຕຂອງມັນນ້ອຍ, ແຕ່ມັນຄົງໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູນຈາກການສູນເສຍພື້ນທີ່ປາໄມ້.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄາໄຊ
ຜ່ານມາຮູ້ວ່າມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນັ້ກະດີງ, ນາກາຍບນໍາເທິນ ແລະ ເຂດປ່າສະຫງວນນັ້ຈາດ-ນັ້ບໍ່ນ.

57. ນິກດຳນັ້ສິນຕານໃໝ່ BROWN DIPPER *Cinclus pallasii*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາທາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະໜາດນ້ອຍທີ່ຫ້າວຫັນຊະນິດນີ້ ມີຢູ່ທົ່ວໄປໃນເຂດໄກ້ຫ້ວຍນັ້ ຢູ່ຕາມເຂດພູ ໃນທີ່ທະວີນອາຊີ ລວມທັງພາກພື້ນອາຊີຕາວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ແລະ ເບື້ອງຕາວັນຕົກຮອດພູເຂົາຕີເບດ ແລະ ປະເທດ ອັການີສະຖານ. ມັນມີສີບນ້ອຍ ແລະ ສັ້ນ, ໝົດຫຼຸກສ່ວນຂອງລົ່ວໂຕເປັນສີ່ນິ້ນ. ນິກຊະນິດນີ້ສາມາດລອຍດຳນັ້ໄດ້ (ຄ້າຍຄືກັບນິກເປົ່ງວົງ), ເພື່ອຊອກຫາແມ່ໄມ້ຢູ່ພື້ນທີ່. ມັນອາໄສຢູ່ເປັນຄູ່ ເຄືອນທີ່ໃປມາຕາມແຫ່ງໆນັ້. ມັນສ້າງຮັງຢູ່ເທິງໜ້ານັ້ ຕາມພູ່ມີແຄມນັ້. ນິກໂຕແມ່ ອອກໄຂ່ປະມານ 4 ຫາ 5 ພົ່ວຍ.

Rasmussen and Anderton, 2005.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນນິກທີ່ມີຄວາມສ່ຽງໃກ້ຈະສູນພື້ນ (PARL);

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄາໄຊ

ນິກຊະນິດນີ້ມີຢູ່ທົ່ວໄປໃນ ສ ບ ລາວ, ແຕ່ຢູ່ຫາງພາກເໜີອແມ່ນມີໝາຍກວ່າ. ມັນຖືກພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນັ້ກະດີງ ນາກາຍ-ນັ້ເທິນ ແລະ ເຂດປ່າສະຫງວນໜັ້ຈາດ-ນັ້ບໍ່ນ. ຈຳນວນຂອງມັນຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄາໄຊ ອາດບໍ່ໝາຍ ແລະ ສຳຄັນ ຄືຢູ່ບັນດາແຂວງພາກເໜີອ.

58. ນິກກະຈິບ FUJIAN NILTAVA *Niltava davidi*

Natural history notes

ນິກນ້ອຍ ທີ່ສົວຍຸງາມ ຊະນິດນີ້ ຍັງບໍ່ທັນເປັນທີ່ຮູ້ຈັກດີ. ນອກຈາກພາກພື້ນອິນໂດຈິນແລ້ວ, ຍັງພົບເຫັນຢູ່ໃນພາກໄຕ້ຂອງຈິນ ແລະ ບາງຄັ້ງກໍາຢູ່ຮົງກົງ ແລະ ປະເທດໄຫ. ໂຕຜູ້ມີຫຼັງເປັນສີ່ພ້າຫັງໝົດ, ດ້ານຫຼອງເປັນສແດງຊັ້ງ ແລະ ໜ້າຂອງມັນເປັນສີດຳ. ໂຕແມ່ເປັນສີ່ນິ່ນແກມສີນັ້ຕານແກ່ ແລະ ມີຫາງ ແລະ ປຶກ ເປັນສີແດງຊັ້ງກ້ອນຂ້າງຄ້າຍສີ່ນິ້ນ. ມັນເຮັດຮັງຢູ່ໃນປ່າດີງດີບອຸດືມສິມບູນ ໃນຄວາມສູງ 1.700 ແມ່ດ ຈາກລະດັບນຳທະເລ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຢູ່ຕາມແຄມອ່າງເກັບນັ້ ແລະ ຄອງຕ່າງໆ.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນນິກທີ່ມີຄວາມສ່ຽງໃກ້ຈະສູນພື້ນ (PARL);

ນິກຊະນິດນີ້ ບໍ່ໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູນຈາກການໂຄກລ່າ, ແຕ່ມັນມັກອາໄສຢູ່ຕາມແຫ່ງໆນັ້ນອຍໆ, ສະນັ້ນການຮັກສາແຫ່ງໆນັ້ນອຍຕາມທຳມະຊາດແມ່ນຈຳເປັນ ເພື່ອອະນຸລັກນິກຊະນິດນີ້.

ການແຜ່ງກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ຮັກວ່າເປັນການຍາກໃນການຈຳແນກນົກຂະໜົດນີ້ ຈາກນົກຂະໜົດນີ້ໃນຂົວດຽວກັນ, ແຕ່ກຳມືການລາຍງານວ່າມີນົກຂະໜົດນີ້ຢູ່ໃນເຂດບໍສະຫງວນແຫ່ງຊາດນຳກະດີ ແລະ ເຂດບໍ່ສະຫງວນນີ້ຈາດ-ນັ້ນຢັ້ນ, ຂໍ້ອາດເຄື່ອນຍ້າຍມາໃນລະດຸ້ນກວ.

59. GREEN COCHOA *Cochoa Virdis* (ບໍ່ທັນຮູ້ຊື່ ເປັນພາສາລາວ)

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາທາງທຳມະຊາດ

ນົກຂະໜົດນີ້ ສ່ວນໃຫຍ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດຟູ້ ນັບແຕ່ພາກຕາເວັນຕົກຂອງປະເທດອິນເດຍ ຮອດພາກໃຕ້ຂອງຈິນ, ມຽນມາ, ໄທ, ສ ປ ປ ລາວ ແລະ ຫວງດຸນາມ. ຫົວຂອງມັນເປັນສີມ່ວງ ແລະຂອງມັນເປັນສີມ່ວງຈາງ, ຫຼັງຂອງມັນເປັນສີມ່ນ, ສ່ວນປົກສີດຳ ແລະ ໂຕຜູ້ມີຈຸດດ່າງສີຂາວດ ສ່ວນໂຕແມ່ນມີຈຸດດ່າງສີຂາວແກມຂງວ. ນົກຂະໜົດນີ້ຂີບເຫັນ ຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສູງ ແຕ່ 900 ຫາ 2.700 –ແມ່ດ ຈາກລະເຕັນນັ້ນຫະເລ, ມັນເປັນນິກທີ່ໃຊ້ສູງບົນແຊວ ແລະ ກົນອາຫານສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນແມງໄມ້ –ແລະ ໝາກໄມ້. ມັນມັກອາໄສຢູ່ຕາມຍອດຕົ້ນໄມ້ –ແລະເຮັດຮັງຢູ່ຕາມຕົ້ນໄມ້ຢ້ອຍ ໂດຍປົກກະຕິແມ່ນຕາມແຄມແມ່ນຫີ້.

Rasmussen and Anderton, 2005.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ຍ້ອນມັນເປັນນົກຂະໜາດໃຫຍ່ ຈຶ່ງຕີກເປັນເປົ້າຢູ່ຂອງນາຍພານ.

ການແຜ່ງກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ຮັກວ່າມີຢູ່ໃນເຂດບໍ່ສະຫງວນແຫ່ງຊາດນຳກະດີ, ນາກາຍ-ນັ້ນເກີນ ແລະ ເຂດບໍ່ສະຫງວນນີ້ຈາດ-ນັ້ນຢັ້ນ.

60. JERDON'S BUSHCHAT *Saxicola jerdoni* (ບໍ່ທັນຮູ້ຊື່ ເປັນພາສາລາວ)

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາທາງທຳມະຊາດ

ນົກຂະໜາດກາງຊະນິດນີ້ ພົບເຫັນຢູ່ໃນພາກໃຕ້ ແລະ ພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໃຕ້ຈາກພາກຕາເວັນຕົກຂອງປະເທດອິນເດຍ ຮອດພາກຕາເວັນຕົກສົ່ງໃຕ້ຂອງປະເທດຈິນ, ສ ປ ປ ລາວ ແລະຫວູດນາມ. ນົກໂຕຜູ້ມີຫຼັງເປັນສີດຳ ແລະ ຫ້ອງເປັນສີຂາວລົວນ. ສ່ວນໂຕແມ່ ເປັນສີໝົ່ນ ແລະມີສ່ວນກົວເປັນສີແດງຂຶ້ນໝົ່ນ. ມັນເປັນນິກທີ່ອາໄສຢູ່ຕາມແມ່ນທີ່ ແລະ ສາຍນັ້ນໃຫຍ່, ຂໍ້ງທີ່ວ່າເປັນບ່ອນເຮັດຮັງຂອງມັນ ໃນລະດຸ້ນທີ່ຖ້ວມ ຕາມດອນຕ່າງໆ. ນົກຂະໜົດນີ້ມີກົນເຈັດຕາມທີ່ຫຍັງ ເພື່ອຈົບກົນແມງໄມ້.

Mackinnon and Phillips, 2000.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ນົກຂະໜົດນີ້ ແມ່ນອາໄສຢູ່ປະຈຳ ໃນພາກເໜີຂອງ ສ ປ ລາວ, ສະຖານະພາບຂອງມັນຢູ່ບໍ່ທັນຮັຈັກ, ຄົງຈະມີໜ້ອຍເກີນໄປ ສຳລັບການລ່າຂອງນາຍພານ.

ການແຜ່ງກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ຮູ່ພຽງແຕ່ວ່າ ມີຢູ່ໃນເຂດບໍ່ສະຫງວນນີ້ຈາດ-ນັ້ນຢັ້ນ.

61. ນິກອັງຫິວສີເຫຼືອງ GOLDEN-CRESTED MYNA *Ampeliceps coronatus*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາທາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດນີ້ ພົບເຫັນຢູ່ໃນປະເທດອິນເດຍ, ມຽນມາ, ຈີນ ຈິນຮອດພາກ ໄຕ້ຂອງພາກພື້ນອິນດູຈີນ. ໂຕຂອງມັນເປັນສີດຳ, ມີຫອນຢູ່ໜ້າ ແລະ ຕາງ ເປັນສີເຫຼືອງຄຳ. ປຶກຂອງມັນມີຈຸດດ່າງສີເຫຼືອງ ຫຼື ຂາວ ແລະ ສີບເປັນສີສົມ. ນິກຊະນິດນີ້ອ້າໄສຢູ່ຕາມປ່າດົງດົບເຂດລຸ່ມ, ປ່າຜັດໃບຂໍ້ມູນ ແລະ ເຂດ ກະສິກໍາ ຊຶ່ງຍັງຮັກສາຕົ້ນໄມ້ໃຫຍ່ໄວ້ຢູ່. ມັນມັກອາໄສຢູ່ຕາມຍອດຕົ້ນໄມ້ ແລະ ທາກີນໝາກໄມ້ເປັນອາຫານສ່ວນໃຫຍ່ດ ແຕ່ມັນກຳຍັງກິນແມ່ງໄມ້ເປັນ ອາຫານນຳດ້ວຍ. ນິກຊະນິດນີ້ອ້າໄສຢູ່ດ້ວຍກັນເປັນຄູ່ ຫຼື ເປັນໝູ່ນ້ອຍໆ. ມັນເຮັດຮັງໄຂ້ໃສ່ຕາມ ໂກນໄມ້. ມັນປະສົມພັນໃນເດືອນ ເມສາ ທາ ເດືອນພິດສະພາ, ຈຳນວນໄຂ່ຂອງມັນຕົງຈິງຍັງບໍ່ທັນ ອຸຈັກ, ແຕ່ໄດ້ສັງເກດໃນການລົງແມ່ນອອກໄຂ່ 4 ນ່ວຍ.

Feare and Craig, 1998.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ຢ້ອນວ່າມັນເປັນນິກທີ່ທາຍາກ ຢູ່ໃນ ສ ບ ບ ລາວ, ຈົ່ງບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້ ກ່ຽວກັບສະຖານະພາບຂອງ ມັນ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ

ຢູ່ໃນ ສ ບ ລາວ ຍັງບໍ່ທັນຮູ້ດີ ກ່ຽວກັບນິກຊະນິດນີ້. ແຕ່ກຳຮູ້ວ່າມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນນັ້ນ ຈາດ-ນັ້ນຢັ້ງ ແລະ ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ.

62. BEAUTIFUL NUTHATCH *Sitta Formosa* (ບໍ່ທັນຮູ້ຈັກຊື່ເປັນພາສາລາວ)

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາທາງທຳມະຊາດ

ເປັນນິກຊະນິດໃຫຍ່, ໃນເບື້ອງຕາເວັນຕົກມີນັບແຕ່ປະເທດອິນເດຍ ລົງມາຫາປະ ເທດມຽນມາ ແລະ ເບື້ອງຕາເວັນອອກ ແມ່ນມີຢູ່ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກ ສ່ງໄດ້. ນິກຊະນິດນີ້ບໍ່ຢູ່ກັບຊະນິດອື່ນໜີ້ຄ້າຍຄືກັນຢ້ອນສີສັນຂອງມັນ ເຊັ່ນ ມັນມີສີ້ພັ້ນຈົ່ງຢູ່ຕາມຫົວໜ້າທີ່ເປັນສີດຳຂອງມັນ, ມີສີ້ພັ້ນຢູ່ສ່ວນກົນ, ບົກ ແລະ ຫາງ, ມີຄາງ ສີຂາວ ແລະ ເປັນສີແດງຊັ້ນຢູ່ສ່ວນຫົວໜ້າ. ນິກຊະນິດນີ້ອ້າໄສຢູ່ໃນປ່າດົງ, ປ່າດົງດົບໃບກວ້າງ ເຂດໝູ່ (ສູງ 950 ຫາ 2,300 ແມ່ດ ຈາດລະດັບນັ້ນທະເລ), ສ່ວນໃຫຍ່ມັກພົບເຫັນນິກຊະນິດນີ້ຢູ່ເປັນໝູ່. ນິກຊະນິດນີ້ຫາກິນອາຫານຕາມຜົາຮົ້ນໄມ້ ແລະ ຕາມຕົ້ນໄມ້ກາງຝາກຕ່າງໆ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຢູ່ຕາມລຳຕົ້ນ ແລະ ຈົ່ງຂອງຕົ້ນໄມ້. ຮັງຂອງມັນຢູ່ໂກນ ແລະ *crevice* ໃນຕົ້ນໄມ້.

Rasmussen and Anderton, 2005.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນສັດທີ່ກໍາລັງໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູນຢູ່ (VU)

ນິກຊະນິດນີ້ ບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກການລ່າ, ແຕ່ອາດໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູນຢູ່ຈາກການຕັດໄມ້. ໂດຍຫົ່ວໄປແລ້ວ, ປະຊາກອນຂອງນິກຊະນິດນີ້ ແມ່ນຖືກແບ່ງຂອງເປັນເຂດ ແລະ ຫຼຸດລົງເປັນລຳຕົ້ນ ເນື້ອງຈາກການສູນເສຍພື້ນຫຼືບໍາດົງດົບ ຊຶ່ງເປັນຖິ່ນຢູ່ອາໄສຂອງມັນ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ

ເປັນຫົ່ວໜ້າອົບອົບ ນິກຊະນິດນີ້ມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ,

ແຕ່ກໍາລຸມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວຍນ້າຈາດ-ນ້ຳບໍ່ນ ແລະ ຈັງຈວນ.

63. ນິກແອ່ນ ຫາງແງ່ມຍາວ WIRE-TAILED SWALLOW *Hirundo smithii*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຂະໜົດນີ້ອາດເປັນນິກແອ່ນທີ່ມາຫຼືສຸດ ໃນປະເພດນິກແອ່ນຫັງໝົດ ຢູ່ ສ ບ ລາວ. ມັນອາໄສຢູ່ໃນເຂດຮອນ (ເຂດໄກ້ເສັ້ນສູນສຸດ) ຂອງທະວີບອາຊີ ແລະ ອາຟີກາ. ຫຼັງຂອງມັນ ເປັນສີ່ພ້າຂາວ ແລະ ຫ້ອງເປັນສີ່ຂາວ, ຫົວສີແຕງຊີ. ນິກຂະໜົດນີ້ ສ່ວນຫຼາຍມັກພົບເຫັນຢູ່ຕາມກ້ອນທຶນຢູ່ຫັວຍ, ແມ່ນນັ້ນ ແລະ ມັນມັກຮັດຮັງຢູ່ຕາມໜັ້ນຜາໃກ້ແຄມນັ້ນ. ມັນແຕກຕ່າງກັບນິກແອ່ນຊະນິດອື່ນ ຍັອນວ່າມັນເຮັດຮັງຢູ່ໂດດດັ່ງວ່າ, ບໍ່ເປັນຖ່ມໃຫຍ່ ແລະ ໂຕແມ່ອອກໄຂ່ 2 ທາ 5 ພ່ວຍ, ມັນຫາກິນຕາມແຄມນັ້ນ ໄກ້ງກັບຮັງຂອງມັນ.

Turner and Rose, 1994.

ການອະນຸລັກ

ເປັນສັດທີ່ສາມາດມີຄວາມສົ່ງຕໍ່ການສູນພັນ (PARL)

ນິກຂະໜົດນີ້ ອາໄສຢູ່ປ່າງກົວາງຂວາງ ຕາມແມ່ນນັ້ນທີ່ໄໝແຮງ -
ແມ່ນນັ້ນດັ່ງກ່າວຈຶ່ງເປັນເປົ້າໝາຍໃນການສ້າງເຂື່ອນໄຝພ້າ ແລະ ມັນຈຶ່ງກາຍເປັນໄຝຂີ່ມູ້
ຕໍ່ນິກຂະໜົດນີ້ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ. ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ນິກຂະໜົດນີ້ແມ່ນມີໝາຍ ຢູ່ໃນ ສ ບ ລາວ,
ແຕ່ມັນກ່າວດູ້ລົງຢ່າງໄວວາ. (David-Beaulieu 1949-1950, Thewlis et al. 1998).

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ

ສາຍນັ້ນກະດົງ ເຂດໃຕ້ບໍາການກົ່ມວນ ແມ່ນບ່ອນທີ່ມີປະຊາກອນສຳຄັນຂອງນິກດັ່ງກ່າວ ໃນ ສ ບ
ລາວ. ບ່ອນອື່ນອີກ ຂອງແຂວງບໍລິຄົດໄຊທີ່ມີນິກດັ່ງກ່າວ ແມ່ນແມ່ນຈີ້ຂອງ.

64. ກກະຈິບຫົວເຫຼືອງ YELLOW-VENTED WARBLER *Phylloscopus cantator*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກວາຍງານຊະນິດນີ້ ພົບເຫັນຢູ່ໃນປະທດອິນເດຍ ຫາທິດໃຕ້ຂອງຈິນ ແລະ
ທິດເໜີ້ອຂອງພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໄຕ. ມັນມີສີແຕກຕ່າງກັນ ເຊັ່ນ:
ມີສີເຫຼືອງແຊກດໍາຢູ່ຫົວ ຜ່ານຕາ ແລະ ມີສີເຫຼືອງຢູ່ຄາງ ແລະ ເອິກ.
ມັນມັກອາໄສຢູ່ໃນປ່າໄມ້ຂຸ່ມຂຸ່ນ, ບໍ່ໄມ້ປ່າຕິບ ແລະ ບໍ່ດີ່ແຄມນັ້ນ
ໃນລະດັບຄວາມສູງ ເຖິງ 2000 ແມ່ດ. ມັນຫາກິນຕາມພຸ່ມໄມ້ ແລະ ຈ່າໄມ້.
ສ່ວນໃຫຍ່ມັນກິນແມ່ງໄມ້ເປັນອາຫານ, ມັກພົບເຫັນຢູ່ໂດດດັ່ງວ່າ ຫຼື ເປັນຄູ່ ແລະ
ຢູ່ເປັນຜູ່ໃນລະດຸ່ານາວ. ມັນຮັດຮັງຢູ່ໜັ້ນດິນ ໂດຍອາໄສໃປໄມ້ ແລະ ໂກນຂອນໄມ້ຕາມແຄມນັ້ນ

ການອະນຸລັກ

ຍັອນວ່າ ນິກຂະໜົດນີ້ຢູ່ຮັກໜ້ອຍ ຈຶ່ງຄົງບໍ່ມີການລ່າຫຼາຍ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ

ເຄີຍມີບັນທຶກຢູ່ເຂດນາກາຍ-ນ້ຳເທິນ ແລະ ເຂດນັ້ຈາດ-ນ້ຳບໍ່ນ.

65. GREY LAUGHINGTHRUSH *Garrulax maesi* (ບໍ່ທັນຮູ້ຂຶ້ນເປັນພາສາລາວ)

ຂໍ້ມູນຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດນີ້ແມ່ນອາໄສຢູ່ໃນປ່າໄມ້ ແລະ ມີເຂດແຜ່ກະຈານຈຳກັດຢູ່ໃນໂລກ
ຊື່ມີຢູ່ສະເພາະແຕ່ໃນພາກໄຕ້ຂອງຈິນ, ສ່ວນໜຶ່ງຂອງ ສ ປ ລາວ ແລະ
ຫວຽດນາມ. ມັກອາໄສຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສູງ 600-1700

ແມ່ດຈາກລະດັບນີ້ຂະເລ. ມັນເປັນນິກຊະໝາດກາງ ທີ່ມີຂົນນຸ່ມ ແລະ ມີຂາທີ່ແຈງແຮງ.
ຍັງບໍ່ທັນຮູ້ດີ ກ່ຽວກັບການກິນອາຫານ, ການປະສົມພັນ,
ແຕ່ກໍ່ອາດຄືກັບນິກທີ່ອາໄສຕາມດົນຊະນິດອື່ນໆ ທີ່ອາໄສຢູ່ຕາມດົນເປັນສ່ວນໃຫຍ່. ນິກຊະນິດນີ້
ເປັນນິກທີ່ໃຊ້ສູງເນື້ອງນັນ, ຢູ່ເປັນໜຸ່ງເຖິງ12 ໂຕ, ເປັນການເຫັນໄດ້ຍາກ
ຍອນວ່າມັນມັກລື່ງໃນປ່າຕິບໜາ
<http://en.wikipedia.org/wiki/Laughingthrush>

ການອະນຸລັກ

ເປັນນິກທີ່ຖືວ່າໄກຈະສູນພັນໃນໂລກ, ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນມີຄວາມສົ່ງຢູ່ໃນ ສ ປ ລາວ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ

ນິກຊະນິດນີ້ມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນັ້ກະດີງ, ນາກາຍ-ນັ້ກະເທິນ ແລະ ເຂດ
ນັ້ຈາດ-ນັ້ບໍ່ນ. ນອກນີ້ ມັນຍັງອາດມີຢູ່ໃນເຂດປ່າບ່ອນອື່ນຂອງແຂວງບໍລິຄົດໄຊ
ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ຕາມສາຍພູ້ວງ.

66. RED-TAILED LAUGHINGTHRUSH *Garrulax milnei* (ບໍ່ທັນຮູ້ຂຶ້ນເປັນພາສາລາວ)

ຂໍ້ມູນຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດນີ້ ເປັນນິກສະເພາະຖິ່ນຂອງ ສ ປ ປ ລາວ, ຫວຽດນາມ, ໄທ,
ມຽນມາ ແລະ ພາກໄຕ້ຂອງຈິນ ແລະ ກໍ່ພິບເຫັນຢູ່ ໃນເຂດປ່າດີງດີບ,
ປ່າພື້ນຟູ, ປ່າໄມ່ປ່ອງ ແລະ ບາງຄັ້ງຢູ່ຕາມປ່າຍຸ່ມຕິບໜາ.
ມັນເປັນນິກທີ່ສອຍງາມ ມີຫົວ ແລະ ສີບສິດຳ, ລຳໂຕມີສີ່ນິ່ນຈາງ ແລະ
ຫາງແຊກສີແດງອ່ອນແກມສິດຳ. ເວົ້າລວມແລ້ວ ຍັງບໍ່ທັນເປັນທີ່ຮູ້ຈັກດີ

ກ່ຽວກັບການກິນອາຫານຂອງ ແລະ ການປະສົມພັນຂອງນັນ,
ແຕ່ກໍ່ຄົງກັບນິກທີ່ຫາກິນຕາມດົນຊະນິດອື່ນໆ ຂຶ້ງອາໄສຢູ່ຕາມໜ້າດົນເປັນສ່ວນໃຫຍ່.
ມັນເປັນນິກທີ່ໃຊ້ສູງເນື້ອງນັນ ແລະ ອາໄສຢູ່ເປັນໜຸ່ງ ຂຶ້ງອາດມີເຖິງ 12 ໂຕ,
ຄົງເປັນການຍາກທີ່ຈະຊອກຫາປ່າທີ່ອຸດົມສົມບູນເພື່ອເປັນຖິ່ນຢ່ອາໃສ.

<http://en.wikipedia.org/wiki/Laughingthrush>

ການອະນຸລັກ

ມັນເປັນນິກທີ່ໄກຈະສູນພັຍຢູ່ໃນໂລກ, ແຕ່ກໍ່ຍັງຖືວ່າມີຢູ່ຫຼາຍໃນພາກຕາເວັນອອສົ່ງເໜືອຂອງ ສ ປ
ປ ລາວ ແລະ ຕາມເຂດສາຍພູ້ວງ.

ການແຜ່ກະຈາຍ ຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ

ຜ່ານມາຮູ້ວ່າມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ກະເທິນ ແລະ
ນັ້ຈາດ-ນັ້ບໍ່ນ.

67. ນິກປີລິມຫາງສັ້ນ SHORT-TAILED SCIMITAR BABBLER *Jabouilleia danjoui*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຂະບະນິດນີ້ ເປັນຊະນິດພັນສະເພາະຖື່ນຂອງສາຍພູ້ງວາ ຊາຍແດນລາວ-ຫວຽດນາມ, ແລະ ມັນອາດອາໄສຢູ່ໃນສະເພາະເຂດປ່າດົງດີບຊຸ່ມຊົ້ນ. ຫຼັງຂອງມັນມີສີໝັ່ນເຂັ້ມ, ສ່ວນທ້ອງເປັນສີຂາວ ແກ່ມສິນຫຼັກຕາມຢູ່ເອິກ ແລະ ມີຫາງສັ້ນ. ມັນມີສີບຍາວງາຍ ແລະ ກົງ. ມັນອ່າໄສຢູ່ຕາມພິດຊັ້ນລ່າງ ຕາມປ່າດົງດີບ ແລະ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນພົບເຫັນມັນຢູ່ໃກ້ກັບຫຼາດິນຢູ່ຕາມລະດັບຄວາມສູງແຕກຕ່າງກັນ. ນິກຂະບະນິດນີ້ກໍສ້າຍກັບນິກຈຳພວກຄງວກັນນີ້ ຂໍ້ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຫາກິນຕາມໃບໄມ້ຕາມໜ້າດິນ ໂດຍເຊີ່ຍຫາກິນແມ່ງໄມ້ເປັນອາຫານ.

ຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບຖື່ນຢູ່ອາໄສ ແລະ ການແຜ່ຂະຫຍາຍພັນ ແມ່ນຍັງມີນອຍ

Eames, June 2001.

ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ

ເປັນຊະນິດພັນທີມີຄວາມສ່ຽງໃກ້ຈະສູນພັນ;
ເປັນສັດຫຼົກກໍລົງໄດ້ຮັບໄພຂຶ່ມຊູ່ (NT)
ມັນມີເຂດແຜ່ກະຈາຍນອຍ ແລະ ອາໄສຢູ່ໃນພື້ນທີ່ປ່າໄມ ຂໍ້ງເປັນເບົາໝາຍໃນການຊຸດຄົ້ນ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ່າໄຊ

ຜ່ານມາໄດ້ຮັບລາຍງານ ວ່າມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນົກເຫັນ ແລະ
ເຂດປ່າສະຫງວນນັ້ນຈາດ-ນັ້ນປິ່ນ.

68. ນິກກະຈິບໂຕລາຍ SPOTTED WREN BABBLER *Spalaeornis formosus*

ຂໍ້ມູນຄວາມເປັນມາຫາງທຳມະຊາດ

ນິກຂະບະນິດນີ້ ມີຢູ່ໃນທະວີບອາຊີ ຈາກປະເທດເນັປານ ຮອດປະເທດຈິນ ແລະ
ພາກເໜືອຂອງພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້. ມັນມີຫາງສັ້ນ ແລະ
ມີສີໝັ່ນເຂັ້ມ, ມີເມັດສີຂາວຢາຍຢູ່ທົ່ວໂຕ ແລະ ມີແຊກຫ່າງຢູ່ຕາມປົກ ແລະ
ຫາງ. ນິກຂະບະນິດນີ້ອ່າໄສຢູ່ຕາມພິດຊັ້ນລ່າງ ໃນເຂດປ່າດົງດີບໃບກວ້າ
ແລະ ປ່າຍຸ່ມຊຸ່ມຊົ້ນ. ມັນຫາກິນຕາມໜ້າດິນ. ໄດ້ຮັບລາຍງານວ່າ
ມັນປະສົມພັນໃນເດືອນ ເມສາ ຫາ ເດືອນພິດສະພາ ໂດຍຮັດຮັງໃສ່ຕາມໜ້າດິນ ຫຼື ແຄມຫັວຍ.
Rasmussen and Anderton, 2005.

ການອະນຸລັກ

ມີການບັນທຶກຢູ່ເລື້ອຍໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້, ແຕ່ກໍຍັງບໍ່ທັນມີຂໍ້ມູນລະອງດ ແລະ
ຄືດວ່າຄົງບໍ່ໄດ້ຮັບໄພຂຶ່ມຊູ່ ຈາກການລ່າ ເພາະມັນໂຕນອຍ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄົ່າໄຊ

ຜ່ານມາໄດ້ຮັບການບັນທຶກວ່າ ໄດ້ພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນັ້ນກະດິງ.

69. SOOTY BABBLER *Stachyris herberti* (ບໍ່ທັນຮູ້ຂູ້ເປັນພາສາລາວ)

ຂໍ້ມູນທາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດີ້ອາໄສຢູ່ຕາມຜາຫົນຂອງແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ແລະ

ແຂວງຄຳມ່ວນໄກ້ກັບຊາຍແດນພາກກາງຂອງລາວ

ແລະ

ຫວັດນາມ

ໃນລະດັບຄວາມສູງ ແຕ່ 50 ຫາ 610 ພັດຈາກໜ້ານີ້ທະເລ.

ນັກວິທະຍາສາດ

ໄດ້ຄົ້ນພົບນິກຊະນິດີ້ລັ້ງທີ່ອິດ

ໃນປີ

1920

ໃນເຂດບໍລິເວນທີ່ໃນປັດຈຸບັນເປັນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດຝູ້ທຶນປູນ.

ນິກຊະນິດີ້

ບໍ່ໄດ້ຖືກພົບເຫັນອີກ ນັບແຕ່ປີ 1994 ເປັນຕົ້ນມາ. ໂຕຂອງມັນມີສີ້ໜຶ່ນເຂັ້ມ, ສ່ວນທ້ອງເປັນສີຂາວ

ແລະ ມີສີບເປັນສີຂາວເຫຼືອງກ ມັນອາໄສຢູ່ເປັນຝູ້ນອຍ.

ປັດຈຸບັນ

ຢັ້ງຮູ້ຈັກໜ້ອຍກ່ຽວກັບທຶນຢູ່ອາໄສ, ອາຫານ ແລະ ການແຜ່ພັນຂອງມັນ.

ການອະນຸລັກ

ເປັນສັດທຳກຳລັງໄດ້ຮັບໄຍ້ຂຶ້ມຂູ້ (NT)

ນິກຊະນິດີ້ອາດບໍ່ໄດ້ຮັບໄຍ້ຂຶ້ມຂູ້ ຈາກການລ່າ

ແລະ

ການສູນເສຍທຶນຢູ່ອາໄສ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເຂດແຜ່ກະຈາຍ ແລະ ຈຳນວນປະຊາກອນຂອງມັນແມ່ນມີໜ້ອນຢູ່ໃນໂລກ,

ສະນັ້ນການສ້າງຜົນກະທົບໃດໆຕໍ່ຫຼູ້ທຶນປູນ ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການລະມັດລະວັງ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ຜ່ານມາໄດ້ຮັບການບັນຫຼິກຢູ່ເຂດຫຼູ້ທຶນປູນ ບ້ານນາດີ ເມືອງວຽງທອງ,

ເຂດຫຼູ້ທຶນປູນຕາມສາລູ້ຫຼວງ ຕາມເສັ້ນທາງເລັກທີ 8 ໄກ້ກັບຫຼັກຊາວ ແລະ ຕາມເຂດຫຼູ້ທຶນປູນ

ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນີ້ກະດີງ.

ຂໍ້ມູນທາງທຳມະຊາດ

ນິກຊະນິດີ້ມີຂະໜາດກາງ

ພົບເຫັນຢູ່

ນັບແຕ່ພາກຕາເວັນອອກສັງງາໄຕ້ຂອງພູຕີເບ ລົງມາພາກໄຕ້ຂອງຈິນ

ແລະ ພາກພເນື້ອຂອງພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສັງງາໄຕ.

ຫົວຂອງມັນເປັນສີແດງຂັ້ນ ແລະ ມີຄົ້ນສີຂາວ,

ສ່ວນທ້ອງເປັນສີຂາວໜຶ່ນ, ຫຼັງ ແລະ ທາງເປັນສິນີ້ຕາມ-ໜຶ່ນ.

ມັນອາໄສຢູ່ໃນລະດັບສູງ 1250 ຫາ 2500 ພັດ ຈາກລະດັບນີ້ທະເລ.

ການອະນຸລັກ

ນິກຊະນິດີ້ປໍ່ຄ່ອຍເຫັນໃນ ສ ປ ປ ລາວ ແລະ ດັ່ງນັ້ນ

ຈົງບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້ກ່ຽວກັບສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ໜຶ່ງໃນຈຳນວນເຂດຕ່າງໆທີ່ພົບເຫັນນິກຊະນິດີ້

ແມ່ນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນີ້ເຫີນ.

71. RUFOUS-THROATED FULVETTA *Alcippe rufogularis* (ບໍ່ທັນຮູ້ຊື່ເປັນພາສາລາວ)

ຂໍ້ມູນທາງທຳມະຊາດ

ນິກຂະໜາດໃຫຍ່ຊະນິດນີ້ ມີຢູ່ໃນປະເທດອິນເດຍ,
ໃນພາກຕາເວັນຕີກສ່ຽງໃຕ້ຂອງປະເທດຈິນ ແລະ
ພາກເພື່ອອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້. ມັນມີຫາງສັ້ນ ແລະ ເປັນສີ່ມື່ນ,
ມີຊັແກສີດຳ, ພື້ນທ້ອງເປັນສີຂາວ ແລະ ມີແຖບຢູ່ກ້ອງຄາງ.
ມັນເປັນມີກຳທີ່ຫາກິນຕາມໄບໄມ້ທີ່ປົກຄຸມໜ້າດິນ ໃນເຂດປ່າດົງດິບໃບກວ້າງ,
ປ່າຜົ້ນໝູ ແລະ ປ່າໄມ້ປ່ອງ. ມັນຫາເຂົ້າໄປໄມ້ຕາມໜ້າດິນ ເພື່ອຫາອາຫານ.
ໂດຍປົກກະຕິຈະພົບເຫັນຢູ່ເປັນຄູ່, ເຮັດຮັງຢູ່ຕາມໝຸ່ມໄມ້ຕາມໜ້າດິນ ຂຶ້ງມີຄວາມສູງ
ຕ່າງກວ່າ 1 ແມ່ດ.

ການອະນຸລັກ

ນິກຂະໜິດນີ້ ມີຢູ່ທີ່ໄປໃນ ສ ບ ລາວ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບໄພຂຶ້ນຂູ່ໃນປັດຈຸບັນ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ຜ່ານມາພົບເຫັນຢູ່ເລື້ອຍໆ, ອາດມີຢູ່ທີ່ໄປໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ.
ຜ່ານມາຮູ້ວ່າມີຢູ່ໃນເຂດບ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດໝູເຂົາຄວາຍ, ນັ້ກະດົງ, ນາກາຍນັ້ກໍເທິນ ແລະ
ເຂດບ່າສະຫງວນນັ້ກຈາດ-ນັ້ກປິ່ນ.

72. LESSER RUFOUS-HEADED PARROTBILL *Paradoxornis astrosuperciliaris* (ບໍ່ທັນຮູ້ຊື່ເປັນພາສາລາວ)

ຂໍ້ມູນທາງທຳມະຊາດ

ນິກປະເພດນິກແກ້ວຂະໜາດກາງຊະນິດນີ້ ມີຢູ່ໃນຂະວີບອາຊີ ນັບຈາກປະເທດອິນເດຍ,
ພາກຕາເວັນຕີກຂອງຈິນ ແລະ ພາກເໜືອຂຶງພາກພັ້ນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້.
ມັນມີສີຂາວໜົ່ນຄ້າຍສິນຈົ້ນິມ, ຫົວຂອງມັນເປັນສີແດງຊີ້ ແລະ
ເປັນສີແດງຈາງລົງມາຫາລຳໂຕ. ໃນພາກເໜືອຂອງພາກເພື່ອອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້
ມັນອາໄສຢູ່ຕາມເຂດປ່າໄມ້ປ່ອງ ຫຼື ປ່າດົງດິບໃບກວ້າງ. ນິກຂະໜິດນີ້ອາໄສຢູ່ເປັນໝູ່ນ້ອຍ
ປະກອບດ້ວຍ 6 ຫາ 12 ໂຕ, ຫາກິນແມ່ງໄມ້ ແລະ ແກ່ວ່າໄມ້ ຕາມໄບໄມ້ປ່ອງ.
ເຕີພົບເຫັນນິກຂະໜິດນີ້ ປະປົນຢູ່ກັບນິກຂະໜິດອື່ນ.
ມັນປະສົມພັນໃນລະຫວ່າງເດືອນເມສາ ຫາເດືອນກຳລະກິດ ໂດຍເຮັດຮັງຕາມໝຸ່ມໄມ້
ຊຶ້ມີຄວາມສູງປະມານ 2 ແມ່ດ່າງຈາກໜ້າດິນ.

Rasmussen and Anderton, 2005.

ກອຍນຸ້ລັກ

ຍ້ອນວ່ານິກຂະໜິດນີ້ ບໍ່ຕ່ອຍພົບເຫັນຢູ່ໃນ ສ ບ ປ ລາວ,
ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້ເຖິງສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກ.

ການແຜ່ກະຈາຍຢູ່ໃນແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ນິກຂະໜິດນີ້ ມີຢູ່ໃນເຂດບ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ກໍເທິນ.

1.1 ສັດລົງຈຸກດ້ວຍນຳນິມ:

73 ລຶ່ນຈືນ ຫລື ລຶ່ນງົງ ແລະ ລຶ່ນຂັນດາ ຫລື ລຶ່ນຄວາຍ (Chinese Pangolin)

Manis pentadactyla and (Sunda Pangolin) *Manis javanica*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ລຶ່ນມີຮ່າງກາຍຍາວ ແລະ ບາງ, ທົ່ວໂടຖືກປົກຫຼຸມດ້ວຍເກັດ. ເກັດຕິດຢູ່ໃນສັນໜັງທີ່ໝາ ຂຶ່ງເປັນຈຸດ ກຳເນີນຂອງເກັດ; ອາໄສຢູ່ໃນປ່າໄມ້, ຜຸ່ມໄມ້ທີ່ຕືບໝາ ຫລື ບາງຄັ້ງກໍ່ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ປະເທດທີ່ມີ ບໍາໄມ້ເກັດປະສົມກັບທີ່ຫຍັງ, ແລະ ມັກຢູ່ໄດ້ດັງວ, ບາງຄັ້ງກໍ່ມັກຢູ່ເປັນຄູ່. ລຶ່ນເປັນສັດທີ່ມັກອອກ ເຄື່ອນໄຫວທາກິນໃນເວລາກາງຄົນ, ແລະ ຈະນອນຢູ່ໃນໂກນຕາມພື້ນດິນໃນເວລາກາງເວນ. ເປັນ ສັດທີ່ບໍ່ມີແຂວງ ແລະ ດັ່ງລົງຊີວິດໄດ້ຍອາໄສລຶ່ນທີ່ຍາວ ເພື່ອກິນນິດ, ບວກ ແລະ ແມ່ງໄມ້. ຕົວແມ່ ຈະອອກລູກພຽງ 1 ໂຕ/ປີ.

ການອະນຸລັກ:

M. pentadactyla - NT; *M. Javanica* - NT ; CA II

ລຶ່ນເປັນສັດທີ່ມີການຄ້າຂາຍຫລາຍທີ່ສຸດ, ເພາະວ່າ ມະນຸດເຊື້ອຖືກັນວ່າ ເກັດ ແລະ ເລືອດຂອງລຶ່ນ ເປັນຍໍາ. ການຄ້າຂາຍ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເຜີດລະບຽບກົດໝາຍ, ແຕ່ໄດ້ຖືກຈັດການເປັນຍ່າງດີ ແລະ ລຶ່ນທີ່ຍັງມີຊີວິດບາງຄັ້ງຖືກຂົນສົ່ງໄປເປັນກຸ່ມໃຫຍ່ໆ ປະມານ 100 ໂຕ ອອກໄປທາງບໍລິຄົ້າໄຊ ຫາ ສສ ຫວງຄົນມາ. ເພາະວ່າ ລຶ່ນເປັນສັດທີ່ຂະຫຍາຍພັນຂອນຂ້າງຂ້າ. ການຄ້າອາດສົ່ງຜົນຕໍ່ການສູນ ພັນຂອງລຶ່ນຢູ່ໃນສປປ ລາວ. ຄວນມີການຄຸມຄອງປ່າສະຫງວນຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ຕ້ານການລ່າຍ່າງ ເຂັ້ມງວດ, ຖື້ອີກການອະນຸລັກລຶ່ນເປັນບັນຫາສຳຄັນ.

ການປະກິດມີລຶ່ນຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄົ້າໄຊ

ລຶ່ນອາດຈະປະກິດມີຢູ່ທີ່ແຂວງ ບໍລິຄົ້າໄຊ. ໜຶ່ງ ຫລື ສອງຊະນິດພັນໄດ້ຖືກພົບເຫັນຢູ່ເຂດ ປ່າ ສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູເຂົາຄວາຍ, ນັ້ກະດົງ ແລະ ນາກາຍ - ນັ້ເຫັນ ແລະ ນັ້ຈັດ, ນັ້ປິ່ນ.

74 ລົງລົມທຳມະດາ ແລະ ລົງລົມ NORTHERN SLOW LORIS *Nycticebus coucang* INTERMEDIATE LORIS AND PYGMY LORIS *Nycticebus pygmaeus*

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ຢູ່ໃນສປປ ລາວ ມີລົງລົມຢູ່ປະມານ 3 ຊະນິດພັນ, ມີຂະໜາດແຕກຕ່າງກັນ. ມີພຽງ ສ່ວນໜ້ອຍທີ່ຈະຮູ້ວ່າ ແຕ່ລະຊະນິດມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຄືແນວດີ, ຫລື ອານາເຂດຂອງ ພວກມັນ. ໄດຍທີ່ໄປ ລົງລົມມີຂະໜາດຄວາມຍາວແຕ່ 265 - 380 ມມ ໃນຂະນະທີ່ ລົງລົມ ມີຂະໜາດ 180 - 210 ມມ; ມີຂົນສັນໜັງ ແລະ ຂົນມີສີຕ່າງໆເຊັ່ນ: ສິນຕ້າມ ອ່ອນ ແລະ ເຖິງ ໄປຈົນເຖິງ ສີ ນັ້ຕາມແດງຊື້. ບົກກະຕິແລ້ວ ລົງລົມ ຈະສາມາດພົບເຫັນ ຢູ່ໃນປ່າໄມ້ ຫລື ປ່າໄມ້ປ່ອງຂະໜາດ ນ້ອຍ ແລະ ມັກອາໄສຢູ່ໄດ້ດັງວ. ອອກຫາກິນໃນເວລາ ກາງຄືນຕາມເທິງເຕັນໄມ້. ລົງລົມ ມັກອນຢູ່ຕາມກົງ, ກ່າໄມ້ ຫລື ຢູ່ຕາມຜຸ່ມໃບໄມ້ທີ່ຕືບໝາໃນ ເວລາກາງເວນ. ອາຫານຂອງລົງລົມໄດ້ແກ່ຈ່າພວກ ພອຍ, ແມ່ງໄມ້, ສັດເລືອຄານຂະໜາດນ້ອຍ, ນິກ, ສັດລົງຈຸກດ້ວຍນຳນິມຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ນາກໄມ້. ຕາມບົກກະຕິຈະມີລູກພຽງໂຕຄູວ, ແລະ ແມ່ຂອງມັນຈະເອົາລູກນ້ອຍໃສ່ຫລັງ.

ການອະນຸລັກ:

N. Coucang - DD; *N. pygmaeus* - VU; CA II

ການລ່າລົງລົມ ອາຈະບໍ່ມີທ່າງຢູ່ເມື່ອຂັ້ນ, ບາງພາກໄດ້ມີການຂື້ - ຂາຍຢູ່ໝາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸງແຕ່ງຢາພື້ນເມື່ອງ. ຜູ້ຂາຍຢາຂັ້ນເມື່ອງຢູ່ຕະຫາດເຂົ້າ ໄດ້

ວາງຂາຍໜັງລົງລົມ ເພື່ອເປັນຕົວຢ່າງ
ການປະກິດມີລົງລົມຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄາໄຊ
ລົງລົມອາຈະມີຢູ່ທົ່ວໄປໃນແຂວງ ບໍລິຄາໄຊ, ຍົກເວັນບໍລິເວັນເຂດສູງ. ຢູ່ເຂດນັ້ນຈະນີ້ໄດ້ມີການ
ຢັ້ງຍືນວ່າມີປະຊາກອນລົງລົມອາໄສຢູ່.

75 ລົງກັງ (Northern Pig - tailed Macaque) *Macaca nemestrina*

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ເປັນລົງທີ່ມີຂະໜາດກາງ ມັກເຄື່ອນຍ້າຍໄປ - ມາຈາກປ່ອນໜຶ່ງໄປຢັ້ງປ່ອນອື່ນໆ ຫລາຍກວ່າທີ່ຈະ
ຢູ່ປ່ອນເກົ່າ, ບາງຄັ້ງອາຈະພືບເຫັນຢູ່ບໍລິເວັນພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ໃນເວລາພຽງ 2 - 3 ເດືອນ. ຕາມປົກກະ
ຕີ ເປັນລົງທີ່ມີສິນຕົ້ນຕາມເຫລືອງຢູ່ສ່ວນເທິງ ແລະ ມີສິຫຼຸດຈຳຈາງກວ່າຢູ່ສ່ວນລຸ່ມ, ເຖິງຢ່າງໄດ້ກໍຕາມ ລົງ
ບາງຊະນິດແມ່ນຢູ່ຕົ້ນໄມ້. ພວກມັນຈະເຄື່ອນໄຫວໄປ - ມາເປັນກຸ່ມໃຫຍ່ໆ. ຊຶ່ງພວກມັນເປັນຊະນິດ
ພັນທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດຕົ້ນຕົ້ນຕົ້ນ, ແລະ ບາງຄັ້ງກໍ່ກິນສັດປ່າຂະໜາດນ້ອຍ. ລົງຊະນິດພັນດັ່ງກ່າວຈະ
ມີຢູ່ທົ່ວໄປໃນສປປ ລາວ.

ການອະນຸລັກ:

VU; CA II

ມັກອາໄສຢູ່ຕາມຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສເຂດຕົ້ນ, ບ່ອນທີ່ເປັນຈຸດສຸມໃນການສ້າງຄວາມກົດດັນທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່
ສຸດຈາກມະນຸດ - ຂຶ່ງສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວນີ້ ເປັນປ່ອນທີ່ມີຄວາມສົ່ງໄພໃນລະດັບສູງຂອງປະຊາກອນ
ລົງລົມ.

ການປະກິດມີລົງກັງຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄາໄຊ

ຕາມຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່ແມ່ນສາມາດພົບເຫັນຢູ່ເຂດ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູເຂົາຄວາຍ, ນັ້ກະດົງ ແລະ
ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ - ນັ້ເຫີນ.

76 ລົງອາຊາມ (Assamese Macaque) *Macaca assamensis*

ປະຫວັດທາງດ້ານທຳມະຊາດ:

ເປັນລົງຂະໜາດກາງ ຈະປະກິດມີຢູ່ແຕ່ໃນ ປະເທດ ເນປານ ແລະ ພາກໃຕ້ຂອງ ສປ ຈີນ ຈົນມາ
ຮອດເຂດອາຊີຕາເວັນຕົກສູງໃຕ້. ມັລັກສະນະກັງກັນຂ້າງກັບລົງກັງ, ຂຶ່ງມັກອາໄສຢູ່ຕາມພູເຂົາ, ຈະ
ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ບໍລິເວັນປ່າເຄື່ງເຂດຮອນ ຫລື ຕາມປ່າດົງດົບ ໂດຍທີ່ໄປມັກຈະພົບເຫັນເລື້ອຍໆ
ຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສູງທ່າງຈາກນີ້ທີ່ຂະເລ 2,000 ແມ້ດ ຫລື ຫລາຍກວ່ານັ້ນ. ມັກຊອກຢູ່ທາກິນຕາມ
ຕົ້ນໄມ້ເປັນຕົ້ນຕົ້ນ, ແຕ່ຈະອາໄສຢູ່ຕາມພື້ນດິນເປັນບາງຄັ້ງຄາວ. ອາໄສຢູ່ຮ່ວມກັນເປັນຢູ່ແຕ່ 10 -
100 ໂຕ. ອາຫານຂອງພວກມັນໄດ້ແກ່ຈຳພວກ ພາກໄມ້, ເມັດເຂົ້າ, ສາລີ, ໃບໄມ້ ແລະ ຕາໄມ້ທີ່
ຢູ່ໄໝ່, ແຕ່ບາງຄັ້ງກໍ່ກິນພວກ ແມ່ໄມ້ ແລະ ສັດບໍ່ມີກະດູກສັນຫລັງຂະໜາດນ້ອຍ ຕາມທີ່ພວກມັນ
ສາມາດຫາໄດ້. ຕາມປົກກະຕີ ລົງແມ່ຈະອອກລູກເຫຼືອລະໂຕ.

ການອະນຸລັກ:

VU; CA II

ມັລັກສະນະຄ້າຍຄືກັນກັບລົງທຸກຊະນິດ, ມັນຕີກຢູ່ໃນຄວາມກົດດັນຈາກການລ່າ

ການປະກິດມີລົງອາຊາມຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄາໄຊ

ຕາມຂໍ້ມູນທີ່ມີ ສາມາດພົບເຫັນລົງຊະນິດນີ້ຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດົງ, ນາກາຍ -
ນັ້ເຫີນ ແລະ ເຂດນີ້ຈັດ - ນັ້ປ່ິນ.

77 ລົງວອກ (Rhesus macaque), Macaca mulatta

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ເປັນລົງທີ່ມີຂະໜາດປາກາງ ປະກິດມືຢູ່ໃນອານາເຂດທີ່ກວ້າງຂວາງຈາກ ທິດຕາເວນອອກຂອງ ປະເທດ ປາກີສະຖານ ມາເຖິງ ແລະປາຊີ້ມືກ ຈົນມາຮອດທາງທີ່ດໍາເນີນຂອງ ອາຊີຕາເວນອອກສູງໃຕ້ ແລະ ພວກມັນເຄື່ອນໄຫວທາກິນຕາມພື້ນດິນເປັນຕົ້ນຕໍ່, ບໍ່ມັກເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ທາກິນຢູ່ເຖິງຕົ້ນໄມ້. ຈາກການບັນທຶກກ່ຽວກັບລົງຊະນິດນີ້ຂອງສປປ ລາວ ຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ພວກມັນມີການພົວພັນຢ່າງສະນິດແນ້ນກັບແມ່ນັ້ນ. ພວກມັນສາມາດບັນຕົ້ນເຂົ້າກັບສະພາບໄດ້ດີທີ່ສຸດ ແລະ ມັກຈະພົບເຫັນຢູ່ຕາມບໍລິເວນໄກ້ຄູງກັບບ່ອນທີ່ມະນຸດຕັ້ງຖຸນຖານ ຂໍ້ງໜ້າຄ້າຍຄືກັບລົງຊະນິດອື່ນບໍ່ທີ່ໄປ, ເປັນລົງທີ່ມີກິນພວກພືດ, ກິນໝາກໄມ້, ເມັດເຂົ້າ, ສາລີ, ໃບໄມ້ ແລະ ຕາໄມ້ທີ່ປ່ົງໃໝ່, ແຕ່ບາງຄົງກ່ຽວກິນຈຳພວກແມ່ງໄມ້ ແລະ ສັດບໍ່ມີກະດູກສັນຫລັງຂະໜາດນັຍທີ່ສາມາດຊອກຫາໄດ້. ພວກມັນມັກອາໄສຢູ່ຮ່ວມກັນເປັນຝູນອ້າຍສຸດແຕ່ 8 ໂຕ ຂຶ້ນໄປຈົນເຖິງຝູນໃໝ່ຢູ່ສູດ 180 ໂຕ. ຕາມປົກກະຕິ ລົງແມ່ຈະອອກລູກພູງໂຕດູວ.

ການອະນຸລັກ:

NT; CA II

ເນື້ອງຈາກວ່າ ລົງຊະນິດດັ່ງກ່າວມີກະຖຸກພົບເຫັນຢູ່ຕາມ ລູບແຄມແມ່ນັ້ນ, ບ່ອນທີ່ມະນຸດມັກເດີນທາງໄປ - ມາ ແລະ ອາໄສຢູ່, ອາດເປັນໄປໄດ້ທີ່ລົງຊະນິດນີ້ຈະໄດ້ຮັບຄວາມສູງສູງຈາກການລ່າ ແລະ ຄວາມກິດດັນປະເເດຕ່າງໆ ຈາກມະນຸດ ຫລາຍກວ່າລົງຊະນິດອື່ນໆ.

ການປະກິດມີລົງວອກຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄ່າໄຊ

ຕາມຂໍ້ມູນທີ່ມີ ສາມາດພົບເຫັນລົງຊະນິດດັ່ງກ່າວຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູເຂົ້າຄວາຍ, ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດີ, ແລະ ເຂດນັ້ຈັດ - ນັ້ປ່ົນ.

78 ລົງ ??????. (Bear Macaque), Macaca arctoides

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ເປັນລົງທີ່ມີຂະໜາດປາກາງ ປະກິດມືຢູ່ນັບແຕ່ທັງທິດຕາເວນອອກຂອງປະເທດ ອິນເດຍ ຫາ ພາກໃຕ້ຂອງປະເທດສປ ຈົນ ຈົນມາຮອດທາງໃຕ້ສຸດຂອງ ອາຊີຕາເວນອອກສູງໃຕ້. ພວກມັນອາໄສ ແລະ ຊອກຢູ່ທາກິນຕາມພື້ນດິນເປັນຕົ້ນຕໍ່. ພວກມັນອາໄສຢູ່ປ່າໄນ້ຫລາຍປະເເດ, ຈາກປ່າເພື່ອຝູນໄປຈົນເຖິງປ່າປະສົມຜັດປູງໃນ ແລະ ບ່າດົງດີບທີ່ສົມບູນ, ແລະ ມັກຈະພົບເຫັນຢູ່ໃນບໍລິເວນເຂດພູເຂົ້າ ຈະມີການເຄື່ອນຍ້າຍຕາມລະດູການຈາກເຂດພູເຂົ້າແຫ່ງໜຶ່ງໄປທາແຫ່ງອື່ນ. ຄ້າຍຄືກັນກັບລົງຊະນິດອື່ນໆ, ເປັນລົງທີ່ມີກິນພວກພືດ, ກິນໝາກໄມ້, ເມັດເຂົ້າ, ສາລີ, ໃບໄມ້ ແລະ ຕາໄມ້ທີ່ປ່ົງໃໝ່, ແຕ່ບາງຄົງກ່ຽວກິນຈຳພວກແມ່ງໄມ້ ແລະ ສັດບໍ່ມີກະດູກສັນຫລັງຂະໜາດນັຍທີ່ສາມາດຊອກຫາໄດ້. ພວກມັນມັກອາໄສຢູ່ຮ່ວມກັນເປັນຝູນແຕ່ 20 ໂຕ ຂຶ້ນໄປຈົນເຖິງ 100 ໂຕ, ຕາມປົກກະຕິຈະມີໂຕຜູ້ເປັນທີ່ວັນຍຸງ. ລົງແມ່ຈະອອກລູກພູງໂຕດູວ/ຄົ້ງ.

ການອະນຸລັກ:

VU; CA II

ການປະກິດມີລົງດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄ່າໄຊ

ລົງຊະນິດນີ້ຖືກບັນທຶກວ່າໄດ້ພົບເຫັນຢູ່ບໍລິເວນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດີ, ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາງກາຍ - ນັ້ເຂົ້າ ແລະ ເຂດນັ້ຈັດ - ນັ້ປ່ົນ.

79 ລົງ ???????.(Lao Leaf Monkey) *Trachypithecus laotum*

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ຊະນິດພັນນີ້ແມ່ນສາຍພັນຂຶ້ນຂອງພວກ “ໂຄ່ງ” ຂໍມູນກ່ຽວກັບລົງຊະນິດນີ້ມີໜ້ອຍທີ່ສຸດ ເປັນຊະນິດພັນທີ່ມີໃນທີ່ຢູ່ອາໄສຂ້ອນຂ້າງຈຳຮັດທີ່ສຸດໃນໄລກ. ຂ້າງຂົມືດຂອງລົງຊະນິດນີ້ ອາໄສຢູ່ໃນສປປ ລາວ ຫລື ສສ ພວກຄະນາມ (ຫລືຢູ່ສ່ວນນ້ອຍໆໜຶ່ງທາງຕອນໃຕ້ຂອງສປ ຈິນ). ໂດຍລວມ ລົງຊະນິດນີ້ຈະມີສິດທຳເປັນບໍລິເວນກວ້າງ, ຫ້າຜາກສີຂາວ. ມັກອາໄສຢູ່ຕາມພູທິນປຸນ ແລະ ໄກ້າວັບປ່າໄມ້ເປັນພື ເສດ; ພວກມັນມັກກິນໝາກໄມ້ ແລະ ໃບໄມ້ ທີ່ຢູ່ໄກ້າວັບປ່າ ແລະ ຈະກັບຄືມາຫາຝູງ ເພື່ອນອນຮ່ວມກັນໃນເວລາກາງຄົ້ນ ທີ່ຂ້າຜາ ຕາມພູທິນປຸນ.

ການອະນຸລັກ:

DD

ໃນທີ່ໄລກສາມາດຮັບຮູ້ລົງຊະນິດນີ້ວ່າມີຢູ່ສະເພາະແຕ່ແຂວງ ບໍລິຄຳໄຊ ແລະ ແຂວງ ຄຳມ່ວນຂອງສປປ ລາວ, ຊຶ່ງປະຊາກອນຂອງພວກມັນຕີກູ່ໃນການສົ່ງໄພສູງຈາກການລ່າ ແລະ ການສູນເສຍ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສ

ການປະກິດມີລົງຊະນິດດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄຳໄຊ

ລົງຊະນິດນີ້ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ສະເພາະແຕ່ສ່ວນໜຶ່ງຂອງປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດີງ ແລະ ຢູ່ບໍລິເວນທາງທິດຕາເວນຕີກໄກ້າວັບປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູທິນປຸນ, ແຂວງ ຄຳມ່ວນ.

80 ລົງ ???????. (Phayre's Leaf Monkey) *Trachypithecus phayrei*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ລົງຊະນິດນີ້ຈະປະກິດມີຢູ່ໃນຂົງເຂດ ອິນດູຈິນ, ມຽນມ້າ, ໄທ ແລະ ພາກຕາ ເວນອອກສົ່ງເໜືອ ຂອງປະເທດ ອິນເດຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ມາຮອດປະຈຸບັນຢັ້ງມີຂໍມູນພູງໜ້ອຍດັງກ່າວັບຊະນິດພັນດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນສປປ ລາວ ຫລື ສສ ພວກຄະນາມ. ເປັນລົງທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍເຖິງຂະໜາດ ບານກາງ, ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ຈະມີສີ ນັ້ຕານ, ສີເຕີກແກ່ ຫລື ສີດຳ. ຢູ່ບໍລິເວນຕາຈະມີວົງສີຂາວ; ໂດຍທີ່ໄປພວກມັນມັກອາໄສຢູ່ບໍລິເວນປ່າໄມ້ເຂດສູງ ທ່າງໄກຈາກມະນຸດ ແລະ ມັກກິນໄປໄມ້, ດອກໄມ້ ແລະ ໝາກໄມ້. ພວກມັນຈະຢູ່ຮ່ວມກັນເປັນຝູງແຕ່ 10 ຫາ 30 ໂຕ/ຝູງ; ຕາມປົກກະຕິລົງແມ່ ຈະອອກລູກພູງໂຕດູວ/ຫຼັງ.

ການອະນຸລັກ:

ARL; CA II

ໃນປະເທດ ອິນເດຍ, ປະຈຸບັນ ລົງຊະນິດນີ້ແມ່ນຫາຍາກ ຢູ່ຕາມທ້ອງຖິ່ນ ເນື່ອງຈາກວ່າ ມີຄວາມກິດດັນຈາກການລ່າ ແລະ ການຫລຸດລົງຂອງປ່າໄມ້ທີ່ເປັນທຸນທີ່ຢູ່ອາໄສທີ່ເນັ້ນຈະສົມຂອງພວກມັນ. ປະຊາກອນຂອງຊະນິດພັນທີ່ຖືກພົບເຫັນຢູ່ແຂວງ ບໍລິຄຳໄຊ ຖື່ວ່າເປັນສິ່ງສຳຄັນໃນລະດັບໄລກ, ເນື່ອງຈາກວ່າ ທຸນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງພວກມັນຢັ້ງຄົງມີຢູ່ ແລະ ຕາດວ່າປະຊາກອນຂອງພວກມັນຢັ້ງມີຈຳນວນຫລາຍຢູ່

ການປະກິດມີລົງຊະນິດນີ້ຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄຳໄຊ

ປະຊາກອນສັດຊະນິດນີ້ຈຳນວນຫລາຍໄດ້ອາໄສຢູ່ໃນ ແລະ ຕາມບໍລິເວນໄກຄູງກັບປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດີງ, ແລະ ຈຳນວນໜຶ່ງກ່າວັບປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູເຂົາຄວາຍ. ອາດເປັນໄປໄເຊື້ອີ່ປະຊາກອນສັດຊະນິດນີ້ບໍ່ຈະປະກິດຢູ່ຢ່າງຈະກະຈ່າຍໃນປ່າໄມ້ຂອງ

ແຂວງ ບໍລິຄ່າໄຊ.

81 ຄ່າງຂາແດງ. (Red - Shanked Douc Langur) *Pygathrix nemaeus*.

ປະຫວັດຫາງໜໍາມະຊາດ:

ສັດຊະນິດນີ້ເປັນສັດທີ່ມີຄວາມສ່ວຍງາມ ແລະ ເປັນສັດສະເພາະໃໝ່ ຢູ່ໃນຂົງເຂດ ອີນດຸຈິນ. ພວກມັນມັກອາໄສຢູ່ຕາມບ່າເຂດຝຶນ ທີ່ມີທີ່ຕັ້ງສູງຈາກລະດັບໜ້ານັ້ນທະເລ 2,000 ມັດ. ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ຫົວຂອງມັນຈະມີສືບັດຕາມ, ໜ້າມີສີເຫລືອງອ່ອນ ແລະ ແກ້ມມີສືຂາວ; ລຳໂຕມີສີຂີ້ເຖິງ, ຂາໂຕ ແລະ ທາງມີສືຂາວ ແລະ ແຂນດ້ານເທິງ, ຂາ ແລະ ຕິນມີສິດຳ; ແຂນດ້ານໜ້າມີສືຂາວ ແລະ ຂາດ້ານລຸ່ມມີສືບັດຕາມເຂັ້ມ; ເປັນສັດທີ່ອາໄສ ແລະ ທາກິນຢູ່ເທິງຕົ້ນໄມ້ໃນເວລາກາງເວນ, ມັກກິນໃບໄມ້ ແລະ ໝາກໄມ້ເປັນຕົ້ນຕໍ່. ມັກອາໄສຢູ່ລວມກັນເປັນຝູ່ ຕາມປົກກະຕິຈະມີປະມານ 50 ໂຕ/ຝູ່ ຫລື ອາດຫລາຍກວ່ານັ້ນ; ໂຕແມ່ຈະອອກລູກພູງໂຕດູວ/ຄົ້ງ.

ການອະນຸລັກ:

EN; CA I

ເປັນຊະນິດພັນທີ່ຫວັງຫ້າມ, ຕີກຢູ່ໃນຄວາມກິດດັນຢ່າງໜັກຈາກການລ່າ, ປະຊາກອນທັງໝົດຂອງສັດຊະນິດນີ້, ໂດຍສະເພາະ ຫຼືອາໄສຢູ່ໃນພື້ນທີ່ອັນກວ້າງໃຫຍ່ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ການອະນຸລັກໃນລະດັບໂລກ.

ການປະກິດມີຄ່າງຂາແດງຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄ່າໄຊ

ເຂດຂະຫຍາຍທາງທີ່ດາເໝີອຂອງແຂວງ ບໍລິຄ່າໄຊ ອາດຈະເປັນອານາເຂດຂອງປະຊາກອນ ຄ່າງຂາແດງ ຢູ່ໃນສປປ ລາວ ຊຶ່ງສັດຊະນິດນີ້ບໍ່ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ທ່າງແຂວງພາກເໝືອເຂັ້ມ: ຫົວພັນ, ຫລວງພະບາງ ແລະ ຜົງສາລີ. ໂດຍສະເພາະ ມັກຈະຖືກພົບເຫັນຢູ່ຕາມບໍລິເວນສາຍພູຫລວງ ແລະ ໄດ້ຖືກພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດີງ, ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ - ນັ້ກເຫັນ ແລະ ເຂດນັ້ກຈັດ - ນັ້ກບັນ.

82 ທະນີແກ້ມຂາວ (White - Cheeked Crested Gibbon) *Hylobates leucogenys*.

ປະຫວັດຫາງໜໍາມະຊາດ:

ທະນີຊະນິດນີ້ ຍັງບໍ່ທັນຖືກຢູ່ຢືນວ່າປະກິດມີຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄ່າໄຊ, ແຕ່ຊະນິດທີ່ມີຢູ່ແມ່ນຄ້າຍຄົກກັບ ທະນີແກ້ມຂາວທີ່ສຸດ. ຂໍ້ບໍ່ມີລັກສະນະຄ້າຍຄົກກັບທະນີຊະນິດອື່ນໆ ທີ່ຢູ່ໃນຕະກຸນຂອງຫະນີ, ທະນີເປັນສັດທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອານາເຂດແບບເປັນຝູ່ນ້ອຍໆ, ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ພວກມັນຈະຢູ່ສະເພາະແຕ່ເປັນຄອບຄົວມີ ໂຕຜູ້, ໂຕແມ່ ແລະ ລູກ. ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງມັນແມ່ນຢູ່ເຂດທີ່ມີລົມມໍລະສຸມ ແລະ ເຂດປ່າດີງດີບ, ດັ່ນຕໍ່ຈະຢູ່ບໍລິເວນຕໍ່ຕາມພູ. ທະນີເປັນສັດທີ່ມີຄູ່ພູງໂຕດູວ, ຊຶ່ງຈະຢູ່ຮ່ວມກັນຕະຫລອດຊີວິດຂອງພວກມັນ. ທະນີແກ້ວຂາວໂຕຜູ້ມີສີດຳ ແລະ ໂຕແມ່ມີສີຂີ້ເຖິງ, ຫລື ສົນບັດຕາມທອງ. ແລະ ມີຂົນເປັນວົງສີຂາວເປັນບໍລິເວນກວ້າງຢູ່ແກ້ມຂອງມັນ. ຊຶ່ງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນກັບທະນີຊະນິດອື່ນໆໃນຕະກຸນຂອງທະນີຢູ່ໃນຂົງເຂດ ອາຊຽນ. ທະນີເປັນສັດທີ່ມີທາງ. ເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ທາກິນຢູ່ເທິງຕົ້ນໄມ້ ດ້ວຍການໃຊ້ແຂນທີ່ຍາວຫັງສອງຂ້າງ ໃນການຫ້ອຍໂທນໄປຕາມກົງໄມ້ຢ່າງວ່ອງໄວ, ທະນີເປັນສັດທີ່ກິນໝາກໄມ້, ໃບໄມ້, ພິດ ແລະ ແມ່ໄມ້. ໂຕແມ່ອອກລູກພູງໂຕດູວ/ຄົ້ງ.

ການອະນຸລັກ:

DD

ອາດເປັນໄປໄດ້ທີ່ທະນີຂະນິດນີ້ຈະປະກິດຢູ່ທາງຕອນເໝືອສຸດຂອງ ບໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດນີ້ກະດີງ, ຕາມສັນຂອງ ສາຍພູ້ລາວ ທາງທຶນເໝືອ ຂໍ້ມີປະຊາກອນຂອງພວກມັນເປັນຈຳນວນທລວງຫລາຍ. ຖ້າທາກມີການຕັດແຍກເອົາຊະນິດພັນທີ່ຢູ່ທາງທຶນເໝືອ ແລະ ຖ້າຂອບເຂດຊາຍແດນທາງທຶນ ໄຕຂອງປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດຕືຟເພີ່ມເຂົ້າ, ຈະເຮັດໃຫ້ປະຊາກອນຂອງທະນີຂະນິດນີ້ມີຄວາມສຳຄັນເພີ່ມຂຶ້ນໃນລະດັບສາກົນ. ເຖິງແມ່ນວ່າ, ຖ້າຈະມີພົງແຕ່ທະນີແກ້ມເຫຼືອງ ຍັງເຫຼືອຢູ່ໃນພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ, ຂໍ້ປະຊາກອນຂອງພວກມັນກໍຈະຍັງມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການອະນຸລັກໃນລະດັບສາກົນ. ຈາກການສັງເກດ ຕີລາຄາໄດ້ໃຫ້ຂໍແນະນຳວ່າ ປະຊາກອນຂອງທະນີຖືກຫລຸດລົງເນື້ອງຈາກວ່າ ມີການລ່າຫລາຍເກີນໄປ, ແລະ ທ່ານະຊາດທີ່ມີຄວາມໝາແໜ້ນຍັງເຫຼືອຢູ່ສະເພາະແຕ່ໃນເຂດຫວັງຫ້າມໃນບໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດເຫົານັ້ນ. ຂໍ້ຢູ່ໃນເຂດຫວັງຫ້າມນີ້, ເບິ່ງຕື່ຈັງວ່າ ຈຳນວນປະຊາກອນຂອງພວກມັນຍັງຄົງ ມີຈຳນວນເທົ່າກັນກັບ ຈຳນວນທີ່ໄດ້ມີການສຳຫລວດໃນເມື່ອກ່ອນ.

ການປະກິດມີທະນີແກ້ວຂາວຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄາໄຊ

ທະນີຂະນິດນີ້ ວ່າງບໍ່ດິນມານີ້ໄດ້ຖືກພົບເຫັນຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄາໄຊ, ເຖິງຢ່າງໄດ້ກໍ່ຕາມ ສະຖານະພາບຂອງມັນຍັງບໍ່ຫັນຮັບຮູ້ໄດ້ຢ່າງຈະແຈ້ງເທື່ອ.

83 ຫຼາໃນ. (Dhole) Cuon alpinus.

ປະຫວັດທາງຕ້ານທຳມະຊາດ:

ໃນໄລຍະທີ່ຕ້ານມາ ໄດ້ມີການພົບເຫັນ ຫຼາໃນ ຢູ່ໃນຂົງເຂດ ອາຊີຕາເວນ ອອກສົ່ງໃຕ້ ຂໍ້ທີ່ວ່າເປັນການພົບເຫັນຢູ່ບໍລິເວນ ທີ່ບໍ່ແມ່ນເຂດທະເລຊາຍ, ແຕ່ຈຳນວນປະຊາກອນຂອງພວກມັນ ມາຮອບປະຈຸບັນນີ້ມີຈຳນວນຫລຸດລົງ. ເປັນຫຼາໃນທີ່ມີຂະໜາດກາງທີ່ມີສັງຄົມ, ອາໄສຢູ່ລວມກັນເປັນກຸ່ມ ແລະ ລວມກັນໃນການລ່າເນື້ອຕາມພື້ນທີ່ຫັນກວ້າໃຫຍ່. ມີສີແດງ ຫລື ສິນັ້ຕານ; ເປັນສັດທີ່ມີການປະສົມພັນຕະຫລອດປີ ຕາມປົກກະຕິຈະເກີດລູກຕັ້ງລະປະມານ 4 - 9 ໂຕຕາມໂກນໃຕ້ດິນ ຫລື ໃນທັ້ງໆ. ພວກມັນອອກລ່າເນື້ອເປັນກຸ່ມໃນເວລາກາງເວນ, ຂໍ້ອາຫານ ຫລື ເຢືອຂອງມັນຄືພວກກວາງ, ພານ, ຫຼຸ ແລະ ກະຕ່າຍ. ຢູ່ໃນຫລາຍໆບ່ອນຂອງສປປ ລາວ, ໃນປະຈຸບັນ ເສືອໂຄ່ງຄືສັດທີ່ຊ່ວຍໃນການຫລຸດຈຳນວນປະຊາກອນຂອງພວກມັນ ຕາມການລາຍງານ ຫຼາ ຈອກ ຄືສັດທີ່ມັກລ່າສັດລັງຂອງປະຊາຊົນຫລາຍທີ່ສຸດ.

ການອະນຸລັກ:

EN

ຫຼາໃນເປັນສັດທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວຕໍ່ການລ່າດ້ວຍເປີນ, ເຊິ່ງດຽວກັນທຶນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງພວກມັນ ຖືກບຸກລຸກທຳລາຍ. ໃນສະຖານະພາບຂອງໄລກ ສັດຊະນິດນີ້ຕືຟກຢູ່ພາຍໃຕ້ໄທຂີ່ມື້ຂູ້ຢ່າງໜັກ ເພາະວ່າ ຜູ້ໜຶ່ງຕ້ອງເຕີນທາງເປັນໄລຍະທາງທີ່ກົວວ້າຂວາງ. ໄດ້ມີການຄາດຄະເນວ່າໃນປະຈຸບັນຍັງມີ ຫຼາ ໃນຢູ່ປະມານ 2,500 ໂຕໃນທີ່ໄວໂລກ, ຂໍ້ສປປ ລາວກໍແມ່ນໜຶ່ງໃນບັນດາ 2 - 3 ປະເທດທີ່ຍັງມີປະຊາກອນຂອງໝາຊະນິດດັ່ງກ່າວອາໄສຢູ່. ດັ່ງນັ້ນ, ສປປ ລາວຈົ່ງເປັນບ່ອນທີ່ມີຄວາມສຳຄັນສຸດໃນລະດັບໄລກ ໃນການອະນຸລັກຊະນິດພັນດັ່ງກ່າວ.

ການປະກິດມີຫຼາໃນຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄາໄຊ

ອາດຈະມີການພົບເຫັນສັດຊະນິດດັ່ງກ່າວຢ່າງກວ້າຂວາງ ຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄາໄຊ. ຫຼາໃນ ໄດ້ຖືກບັນທຶນວ່າມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູເຂົາຄວາຍ, ບໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດີງ, ປ່າ

84 ຫົມຄວາຍ (Asiatic Black Bear) *Ursus thibetanus*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ຫົມຄວາຍເປັນສັດປ່າໃຫ້ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ທີ່ວ ອາຊີເໜືອ, ອາຊີຕາເວນອອກ ແລະ ອາຊີຕາເວນອອກສົ່ງໃຕ້. ເປັນສັດທີ່ມີສົດຳ ແລະ ມີຫົວຂະໜາດໃຫຍ່ ມີລຳໂຕທີ່ ໄຫຍ່, ຂາໃຫຍ່. ຢູ່ໜ້າເອີກມີຂົນສີຂາວ ຫລື ສິນັ້ຕານອ່ອນ ເປັນຮູບຕົວ “ວີ”. ມັນ ມັກອາໄສຢູ່ໃນປະເທດທີ່ມີພູມສັນຖານເປັນພູ, ມີປ່າໄມ້ຕືບໝາ ແລະ ເປັນສັດທີ່ມີ ການເຄື່ອນໄຫວຢ່າງຂະໜັນໃນເວລາກາງຄືນ ແລະ ອາໄສຢູ່ເທິງຕົ້ນໄມ້. ອາຫານ ຂອງພວກມັນມີຫາລາຍຢ່າງເຊັ່ນ: ພາກໄມ້ ແລະ ພຶດ ຈົນເຖິງແມ່ໄມ້, ສັດເລືອ ຄານຂະໜາດນົມອຍ ແລະ ສັດລົງລູກດ້ວຍນີ້ມີມະຂະໜາດໃຫຍ່ຫາລາຍຊະນິດ. ຫົມໂຕແມ່ຈະມີລູກ ຄັ້ງໜຶ່ງ 2 ໂຕ.

ການອະນຸລັກ:

ARL; VU; CA II

ຫົມຄວາຍຊະນິດນີ້ ເບີ່ງຄືຈົ່ງວ່າ ຈະອາໄສຢູ່ໃນເຂດທີ່ສົມບູນທີ່ສຸດໃນປ່າໄມ້.

ການປະກິດມີຫົມຄວາຍຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄານໄຊ

ໝີໄດ້ຖືກພົບເຫັນຢູ່ໃນຫລາຍໆບ່ອນຂອງແຂວງ, ແຕ່ມັກອາໄສຢູ່ບໍລິເວນທີ່ທ່າງໄກ້ຈາກບ່ອນຢູ່ຂອງ ມະນຸດທີ່ມີອັດຕາສ່ວນຂອງປະຊາກອນບໍ່ໜາແໜ້ນ. ຖືກພົບເຫັນຢູ່ບໍລິເວນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູເຂົາຄວາຍ, ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ນກະດີງ, ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ - ນັ້ນເທິນ ແລະ ເຂດນັ້ນຈັດ - ນັ້ນປິ່ນ.

85 ເໝືອຍ. (Sun Bear) *Ursus malayanus*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ເໝືອຍເປັນສັດປ່າທີ່ມີຂະໜາດນົມອຍທີ່ສຸດ ໃນຕະກູມໝີ ຢູ່ໃນໄລກ ແລະ ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ທົ່ວໄປໃນພາກໄຕ້ຂອງສປ ຈິນ ແລະ ອົງເຂດອາຊີຕາເວນ ອອກສົ່ງໃຕ້. ເປັນສັດທີ່ມີຄວາມຍາວຂອງລຳຕົນບໍ່ເກີນ 1,4 ແມ່ດ ແລະ ມີຂົນ ສົດຳສັນໆ, ແລະ ມີຂົນສີຂາວ ຫລື ສິນັ້ຕານອ່ອນເປັນຮູບຕົວ “ຢູ່” ຢູ່ໜ້າເອີກ, ຄ້າຍຄືກັນກັບຫົມຄວາຍ. ເປັນສັດທີ່ມີກູ່ໂດດດັ່ງວ່າ ຕາມປ່າທີ່ມີຄວາມສູງ ລະດັບຕ່າງໆ. ມັກອອກເຄື່ອນໄຫວຢ່າງຂະໜັນໃນເວລາກາງຄືນ, ກິນອາຫານ ທຸກຊະນິດນັບແຕ່ ຊາກສັດຕາຍ ໄປຈົນຮອດໝາກໄມ້ສຸກປະເພດຕ່າງໆ ແລະ ພຶດ; ເໝືອຍຢ່າງ ອ່ອນສາມາດມີລູກພຽງ 2 ໂຕ/ຄັ້ງ.

ການອະນຸລັກ:

ARL; CA I

ເໝືອຍຊະນິດນີ້ ເບີ່ງຄືຈົ່ງວ່າ ຈະອາໄສຢູ່ໃນເຂດທີ່ສົມບູນທີ່ສຸດໃນປ່າໄມ້.

ການປະກິດມີຢູ່ໃນແຂວງຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄານໄຊ

ເໝືອຍຈະຖືກພົບເຫັນຢູ່ໃນຫລາຍໆບ່ອນທົ່ວແຂວງ, ແຕ່ມັກອາໄສຢູ່ບໍລິເວນທີ່ທ່າງໄກ້ຈາກບ່ອນຢູ່ ຂອງມະນຸດທີ່ມີອັດຕາສ່ວນຂອງປະຊາກອນບໍ່ໜາແໜ້ນ. ຖືກພົບເຫັນຢູ່ບໍລິເວນປ່າສະຫງວນແຫ່ງ ຊາດ ພູເຂົາຄວາຍ, ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ນກະດີງ, ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ - ນັ້ນເທິນ ແລະ ເຂດນັ້ນຈັດ - ນັ້ນປິ່ນ.

86 ຈອນຟອນສິນຕໍານ, (Stripe - Backed Weasel), *Mustela strigidorsa*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ມີຂັ້ນໜັ້ນອຍທີ່ສຸດສໍາລັບສັດຊະນິດນີ້, ພວກມັນຖືກພົບເຫັນຢູ່ໃນບໍລິເວັນປ່າໄມ້ແຕ່ເຂດບູຖານ ຈົນມາຮອດສສ ຫວງດົນມາມ, ຂຶ້ງມີການບັນຫຼົກລົງໃນເອກະສານຍັງ 2 - 3 ສະບັບ. ບໍ່ມີບ່ອນໃດທີ່ລະບຸວ່າມີສັດຊະນິດດັ່ງກ່າວປະກິດຢູ່ທີ່ວ່າໄປ, ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ເປັນສັດທີ່ມີສິນຕໍານດຳ, ແກ້ມ, ຄ່າງ ແລະ ຄົມືສີເຫຼືອງອ່ອນ. ມີລາຍລຸກສອນສີຂາວຢູ່ກາງທລັງ. ອາໄສຢູ່ບໍລິເວັນປ່າດົງດີບທີ່ມີຄວາມສູງຈາກລະດັບໜັກນັ້ນທະເລແຕ່ 1,200 - 2,200 ແມ່ດ. ຂັ້ນທີ່ມີຢູ່ກ່ຽວກັບອາຫານ, ຖື່ນທີ່ຢູ່ອ່າໄສ ແລະ ການສືບພັນຂອງສັດຊະນິດນີ້ແມ່ນໜັ້ນອຍຫລາຍ,

ການອະນຸລັກ:

VU

ການປະກິດມີຈອນຟອນສິນຕໍານຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ

ໄດ້ມີການພົບເຫັນສັດຊະນິດນີ້ຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັກະດົງ, ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ມາກາຍ - ນັ້ນເຫັນ ແລະ ບາງຄັ້ງອາດຈະປະກິດມີຢູ່ບໍລິເວັນເຂດປ່າໄມ້ເທິງໝູເຊົາ.

87 ພູລື່ງ, (Hog Badger) *Arctonyx collaris*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ສັດຊະນິດນີ້ຖືກພົບເຫັນຢູ່ເຂດສູງຂອງປະເທດສປ ຈົນ ລົງມາເຖິງທິດຕາເວັນອອກຂອງປະເທດ ມຽນມ້າ, ສປປ ລາວ ແລະ ທາງໝາກເຂົ້າມີອຂອງສສ ຫວງດົນມາມ ແລະ ກຳປູເຈຍ. ມັນແມ່ນສັດທີ່ມີຮູບຮ່າງຂັ້ນ ທາງສັນ. ມີລັກສະນະຄ້າຍຄືບໜູປ່າ ຂຶ້ງມີຫຼຸ ແລະ ຕານັ້ອຍ, ໃນສັນຢູ່ທົວຕົນໂຕ ທີ່ມີສີເຫຼືອງອ່ອນ, ນັ້ນຕໍານອ່ອນ, ຂຶ້ເຖົາອ່ອນ ແລະ ສິດຳ; ເປັນສັດທີ່ມີຄວາມຂະຫຍັນໃນເວລາກາງຄົນ ແລະ ກາງເວັນ ແລະ ມັກອາໄສຢູ່ໂດດດັ່ງວ, ຕາມປົກກະຕິອ່າໄສ ແລະ ອອກຫາກົມຕາມລຳພັງຕົວດູວ; ອາຫານປະກອບດ້ວຍ ຮາກໄມ້, ຂີ່ກະເດືອນ, ແມ່ງໄມ້ ແລະ ສັດຂະໜາດນີ້ຍັງຊະນິດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ໂຕຂີ້ເຊັບ, ບັງກີ. ການປະສົມພັນຈະເລີ້ນຕົ້ນໃນເດືອນ ເມສາ (4) ຫາ ເດືອນ ກັນຍາ (9) ແລະ ຈະເກີດລູກໃນເດືອນ ກຸມພາ (2). ໂຕທີ່ຍັງອ່ອນຈະອອກລູກຄົ້ງລະ 2 ຫາ 3 ໂຕ/ຄົ້ງ.

ການອະນຸລັກ:

LKL

ໃນສປປ ລາວ (ແລະ ບັນດາປະເທດອື່ນຍູ ຢູ່ໃນອື່ນດູຈິນ), ທີ່ສັດຊະນິດນີ້ອ່າໄສຢູ່ເຖິງຢ່າງໄດ້ກໍ່ຕາມ ຈຳນວນປະຊາກອນຂອງພວກມັນໄດ້ຖືກຫຼຸດລົງ ສາເຫດອາດມາຈາກການລ່າ, ໂດຍສະເພາະ ການລ່າແບບໃຊ້ຂ່າມາພານ. ສຳລັບມາດຕະການຄວາມປອດໄພໃນໄລຍະຍາວນານ ກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາປະຊາກອນຂອງ ພູລື່ງ ຕ້ອງຮັກສາຖື່ນທີ່ຢູ່ອ່າໄສຂອງພວກມັນໄວ້ ແລະ ທຸລຸດຜ່ອນຄວາມກິດຕັນຈາກການລ່າພວກມັນ.

ການປະກິດມີໝູລື່ງຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ

ໝູລື່ງ ໄດ້ຖືກພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັກະດົງ, ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ມາກາຍ - ນັ້ນເຫັນ ແລະ ເຂດນັ້ນຈັດ - ນັ້ນປິ່ນ.

88 ນາກນັ້ນໃຫຍ່ທຳມະດາ ແລະ ນາກນັ້ນໃຫຍ່ຂົນລົງບ. (Eurasian Otter) *Lutra* and (Smooth - Coated Otter) *Lutrogale perspicillata*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ນາກນັ້ນໃຫຍ່ສອງຊະນິດພັນນີ້ເປັນນາກຂະໜາດໃຫຍ່ ອາໄສຢູ່ໃນຂົງເຂດ ອາຊີ ແລະ ນາກນັ້ນໃຫຍ່ທຳມະດາ ຈະປະກິດມີຢູ່ທີ່ວ່າໄປໃນຂົງເຂດ ຍຸຣີບ, ເຖິງແມ່ນວ່າຈຳນວນປະຊາກອນຂອງ ນາກນັ້ນດັ່ງກ່າວ ຈະຫາຍາກຢູ່ໃນຂົງເຂດ ອາຊີ. ນາກ ຍຸຣາເຊຍ ເປັນນາກທີ່ມັກກິນແຕ່ປ່າ ແລະ ດຳລົງຂີວິດຢູ່ຢ່າງໂດດດ່ວງ. ຈະສາມາດພືບເຫັນພວກມັນໄດ້ຢູ່ບໍລິເວນແມ່ນ໌ຈີດ ແລະ ບໍລິເວນເປັນຕົມ ແລະ ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ພວກມັນຈະຍັນມະນຸດ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງປະກິດມີຢູ່ແຕ່ບໍລິເວນເຂດທີ່ມີລະດັບສູງ ຕາມ ຫ້ອຍນັ້ນ ແລະ ເຂດທ່າງໄກຊອກຫລິກອື່ນໆ. ນາກນັ້ນໃຫຍ່ຂົນລົງບ ຖືກຕັ້ງຊື່ຕາມຄວາມສັນຂອງຮ່າງກາຍ, ແລະ ຄືດວ່າເປັນສັດທີ່ມີຢູ່ທີ່ວ່າໄປໃນຂົງເຂດ ອາຊີ. ພວກມັນອາໄສຢູ່ຮ່ວມກັນເປັນຄອບຄົວນ້ອຍ ແລະ ສາມາດພືບເຫັນພວກມັນຢູ່ໃນຖິ່ນທີ່ຢ່ອາໄສຫລາຍປະເຜດ, ແຕ່ເຂດບໍລິເວນ ດິນບໍລິເວນນັ້ນ ທີ່ເປັນນັ້ນຈີດໄປຈົນເຖິງບໍລິເວນເຂດປ່າ ຊາຍເລັນ (mangroves) ແລະ ເຂດມີແມ່ນ໌ ໃນປ່າໄມ້.

ການອະນຸລັກ:

L. *Lutra* - NT; *L. perspicillata* - VU

ຢູ່ໃນສປປ ລາວ ນາກນັ້ນໄດ້ຮັບໄພຂໍ້ມູນຢ່າງໝັ້ນກາງຈາກການລ່າ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າໄປຂາຍໃຫ້ ສສຫວງດນາມ ແລະ ສປ ຈິນ. ພັນຍາກນັ້ນໄຕ້ຈົ່ງສາມາດຂາຍໃຫ້ພໍ່ຄ້າໃນລາຄາ 1,000,000 ກີບ. ໄພຂໍ້ມູນຢ່າງໝັ້ນຂອງນາກນັ້ນທີ່ເພີ່ມທະວີຄວາມຮ້າຍແຮງຂັ້ນຄືການສູນເສຍ ຫລື ຫໍາລາຍເຂດບໍລິເວນເປັນຕົມ ແລະ ແມ່ນ໌ ທີ່ເປັນແທລ່ງທີ່ຢ່ອາໄສຂອງພວກມັນ, ເນື່ອງຈາກ ບັດໃຈທາງດ້ານການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງເຊັ່ນ: ການພັດທະນາໄພໜ້ານັ້ນຕິກ.

ການປະກິດມີນາກນັ້ນໃຫຍ່ສອງຊະນິດຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ

ຍັງບໍ່ທັນມີຂໍ້ມູນຢ່າງຈະແຈ້ງວ່າ ນາກທັງສອງຊະນິດຈະປະກິດມີຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ, ນັບແຕ່ການເບິ່ງຄວາມແຕກຕ່າງຂອງນາກທັງສອງຊະນິດດັ່ງກ່າວ ເຫັນວ່າມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ. ການທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ໄຈແຍກປະເພດນາກທີ່ສາມາດພືບເຫັນຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູເຂົາຄວາຍ, ບ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ນກະດີ ແລະ ບ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ - ນັ້ນເຫັນ.

89 ນາກນັ້ນນ້ອຍເລັບສິນ. (Asian Small - Clawed Otter) *Aonyx cinerea*

ປະຫວັດທາງດ້ານທຳມະຊາດ:

ນາກຊະນິດນີ້ຈະອາໄສຢູ່ແຕ່ປະເທດ ອິນເດຍ, ສປ ຈິນ ຈົນມາຮອດຂົງເຂດ ອາຊີຕາເວນອອກສົງໄຕ. ຂຶ່ງເປັນນາກທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍທີ່ສຸດໃນໂລກ, ໂຕທີ່ມີນ້ຳໜັກຫລາຍກວ່າ 5 ກິໂລ ແມ່ນທາຍາກທີ່ສຸດ. ຕາມປົກກະຕິແລ້ວຈະສາມາດພືບເຫັນພວກມັນຢູ່ຮ່ວມກັນເປັນຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ເປັນນາກຊະນິດທີ່ມີກາຍອອກຫລືນ້ຳຂັ້ນ ແລະ ວັນ. ມັນມີອະໄວຍະວະຄ້າຍຕື່ແນວ ທີ່ມີລັກສະນະຄືກັນກັບອັງຕືືນຢູ່ຂ້າງໜ້າ, ຂຶ່ງເປັນອະໄວຍະວະທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ, ແລະ ມີອັງເລັບຂະໜາດນ້ອຍຮຽງ ທີ່ໃຊ້ສຳລັບຈັບເຢືອຂອງນັ້ນເຊັ່ນ: ກູ້ງ, ຫອຍ ແລະ ປາຂະໜາດນ້ອຍ. ຂ້າງໝົດຂອງຜູ້ນາກຈະມີຈຸດກຳເນີດມາຈາກ ການປະສົມພັນຂອງພື້ນ ແລະ ແມ່ພງງົດງວ ແລະ ຕົກມາຮອດລຸ້ນລູກຂອງພວກມັນການສືບພັນຈົ່ງມີຜົນສຳເລັດໜ້ອຍ.

ການອະນຸລັກ:

NT

ໄພຂໍ້ມູນຢູ່ຂອງສັດຊະນິດນີ້ນັບມື້ເພີ່ມທະວີຄວາມຮ້າຍແຮງຂັ້ນຈາກສາເຫດການທຳລາຍ ພື້ນທີ່ບໍລິ

ເວັນເປັນຕີມ ແລະ ແມ່ນນີ້ ຊຶ່ງເປັນຖື່ຢ່ອາໄສຂອງພວກມັນ. ການລ່າເພື່ອເປັນສິນຄ້າ, ເຊັ່ນດຽວກັນກັບການພັດທະນາເຂົ້ອນໄຟຟ້ານີ້ຕີກັກໍໄດ້ສ້າງໄຟຂຶ່ມຂູ້ຢ່າງຮ້າຍແຮງ, ໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມເຖິງ 2 - 3 ຕັ້ງໃນການປະເມີນສະຖານະພາບຂອງສັດໃນຕະຫຼານນາກຢູ່ໃນຂົງເຂດ ອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໃຕ້. ຍັງແຕ່ສປປ ລາວພຽງປະເທດດຽວທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປະເມີນສະຖານະພາບຂອງນາກຫຼຸກຊະນິດພັນ. ແຕ່ ຈາກຂໍ້ມູນການປະເມີນສະຖານະພາບຂອງນາກບາງສ່ວນ ເປັນຂໍ້ມູນພຽງເຫັນກັນມອຍ ທີ່ສາມາດໃຫ້ການແນະນຳວ່າ ນາກນີ້ຢູ່ໃນທີ່ວຂົງເຂດ ອິນດູຈິນ ແມ່ນໄດ້ຮັບໃໝ່ຂຶ່ມຂູ້ຢ່າງໜັກໜ່ວງ, ປະຊາກອນນາກນີ້ທີ່ມີຄວາມສິນບູນແມ່ນອາໄສຢູ່ບໍລິເວັນອ່າງໂຕ່ງ ເຂດທ່າງໄກຊອກຫລິກ. ໃນຂຸມປີທີ່ຜ່ານມາໄດ້ມີການຍັງຍືນວ່າໄດ້ມີປະຊາກອນນາກນີ້ອາໄສຢູ່ບໍລິເວັນແມ່ນນັ້ນຂະໜາດໃຫຍ່ຢູ່ເຂດ ພົງ 2 - 3 ແຫ່ງ.

ການປະກິດມີນາກນັ້ນອຍເລັບສັນຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ

ອ່າງໂຕ່ງນີ້ເຫັນ ແລະ ນັ້ກະດີງ ເປັນອ່າງໂຕ່ງນີ້ທີ່ສຳຄັນຢູ່ໃນສປປ ລາວ ແລະ ພົບວ່າມີປະຊາກອນນາກນີ້ອາໄສຢູ່, ເຖິງແນວໄດ້ກໍ່ຕາມ ຈາກການບັນທຶນໃນເວລາລົງສຳຫລວດຄັ້ງລ້າສຸດພົບວ່າປະຊາກອນຂອງພວກມັນຫລຸດລົງ, ແມ່ນນີ້ຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດີງ ໄດ້ກາຍເປັນພຽງຕຳນານ “ສະຫວັນຂອງນາກນີ້”. ຢູ່ໃນສປປ ລາວ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດີງ ປະຊາກອນນາກນີ້ ມັນມີນັ້ນບໍ່ຫຍາຍາກ ຍົອນສາເຫດມາຈາກການລົບກວນຂອງມະນຸດ, ຄວາມຫຼຸກຈົນຂອງປະຊາຊົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຕັ້ງຖິ່ນຖານຢູ່ລົງບຕາມຝ່າງແມ່ນນີ້ຂອງ ຍັງມີໜາລາຍ; ນາກນີ້ໄດ້ຖືກພົບເຫັນຢູ່ບໍລິເວັນເຂດ ນີ້ຈັດ - ນີ້ປັ້ງເຊັ່ນກັນ.

90 ເຫັນອ້ົ້ຕົ້ນ. (Owston's Palm Civet) Chrotogale Owstoni.

ປະຫວັດທາງດ້ານທຳມະຊາດ:

ເປັນສັດປ່າທີ່ມີຄວາມສວຍງາມ ຂໍ້ງຖືກພົບເຫັນຢູ່ໃນທາງພາກໃຕ້ຂອງສປປ ຈິນ ແລະ ພາກເໜືອຂອງສປປ ລາວ ແລະ ສສ ຫວຽດນາມເປັນສ່ວນໃຫຍ່. ເຫັນຊະນິດດັ່ງກ່າວມີຂື້ນສິນຕາມ ແລະ ສິນຈົ້ານາກວຽງອ່ອນ, ຂໍ້ງມີແທບສິດາໃຫຍ່ຢູ່ເຖິງຫລັງຂອງມັນ ແລະ ມີຫາງພວງສິດາຄ້າງຜຸ່ມໄມ້. ມັນມັກອາໄສຢູ່ບໍລິເວັນເຂດຊຸ່ມຊື່ນເຊັ່ນ: ບ່າໄມ້ຕາມຮອມພູ, ຕາມພູນອຍ ແລະ ຕິນພູ ທີ່ມີຫ້ວຍນີ້, ພອງ ແລະ ແມ່ນນີ້. ບາງຄັ້ງກໍ່ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ບໍລິເວັນເຂດປ່າໄມ້ແຄມແມ່ນນີ້ ແລະ ເຂດກະສິກຳ. ເປັນສັດທີ່ອາໄສຢູ່ເຖິງຍົກ, ແຕ່ສາມາດນິນໄຕ້ໄດ້ຢ່າງຄ່ອງແຂວງ ໂດຍສະເພາະການຊອກຫາອາຫານຢູ່ເຖິງຕົ້ນໄມ້. ອາຫານຂອງມັນໄດ້ແກ່ຂັ້ກະເດືອນ, ບວກກັບໝາກໄມ້ຈຳນວນໜ້ອຍໜຶ່ງ ແລະ ສັດປ່າເຊັ່ນ: ສັດເລືອຄານຂະໜາດນອຍ ແລະ ນິກ. ເຫັນຊະນິດນີ້ເປັນສັດທີ່ມີຄວາມແຂງຂັ້ນໃນເວລາກາງຄືນ ຕາມທຳມະຊາດຂອງມັນແລວຈະຢູ່ເຖິງຕົ້ນໄມ້, ກ້ອນທຶນ ຫລື ຢູ່ພື້ນດິນແມ່ນໃຊ້ເພື່ອການພັກຜ່ອນໃນເວລາກາງເວັນ ແລະ ການສ້າງຮ້າງ. ໂຕແມ່ຈະມີລູກສອງຄັ້ງຕົ່ປີ, ແລະ ຈະເກີດລູກແຕ່ໜຶ່ງໂຕ ທາ ສາມໂຕ/ຄົ້ງ.

ການອະນຸລັກ:

VU

ໃນ 2 - 3 ພົບສະຫວັດທີ່ຜ່ານມາ ໄດ້ມີການບຸກລຸກອານາເຂດຂອງ ສັດຊະນິດນີ້ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດມີການສູນເສຍຖື່ນທີ່ຢ່ອາໄສ ແລະ ການລ່າ ຂໍ້ງສົ່ງຜົນສະຫ້ອນຕໍ່ການຫລຸດລົງຂອງປະຊາກອນເຫັນດັ່ງກ່າວ. ຢູ່ໃນລະດັບໂລກ ໄດ້ມີການພົ້ງຈາລະນາ ວ່າງວັບເຫັນຊະນິດນີ້ວ່າເປັນສັດທີ່ຕົກຢູ່ໃນອັນຕະລາຍຢ່າງຮ້າຍແຮງ.

ການປະກິດມີເຫັນອ້ົ້ຕົ້ນຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ

ເຫັນຊະນິດດັ່ງກ່າວຢ່າງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການຍັງຍືນວ່າ ຖືກພົບເຫັນຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ, ແຕ່ໄດ້ຖືກ

91 ຫີ້ຂໍ ຫລື ຫົກກະຮອກ. (Binturong) *Arctictis binturong*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ຕາມປົກກະຕິມົກຈະເຮື່ອນສັດຊະນິດເນື້ວ່າແມ່ນ ຫີ້ຂໍ, ມັນແມ່ນເຫັນຂຶ້ນທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ແລະ ຄ້າຍຄືກັນກັບໝືນອຍ. ເຫັນອ້ົ້ນຖືກພົບເຫັນຢູ່ແຕ່ ບຸຖານ ແລະ ອິນເດຍ ມາຫາງພາກຕາເວນຕີກຂອງ ອາຊີ ແລະ ຢູ່ທີ່ວຸກປ່ອນຂອງຂົງເຂດ ອາຊີຕາເວນອອກສົງໃຕ້ ແລະ ອາຊີຕາເວນອອກ ໃນເມື່ອກ່ອນແມ່ນເຂດ ບໍ່ນງວ ແລະ ປະເທດ ພິລິບິນ. ເຫັນອ້ົ້ນມີຂື້ນຍາວສິດໍ ແລະ ມີຫາຍາວ. ມັນມັກອາໄສຢູ່ໃນປ່າຕົບດົງໝາ ແລະ ມັກຢູ່ໂດດດັ່ງວ, ອາໄສຢູ່ຕາມຕົ້ນໄມ້ ແລະ ພົດຕົ້ນໆ ຕາມປົກກະຕິແລ້ວເປັນສັດທີ່ຂະຫຍັນໃນເວລາການຄືນ. ອາຫານຂອງມັນໄດ້ແກ່ ໝາກໄມ້ ແລະ ສັດປ່າຂະໜາດນ້ອຍເຊັ່ນ: ນິກ, ຫຼຸ, ແມ່ງໄມ້ ແລະ ສັດເລືອຄານທີ່ອາໄສຢູ່ຕາມຕົ້ນໄມ້. ມັນຈະປະສົມພັນຕະຫລອດປີ ແລະ ມີລູກແຕ່ 1 - 3 ໂຕ; ເຫັນອ້ົ້ນສາມາດປົນໄຕຕົ້ນໄມ້ ແລະ ລອຍນັ້ນໄດ້ດີ.

ການອະນຸລັກ:

ARL

ຢູ່ໃນ ອິນດູຈົນ, ການປະກິດມີສັດຈຳພວກເຫັນຊະນິດນີ້ ກໍ່ບໍ່ແຕກຕ່າງໄປຈາກສັດຈຳພວກ ຫຼຸ້າງ
ເນື່ອງຈາກວ່າຫາຍາກ, ບາງທີ່ອາດຈະຍ້ອນມີການລ່າຫລາຍ. ເພາະວ່າເປັນສັດທີ່ຕິດພັນກັບຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ໝາກ, ຕາມປົກກະຕິແລ້ວຈະມີນີ້ໃສ້ຂ້າການ ແລະ ມັກເຄື່ອນໄຫວໜ້າກິນໃນຕອນກາງເວນແຕ່ເປັນສັດທີ່ມີຄວາມຮັບຮູ້ໄວ້ ຄ້າຍຄືກັນກັບ ຫຼຸ້າງ, ການປົກບັກຮັກການທີ່ຢູ່ອາໄສຂະໜາດກວ້າງ ຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຈະເປັນຕໍ່ການອະນຸລັກປະຊາກອນສັດຊະນິດນີ້ໃນໄລຍະຍາວນານ.

ການປະກິດມີຫີ້ຂໍ ຫລື ຫົກກະຮອກຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ

ມັນອາດຈະປະກິດມີຢູ່ເກືອບທີ່ວຸກພື້ນທີ່ມີປ່າໄມ້ສົມບູນຢູ່ໃນທີ່ວິແຂວງ. ມັນໄດ້ຖືກບັນຫົນວ່າມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ງກະດົງ.

92 ເສືອກິນປາ. (Fishing Cat) *Prionailurus viverrina*.

ປະຫວັດທາງດ້ານທຳມະຊາດ:

ເສືອກິນປາຊະນິດນີ້ ທີ່ວ່າເປັນເສືອທີ່ໃຫຍ່ກ່າວ່າຊະນິດອື່ນທີ່ມີຢ່າງກະແຈກກະຈາຍຢູ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງແຕ່ພາກເໝືອ ແລະ ພາກກາງຂອງປະເທດ ອິນເດຍ ມາຈິນຮອດຂົງເຂດ ອາຊີຕາເວນອອກສົງໃຕ້ ແລະ ໄປຈົນເຖິງ ອິນໂດເນເຊຍ. ເປັນສັດທີ່ມີສີ ຂຽວໝາກກອກເຖິງ, ມີຮູບລັກສະນະເປັນແຖວຂະໜານ ກັນໄປທີ່ລົ້າໂຕ, ມີຈຸດສາມມີຕິສິດໍ ໄປຕາມລຳກະດູກສັນຫລັງ. ລົ້າໂຕເປັນສົມືດ ແລະ ມີຫາຍັງສັນ. ມັນອາໄສຢູ່ໃນປ່າທີ່ມີຄວາມປົກຫຼຸມໝາ, ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ຈະຢູ່ໄກ້ຫຼັກແມ່ນັ້ນ ແລະ ຂ້ວຍນັ້ນ. ມັນມັກລ່າຍື່ອຢູ່ສອງບ່ອນຄື ຢູ່ເທິງບົກ ແລະ ດ້ວຍການລອຍນັ້ນໃນເວລານັ້ນໄຂລ. ອາຫານຂອງມັນປະກອບດ້ວຍ ປາ, ກຸງ, ຫອຍນັ້ນຈີດ, ສັດປ່າຂະໜາດນ້ອຍ, ມັກ, ກີບ, ຂູງ ແລະ ແມ່ງໄມ້. ໂຕແມ່ຈະອອກລູກເຫຼືອລະ 1 - 4 ໂຕ/ຄັ້ງ.

ການອະນຸລັກ:

VU

ການປະກິດມີເສືອກິນປາຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ

ຈະພົບເຫັນຢູ່ພູງ 2 - 3 ແຫ່ງຢູ່ໃນສປປ ລາວ ໂດຍສະເພາະບ່ອນທີ່ມີຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສັດຊະນິດ

ນີ້ໜີ້ອຍທີ່ສຸດເຊັ່ນ ໂດນຳຈັດ - ນຳປິ່ນ.

93 เสือไฟ. (Asian Golden Cat) *Catopuma temminckii*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ເສືອໄຟຊະນິດນີ້ເປັນເສືອທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ສຸດໃນບັນດາເສືອຂະໜາດນ້ອຍຢູ່ໃນ
ອາຊຸງ ແລະ ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ນັບຕ່າງປະເທດ ເມປານ ເຖິງ ພາກໄຕຂອງສປ ຈິນ,
ພາກໄຕຂອງມາເລເຊຍ ໄປຈົນເຖິງ ຕາບສະໜຸມາເລ ແລະ ຊົມາດຕາ. ມີສີແລງ
ໜີ ສີຄຳປິນງົດຕານ, ແຕ່ບາງຄັ້ງກໍມີສີດຳ, ນັ້ຕານ ໜີ ສີຂີເຖິງ. ພວກມັນອາດມີ
ຈຸດ ແລະ ບໍ່ມີຈຸດຕາມລຳໂຕ, ແລະ ພື້ນທັງໝົດສີຂາວ ຊຶ່ງມີຈຸດສີດຳປິນຢູ່ນຳ. ເປັນ
ສັດທິ່ອໄສຢູ່ໃນປ່າ ຂຶ່ງດຳລົງຂີວິດຢູ່ເທິງໜັດນີ້ ແລະ ມີຖຸນທີ່ຢູ່ອາໄສ ຢູ່ໃນປ່າດົງດີບຊຸ່ມຊື່ນເຂດ
ຮັອນ ແລະ ເຄິ່ງເຂດຮັອນ ແລະ ບາງຄັ້ງກໍ່ອາໄສຢູ່ບໍລິເວນປ່າຜັດປ່ຽນໃບແຫ້ງແລ້ງ. ອາຫານຂອງ
ພວກມັນໄດ້ແກ່ຈຳພວກ ຫຼຸ່ມປ່າ ແລະ ກວາງ, ພານ, ບາງຄັ້ງກໍ່ກົມໝູ, ກະຕ່າຍປ່າ, ພານເຂົ້າໃຫຍ່
ແລະ ໂຕຊາຍ. ມີຂຶ້ມູນດ້ານອຸປະນິໄສພຽງເຫລັກໜ້ອຍກ່ຽວກັບເສືອໄຟຊະນິດນີ້, ແຕ່ຄືດວ່າພວກ
ມັນຕ້ອງແມ່ນສັດທີ່ອອກເຄື່ອນໄຫວ່າກິນໃນເວລາກາງເຄີນ.

ການອະນຸລັກ:

VU

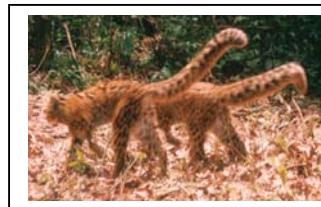
ການປະກິດມີເສືອໄຟຢ່າງໃນແຂວງ ບໍລິຄຳໄຊ

ເສືອຊະນິດນີ້ໄດ້ຖືກບັນທຶນວ່າມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ມົກລະດົງ ແລະ ປ່າສະຫງວນ
ແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ - ບັນທຶນ.

94 ເສືອລາຍຫຶນອ່ອນ. (Marbled Cat) *Pardofelis marmorata*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ເປັນເສືອທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍ ມີອານາເຊດຢ່າງກວ້າງຂວາງຢູ່ທີ່ວ ອາຊີຕາເວນອອກສົ່ງໃຕ້, ນັບແຕ່ ພາກເຫຼືອ ຫາ ພາກຕາເວນຕີກຂອງ ເມປານ ໄປຈົນເຖິງ ແກະຊຸມາດຕວາ ໃນປະເທດ ອິນໄດ້ເນັ້ນແຮຍ ແລະ ບໍ່ນງວ. ຂີນມີລັກສະນະຄ້າຍຄືກັນກັບຂົມເສືອດາວ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ມັນຈະມີຈຸດສີດໍາຍຸດ້ດ້ານຂ້າງຂອງລຳໂຕ ແຕ່ກໍມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫັ້ອຍທີ່ສຸດ ຊຶ່ງຈຸດດຳມີເປັນຈຳນວນໜັງໝາຍ. ແລ້ວ ຂັ້ນງ່າງວັກບ້ອາຫານ ແລະ ນີ້ເວດຂອງພວກມັນມີໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ມັກຈະພົບເຫັນພວກມັນບໍ່
ປ່າຊຸມຂຶ້ນເຂດຮອນ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ບາງຄັ້ງກໍມັກພົບເຫັນພວກມັນຢູ່ບໍລິເວນ ປ່າປະສົງ
ແລະ ປ່າດີງດີບແຫ້ງແລ້ງ. ອາຫານຂອງພວກມັນໄດ້ແກ່ ຫຼຸ, ນິກ, ກະຮອກ ແລະ ກ
ວ່າພວກມັນຕ້ອງແມ່ນສັດທີ່ອອກເຄື່ອນໄຫວທ່າກິນໃນເວລາງາງຄືນ.

ການອະນຸລັກ:

VU; CA I

ການປະກິດມີເສືອລາຍທຶນອ່ອນຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄານໄຊ

95 ເສືອລາຍເມກ. (Clouded Leopard) *Neofelis nebulosa*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ເປັນເສືອທີ່ສ່ວຍງາມ ມີຂະໜາດນ້ອຍກວ່າເສືອດາວ ແຕ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ກວ່າ ເສືອອື່ນໆ ໃນຕະຫຼາມເສືອຂອງ ອາຊຸມ. ສາມາດພົບເຫັນປະຊາກອນຂອງພວກມັນທີ່ໄປຢູ່ແຜນດິນ ໃຫຍ່ ແລະ ຄາບສະໜຸດຂອງ ອາຊີ, ນັບແຕ່ປະເທດ ເມປານ ຫາ ພາກເໜີອຂອງປະເທດ ອິນເດຍ ຜ່ານມາຮອດ ອິນດູຈິນ ມາຈິນເຖິງ ມາເລເຊຍ, ບໍ່ງວູ ແລະ ຊຸມາດຕາ. ຂຶນຕາມ ລຳຕົວຂອງມັນມີລັກສະນະຄ້າຍກ້ອນເມັກ, ເປັນຮູບລາຍຄ້າຍດອກກຸ່າຫລາຍໃຫຍ່ທີ່ມີສືບໍ່ຕີ ກັນ ຂຶ່ງມີຂອບດອກສິດໍາ. “ກ້ອນເມັກ” ຢູ່ເຖິງ ຫລື ຂ້າງຫລັງບໍ່ໄຫລ່ຈະມີຂະໜາດໃຫຍ່ສຸດ; ເສືອ ລາຍເມັກ ເປັນສັດທີ້ອ້າໄສຢູ່ຕາມຕົ້ນໄມ້ ແລະ ອອກເຄື່ອນໄຫວທາກິນໃນເວລາກາງຄືນ, ແຕ່ມັນ ເປັນສັດທີ່ມັກຢ້ານກົວ ແລະ ຊ້ອຍໂຕເມື່ອຖືກພົບເຫັນ, ດັ່ງນັ້ນ ຂຶ່ມູນກ່ຽວກັບທີ່ນີ້ທີ່ຢູ່ອ່າໄສອັນແນ່ ນອນຂອງພວກມັນຈົ່ງມີໜ້ອຍ. ອາຫານຂອງມັນໄດ້ແກ່ມັກ, ລົງ, ສັດປ່າຊະນີຕົ່ມ້ອຍ ແລະ ຖຸ. ຕາມ ປົກກະຕິໂຕແມ່ຈະອອກລູກຄັ້ງລະ 2 - 4 ໂຕ.

ການອະນຸລັກ:

VU

ເສືອລາຍເມັກແມ່ນມີຈຳນວນໜັ້ນອຍຫລາຍ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການໜັ້ງຂອງມັນສູງຫລາຍ, ແລະ ທີ່ນີ້ທີ່ຢູ່ອ່າໄສຂອງພວກມັນນັບມື້ຫລຸດລົງ, ເບິ່ງຄືຈົງວ່າ ປະຊາກອນຂອງພວກມັນຕີກູ່ໃນໄພອັນ ຕະຫລາຍ ຢູ່ທີ່ວ່າງກຸ່ອນ.

ການປະກິດມີເສືອລາຍເມັກຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ

ມີສະຖານະພາບຄ້າຍຄືກັນກັບເສືອຊະນິດອື່ນໆ ຍົກເວັ້ນເສືອໂຄ່ງ, ເສືອລາຍເມັກ ເປັນເສືອທີ່ພົບເຫັນຍາກໃນພາກສະໜາມ ນອກຈາກຈະນົງໃຊ້ເຕັກນິກາສະເບາະທີ່ທັນສະໄໝເຊັ່ນ: ກ້ອງດັກຖ່າຍຮູບ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ມັນໄດ້ຖືກບັນທຶກວ່າພົບເຫັນຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູເຊົາຄວາຍ ແລະ ບ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ - ນັ້ນເທິນ.

96 ເສືອດາວ ຫລື ເສືອດຳ. (Leopard) *Panthera pardus*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ເສືອດາວແມ່ນມີກະຈາຍຢູ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງທີ່ໄປໃນ ອາຊີ ແລະ ອາຟຣີກກາ. ມັນເປັນເສືອທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ ມີຂືນທີ່ສ່ວຍງາມ ສີ້ນັ້ນເປັນສີເຫຼືອງປິນເຖິງ ແລະ ມີຈຸດດຳໆ ທີ່ວ່າໂຕເປັນກຸ່ມ. ບາງໂຕຈະມີສິດຳທີ່ວ່າໂຕ ແລະ ຈະຖືກເອັ້ນວ່າ ເສືອດາວດຳ; ເສືອຊະນິດນີ້ມີກູ່ໂດດດັ່ງວ່າ ອາໄສຢູ່ເຂດປ່ານທີ່ຜົນເຂດຮອນ, ບາງຄັ້ງກ່າວຢູ່ໃນບ່າຜັດປົງນໃບ. ເປັນສັດນັກລ່າອະເນປະສົງຄື ລ່າໃນຫຼຸກຮູບແບບ ແລະ ເຢືອຂອງມັນມີຫລາຍຊະນິດ ນັບແຕ່ສັດລັງລູກດ້ວຍນັ້ນິນ ສັດຕົນກີບ ຂະໜາດກາງ ແລະ ສັດລັງພວກງົວ, ຄວາຍ ລົງໄປຈິນເຖິງໂຕໜຸ. ມັນເປັນສັດທີ່ອອກເຄື່ອນໄຫວທາກິນໃນເວລາກາງຄືນ ແລະ ຈະໃຊ້ເວລາກາງເວນພັກຜ່ອນຢູ່ເທິງງ່າໄມ້. ຕາມປົກກະຕິໂຕແມ່ຈະອອກລູກຄັ້ງລະ 2 - 3 ໂຕ.

ການອະນຸລັກ:

ARL; CA I

ການປະກິດມີເສືອດາວຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ

ສັດຊະນິດນີ້ ຈະປະກິດມີຢູ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງ, ແຕ່ຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ ຄວາມໝາແໜ້ນຂອງປະຊາ ກອນພວກມັນຂອ້ອນຂ້າງຕໍ່. ປະຊາຊົນໄດ້ລາຍງານໃຫ້ຮູ້ວ່າ ຢັງມີປະຊາກອນຂອງເສືອດາວງົງ ໜ້ອຍຄູງວ່າໄສຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດີງ, ແລະ ມັນໄດ້ຖືກພົບເຫັນຢູ່

ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ - ນັ້ນເທິນ.

97 ເສືອໂຄ່ງ. (Tiger) *Panthera tigris*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ເສືອໂຄ່ງເປັນເສືອທີ່ໃກຮັບສູງກັນຕີຢູ່ໃນທົ່ວໂລກ ແລະ ເປັນເສືອທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ໃນບັນດາຕະກູນເສືອ. ອານາເຂດຂອງພວກມັນກວ້າງຂວາງຫລາຍ ຊຶ່ງນັບແຕ່ ອາຊີຕາເວນອອກ ເຖິງ ອາຊີຕາເວນອອກສ່ງໃຕ້, ແລະ ປະຊາກອນຂອງພວກມັນທີ່ມີຢູ່ປະຈຸບັນ ແມ່ນຢູ່ແບບກະແຈກກະຈາຍ ນັບແຕ່ປະເທດ ອິນເດຍ ມາເຖິງ ສສ ຫວງດົມາມ ແລະ ຢູ່ໃນ ຂູມາດຕາ, ສປ ຈີນ ແລະ ຢູ່ປະເທດ ລັດເຊຍ ຂຶ້ງເປັນປະເທດທີ່ຢູ່ຂັດຕາເວນອອກໄກ. ເປັນສັດຂະໜາດໃຫຍ່, ມີກັມເນື້ອແຂງແຮງ, ມີພະລັງແຮງ ແລະ ມີສີແຕ່ສິນທີ່ໝາກກັງແຮງໄປຈົນເຖິງສີເຫຼືອງດູ່ ແລະ ມີແຊກລາຍສິດໍາຂາວຢູ່ພື້ນທົ່ວງ ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ໃນທຶນທີ່ຢູ່ອາໄສຫລາຍປະເທດ, ຢູ່ບໍລິເວນປ່າໄມ້ເຂດຮອນຂອງ ອາຊີໃຕ້ ໄປເຖິງ ປ່າໄມ້ໃບເຂັມເຂດ ຊາບີເລຍ. ທຶນທີ່ຢູ່ອາໄສທີ່ມັນຕ້ອງການໄດ້ແກ່: ເຂດທີ່ມີພິດພັນປົກທຸມຕືບໝາ, ເຂດທີ່ມີສັດຕິນກີບຂະໜາດໃຫຍ່ຢ່າງພຽງພໍ ທີ່ເປັນເຍື່ອຂອງມັນ ແລະ ເຂດທີ່ສາມາດເຂົ້າໄປເຖິງ ແມ່ນວິໄດ່ຈາຍ. ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ເສືອໂຄ່ງ ເປັນສັດທີ່ມັກຢູ່ຢ່າງໂດດດ່ວງ ແລະ ລ່າຍື່ອຂອງມັນ ໂດຍການໄລ່ຊຸບຕາມຫລັງ. ເປັນສັດທີ່ສາມາດລອຍນີ້ເກົ່າ; ໂຕແມ່ຈະອອກລູກຄົ້ງລະ 4 ໂຕ.

ການອະນຸລັກ:

EN; CA I

ເສືອໂຄ່ງຖືກລ່າ ເພື່ອເອົາໜັງຂອງມັນ ແລະ ເຊື້ອກັນວ່າກະດູກ ແລະ ພາກສ່ວນໄຕຂອງມັນມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານການຢາ, ຢູ່ໃນທົ່ວ ອາຊີ ແລະ ເຂດອື່ນໆ ໄດ້ດຳເນີນການຄ້າຂາຍເສືອໂຄ່ງຢ່າງກວ້າງຂວາງ. ຈຶ່ງເວົ້າໄດ້ວ່າ ພວກມັນຕົກຢູ່ໃນໄພອັນຕະລາຍຢ່າງຮ້າຍແຮງ ແລະ ຈຳນວນປະຊາກອນຢູ່ຕາມທຳມະຊາດ ເຊື້ອກັນວ່າບໍ່ເກີນ 5,000 ໂຕ.

ການປະກິດມີເສືອດາວຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄານໄຊ

ໄດ້ມີການບັນທຶກວ່າພົບເຫັນເສືອໂຄ່ງຢູ່ບໍລິເວນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ນກະດິງ ແລະ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ - ນັ້ນເທິນ. ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ໄກວັບເຂດ ພູສີທອນ, ເມືອງ ວຽງທອງ ບອກວ່າ ຍັງມີເສືອໂຄ່ງອາໄສຢູ່ເຂດນັ້ນ. ໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ ໄດ້ມີການພົບເຫັນເສືອໂຄ່ງຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູເຂົາຄວາຍ, ແຕ່ຍັງບໍ່ຮູ້ວ່າທຸກວັນນີ້ຍັງຈະມີປະຊາກອນເສືອໂຄ່ງອາໄສຢູ່ທີ່ນັ້ນອີກ ຫລື ບໍ່.

98 ຂ້າງປ່າອາຊີ. (Asian Elephant) *Elephas maximus*.

ປະຫວັດທາງດ້ານທຳມະຊາດ:

ເປັນສັດວິກທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ, ຂ້າງໄດ້ຖືກຮັບຮູກນົດດີຢູ່ທີ່ວອາຊີ ແລະ ໃນທີ່ວິລກ. ມັນມີລັກສະນະຄ້າຍຄົງວິແມ່ຂະໜາດມະໜຶມາ ທີ່ມີຫົວໃຫຍ່ທີ່ໂດດເດັ່ນ, ໃບຮູກວ້າງ, ກວງຍາວ ແລະ ຖາສີຂາວ ປົ່ງອອກມາທີ່ສອງຂ້າງຂອງງວາງ ຢູ່ເທິງປາກພຽງເຫັນກໍ່ມີມອຍ. ມີສີ້ເຖິງໂຕ, ໃນອາດີດພວກມັນ ອາໄສສູ່ຕາມທີ່ຢູ່ອ່າໄສຫລາຍປະເພດຢ່າງວ້າງຂວາງ, ເຖິງຢ່າງໄດ້ກໍ່ຕາມ, ຢູ່ໃນເຂດ ອາຊີຕາເວນອອກສົງງິຕີ ໃນປະຈຸບັນ ຂ້າງປ່າຈະມີຢູ່ຢ່າງຈຳກັດຕາມປ່າໄມ້ ແລະ ຕາມທີ່ຫຍ້າໂລ່ງແຈ້ງ. ຂ້າງປ່າສາມາດກິນອາຫານໄດ້ເຖິງ 150 ກິໂລ/ມື້ ແລະ ກິນຫຍ້າຊະນິດຕ່າງໆ, ກິນເປືອກໄມ້, ຮາກໄມ້ແລະ ໃບໄມ້. ພຶດກະສິກາກຳເຊື່ອນ: ໝາກກັວຍ ແລະ ອ້ອຍມີນກໍ່ກິນ. ຂ້າງປ່າຈະອາໄສສູ່ຮ່ວມຮັນເປັນຜູງ, ເຖິງຢ່າງໄດ້ກໍ່ຕາມ, ສຳລັບຂ້າງຜູ້ທີ່ຍຸ່ງໜຸ່ມຈະມັກຢູ່ໂດດດັ່ງວ່າ. ທັງໝົດຂອງຜູ້ຈະມີ

ຫົວໜ້າຜູ້ເປັນໂຕຜູ້ທີ່ແຂງແຮງ ຊຶ່ງຄອບຄຸມຜູ້ທີ່ມີໂຕແມ່ ແລະ ໂຕທີ່ຍັງມີມອຍ. ຂ້າງໂຕແມ່ຈະອອກລູກຄ້ົງລະໂຕ, ຊຶ່ງລູກຂອງມັນຈະມີນ້ຳໜັກແຕ່ 50 - 150 ກິໂລ. ສຳລັບຂ້າງໂຕແມ່ຈະມີນ້ຳໜັກເຖິງ 2,270 ກິໂລ ໃນຂະນະທີ່ຂ້າງຜູ້ຈະມີນ້ຳໜັກເຖິງ 5,400 ກິໂລ.

ການອະນຸລັກ:

EN

ຂ້າງປ່າທີ່ຍັງເຫັນໄວ້ສູ່ໃນແຂງແຮງ ຊຶ່ງຄອບຄຸມຜູ້ທີ່ມີໂຕແມ່ ແລະ ໂຕທີ່ຍັງມີມອຍ. ຂ້າງໂຕແມ່ຈະອອກລູກຄ້ົງລະໂຕ, ຊຶ່ງລູກຂອງມັນຈະມີນ້ຳໜັກແຕ່ 50 - 150 ກິໂລ. ສຳລັບຂ້າງໂຕແມ່ຈະມີນ້ຳໜັກເຖິງ 2,270 ກິໂລ ໃນຂະນະທີ່ຂ້າງຜູ້ຈະມີນ້ຳໜັກເຖິງ 5,400 ກິໂລ.

ການປະກິດມີຂ້າງປ່າຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄາງໄຊ

ປະຊາກອນຂອງຂ້າງປ່າໄດ້ຖືກພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດບ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູເຂົາຄວາຍ, ບົງກະດົງ ແລະ ນາກາຍ - ນັ້ນເຫັນ. ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ບໍລິເວນໄກ້ຄູງເຂດ ນັ້ນຈົນ ເຂດສະເໜີເປັນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ໄດ້ບອກໄຫ້ຮູ້ວ່າ ມີຂ້າງເປັນຈຳນວນຫລວງຫລາຍ ອາໄສສູ່ສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວ. ປະຊາກອນຂ້າງຢູ່ ນາກາຍ - ນັ້ນ ໄດ້ກາຍເປັນຜູ້ນ້ອຍຫຼຸມມານ 2 - 3 ໂຕ/ຜູ້, ຊຶ່ງສະແດງວ່າ ມີການຊົມໃຊ້ ຫລື ລ່າຂ້າງຢ່າງໜັກ.

99 ແຮດນຳດູວ ແລະ ແຮດສອງນຳ. (Lesser One - Horned Rhinoceros)

Rhinoceros Sondaicus anniamiticus and (Asian Two - Horned Rhinoceros)

Dicerorhinus sumatrensis.

ປະຫວັດທາງທີ່ມະຊາດ:

ເປັນສັດປ່າຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ຮູ້ຈັກຮັນດີ ແລະ ຕົກຢູ່ໃນໄພວັນຕະລາຍປ່າງຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດຢູ່ໃນ ອາຊີຕາເວນອອກສົງງິຕີ. ຍັງບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້ວ່າ ຍັງມີປະຊາກອນ ແຮດອາໄສສູ່ໃນສົບປ່າ ລາວ ຫລື ບໍ່. ແຮດ ເປັນສັດຂະໜາດໃຫຍ່, ສີຂີ້ເຖິງ, ເປັນສັດທີ່ເຄື່ອນໄຫວຊ້າ ມີຫົວຂະໜາດໃຫຍ່, ຂາສັ້ນ, ຕານ້ອຍ ແລະ ຕົນໂຕລັບສັນ ທີ່ປົກຫຼຸມດ້ວຍໜັງຄືຜົບໄວ້ ເຖິງແລວຄ້າຍຄືກັບມັນນຸ່ງຊຸດປ້ອງກັນອາວຸດ. ຕາມປົກກະຕິແຮດ ຈະອາໄສສູ່ໃນປານນີ້ຜົນທີ່ຕົບໝາ, ບ່ອນທີ່ມີນ້ຳຫລາຍ ແລະ ໂດຍທີ່ວິໄປ

ແລ້ວ ມັກສະຖານທີ່ເຂດຕໍ່ປະມານ 1,000 ແມ່ດ ຈາກລະດັບໜ້ານັ້ນທະເລ. ອາຫານຂອງມັນປະກອບດ້ວຍ ໝາກໄມ້, ຫໍ່ທີ່ພື້ນອອກມາ, ກໍ່ໄມ້ ແລະ ຕິ່ນໄມ້ນອຍ. ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ແຮດມັກອາໄສຢູ່ຢ່າງໂດດດ່ວ; ໂຕແມ່ຈະອອກລູກຄັ້ງລະ 1 ໂຕ.

ການອະນຸລັກ:

CR; CA I

ແຮດ ອາຊີ ເປັນສັດທີ່ຕົກຢູ່ໃນໄພອັນຕະລາຍຢ່າງຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດຢູ່ໃນໄລກ. ມັນຖືກຂ້າເພື່ອເອົານຳ, ຂຶ່ງຢັ້ງຍືນວ່າ ເພື່ອຈຸດປະສົງທາງການຢາ ແລະ ບາງຄັ້ງກໍເອົາພາກສ່ວນຂອງລຳໂຕ. ປະຊາກອນແຮດຢູ່ໃນສປປ ລາວ ອາດຈະແມ່ນຊະນິດໄດ້ຊະນິດໜຶ່ງ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນສູງສຸດໃນລະດັບໄລກ.

ການປະກິດມີແຮດຫັ້ງສອງຊະນິດຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄ່າໄຊ

ເຖິງແມ່ນວ່າ ຍັງບໍ່ຫັນມີການຢັ້ງຍືນວ່າ ມີການບັນທຶກກ່ຽວກັບ ແຮດ ຢູ່ໃນສປປ ລາວ, ແຕ່ແຂວງ ບໍລິຄ່າໄຊ ກໍແມ່ນ 1 ໃນຈຳນວນ 3 ບ່ອນຢູ່ໃນສປປ ລາວ ທີ່ມີ ແຮດ ອາໄສຢູ່ໂດຍອີງຕາມຂໍ້ມູນ ທີ່ມີການສືບຕໍ່ລາຍງານມາແຕ່ລະໄລຍະ ກ່ຽວກັບ ແຮດ. ອາດເປັນໄປໄດ້ທີ່ຮ່ອງຮອຍຂອງ ແຮດ ທີ່ພົບເຫັນອາດເປັນຮອຍຂອງ ແຮດ ສອງນຳ ຂອງ ອາຊີ ຂຶ່ງຖືກພົບຢູ່ເຂດ ນັ້ນຈັດ - ນັ້ນບໍ່ໃນປີ 1988, ແລະ ໃນເວລາຄ້າຍຄືກັນປະຊາຊົນທີ່ຖຸນິກໍໄດ້ລາຍງານວ່າ ແຮດ ຍັງປະກິດມີຢູ່ເຂດ ນັ້ນຈຳນວນ ຂຶ່ງເປັນເຂດສະເໜີເປັນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ.

100 ຫຼູປ່າ. (Heude's Pig) *Sus bucculentus*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ຫຼູປ່າຊະນິດນີ້ອ້າດເປັນຫຼູປ່າສະເໜາທຸນຂອງ ສາຍພູຫລວງ. ມີຂຶ້ນມູນຫຼັບຫຼັກ ກ່ຽວກັບຫຼູປ່າ ຊະນິດນີ້. ມັກຊີວະວິທະຍາ ຍັງບໍ່ມີ້ນໃຈວ່າມັນແມ່ນຊະນິດໄດ້ກັນແທ້. ມັນໄດ້ຖືກອະຫິບາຍວ່າ ເປັນຊະນິດພັນຢູ່ໃນສສ ທາງດຸນມາ ໃນຊ່ວງສັດຕະວັດທີ 19 ແລະ ບໍ່ມີການບັນທຶກ ກ່ຽວກັບສັດ ຊະນິດນີ້ ພາຍໃຕ້ກວ່າ 100 ປີແລ້ວ ຈົມກວ່າວ່າ ກະໂຫລກທີ່ວຂອງຫຼູປ່າຊະນິດນີ້ຈຳນວນ 2 ອັນ ຖືກພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດ ນັ້ນຈັດ - ນັ້ນບໍ່ໃນປີ 1995. ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ຫຼູປ່າ ແມ່ນສັດທີ່ມັກສັງຄົມ, ຢູ່ຮ່ວມກັນເປັນຜູ້ ທີ່ມີຂະໜາດຜູ້ແຕກຕ່າງກັນ. ພວກມັນຈະໃຊ້ສົງດັງໃນເວລາເດີນທາງ ແລະ ກິນອາຫານ, ແລະ ຈະກິນທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງນັບແຕ່ ໝາກໄມ້, ພິດ ແລະ ພວກເຊື້ອລາ ຈົນເຖິງ ແມ່ງໄມ້, ສັດບ່າຂະໜາດນອຍ ແລະ ຊາກສັດເນື່ອເບື້ອຍ. ເສືອໃຫຍ່ເຊັ່ນ: ເສືອໂຄ່ງ ແລະ ເສືອດາວ ມັກກິນຫຼູປ່າ.

ການອະນຸລັກ:

DD

ການປະກິດມີຫຼູປ່າຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄ່າໄຊ

ເຖິງແມ່ນວ່າມັກຊີວະວິດທະຍາຈະມີຂຶ້ນມູນ ກ່ຽວກັບ ຫຼູປ່າຊະນິດນີ້ ພົງເຫັນກໍ່ມີ, ແຕ່ຕາມການລາຍງານຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ຮູ້ວ່າ ຫຼູປ່າຊະນິດນີ້ຂ້ອນຂ້າງຈະມີຢູ່ທົ່ວໄປໃນແຂວງ, ຢ່າງນົບຍອຍແມ່ນຢູ່ເຂດ ສາຍພູຫລວງ.

101 ກວາງ. (Sambar deer) *Cervus unicolor*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ກວາງໃຫຍ່ຊະນິດນີ້ໄດ້ຖືກພົບເຫັນຢູ່ລະຫວ່າງປະເທດ ອິນເດຍ ໄປຫາ ອາຊີຕາເວນອອກສົງໄຕ້ ແລະ ຢູ່ໃນຫລາຍໆບ່ອນຂອງເກາະດອນຢູ່ ອິນ

ໂດເນເຊຍ ແລະ ມາເລເຊຍ. ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ມັນຈະມີສິນົງຕາມດຳ ຂາໂຕ້ຂາວ ແລະ ຢູ່ກອງທ້າງມີສິຂາວ; ມີເຂົາຫຼືໃຫຍ່ຢ່າວ. ກວາງເປັນສັດທີສາມາດພົບເຫັນຢູ່ໃນຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສທລາຍປະເພດ, ແຕ່ມັນມັກຢູ່ບໍລິເວັນປ່າໄມ້ ຕາມພູເຂົາຫຼືຂຸ້ນ ສູງຈາກລະດັບໜ້ານົກ້າທະເລ 3,700 ແມ່ດ. ມັກກິນໃບໄມ້, ຕາໄມ້, ຫຍ້າ, ແກ່ວ່າໄມ້ແຫ້ງ ແລະ ພາກໄມ້. ເປັນສັດທີມັກອອກເຄື່ອນໄຫວທາກິນໃນເວລາກາງຄົນ. ລະດູການປະສົມພັນຕົ້ນຕົ້ນ ຢູ່ໃນລະຫວ່າງເດືອນ ກັນຍາ (9) ທາ ເດືອນມັງກອນ (1) ແລະ ໂຕແມ່ຈະອອກລູກພຽງໂຕດງວ/ຄຶ້ງ.

ການອະນຸລັກ:

PARL

ປະຊາກອນ ກວາງ ຖືກຫລຸດລົງຢ່າງຫລວງທລາຍຢູ່ທີ່ວ ອິນດຸຈິນ ຍ້ອນການລ່າ, ຕັ້ນຕໍ່ແມ່ນລ່າເພື່ອເອົາເຂົາຂອງມັນ ເພາະມີລາຄາສູງ ໂດຍສະເພາະ ຢູ່ໃນຕະຫລາດ ຢາພື້ນເມືອງແຖບ ອາຊີຕາເວັນອອກ. ຄວາມຕ້ອງການໃນໄລຍະຍວນນາມ ກ່ຽວກັບການອະນຸລັກພື້ນທີ່ອັນກວ້າງໃຫຍ່ ທີ່ເປົ່າຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງມັນ ແລະ ວາງມາດຕະການເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມກົດດັນຈາກການລ່າມັນ.

ການປະກິດມີກວາງຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄານໄຊ

ມັນຖືກພົບເຫັນເປັນຈຳນວນໜ້ອຍຢູ່ໃນເຂດບ່າໄມ້ທີ່ວແຂວງ. ກວາງຊະນິດດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຍືນວ່າມີຢູ່ໃນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູເຂົາຄວາຍ, ນັ້ກະດີງ ແລະ ນາກາຍ - ນັ້ເທິນ ແລະ ເຂດ ນັ້ຈັດ - ນັ້ປິ່ນ.

102 ພານເຂົາໃຫຍ່. (Large - Antlered Muntjac) *Muntiacus vuquanggensis*.

ປະຫວັດທ້າງທຳມະຊາດ:

ພານຊະນິດນີ້ມີຂະໜາດນ້ອຍ ຈຶ່ງຖືກເອີ້ນວ່າ ພານ. ພານເຂົາໃຫຍ່ ແມ່ນມີຢູ່ຢ່າງຈຳກັດໃນເຂດ ສາຍພູຫລວງ ແລະ ຕາມບໍລິເວັນຕົົມພູ ໃນເຂດ ອິນດຸຈິນ. ຂໍ້ມູນທ້າງດ້ານນີ້ເວດວິທະຍາຂອງຊະນິດພັນນີ້ແມ່ນມີໜ້ອຍ ແລະ ມີຄວາມຕ້ອງການຢາກຮູ້ກ່ຽວກັບຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຢ່າງແທ້ຈິງຂອງມັນ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ມັນຈະມີຄວາມພະຍາຍາມໃນການ ທີ່ມີຢູ່ໃນສະພາບຂອງປ່າໄມ້ທີ່ຖືກບຸກລູກທຳລາຍ ແລະ ການລົບກວນຂອງມະນຸດ ທລາຍກວ່າພານຫລັງແດງ. ຕົວຢ່າງ: ໃນສະຖານະພາບຄ້າຍຄືກັບພານຊະນິດອື່ນໆ. ພານຊະນິດນີ້ມີກິນຫຍ້າ, ໃບໄມ້, ຫໍ່ທີ່ປິ່ງຂຶ້ນໄຂ່ ແລະ ບາງຄັ້ງກໍ່ກິນໝາກໄມ້. ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ລູກຂອງພານ ມັກຈະເກີດຢູ່ບໍລິເວັນປ່າໄມ້ຕົບໜ້າ ແລະ ມັກຂ້ອນໂຕຢູ່ຈົນວ່າມັນສາມາດເຄື່ອນໄຫວໄປມາໄດ້ສະດວກຕາມແມ່ຂອງມັນ. ຂຶ້ຂອງມັນມາຈາກສ່ວນເລີກ, ການເປັນຄ້າຍຄືສູງທີ່ມັນຕ້ອງການສົ່ງສັນຍານ ແລະ ກ່າວເຕືອນໃຫ້ບັນດາສັດທີ່ເປັນເຢືອທັງທລາຍຊາບວ່າໄໝອັນຕະລາຍກຳລັງເຂົ້າມາ.

ການອະນຸລັກ:

DD

ເຖິງຢ່າງໄດ້ກໍ່ຕາມ ເຂົາຂອງພານຊະນິດນີ້ ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ທີ່ວໄປຕາມບ້ານຂອງປະຊາຊົນ ຢູ່ໃນທີ່ວແຂວງ, ແຕ່ຢູ່ພາກສະໜາມພັດມີການບັນທຶກວ່າຍັງມີພານຊະນິດນີ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດຕາມທຳມະຊາດ, ຂຶ້ໄດ້ຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄວາມໝາແໜ້ນຂອງມັນຖືກຫລຸດລົງ. ການລ່າເນື້ອ ແມ່ນສາເຫດຮັດໃຫ້ປະຊາກອນພານຫລຸດລົງຢູ່ໃນທີ່ວທຸກບ່ອນຂອງສປປ ລາວ. ບວກັບ ການສູນເສຍປ່າໄມ້ ຂຶ້ໄດ້ສັງບັນຫາໜ້າກສໍາລັບພານຊະນິດນີ້ ທລາຍກ່າວພານຫລັງແດງ.

ການປະກິດມີຝານເຂົາໃຫຍ່ຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ

ຝານຊະນິດນີ້ຖືກຮັບຮູ້ວ່າມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳກະດິງ, ນາກາຍ - ນ້ຳເທິນ ແລະ ເຂດນັ້ງຈັດ - ນ້ຳບັນ. ບໍ່ມີຂໍສົງໄສເລີຍວ່າ ພານຊະນິດດັ່ງກ່າວຈະປະກິດມີຢູ່ໃນບໍລິເວນປ່າໄມ້ ແຫ່ງອື່ນໆຫາງພາກຕາເວນອອກຂອງແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊເຊັ່ນ: ນ້ຳຈວນ ເຂດທີ່ສະເໜີເປັນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ.

103 ພານສາຍພູ້ລວງ ແລະ ພານໜໍ້ຮູດສເວີນ (Annamite Dark Muntjac)

Muntiacus Truongsonensis and (*Roosevelt's Muntjac*) *Muntiacus rooseveltorum*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ເປັນຝານຊະນິດນີ້ອຍ ແລະ ມີຂໍ້ມູນໜ້ອຍຫລາຍກ່ຽວກັບພວກມັນ. ພານເຂົາໃຫຍ່ ທືກຮັບຮູ້ວ່າມີຢູ່ໃນສະເພາະແຕ່ເຂດສາຍພູ້ລວງຂອງສປປ ລາວ ແລະ ສສ ຫວງດຸນາມ. ລຳໂຕອາດມີສິດຳ ກັບຫາງຕ້າມເທິງມີສິດຳ. ພານໜໍ້ຮູດສເວີນມີ ສິນັ້ຕາມ ແລະ ມີເຂົາສັນຄ້າຍຄືກັບພານຊະນິດອື່ນ. ພານຊະນິດນີ້ມີກົມ ທຍ້າ, ໃປໄມ້, ໜໍ່ທີ່ປົງໄໝ່ ແລະ ບາງທີ່ກົມໝາກໄມ້. ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ລູກ ພານຊະນິດນີ້ຈະເກີດຢູ່ບໍລິເວນປ່າທີ່ຕືືບໝາ ແລະ ມັກຊອນໂຕຢູ່ຈົນວ່າມັນສາມາດ ເຄື່ອນໄຫວ ໄປມາໄດ້ສະດວກຕາມແມ່ຂອງມັນ. ຂຶ້ຂອງມັນມາຈາກສ່ວນເລີກ, ການເປີ ຄ້າຍຄືສູງທີ່ມັນ ຕ້ອງການສັ່ງສັນຍານ ແລະ ກ່າວຕົອນໃຫ້ບັນດາສັດທີ່ເປັນເຢືອຫ້າງຫລາຍຊາບວ່າໄພອັນຕະລາຍ ກຳລັງເຂົ້າມາ. ສປປ ລາວ ເປັນພົງປະເທດດູວໃນໄລກ ທີ່ໄດ້ມີການບັນທຶນວ່າມີຝານຊະນິດ ນັ້ນໄສສູ່.

ການອະນຸລັກ:

M. truongsonensis - DD

ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະຖານະພາບ ແລະ ການກະຈາຍຂອງຝານ 2 ຊະນິດນີ້ມີພົງງ່າຍ້ອງດູວ. ແຕ່ມັນຄື ພານ ສະນັ້ນພວກມັນຈຶ່ງມັກທຶກລ່າ ຢູ່ຖຸກບ່ອນທີ່ພວກມັນປະກິດຕົວຢູ່ໄກມະນຸດ.

ການປະກິດມີຝານສອງຊະນິດຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ

ຝານສາຍພູ້ລວງ ໄດ້ຖືກຍິ່ງຍືນວ່າມີຢູ່ໃນເຂດນັ້ງຈັດ - ນ້ຳບັນ, ບາງທີ່ກໍສາມາດພົບເຫັນພວກມັນ ຢູ່ບໍລິເວນປ່າໄມ້ເທິງພູເຂົາ ໄປຕາມແຕ່ລະໄລຍະຂອງສາຍພູ້ລວງຢູ່ໃນແຂວງ. ຂຶ້ເປັນສະຖານທີ່ ສະເພາະຢູ່ໃນສປປ ລາວ (ແລະ ໃນໄລກ) ບ່ອນທີ່ຝານໜໍ້ຮູດສເວີນ ໄດ້ຮັບການຍິ່ງຍືນວ່າ ທຶກພົບເຫັນຢູ່ໃນແຂວງ ຜົ້ງສາລີ ແລະ ພາກໄຕຂອງແຂວງ ຂູງຂວາງ, ຂຶ້ບໍ່ທ່າງໄກຈາກແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ, ດັ່ງນັ້ນ ມັນຕ້ອງປະກິດມີຢູ່ທີ່ນັ້ນ.

104 ເມື. (Gaur) *Bos gaurus*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ສັດຊະນິດນີ້ແມ່ນຈັດຢູ່ໃນຊະນິດພົນຂອງພວກງົວ ແລະ ຄວາຍ ຂຶ້ຈະປະກິດມີຢູ່ໃນປະເທດ ອິນເດຍ ແລະ ເຂດອາຊີຕາເວນອອກສ່ຽງໃຕ້, ແລະ ມີການກະຈາຍຢູ່ທັງສອງເຂດໃນຈຳນວນເທົ່າກັນ, ຂ່ວງເວລາທີ່ຜ່ານມາ. ໄປຄົງງຸ່າກັບສັດຈຳພວກ ອົວປ່າ, ເມື່ອເປັນສັດປ່າທີ່ຕົກຢູ່ໃນໄພອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດຂອງບັນດາສັດລົງລູກດ້ວຍນັ້ນນີ້ ຂະໜາດໃຫຍ່ຢູ່ໃນ ອາຊີຕາເວນອອກສ່ຽງໃຕ້. ທັງສອງຊະນິດພົນທີ່ກ່າວ່າມາຂ້າງເທິງນີ້ ຍັງມີຢູ່

ຢ່າງກະແຈກກະຈາຍທີ່ວສປປ ລາວ, ແຕ່ໃນປະລິມານທີ່ມີຄວາມໝາແໜ້ນຕໍ່ຫລາຍ ແລະ ມື່ຢູ່ໃນ 2 - 3 ພຶ້ມທີ່. ເປັນສັດປ່າທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ຕາມປົກກະຕິແລ້ວຈະມີສິນຕໍ່ຕາມແດງຊື້ໄປຈົນເຖິງສິນຕໍ່ຕາມດຳ ຂາ, ຕື່ນ ແລະ ເຂົາມີສືຂາວ. ໂຕຜູ້ຈະມີໝາຂະໜາດໃຫຍ່ຢູ່ເທິງບ່າໄຫລ໌; ເມີຍເປັນສັດທີ່ມັກອາໄສຢູ່ໃນປ່າເທິງພູ ແລະ ທົ່ງຫຍ້າທີ່ມີຄວາມສູງທ່າງຈາກລະດັບໜ້ານ້າທະເລ 1,800 ແມ່ດ. ມັນກິນຫຍ້າ ແລະ ໃໄມ້. ເປັນສັດທີ່ມີການເຄື່ອນໄຫວຢ່າງຂະໜັນທັງກາງເວນ ແລະ ກາງຄືນ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ຖ້າຫາກພື້ນທີ່ມັນອາໄສຢູ່ທ່າກຖືກລົບກວນຈາກມະນຸດ ມັນ ຈະອອກເຄື່ອນໄຫວໃນເວລາກາງຄືນ, ເປັນສັດປ່າທີ່ອາໄສຢູ່ຮ່ວມກັນເປັນຝູ; ໂຕແມ່ຈະອອກລູກ ຄັ້ງລະ 1 ໂຕ.

ການອະນຸລັກ:

VU; CA I

ການປະກິດມີເມີຍຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄາດໄຊ

ເມີຍສາມາດຈະພົບເຫັນໄດ້ຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດີງ ແລະ ນາກາຍ - ນັ້ເທິນ. ປະຊາຊົນທ້ອງທຶນໄດ້ລາຍງານໃຫ້ຊາບວ່າ ຈະສາມາດພົບເຫັນ ເມີຍ ຢູ່ເຂດ ພູສີທອນ ເມືອງ ວຽງທອງ, ແລະ ອີກຝູ່ນຶ່ງທີ່ມີຈຳນວນຫລາຍຢູ່ເຂດ ນັ້ຈວນ ຂຶ້ງເປັນເຂດສະເໜີເປັນປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ.

105 ວົວປ່າ. (Banteng) *Bos javanica*.

ປະຫວັດຫາງຫຳມະຊາດ:

ວົວປ່າແມ່ນສັດປ່າທີ່ຈັດຢູ່ໃນປະເພດຂອງ ວົວ ແລະ ຄວາຍ ຈະພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດ ອາຊີຕາເວນອອກສ່ຽງໃຕ້ ແຕ່ທີ່ຕາເວນຕິກຂອງປະເທດ ມ່ງມັກ ໄປເຖິງປະເທດ ໄຫ, ສປປ ລາວ, ສສ ກວງຄົນນາມ, ມາເລເຊຍ ແລະ ຢູ່ໃນເກາະ ບາຫລີ ປະເທດ ອິນໂດເມເຊຍ. ສັດ ຊະນິດນີ້ມີຂົນສົ່ນ, ໂຕແມ່ຈະມີຂົນເປັນສີ ນັ້ຕານແກ່ ແລະ ໂຕຜູ້ຈະມີສິດິ້ຫຼັກ ຫລື ສິນຕໍ່ຕານແກ່. ຈະມີເຂົາຫັງສອງເພດ, ຂຶ້ງເຂົາຂອງໄຕຜູ້ຈະມີຂະໜາດຄວາມຍາວແຕ່ 65 - 75 ຊມ. ແລະ ຈະມີໝອກຂະໜາດໃຫຍ່ຢູ່ເທິງບ່າໄຫລ໌; ວົວປ່າເປັນສັດປ່າທີ່ຂຶ້ນຢ້ານ ແລະ ຕາມປົກກະຕິແລ້ວມັກອາໄສຢູ່ປ່າໂລ່ງແຈ້ງເຂດຕ່າງໆ ບໍ່ຄືກັນກັບ ເມີຍ. ວົວປ່າເປັນສັດທີ່ກິນໃບໄມ້, ຫຍ້າ ແລະ ເປັນສັດທີ່ມີການອອກເຄື່ອນໄຫວຢ່າງຂະໜັນໃນເວລາກາງເວນ ແລະ ກາງຄືນ, ມັກຢູ່ຮ່ວມກັນເປັນຝູ່ທີ່ມີຈຳນວນແຕ່ 2 - 40 ໂຕ ຂຶ້ງມີໄຕຜູ້ເຕັມໄວ້ທີ່ແຂງແຮງເປັນຫົວໜ້າຝູ່; ການປະສົມພັນຈະມີຢູ່ຕະຫລອດປີ ແລະ ໂຕແມ່ຈະອອກລູກຄັ້ງລະ 1 ໂຕ.

ການອະນຸລັກ:

En

ປະຊາກອນຂອງ ວົວປ່າ ແມ່ນຫາຍາກທີ່ສຸດຢູ່ໃນໂລກ, ຫລື ບາງທີ່ຢູ່ໃນສປປ ລາວອາດຈະຖືກສູນພັນໄປແລ້ວ. ມັນເປັນສັດທີ່ຕິກຢູ່ໃນໄພອັນຕະລາຍທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດຂອງປະເທດ. ມັນມັກອາໄສຢູ່ບໍລິເວນໂລ່ງແຈ້ງເຂດຕ່າງໆ ຈຶ່ງສາມາດພົບເຫັນໄດ້ງ່າຍ ແລະ ສະດວກຕໍ່ການນຳໆ. ປະຊາກອນບາງຝູ່ທີ່ເຄີຍອາໄສຢູ່ໃນສປປ ລາວ ແມ່ນຈັດຢູ່ໃນປະເພດສັດຫວັງຫ້າມສຳຄັນຂອງຊາດ ແລະ ຖ້າຍ້າມີປະຊາກອນຂອງມັນອາໄສຢູ່ ອາດຈະຖືກຈັດຢູ່ໃນຊະນິດພັນທີ່ຫວັງຫ້າມສຳຄັນຂອງໂລກໄດ້.

ການປະກິດມີງວປ່າຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄາດໄຊ

ປະຊາຊົນໄດ້ລາຍງານວ່າ ຍັງມີວປ່າຈຳນວນຫຼ຾ມໜຶ່ງອາໄສຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດີງ, ຢູ່ແບບກະແຈກກະຈາຍ, ມີຈຳນວນໜ້ອຍ ບາງທີ່ຈະມີຢູ່ໃນພື້ນທີ່ອື່ນໆພາຍໃນແຂວງ.

106 ເຢືອງ. (Southern Serow) *Naemorhedus sumatraensis*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ເປັນສັດປ່ານໍ້າມີລັກສະນະຄ້າຍຄືກັບແບບ ມີອານາເຂດແຕ່ ພາກໃຕ້ຂອງສປ ຈິນ ແລະ ເຂດພາກໃຕ້ຂອງໝູເຂົາທີມະໄລ ຈິນໄປເຖິງປະເທດ ອິນໂດຍເຊຍ. ຕາມ ປົກກະຕິລຳໂຕສ່ວນເທິງມີສີ ຂຶ້ເຖິງ ຫລື ດຳ, ແຜນຂົນຢູ່ເທິງຄໍມີສີຂາວປິນດຳ ແລະ ຢູ່ສ່ວນລຸ່ມຈະມີສີຂາວ; ປະຊາຊົນຢູ່ໃນສປປ ລາວ ເວົ້ວ່າ ມັນມັກອາໄສຢູ່ ໃນປ່າເລີກ, ຕາມກ້ອນທຶນ, ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ຂຽງຈາກລະດັບໜ້ານັ້ນທະລີ 2,700 ແມ່ດ. ອາຫານຂອງມັນມີ ທີ່ຢ້າ, ຂັ້ນ ແລະ ໃບໄມ້, ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ເປັນສັດທີ່ມັກຢູ່ໂດດດູ່ວ, ແຕ່ບ່າງຄັ້ງສາມາດພົບເຫັນພວກມັນຢູ່ເປັນຜູ່ປະມານ 7 ໂຕ/ຜູ່; ການປະສົມພັນເລີ່ມຕົ້ນ ລະຫວ່າງເດືອນ ຕຸລາ (10) - ພະຈິກ (11) ໂຕແມ່ຈະອອກລູກຄັ້ງລະ 1 ໂຕ.

ການອະນຸລັກ:

VU; CA I

ຄວາມກົດດັນຕົ້ນຕຳຂອງສັດຊະນິດນີ້ອາດແມ່ນການລ່າເນື້ອ ເພື່ອການຄ້າຂາຍສັດປ່າ. ຮ່າງກາຍ ຂອງເນື້ອ ຈະຖືກຂາຍເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການປຸງແຕ່ງຢາຢູ່ໃນສປປ ລາວ (ເຖິງແມ່ວ່າ ມັນຈະຜິດຕໍ່ ລະບຽບກົດໝາຍ).

ການປະກິດມີລົງລົມຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ

ອາດຈະຖືກພົບເຫັນຢ່າງກວ້າງຂວາງຢູ່ເຂດຫ່າງໄກຊອກຫລິກ, ໃນພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ທີ່ສູງຂັ້ນ. ມັນອາດ ຈະມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູເຂົາຄວາຍ ແລະ ໄດ້ຮັບການລາຍງານວ່າ ມີຢູ່ໃນເຂດປ່າ ສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັກະດົງ ແລະ ນາກາຍ - ນັ້ນເຫັນ ແລະ ເຂດນັ້ນຈັດ - ນັ້ນປັ້ນ.

107 ເສົາຫລາ. (Saola) *Pseudoryx nghetinhensis*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ໃນຕົ້ນປີ 1990 ນັກວິທະຍາສາດໄດ້ເລີ່ມອະທິບາຍ ກ່ຽວກັບໂຕເສົາຫລາ ເປັນຄັ້ງທຳອິດ ຢູ່ໃນປະເທດສສ ຫວຽດນາມ ໄກສູ່ ກັບຊາຍແດນຂອງແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ ແລະ ຄຳມ່ວນ. ເປັນສັດທີ່ສາມາດພົບເຫັນຢູ່ສະເພາະແຕ່ເຂດ ສາຍ ພູ້ລວງຂອງສປປ ລາວ ແລະ ສສ ຫວຽດນາມ. ອາໄສຢູ່ສະເພາະແຕ່ໃນບ່າໄມ້, ມີຂະໜາດນັ້ນຫັກ 100 ກິໂລ, ເປັນຊະນິດພັນທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຫລາຍ ມັກອາໄສຢູ່ເຂດປ່າດົງດົງປູກຊຸ່ມ, ບ່ອນທີ່ມັກຢູ່ໂດດດູ່ວ. ເປັນສັດທີ່ກິນ ທີ່ຢ້າ, ຕົ້ນຕໍ່ແມ່ນກິນໃບໄມ້. ມັນຈະມີການເຄື່ອນຍ້າຍຕາມລະດຸການ ແລະ ຕາມຄວາມຈິງແລ້ວ ມັນຕ້ອງການພື້ນທີ່ກວ້າງໃຫຍ່ສໍາລັບເປັນທຶນທີ່ຢູ່ອາໄສ

ການອະນຸລັກ:

ARL; EN; CA I

ປະຊາກອນຂອງເສົາຫລາໃນປະຈຸບັນມີຈຳນວນໜັ້ອຍຫລາຍ ແລະ ເປັນຊະນິດພັນທີ່ຕົກຢູ່ໃນໄພ ຂັ້ນຕະລາຍຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດ. ມັນອາດເປັນຊະນິດພັນທີ່ຕົກຢູ່ໃນໄພຂຶ້ນຂູ້ຈາກ ນັກລ່າເນື້ອທີ່ບໍ່ມີ ການຈຳແນກວ່າສັດໄດສຳຄັນ ຫລື ບໍ່ສຳຄັນ ທີ່ເຂົ້າມາລ່າສັດຢູ່ຕາມຊາຍແດນສສ ຫວຽດນາມ. ຖ້າ ຫາກບໍ່ມີການດຳເນີນມາດຕະການຢ່າງເດັດຊາດໄດ້ໜຶ່ງ ປະຊາກອນຂອງເສົາຫລາກ່ອາດຈະສູນ ພົນໄປໃນອີກບໍ່ນານນີ້.

ການປະກິດມີເສົາຫລາຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ

ເສົາຫລາ ທຶກຖ່າຍຮູບຈຳນວນ 2 ຄ້າງຢູ່ໃນເຂດ ນັ້ນຈັດ - ນັ້ນປິ່ນ. ມັນໄດ້ທຶກພົບເຫັນຢູ່ເຂດ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ - ນັ້ນເຫີນ ພາກທີ່ຂຶ້ນກັບແຂວງ ບໍລິຄ່າໄຊ ແລະ ປະຊາຊົນຫ້ອງຖື່ນຢູ່ໄດ້ລາຍງານໃຫ້ຊາບວ່າ ມີເສົາຫລາອາໄສຢູ່ເຂດ ນັ້ນຈົນ ຂຶ້ງເປັນເຂດສະເໜີເປັນປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ. ຍັງມີສະຖານທີ່ອື່ນອີກຢູ່ໃນແຂວງທີ່ເສົາຫລາອາໄສຢູ່, ເສົາຫລາເປັນສັດທີ່ຈັດຢູ່ໃນບຸລິມະສິດສູງສຸດຂອງການອະນຸລັກ.

108 ຂາດ່າງ ຫລື ພະຍາກະຮອກດຳ. (Black Giant Squirrel) *Ratufa bicolor*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ເປັນສັດບໍ່ທີ່ມີຄວາມສວຍງາມ ທຶກພົບເຫັນຢູ່ລະຫວ່າງພາກໄຕ້ຂອງປະເທດ ເມປານ ມາຮອດ ອິນໂດເນເຊຍ. ມັນແມ່ນຂະດ່າງ ຫລື ພະຍາກະຮອກດຳ ທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ສຸດຢູ່ໃນສປປ ລາວ ແລະ ມັກອາໄສຢູ່ໃນປ່າທີ່ມີຄວາມອຸດິມສົມບູນ, ຢູ່ໃນປ່ອນທີ່ມີຄວາມຕືບໝາ. ດັ່ງທີ່ຂຶ້ນຂອງມັນກໍ່ບອກຢູ່ແລ້ວ, ຕາມປົກກະຕິຈະມີສິດ, ແຕ່ອາດຈະມີສີເຫຼືອງ, ສິນັ້ຕານ ຫລື ສີຂາວຢູ່ເພື່ອນຫ້ອງ. ເປັນສັດທີ່ອາໄສຢູ່ເທິງເຕັນໄມ້ ແລະ ມີຄວາມວ່ອງໄວໃນການເຄື່ອນໄຫວຢູ່ເຕັນໄມ້ເປັນພິເສດ. ອາຫານຂອງມັນຄື: ໝາກໄມ້, ແກ່ວ່າໄມ້ແຫ່ງທີ່ມີເປືອກແຈງ, ເປືອກໄມ້ບາງຊະນິດ, ແມ່ງໄມ້ ແລະ ໄຂ່ນິກ. ເປັນສັດທີ່ມີກູ້ໄດ້ດັ່ງໆ ຫລືຢູ່ເປັນຄູ້. ມີລູກປະມານ 2 - 3 ໂຕ/ຄ້າ ແລະ ຈະອອກລູກ 2 ຄ້າ/ປີ.

ການອະນຸລັກ:

PARL; CA II

ສັດຊະນິດນີ້ຈະມີຄວາມອ່ອນໄຫວຕໍ່ຄວາມກົດດັນຈາກມະນຸດຫລາຍກວ່າກະຮອກຊະນິດອື່ນ, ແລະ ມັນມີຄວາມຄ້າຍຄືກັນກັບໂຕ ທະນີ ຢູ່ບ່ອນວ່າ ມັນຈະບໍ່ອ່າໄສຢູ່ໃນບໍລິເວນທີ່ມີປ່າໄມ້ເປັນຈຸດ ແລະ ບ່ອນທີ່ມີການລ່າສັດຫລາຍ (Wang et al. 1989, Duckworth et al. 1994). ສັດຊະນິດນີ້ມັນຈະຖືກລຳ ຍ້ອນວ່າມັນມີຂະໜາດໃຫຍ່. ຢູ່ໃນສປປ ລາວ ປະຊາກອນຂອງມັນຖືກຫລຸດລົງ, ແລະ ຖ້າສະພາບການລ່າສັດປ່າຍັງບໍ່ປົງແປງ ຈຳນວນປະຊາກອນຂອງມັນຍິ່ງຈະມີຢ່າງຈຳກັດ ແມ່ນແຕ່ຢູ່ໃນບໍລິເວນປ່າໄມ້ທີ່ສົມບູນໃນເຂດປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ, ເນື່ອງຈາກວ່າໄພຂຶ້ນຂູ້ກ່ຽວຂ້ອງກົດມີຢູ່ບ່ອນດັ່ງກ່າວ.

ການປະກິດມີຂາດ່າງ ຫລື ພະຍາກະຮອກດຳຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄ່າໄຊ

ມັນໄດ້ທຶກພົບຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນັ້ນກະຕິງ ແລະ ນາກາຍ - ນັ້ນເຫີນ ແລະ ເຂດນັ້ນຈັດ - ນັ້ນປິ່ນ. ມັນອາດຈະມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ພູເຂົາຄວາຍ.

109 ກະຮອກ. (Inornate Squirrel) *Callosciurus inornatus*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ຂຶ້ນມູນກ່ຽວກັບກະຮອກຊະນິດນີ້ແມ່ນມີໜ້ອຍທີ່ສຸດຢູ່ໃນ ອິນດູຈີນ ຂຶ້ງເປັນສັດສະເພາະຖື່ນ. ມັນຄື່ນໍ້າໃນຈຳນວນກະຮອກທີ່ມີສິສັນສວຍສິດຖົງາມທີ່ສຸດ ໃນບັນດາສັດບໍ່ ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ສັດໃນຕະກູນກະຮອກຈະມີຄວາມສວຍງາມ. ອິນຂອງມັນຈະມີຫລາຍສີ, ມັນເປັນສັດທີ່ມັກອາໄສຢູ່ບ່ອນທີ່ມີການລົບກວ່າ ແລະ ຢູ່ຕາມປ່າພື້ນຟູ່ເຂດຕ່າ ໂດຍທີ່ວ່າໄປແລ້ວມັກຈະພົບເຫັນຢູ່ເຂດກະສິກຳ ແລະ ຕາມສວນ. ມັນມີຄວາມດຸ້ໜັ້ນ ແລະ ວ່ອງໄວທັງໃນເວລາກາງເວນ ແລະ ກາງຄືນ, ຕາມປົກກະຕິຈະອາໄສຢູ່ເທິງເຕັນໄມ້, ຢູ່ໃນໂກນໄມ້ ແລະ ຈະສ້າງຮັງດ້ວຍໃບໄມ້ ແລະ ກໍ່ກັງກ່າໄມ້. ອາຫານຂອງມັນປະກອບດ້ວຍ ໝາກໄມ້, ແກ່ວ່າໄມ້ທີ່ມີເປືອກແຈງ, ແກ່ວ່າໄມ້, ຕາໄມ້, ດອກ

ໄມ້, ແມ່ງໄມ້ ແລະ ໄຂ່ນິກ. ການປະສົມພັນຈະເກີດຂຶ້ນຕະຫລອດປີ, ແລະ ໂຕແມ່ຈະອອກລູກ
ບີ່ນິ່ງ 3 ຕັ້ງ, ແຕ່ລະຄັ້ງຈະ ອອກລູກປະມານ 1 - 2 ໂຕ.

ການອະນຸລັກ:

LKL

ມັນມີຄວາມອິດຫີນ ແລະ ບາງຄົ່ງມັກອາໄສຢູ່ປ່າໄມ້ທີ່ມີການລົບກວນ ຊຶ່ງກໍ່ໝາຍຄວາມວ່າ
ປະຊາກອນຂອງພວກມັນຍັງບໍ່ທັນຕິກູ່ໃນໄພຂີ່ມື້ຊູ່ຢ່າງຮ້າຍແຮງໃນປະຈຸບັນ. ການລ່າຈະມີຫ່າຍ໌
ຮ້າຍແຮງກວ່າການສູນເສຍຖິ່ນທີ່ຢ່ອາໄສ, ມັນອາດຈະເກີດມີບັນຫາໄດ້ໃນອານາຄືດ.

ການປະກິດມີກະຮອກຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄ່າໄຊ

ສັດຊະນິດນີ້ໄດ້ຖືກພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນັ້ກະດີງ, ນາກາຍ - ນັ້ເທິນ ແລະ
ເຂດນັ້ຈັດ - ນັ້ບໍ່ນ.

110 ເໜັນ (East Asian Porcupine) *Hystrix brachyuran*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ເໜັນຊະນິດນີ້ສໍາມາດພົບເຫັນຢູ່ທີ່ວ ອາຊີຕາເວັນອອກສົ່ງໃຕ້, ແລະ ມັນ
ເປັນສັດທີ່ມີການປັບຕົວໄດ້ດີທີ່ສຸດ, ຈະສໍາມາດພົບເຫັນຢູ່ປ່າໄມ້ເກີອບຫຼຸກ
ປະເຍດ, ແມ່ນແຕ່ປ່າບູກ, ເຂດພູເຂົາ ແລະ ສະຖານທີ່ ເປັນທີນ. ຫົວ, ຄົ້, ບໍ່າ
ໄລ່ ແລະ ຕົົນຈະປົກໜຸ່ມໄປດ້ວຍຂົນທີ່ແຫລມ ແລະ ແຂງສົມຕ້ານ ແລະ ສີ
ດຳ. ມັນຈະມີຂືນຍາວຢູ່ລອບຖໍ່ ແລະ ຫລັງ. ມັນຈະເປັນເໜັນທີ່ມີຫາງ
ສັນກວ່າຢູ່ໃນບັນດາເໜັນທຸກຊະນິດ. ມັນກິນເບືອກໄມ້, ຮາກໄມ້, ຫົວທີ່ເກີດຢູ່ໃຕ້ດິນ, ຫາກໄມ້ທີ່
ລົ່ນຕາມຟື້ນ, ພິດກະສິກຳ ແລະ ບາງໂອກາດກໍ່ກິນ ແມ່ງໄມ້, ສັດທີ່ມີກະດູກສັນຫລັງ
ຂະໜາດນອຍ, ມັກຈະລື້ໄພຢູ່ໃນທີ່, ຫລືບິນ ຫລື ຕາມຜົ່ງທີ່ຊຸດດ້ວຍມັນເອງ. ມັນເປັນສັດທີ່
ອອກເຄື່ອນໄຫວໃນເວລາກາງຄືນ; ມັກຈະຢູ່ຮ່ວມກັນເປັນກຸ່ມນອຍໆ ໃນຊຸມຄູວກັນ. ຕາມ
ປົກກະຕິແລ້ວ ຈະອອກລູກຄັ້ງນິ່ງປະມານ 1 - 4 ໂຕ.

ການອະນຸລັກ:

VU

ເໜັນຊະນິດນີ້ຢູ່ໃນຂົງເຂດ ອິນດູຈິນ ບໍ່ໄດ້ຕິກູ່ໃນໄພຂີ່ມື້ຊູ່ຢ່າງຮ້າຍແຮງ, ແລະ ເປັນສັດທີ່ຢູ່ໃນ
ບັນຊີແດງຂອງ ສະຫະພັນອະນຸລັກທຳມະຊາດສາກົນ (IUCN) ການປະເມີນເປັນໄດ້ສະແດງໃຫ້ຮູ້
ວ່າ ຍັງມີຄວາມລະມັດລະຫວງກັນຫລາຍ ກ່ຽວກັບການລ່າສັດຊະນິດນີ້, ໄດ້ມີການຍັ້ງຍືນວ່າຢູ່ໃນ
ໄລກ ມີແຕ່ຢູ່ຂົງເຂດ ອິນດູຈິນ ທີ່ມີການລ່າຢ່າງຮ້າຍແຮງ ຄົງຄູ້ກັບປັດໃຈທາງດ້ານມີເວດວິ
ທະຍາ, ຂຶ້ງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ປະຊາກອນຂອງພວກມັນບໍ່ໄດ້ມີຜົນກະທິບຢ່າງຮ້າຍແຮງຕ່ຳການ
ຫລຸດລົງ, ຂຶ້ງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເປັນບາງກໍລະນີທີ່ເກີດຂຶ້ນກັບຊະນິດພັນທີ່ມີຂະໜາດຄ້າຍຄືກັນ
ເຊັ່ນ: ຂາດ່າງ ຫລື ພະຍາກະຮອກກາດ້ ແລະ ໝົມ້ຂໍ ຫລື ຝົມ້ກະຮອກ

ການປະກິດມີເໜັນຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄ່າໄຊ

ມັນອາດຈະຖືກພົບເຫັນຢູ່ທຸກພື້ນທີ່ທົ່ວແຂວງ, ແລະ ໄດ້ຮັບການຍັ້ງຍືນວ່າມີຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນ
ແຫ່ງຊາດ ພູເຂົາຄວາຍ, ນັ້ກະດີງ, ນາກາຍ - ນັ້ເທິນ ແລະ ເຂດນັ້ຈັດ - ນັ້ບໍ່ນ.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ໃນປີ 1995 ກະຕ່າຍຊະນິດນີ້ໄດ້ຖືກພິບເຫັນໂດຍມັກວິທະຍາສາດ ຢູ່ທີ່ຕະຫລາດຫລັກຊາວ. ຢູ່ໃນທົ່ວໄລກຈະຮັບຮູ້ວ່າກະຕ່າຍຊະນິດນີ້ຈະສາມາດພິບເຫັນສະເພາະແຕ່ຢູ່ເຂດສາຍພູ້ລວງໃນສປປ ລາວ ແລະ ສສ ຫວງດນາມ, ບ່ອນທີ່ອາດຈະສາມາດພິບເຫັນສັດຊະນິດນີ້ໄດ້ແມ່ນຢູ່ບໍລິເວນປ່າດີດິບເຂດປຸງກຊຸ່ມເທົ່ານັ້ນ. ເປັນສັດທີ່ມີອານາເຂດຂອນຂ້າງຈະກັດຫລາຍກວ່າກະຕ່າຍຊະນິດອື່ນຢູ່ໃນໂລກ. ມີຂະໜາດນ້ອຍ ຂົນສີເຫລືອງເຖິງທີ່ ທີ່ສືບຕໍາານອ່ອນ ແລະ ມີແຕບສິດຳເປັນລາຍຍາວເປັນ ຈຸດເດັ່ນ. ມີຫຼູສັນ ແລະ ຫາງນ້ອຍ. ມັນມີອຸປະນີໃສ້ຄ້າຍຄືກັນກັບກະຕ່າຍ ຊູມາດຕາ, ຂຶ້ງສາມາດພິບເຫັນ ສະເພາະແຕ່ຢູ່ໃນເກາະ ຊູມາດຕາ ປະເທດ ອິນໂດເນເຊຍ. ກະຕ່າຍ ຊູມາດຕາ ອາໄສຢູ່ກ້ອງປ່າໄມ້ ກິນກ້າງໄມ້ນ້ອຍ ແລະ ໃບໄມ້. ເປັນສັດທີ່ມີຄວາມຂະຫຍັນໃນເວລາກາງຄືນ, ຈະພັກຜ່ອນຢູ່ໃນຜັງຂອງສັດຊະນິດອື່ນໃນເວລາກາງເວນ. Francis, 2001.

ການອະນຸລັກ:

DD

ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບກະຕ່າຍຊະນິດນີ້ຢູ່ໃນສປປ ລາວ ມີຂອນຂ້າງຈະກັດ, ແລະ ໄພຂໍ້ມູ້ອື່ນຫຼື່ນທີ່ມີຕ່ປະຊາກອນຂອງພວກມັນແມ່ນຍັງບໍ່ຈະແຈ້ງ.

ການປະກິດມີກະຕ່າຍລາຍເສືອຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄາໍາໄຊຢູ່ໃນສປປ ລາວ, ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສັດຊະນິດນີ້ມີພົງແຕ່ຢູ່ໃນຕະຫລາດຫລັກຊາວ. ໄດ້ມີການລາຍງານຈາກປະຊາຊົນວ່າ ມີຢູ່ໃນເຂດນັ້ນ - ນັ້ນບໍ່, ແລະ ຈະບໍ່ເປັນທີ່ສົງໃສເລີຍວ່າ ພວກມັນອາດຈະອາໄສຢູ່ໃນພື້ນທີ່ປ່າດີດິບເຂດປຸງກຊຸ່ມຂອງປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ - ນັ້ນເທິນ ແລະ ນັ້ນຈວນຊົງເປັນເຂດສະເໝີເປັນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ.

112 ຂະຍ (Kha Nyoo) *Laonastes aenigmamus*.

ປະຫວັດທາງທຳມະຊາດ:

ເປັນສັດຊະນິດໄຂ່ນໍ້າຫຼັກກໍ່ຄົນພິບ ມັນຖືກເອີ້ນອີກຂຶ້ນທີ່ເປັນພາສາລາວວ່າ ຫຼູກອົນທຶນ, ແລະ ຖືກພິບເຫັນຢູ່ບໍລິເວນຂອບສຸດທາງທີ່ດາວເວນອອກສ່ຽງໃຕ້ຂອງແຂວງ ຄຳມ່ວນ ຊຶ່ງຢູ່ໃນເຂດນັ້ນບຸນ. ມັນມີຫຼວຍາວສິດຳ ຫຼື ສີຂີ່ເຖິດຳ, ຫາງພື້ນທັງນີ້ມີສີຂີ່ເຖິດຳອ່ອນ. ຄາດວ່າມັນເປັນສັດທີ່ມີຄວາມຂະຫຍັນໃນເວລາກາງຄືນ ໂດຍສະເພາະແລ້ວມັນເປັນສັດທີ່ກິນແຕ່ພິດເຊັ່ນ: ກິນໃບໄມ້, ຫຍ້າ ແລະ ແກ່ວ່າໄມ້; ແຊ້ອັກນວ່າໂຕແມ່ ຈະອອກລູກຄັ້ງໜ້າພົງໂຕດູວ. Jenkins, Kilpatrick et al 2005.

ການອະນຸລັກ:

ໃນປີ 2005 ສັດຊະນິດນີ້ຖືກບັນລະຍາຍທາງດ້ານວິທະຍາສາດເປັນຄັ້ງແລກ, ສະຖານະພາບໃນການອະນຸລັກສັດຊະນິດນີ້ ຢູ່ບໍ່ອນທີ່ພວກມັນອາໄສຢັງບໍ່ທັນມີເທື່ອ. ສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວ ປະຊາຊົນມັກໃສ່ແຮ້ວ ເພື່ອເອົາມັນໄປເປັນອາຫານ.

ການປະກິດມີຂະຍຢູ່ໃນແຂວງ ບໍລິຄາໍາໄຊ

ຕາມຂໍ້ມູນທີ່ມີໃນປະຈຸບັນ ຂະຍ ຈະປະກິດມີສະເພາະແຕ່ຢູ່ໃນ ແລະ ອ້ອມຂ້າງປ່າສະຫງວນແຫ່ງ

4 ການອະນຸລັກຊາດນິດພັນ ແລະ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສແບບປະສົມປະສານ

1.2 ພາກສະເໜີກ່ຽວກັບ ປະເທດຂອງຫົວໜ້າທຳມະຊາດ

ການອະນຸລັກຄວາມສວຍງາມທາງຫົວໜ້າທຳມະຊາດ: ການອະນຸລັກທີ່ມີເຂດແດນ. ຍຸດທະສາດ ການອະນຸລັກຄວາມສວຍງາມທາງຫົວໜ້າທຳມະຊາດ ແມ່ນອົງຕາມສະພາບຄວາມເປັນຈີງທີ່ງໆໄຍ ດາຍ: ສັດປ່າທີ່ບໍ່ຢູ່ໃນເຂດແດນຂອງອຸດທີ່ຍານແຫ່ງຊາດ, ໂດຍສະເພາະຊາດນິດພັນທີ່ມີອານາເຂດ ອັນກວ້າງຂວາງເຊັ່ນ: ຂ້າງປ່າ, ໝີ ແລະ ເສືອດາວ. ຄວາມເປັນຈີງແລ້ວ ບໍາສະຫງວນຄືສະຖານ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການອະນຸລັກ, ຫົວໜ້າທຳມະຊາດທີ່ກວ້າງຂວາງ ຊົ້າຜົດຢູ່ໄກ້ກັບປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ, ຊື່ເປັນບ່ອນທີ່ມີທັງປະຊາຊົນ ແລະ ສັດປ່າອາໄສຢູ່ຮ່ວມກັນ, ມັນມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ແປ່ງເປັນເຂດຫວັງຫຼາມ. ໃນການປົກຂັກຮັກສາເຂດເລື່ອນີ້ “ຫົວໜ້າທຳມະຊາດ” ຂໍາຍຄວາມວ່າ ຈະບໍ່ໄດ້ມີສ່ວນກ່ຽວພັນ ຫລື ຕິດແໜ້ນກັບເຂດປ່າສະຫງວນ ຫລື ອຸດທີ່ຍານແຫ່ງ ຊາດເຖິ່ນ, ແຕ່ປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ບໍລິເວນໄກ້ຄູງ, ລັດຖະບານ ແລະ ຂະແໜງການເອກະຊົນກໍເຊັ່ນ ດົງກັນ.

ທຸກວັນນີ້, ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າ (WCS) ກໍາລັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວິທີການດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນ 28 ເຂດທີ່ເປັນຫົວໜ້າທຳມະຊາດທາງໝັ້ນດີນ ແລະ ທາງໜະເລ ຢູ່ທົ່ວ ອາຟຣີກາ, ອາຊຽນ, ອາເມລີການລາຕີນ ແລະ ອາເມລີການເໜືອ, ລວມທັງສປປ ລາວ. ເພື່ອເປັນການແກ່ໄຂບັນຫາໄຝຂຶ່ມຂູ້ຕໍ່ສັດປ່າ ແລະ ສະຖານທີ່ທາງທຳມະຊາດ ໃນຂະນະທີ່ມີຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການລົງທຶນເຂົ້າໃນການ ພັດທະນາມະນຸດ, ດ້ວຍການສ້າງຮູບແບບທີ່ມີຄວາມດູ້ດູ້ຈອງທັງສອງຢ່າງ ແລະ ແບບມີຄວາມຍືນນານ.

ຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບການພັດທະນາຂຶ້ນໃນທາງທີ່ດີກວ່າ ສໍາລັບປະຊາຊົນ ແລະ ສັດປ່າ ເພື່ອ ການແບ່ງປັນ ແລະ ການໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກຄວາມສວຍງາມທາງຫົວໜ້າທຳມະຊາດ ຊຶ່ງເປັນ ຂັບສົມບັດທາງທຳມະຊາດ ຢູ່ໃນໂລກ. ໃນຂະນະທີ່ເປົ່າງດ້ວຍສາຍຕາຂອງນັກອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ເປົ່າໄປລອບໜຸບຂອບເຂດຊາຍແດນ, ເຫັນວ່າຍັງມີພື້ນທີ່ອີກຈໍານວນໜ້ອຍໜີ່ຢູ່ເທິງໂລກໜ່ວຍນີ້ ຍັງ ບໍ່ຫັນໄດ້ຮັບອິດທີ່ພື້ນລົບກວນຈາກມະນຸດ. ຜົນທີ່ຕາມມາຄື, ການພັດທະນາລະບົບການອະນຸລັກ ຄວາມສວຍງາມທາງຫົວໜ້າທຳມະຊາດ ແລະ ການທິດສອບຍຸດທະສາດພື້ນຖານການອະນຸລັກສັດປ່າ ຊຶ່ງໄດ້ມີການກວດສອບຜົນກະທົບຈາກມະນຸດ, ແລະ ເຊື່ອມຍິງກັບການກວດກາສັດປ່າໄດ້ຍົງ ເພື່ອເປັນການປະເມີນຂະບວນການຂອງສັດປ່າ. ດ້ວຍການສະໜັບສະໜູນຍຸດທະສາດພື້ນຖານ ແລະ ຮູບແບບຂອງພື້ນທີ່ ຢູ່ໃນທົ່ວໂລກ, ຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວໄດ້ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າຢ່າຍໃນ ພື້ນທີ່ ແລະ ວຽນຮູ້ ແລະ ພັດທະນາຮູບແບບຂອງໂຄງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານອະນຸລັກ ຊຶ່ງເປັນຄວາມ ພົມໃຈຢ່າງຍິ່ງ.

1.3 ຊາດນິດພັນທີ່ໄດ້ຮັບການຄັດເລືອກເພື່ອດຳເນີນການອະນຸລັກຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີຄວາມສວຍງາມ ທາງຫົວໜ້າທຳມະຊາດ:

ເພື່ອຕອບສະໜອງກອບວຽກໃນການດຳເນີນການອະນຸລັກ, ພວກເຮົາມີການນຳໃຊ້ຊາດນິດພັນຕ່າງໆ ດ້ວຍການອະນຸລັກຊາດນິດພັນຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີຄວາມສວຍງາມທາງຫົວໜ້າທຳມະຊາດ, ພວກເຮົາຕ້ອງ ອະນຸລັກຊາດນິດພັນທີ່ປະກິດມີຢູ່ຮ່ວມກັນນັ້ນໄວ້ເຊັ່ນກັນ ແລະ ສະຖານທີ່ບໍ່ອັນທີ່ພວກມັນຂຶ້ນກັບ.

ຄຸນລັກສະນະຂອງ “ຊະນິດພັນທີ່ຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີຄວາມສວຍງາມທາງທົວທັດທຳມະຊາດ” ເປັນຄືແນວໃດ? ໄດ້ມີການພັດທະນາມາດຕະຖານ 5 ຢ່າງຂຶ້ນມາ ເພື່ອກຳນົດ ແລະ ເປັນຫລັກການສໍາລັບ ໂຄງການປົກປັກຮັກການ ສິ່ງທີ່ມີຂີວິດອາໄສຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີຄວາມສວຍງາມທາງທົວທັດທຳມະຊາດເຊັ່ນ: 1) ເນື້ອທີ່, 2) ຕ່າງຊະນິດພັນກັນ, 3) ຄວາມອ່ອນໄຫວຕໍ່ສິ່ງທີ່ລົບກວນ ແລະ ກະທິບ, 4) ຫັ້ນທີ່ສະເພາະ, 5) ຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ.

1) ເນື້ອທີ່: ພໍາຍເຕິງອານາເຂດຂອງຊະນິດພັນ. ຊະນິດພັນທີ່ມີອານາເຂດທີ່ກວ້າງຂວາງ ແມ່ນຕ້ອງການເນື້ອທີ່ກວ້າງໃຫຍ່; ຕົວຢ່າງ: ເສືອໂຄ່ງ ຈະມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການອະນຸລັກ ເນື້ອທາກມີການປະເຊີນຫັ້ນກັນກັບມະນຸດລົບກວນ. ການອະນຸລັກອານາເຂດອັນກວ້າງຂວາງຂອງເສືອໂຄ່ງ ຈະມີຜົນປະໂຫຍດໜ້ອຍກວ່າການປ້ອງກັນອານາເຂດຂອງຊະນິດພັນສັດທິນ້ອຍກວ່າເສືອໂຄ່ງ.

2) ຕ່າງຊະນິດພັນກັນ: ນັ້ນແມ່ນທຶນທີ່ຢູ່ອາໄສສະເພາະ ແລະ ປະເພດພິດພັນທີ່ຊະນິດພັນນັ້ນຕ້ອງ ການເພື່ອຄວາມຢູ່ລອດ. ຕົວຢ່າງ: ເສືອດາວ ຕ້ອງການສັດທີ່ເປັນອາຫານສະເພາະຂອງມັນຢ່າງພູງພໍ, ແລະ ບໍາໄມ້ປົກທຸ່ມຢ່າງພູງພໍເຊັ່ນດູວກັນ, ເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການລ່າເນື້ອ ແລະ ການສືບພັນຂອງມັນ. ຖ້າທຶນທີ່ຢູ່ອາໄສທາກມີປະຊາກອນສັດປາທີ່ເປັນເຢື່ອຂອງເສືອດາວໜ້ອຍ ແລະ ເປັນເຂດທີ່ມີປ່າໄລ່ງແຈ້ງເກີນໄປສໍາລັບມັນ ການລ່າເນື້ອຕາມວິທີການປົກກະຕິເຊັ່ນ ການໂຈມຕີແບບກະຫັນຫັນມັນບໍ່ສາມາດກະທຳໄດ້ ກໍ່ໝາຍວ່າມັນຈະບໍ່ສາມາດຢູ່ລອດໃນເນື້ອທີ່ດັ່ງກ່າວ. ການອະນຸລັກຊະນິດພັນທີ່ຕ້ອງການໃນທາງຍ່າຍ ປະເພດທຶນທີ່ຢູ່ອາໄສທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເພື່ອການຢູ່ລູ່ລອດຂອງມັນ ແລະ ກໍ່ເຊັ່ນດູວກັນກັບການໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດແກ່ຊະນິດພັນອື່ນທີ່ຕ້ອງການທຶນທີ່ຢູ່ອາໄສທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

3) ຄວາມອ່ອນໄຫວຕໍ່ສິ່ງລົບກວນ ແລະ ກະທິບ: ເນື້ອຊະນິດພັນຖືກໄຟຂຶ້ນຂູ້ຈາກການນຳໃຊ້ທຶນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງພວກມັນໄດ້ມະນຸດ. ຊະນິດພັນດັ່ງກ່າວຈະຖືວ່າມີຄວາມຫລໍ່ແຂລມ ແ້ງຈະສິ່ງຜົນກະທິບຕໍ່ມາດຕະຖານການຄັດເລືອກເອົາເປັນຊະນິດພັນທີ່ຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີຄວາມສວຍງາມທາງທົວທັດທຳມະຊາດ. ຕົວຢ່າງ: ນາກນົ້າ ຕ້ອງການຄວາມສະອາດ, ນັ້ນທີ່ໃຫລຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ມີອາຫານພູງພໍສໍາລັບຄວາມຢູ່ລູ່ລອດ. ການປົງປົງແປງຂອງແມ່ນກັດໄດ້ຜ່ານສິ່ງທີ່ເປັນມິນລະຜິດ, ການກໍສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້ານັ້ນຕີກ ຫລື ແມ່ນແຕ່ມີການທາບປາເກີນກຳນົດ ມັນກໍຈະສິ່ງຜົນກະທິບໃນທາງລົບຕໍ່ປະຊາກອນຂອງ ນາກນົ້າ. ການອະນຸລັກ ນາກນົ້າ ອຳດຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຊະນິດອື່ນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນ ແມ່ນກັດເຊັ່ນກັນ.

4) ຫັ້ນທີ່ສະເພາະ: ໄດ້ມີການໃຫ້ນິຍາມວ່າ ມີບົດບາດຕໍ່ກັບເສດຖະກິດ ຂໍ້ງຊະນິດພັນດັ່ງກ່າວ ຈະມີຄວາມສໍາຄັນທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ. ທາງຍ່າຍຊະນິດພັນຈະມີບົດບາດທາງຍ່າຍແຕກຕ່າງກັນ. ຕົວຢ່າງ: ນິກກິກ ມີບົດບາດໃນການກະຈາຍແກ່ນໄມ້ທີ່ມັນກິນ. ການອະນຸລັກ ນິກກິກ ຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ກັບການພື້ນຟູ່ປ່າ ແ້ງຖືວ່າເປັນທຶນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງສັດປາ.

5) ຄວາມສໍາຄັນທາງດ້ານເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ: ມັນມີຄຸນຄ່າທັງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ວັດທະນະທຳ ເພາະຊະນິດພັນດັ່ງກ່າວສ້າງປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ມະນຸດ. ມັນອາດໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດໃນທາງບວກເຂັ້ມ: ສ້າງແຫລ່ງອາຫານຂະໜາດໃຫຍ່ສໍາລັບມະນຸດ ຫລື ຕອບສະໜອງລາຍໄດ້ໃນຮູບແບບຂອງການທ່ອງທ່ຽວ, ຫລື ສ້າງຜົນສະຫຼອນໃນທາງລົບເຂັ້ມ: ການກິນ ຫລື ການທຳລາຍພິດ

ກະສິກຳ. ຕົວຢ່າງ: ຊ້າງປ່າ ມີບົດບາດສຳຄັນຕໍ່ກັບວັດທະນະທຳຂອງຄົນລາວ ແລະ ກໍ່ສາມາດເປັນແຫລັງທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ສ້າງລາຍໄດ້, ແຕ່ໃນຂະນະດູງກັນກໍ່ຈະກົນ ຫລື ຫໍາລາຍຜົນຜະລິດທາງກະສິກຳ ທີ່ຢູ່ບໍລິເວນອ້ອມຂ້າງບ່ອນປະຊາຊົນຕັ້ງຖືນຖາມເຊັ່ນ ການທຳລາຍສວນໝາກວ້າຍ, ສວນອ້ອຍ ແລະ ເຊົ້າ.

ຊະນິດພັນທີສາມາດຄົບຕາມ 5 ມາດຕະຖານດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາເປັນຊະນິດພັນທີຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີຄວາມສວຍງາມທາງທີ່ວັດທະນະຊາດ. ໃນບັນຫຼວນີ້, ຊະນິດພັນທີຖືກຄັດເລືອກແມ່ນຈະມີຄື່ອງໝາຍກາດາວ (*).

ໝປຄໍາສັບຫຍໍ້

Aquatic = ເປັນສັດທີ່ອາໄສຢູ່ໃນນໍາ

Arboreal = ເປັນສັດທີ່ອາໄສຢູ່ເທິງຕົ້ນໄມ້ ຫລື ຕາມພິດຊະນິດອື່ນໆ

Bird of prey = ນິກທີ່ລ່າ ແລະ ກິນສັດອື່ນເປັນຕົ້ນຕໍ່

Biodiversity = ຄວາມໝາກທາລາກທາງດ້ານຊີວະນາຂັ້ນ

Canopy = ຂັ້ນເຮືອນຍອດຂອງຕົ້ນໄມ້ ຂໍ້ເປັນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງສັດປ່າ

Carapace = ອອງເຕົ່າ ຫລື ອອງປາຟາ

Carnivorous = ສັດກົນຊັ້ນ ແລະ ລ່າສັດອື່ນເປັນອາຫານ

Catchment = ອາງໂຕ່ງນັ້ນ

Clutch = ຈຳນວນທັງໝົດຂອງໄຂ່ທີ່ສັດປ່າ ຫລື ນິກວາງໄຂໃນແຕ່ລະຄັ້ງ

Conservation = ການປົກປັກຮັກສາ, ການບໍ່ລຸງຮັກສາ, ການນຳໃຊ້ແບບຍືນນານ, ການພື້ນື້ນ ແລະ ການຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ

Deciduous forest = ປ່າຜັດປົງໃບໃນບາງຊວງຂອງປີເຊັ່ນ: ໃນຊ່ວງລະດຸໝາວ ຫລື ໃນລະຫວ່າງລະດຸແລ້ງ

Diurnal = ສັດທີ່ອອກເຄື່ອນໄຫວຢ່າງຂະຫຍານໃນເວລາກາງເວນ

Dipterocarp = ບ່າໂຄກ

Endemic = ເປັນສັດສະເພາະທີ່ນີ້

Evergreen forest = ປ່າດົງດົບ

Everwet forest = ບ່ານັ້ນື້ນ

Extinction = ສູນພັນ

Forage = ພຶດ ແລະ ຂຍ້າທີ່ສັດກົນ

Habitat = ຖົນທີ່ຢູ່ອາໄສ

Karst = ພູ້ທຶນປູນ ຫລື ຫຶນປູນ

Marshland = ເຂດດິນບໍລິເວນນີ້ທີ່ເປັນຕົມອຸດິມສົມບູນໄປດ້ວຍ ພັ້ນ, ພຶດ ແລະ ອື່ນໆ

Nocturnal = ສັດທີ່ເຄື່ອນໄຫວຢ່າງຂະຫຍານໃນເວລາກາງຄືນ

Nomadic = ສັດທີ່ມີໃສມກເຄື່ອນຍ້າຍໄປມາຈາກສະຖານທີ່ໜຶ່ງຫາສະຖານທີ່ອື່ນ ຫລາຍກວ່າທີ່ຈະຢູ່ບ່ອນເຕົ່າ

Omnivorous = ເປັນສັດທີ່ກົນຫັງພຶດ ແລະ ສັດ

- Plastron** = ບໍລິເວນພື້ນທ້ອງຂອງເຕົາ ຫລື ປາຟາ
Primary forest = ເປັນດັງເດີມທີ່ມີຄວາມສົມບູນທີ່ສຸດ ປາດສະຈາກການບຸກລຸກທຳລາຍ
Range = ອານາເຂດບ່ອນທີ່ພົບເຫັນສັດ
Rare = ສັດ ຫລື ພຶດທີ່ຫາຍາກ
Riverine = ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ສະພາບແວດລອມທີ່ເປັນນີ້
Savannah = ທົ່ງຫຍ້ທີ່ມີຕົນໄມ້ເກີດຢູ່ຢ່າງກະແຈກະຈາຍ
Secondary forest = ບໍາໄມ້ທີ່ມີການພື້ນຟູ ຫລື ບຸກຄືນຫລັງຈາກທີ່ຖືກບຸກລຸກທຳລາຍຈາກການຊຸດຕົ້ນ
Threatened = ໄພຂຶ້ນຂູ້ຈົນເຖິງຂັ້ນທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ, ຕົກຢູ່ໃນອັນຕະລາຍ ຫລື ສັນນິຖານວ່າຈະສູນພັນ
Trend = ແນວໂນມຂອງປະຊາກອນສັດປ່າ (ເພີ່ມຂຶ້ນ, ຫລຸດລົງ ຫລື ຄົງຫົ່ງ)
Tributaries = ປາກແມ່ນີ້
Understory = ເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ທີ່ເກີດຢູ່ກ້ອງຂອງຂັ້ນເຮືອນຍອດປ່າອື່ນ ທີ່ມີລັກສະນະຂອງຕົ້ນໄມ້ຢັງອ່ອນ
Ungulate = ສັດຕົນກີບເຊັ້ນ: ເມີຍ, ວົວ ຫລື ຄວາຍ
Venomous = ສັດປ່າທີ່ສາມາດກັດ ແລະ ປອຍຜິດໄສ້ສັດຕູຂອງມັນ ເພື່ອເປັນອາຫານ ຫລື ບ້ອງກັນຕົວ

BIBLIOGRAPHY

- Anenjeva and Stuart, 2001. *Russian Journal of Herpetology*, vol. 8, no. 3.
- Campden-Main, 1970. *A Field Guide to the Snakes of South Vietnam*. Smithsonian Institution.
- Eames, June 2001. *Oriental Bird Club*. Bulletin 33.
- Feare and Craig, 1998. *Starlings and Mynas*. Christopher Helm.
- Foster-Turley, Macdonald, Mason, eds, 1990. *Otters, An Action Plan for Their Conservation*. IUCN/SSC Otter Specialist Group.
- Francis, 2001. *Mammals of Thailand and Southeast Asia*. Asia Books.
- Gibbs, Barnes and Cox, 2001. *Pigeons and Doves, A Guide to Pigeons and Doves of the World*. Pica Press.
- Grimmett, Inskip and Inskip, 1998. *Birds of the Indian Subcontinent*. Helm Identification Guides.
- Hayman, Marchant and Prater, 1995. *Shorebirds: An Identification Guide to the Waders of the World*. Christopher Helm.
- Jenkins, Kilpatrick, Robinson and Timmins, April 2005. *Systematics and Biodiversity* 2 (4).
- Lambert and Woodcock, 1996. *Pittas, Broadbills and Asities*. Pica Press.
- Mackinnon and Phillipps, 2000. *A Field Guide to the Birds of China*. Oxford University Press.
- Rasmussen and Anderton, 2005. *Birds of South Asia. The Ripley Guide, Volume 2*. Smithsonian Institution.
- Turner and Rose, 1994. *A Handbook to the Swallows and Martins of the World*. Christopher Helm.

IMAGE CREDITS

Ban Vanbian village/WCS and IUCN. **107**

A. Benn. **70**

S. Chape/IUCN. **Introduction (Forest and Limestone Karst)**

T.D. Evans/WCS. **109**

D.B. Hendrie. **2, 8**

A. Johnson/WCS. **80, 82, 99**

Larrac/Dept of Forestry. **21**

C.W. Marsh/IUCN. **81**

P. Pattanakeaw / WCS. **98**

W.G. Robichaud. **74, 112**

W.G. Robichaud/WCS. **90, 91, 102, 108**

W.G. Robichaud/WCS and IUCN. **95, 106**

C. Robson. **22 – 65, 67 – 69, 71, 72**

B. L. Stuart/WCS. **12, 14, 15, 17**

J.A. Tobias/WCS and IUCN. **66**

P.P. van Dijk. **1, 3 - 7, 9 – 11**

C. Vongkhamheng / IUCN and WCS. **104**

WCS Lao/NEPL NPA. **78, 83 – 87, 93 – 97, 103, 110**

Table 1 – Important Species In Lao PDR

	SCIENTIFIC NAME	COMMON NAME	GLOBAL STATUS	LAO STATUS
1	<i>Ichthyophis sp.</i>	Caecilians		
2	<i>Leptolalax peledytooides</i>	Asian horned frogs		
3	<i>Leptobrachium pullum</i>	asian horned frog		
4	<i>Megophrys lateralis</i>	asian horned frogs		
5	<i>Ophryophryne poilani</i>	asian horned frog		
6	<i>Bufo galeatus</i>	toad		
7	<i>Huia nasica</i>	frog		
8	<i>Limnonectes kuhlii</i>	typical frog		
9	<i>Paa microlineata</i>	typical frog		
10	<i>Rana andersonii</i>	typical frog		
11	<i>Rana archotaphus</i>	typical frog		
12	<i>Rana johnsi</i>	typical frog		
13	<i>Rana limnocharis</i>	typical frog		
14	<i>Rana livida</i>	typical frog		
15	<i>Rana maosonensis</i>	typical frog		
16	<i>Rana nigrovittata</i>	typical frog		
17	<i>Rana taipehensis</i>	typical frog		
18	<i>Polypedates feae</i>	tree frog		
19	<i>Polypedates leucomystax</i>	tree frog		
20	<i>Rhacophorus bisacculus</i>	tree frog		
21	<i>Rhacophorus calcaneus</i>	tree frog		
22	<i>Kalophrynum pleurostigma</i>	narrow-mouthed frog		
23	<i>Microhyla annamensis</i>	leaf litter frogs		
24	<i>Microhyla berdmorei</i>	leaf litter frogs		
25	<i>Aerodramus sp.</i>	swiftlet		
26	<i>Francolinus pintadeanus</i>	Chinese Francolin		
		Rufous-throated Partridge		
27	<i>Arborophila rufogularis</i>	Bar-backed Partridge		
28	<i>Arborophila brunneopectus</i>	Scaly-breasted Partridge		
29	<i>Arborophila charltonii</i>			
30	<i>Gallus gallus</i>	Red Junglefowl		
31	<i>Lophura nycthemera</i>	Silver Pheasant		
32	<i>Lophura sp.</i>	pheasant		
33	<i>Lophura diardi</i>	Siamese Fireback	Globally Near-Threatened	PARL
34	<i>Polypelectron bicalcaratum</i>	Grey Peacock Pheasant		
35	<i>Rheinardia ocellata</i>	Crested Argus	Globally Threatened - Vulnerable; CA I	ARL
36	<i>Pavo muticus</i>	Green Peafowl	Globally Threatened - Vulnerable; CA II	ARL
37	<i>Dendrocygna javanica</i>	Lesser Whistling-duck		
38	<i>Anser anser</i>	Greylag Goose		ARL
39	<i>Cairina scutulata</i>	White-winged Duck	Globally Threatened - Endangered; CA I	ARL
40	<i>Anas querquedula</i>	Garganey		
41	<i>Anas crecca</i>	Common Teal		
42	<i>Turnix tanki</i>	Yellow-legged Buttonquail		
43	<i>Turnix sp.</i>	buttonquail		
44	<i>Dendrocopos atratus</i>	Stripe-breasted Woodpecker		
45	<i>Celeus brachyurus</i>	Rufous Woodpecker		

	SCIENTIFIC NAME	COMMON NAME	GLOBAL STATUS	LAO STATUS
46	<i>Picus chlorolophus</i>	Lesser Yellownape		
47	<i>Picus flavinucha</i>	Greater Yellownape		
48	<i>Picus vittatus</i>	Laced Woodpecker		
49	<i>Picus sp</i>	woodpecker		
50	<i>Picus rabieri</i>	Red-collared Wood-pecker	Globally Near-Threatened	
51	<i>Picus canus</i>	Grey-headed Wood-pecker		
52	<i>Chrysocolaptes lucidus</i>	Greater Flameback		
53	<i>Gecinulus grantia</i>	Pale-headed Wood-pecker		
54	<i>Blythipicus pyrrhotis</i>	Bay Woodpecker		
55	<i>Meiglyptes jugularis</i>	Black-and-Buff Woodpecker		
56	<i>Hemicircus canente</i>	Heart-spotted Wood-pecker		
57	<i>Mulleripicus pulverulentus</i>	Great Slaty Wood-pecker		
58	<i>Megalaima virens</i>	Great Barbet		
59	<i>Megalaima lagrandieri</i>	Red-vented Barbet		
60	<i>Megalaima lineata</i>	Lineated Barbet		
61	<i>Megalaima franklinii</i>	Golden-throated Barbet		
62	<i>Megalaima incognita</i>	Moustached Barbet		
63	<i>Megalaima australis</i>	Blue-eared Barbet		
64	<i>Anthracoboceros albirostris</i>	Oriental Pied Hornbill	CA II	
65	<i>Buceros bicornis</i>	Great Hornbill	Globally Near-Threatened; CA I	ARL
66	<i>Anorrhinus tickelli</i>	Brown Hornbill	Globally Near-threatened; CA II	PARL
67	<i>Aceros nipalensis</i>	Rufous-necked Hornbill	Globally Threatened - Vulnerable; CA I	ARL
68	<i>Aceros undulatus</i>	Wreathed Hornbill	CA II	ARL
69	<i>Harpactes oreskios</i>	Orange-breasted Tropicbird		
70	<i>Harpactes erythrocephalus</i>	Red-headed Tropicbird		
71	<i>Coracias benghalensis</i>	Indian Roller		
72	<i>Eurystomus orientalis</i>	Dollarbird		
73	<i>Alcedo hercules</i>	Blyth's Kingfisher	Globally Near-Threatened	PARL
74	<i>Alcedo atthis</i>	Common Kingfisher		
75	<i>Lacedo pulchella</i>	Banded Kingfisher		
76	<i>Halcyon smyrnensis</i>	White-throated Kingfisher		
77	<i>Megaceryle lugubris</i>	Crested Kingfisher		
78	<i>Nyctyornis athertoni</i>	Blue-bearded Bee-eater		
79	<i>Merops orientalis</i>	Green Bee-eater		
80	<i>Merops viridis</i>	Blue-throated Bee-eater		
81	<i>Merops leschenaulti</i>	Chestnut-headed Bee-eater		
82	<i>Hierococcyx sparverioides</i>	Large Hawk Cuckoo		
83	<i>Cuculus micropterus</i>	Indian Cuckoo		
84	<i>Cuculus saturatus</i>	Oriental Cuckoo		
85	<i>Cacomantis sonneratii</i>	Banded Bay Cuckoo		
86	<i>Cacomantis merulinus</i>	Plaintive Cuckoo		
87	<i>Chrysococcyx maculatus</i>	Asian Emerald Cuckoo		

	SCIENTIFIC NAME	COMMON NAME	GLOBAL STATUS	LAO STATUS
88	<i>Surniculus lugubris</i>	Drongo Cuckoo		
89	<i>Eudynamys scolopacea</i>	Asian Koel		
90	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	Green-billed Malkoha		
91	<i>Carpococcyx rhenauldi</i>	Coral-billed Ground Cuckoo		
92	<i>Centropus sinensis</i>	Greater Coucal		
93	<i>Centropus bengalensis</i>	Lesser Coucal		
94	<i>Loriculus vernalis</i>	Vernal Hanging Parrot	CA II	
95	<i>Hirundapus cochinchinensis</i>	Silver-backed Needletail		
96	<i>Hirundapus giganteus</i>	Brown-backed Needletail		
97	<i>Hirundapus sp.</i>	needletail		
98	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	Asian Palm Swift		
99	<i>Apus pacificus</i>	Fork-tailed Swift		
100	<i>Phodilus badius</i>	Oriental Bay Owl	CA II	
101	<i>Otus spilocephalus</i>	Mountain Scops Owl	CA II	
102	<i>Otus bakkamoena</i>	Collared Scops Owl	CA II	
103	<i>Ketupa sp.</i>	fish owl		
104	<i>Ketupa flavipes</i>	Tawny Fish Owl	CA II	LKL
105	<i>Glaucidium brodiei</i>	Collared Owlet	CA II	
106	<i>Glaucidium cuculoides</i>	Asian Barred Owlet	CA II	
107	<i>Ninox scutulata</i>	Brown Hawk Owl	CA II	
108	<i>Eurostopodus macrotis</i>	Great Eared Nightjar		
109	<i>Caprimulgus macrurus</i>	Large-tailed Nightjar		
110	<i>Streptopelia orientalis</i>	Oriental Turtle Dove		
111	<i>Streptopelia chinensis</i>	Spotted Dove		
112	<i>Macropygia unchall</i>	Barred Cuckoo Dove		
113	<i>Chalcophaps indica</i>	Emerald Dove		
114	<i>Treron curvirostra</i>	Thick-billed Green Pigeon		
115	<i>Treron apicauda</i>	Pin-tailed Green Pigeon		
116	<i>Treron seimundi</i>	Yellow-vented Green Pigeon		
117	<i>Treron sp.</i>	pigeon		
118	<i>Ducula aenea</i>	Green Imperial Pigeon		ARL
119	<i>Ducula badia</i>	Mountain Imperial Pigeon		
120	<i>Ducula sp.</i>	pigeon		
121	<i>Gallinago sp.</i>	snipe		
122	<i>Amaurornis phoenicurus</i>	White-breasted Waterhen		
123	<i>Gallinula chloropus</i>	Common Moorhen		
124	<i>Scolopax rusticola</i>	Eurasian Woodcock		
125	<i>Tringa erythropus</i>	Spotted Redshank		
126	<i>Tringa nebularia</i>	Common Greenshank		
127	<i>Tringa ochropus</i>	Green Sandpiper		
128	<i>Tringa glareola</i>	Wood Sandpiper		
129	<i>Actitis hypoleucus</i>	Common Sandpiper		
130	<i>Hydrophasianus chirurgus</i>	Pheasant-tailed Jacana		
131	<i>Charadrius dubius</i>	Little Ringed Plover		
132	<i>Vanellus duvaucelii</i>	River Lapwing		ARL
133	<i>Vanellus cinereus</i>	Grey-headed Lapwing		PARL
134	<i>Vanellus indicus</i>	Red-wattled Lapwing		
135	<i>Aviceda jerdoni</i>	Jerdon's Baza	CA II	

	SCIENTIFIC NAME	COMMON NAME	GLOBAL STATUS	LAO STATUS
136	<i>Aviceda leuphotes</i>	Black Baza	CA II	
137	<i>Pernis ptilorhyncus</i>	Oriental Honey-buzzard	CA II	
138	<i>Milvus migrans</i>	Black Kite	CA II	ARL
139	<i>Ichthyophaga humilis</i>	Lesser Fish Eagle	Globally Near-Threatened	ARL
140	<i>Ichthyophaga ichthyaetus</i>	Grey-headed Fish Eagle	Globally Near-Threatened; CA II	ARL
141	<i>Spilornis cheela</i>	Crested Serpent Eagle	CA II	
142	<i>Circus aeruginosus</i>	Eurasian Marsh Harrier	CA II	
143	<i>Circus melanoleucos</i>	Pied Harrier	CA II	
144	<i>Accipiter trivirgatus</i>	Creasted Goshawk	CA II	
145	<i>Accipiter badius</i>	Shikra	CA II	
146	<i>Butastur indicus</i>	Grey-faced Buzzard	CA II	
147	<i>Buteo buteo</i>	Common Buzzard	CA II	
148	<i>Ictinaetus malayensis</i>	Black Eagle	CA II	
149	<i>Aquila sp.</i>	eagle		
150	<i>Hieraetus kienerii</i>	Rufous-bellied Eagle	CA II	
151	<i>Spizaetus nipalensis</i>	Mountain Hawk Eagle	CA II	
152	<i>Microhierax melanoleucus</i>	Pied Falconet	CA II	LKL
153	<i>Falco tinnunculus</i>	Common Kestrel	CA II	
154	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Little Grebe		
155	<i>Egretta garzetta</i>	Little Egret		
156	<i>Ardea cinerea</i>	Grey Heron		PARL
157	<i>Ardea purpurea</i>	Purple Heron		PARL
158	<i>Ardeola sp.</i>	pond heron		
159	<i>Butorides striatus</i>	Little Heron		
160	<i>Ixobrychus cinnamomeus</i>	Cinnamon Bittern		
161	<i>Ciconia nigra</i>	Black Stork	CA II	ARL
162	<i>Pitta oatesi</i>	Rusty-naped Pitta		
163	<i>Pitta cyanea</i>	Blue Pitta		
164	<i>Pitta sp</i>	pitta		
165	<i>Corydon sumatranus</i>	Dusky Broadbill		
166	<i>Eurylaimus javanicus</i>	Banded Broadbill		
167	<i>Psarisomus dalhousiae</i>	Long-tailed Broadbill		
168	<i>Irena puella</i>	Asian Fairy Bluebird		
169	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	Blue-winged Leafbird		
170	<i>Chloropsis aurifrons</i>	Golden-fronted Leafbird		
171	<i>Chloropsis hardwickii</i>	Orange-bellied Leafbird		
172	<i>Lanius cristatus</i>	Brown Shrike		
173	<i>Lanius schach</i>	Long-tailed Shrike		
174	<i>Lanius tephronotus</i>	Grey-backed Shrike		
175	<i>Garrulus glandarius</i>	Eurasian Jay		
176	<i>Urocissa erythrorhyncha</i>	Red-billed Blue Magpie		
177	<i>Urocissa whiteheadi</i>	White-winged Magpie		PARL
178	<i>Cissa chinensis</i>	Common Green Magpie		
179	<i>Cissa sp.</i>	magpie		
180	<i>Dendrocitta formosae</i>	Grey Treepie		
181	<i>Crypsirina temia</i>	Racket-tailed Treepie		
182	<i>Temnurus temnurus</i>	Ratchet-tailed Treepie		
183	<i>Artamus fuscus</i>	Ashy Woodswallow		
184	<i>Oriolus xanthornus</i>	Black-hooded Oriole		

	SCIENTIFIC NAME	COMMON NAME	GLOBAL STATUS	LAO STATUS
185	<i>Oriolus sp.</i>	oriole		
186	<i>Oriolus traillii</i>	Maroon Oriole		
187	<i>Coracina macei</i>	Large Cuckooshrike		
188	<i>Coracina sp.</i>	cuckooshrike		
189	<i>Coracina melaschistos</i>	Black-winged Cuckooshrike		
190	<i>Pericrocotus cinnamomeus</i>	Small Minivet		
191	<i>Pericrocotus sp.</i>	Honey-Buzzard		
192	<i>Pericrocotus brevirostris</i>	Short-billed Minivet		
193	<i>Pericrocotus flammeus</i>	Scarlet Minivet		
194	<i>Hemipus picatus</i>	Bar-winged Flycatcher-shrike		
195	<i>Dicrurus macrocercus</i>	Black Drongo		
196	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	Ashy Drongo		
197	<i>Dicrurus aeneus</i>	Bronzed Drongo		
198	<i>Dicrurus remifer</i>	Lesser Racket-tailed Drongo		
199	<i>Dicrurus hottentottus</i>	Spangled Drongo		
200	<i>Dicrurus paradiseus</i>	Greater Racket-tailed Drongo		
201	<i>Hypothymis azurea</i>	Black-naped Monarch		
202	<i>Terpsiphone paradisi</i>	Asian Paradise-flycatcher		
203	<i>Terpsiphone atrocaudata</i>	Japanese Paradise-flycatcher	Globally Near-Threatened	LKL
204	<i>Aegithina tiphia</i>	Common Iora		
205	<i>Aegithina lafresnayei</i>	Great Iora		
206	<i>Tephrodornis gularis</i>	Large Woodshrike		
207	<i>Tephrodornis pondicerianus</i>	Common Woodshrike		
208	<i>Cinclus pallasi</i>	Brown Dipper		PARL
209	<i>Monticola solitarius</i>	Blue Rock Thrush		
210	<i>Zoothera citrina</i>	Orange-headed Thrush		
211	<i>Zoothera sibirica</i>	Siberian Thrush		
212	<i>Zoothera dauma</i>	Scaly Thrush		
213	<i>Zoothera marginata</i>	Dark-sided Thrush		
214	<i>Turdus merula</i>	Eurasian Blackbird		
215	<i>Turdus obscurus</i>	Eyebrowed Thrush		
216	<i>Brachypteryx leucophrys</i>	Lesser Shortwing		
217	<i>Ficedula parva</i>	Red-throated Flycatcher		
218	<i>Ficedula monileger</i>	White-gorgeted Flycatcher		
219	<i>Ficedula hyperythra</i>	Snowy-browed Flycatcher		
220	<i>Ficedula westermanni</i>	Little Pied Flycatcher		
221	<i>Eumyiias thalassina</i>	Verditer Flycatcher		
222	<i>Niltava grandis</i>	Large Niltava		
223	<i>Niltava macgrigoriae</i>	Small Niltava		
224	<i>Niltava sp.</i>	niltava		
225	<i>Cyornis concretus</i>	White-tailed Flycatcher		
226	<i>Cyornis hainanus</i>	Hainan Blue Flycatcher		
227	<i>Cyornis unicolor</i>	Pale Blue Flycatcher		
228	<i>Cyornis sp.</i>	flycatcher		
229	<i>Cyornis banyumas</i>	Hill Blue Flycatcher		
230	<i>Cyornis tickelliae</i>	Tickell's Blue Flycatcher		

	SCIENTIFIC NAME	COMMON NAME	GLOBAL STATUS	LAO STATUS
231	<i>Muscicapella hodgsoni</i>	Pygmy Blue Fly-catcher		
232	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	Grey-headed Canary Flycatcher		
233	<i>Luscinia cyane</i>	Siberian Blue Robin		
234	<i>Tarsiger cyanurus</i>	Orange-flanked Bush Robin		
235	<i>Copsychus saularis</i>	Oriental Magpie Robin		
236	<i>Copsychus malabaricus</i>	White-rumped Shama		
237	<i>Chaimarrornis leucocephalus</i>	White-capped Water Redstart		
238	<i>Rhyacornis fuliginosus</i>	Plumbeous Water Redstart		
239	<i>Myiomela leucura</i>	White-tailed Robin		
240	<i>Enicurus schistaceus</i>	Slaty-backed Forktail		
241	<i>Enicurus leschenaulti</i>	White-crowned Forktail		
242	<i>Cochoa viridis</i>	Green Cochua		
243	<i>Saxicola torquata</i>	Common Stonechat		
244	<i>Saxicola ferrea</i>	Grey Bushchat		
245	<i>Sturnus malabaricus</i>	Chestnut-tailed Starling		
246	<i>Sturnus sinensis</i>	White-shouldered Starling		
247	<i>Sturnus nigricollis</i>	Black-collared Starling		
248	<i>Acridotheres tristis</i>	Common Myna		
249	<i>Acridotheres cinereus</i>	White-vented Myna		
250	<i>Ampeliceps coronatus</i>	Golden-crested Myna		PARL
251	<i>Gracula religiosa</i>	Hill Myna	CA II	
252	<i>Sitta castanea</i>	Chestnut-bellied Nuthatch		
253	<i>Sitta formosa</i>	Beautiful Nuthatch	Globally Threatened - Vulnerable	PARL
254	<i>Parus spilonotus</i>	Yellow-cheeked Tit		
255	<i>Melanochlora sultanea</i>	Sultan Tit		
256	<i>Aegithalos concinnus</i>	Black-throated Tit		
257	<i>Hirundo rustica</i>	Barn Swallow		
258	<i>Hirundo daurica</i>	Red-rumped Swallow		
259	<i>Delichon sp.</i>	martin		
260	<i>Pycnonotus melanicterus</i>	Black-crested Bulbul		
261	<i>Pycnonotus jocosus</i>	Red-whiskered Bulbul		
262	<i>Pycnonotus aurigaster</i>	Sooty-headed Bulbul		
263	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	Stripe-throated Bulbul		
264	<i>Alophoixus pallidus</i>	Puff-throated Bulbul		
265	<i>Iole propinqua</i>	Grey-eyed Bulbul		
266	<i>Hemixos flavala</i>	Ashy Bulbul		
267	<i>Hypsipetes mcclellandii</i>	Mountain Bulbul		
268	<i>Hypsipetes leucocephalus</i>	Black Bulbul		
269	<i>Cisticola juncidis</i>	Zitting Cisticola		
270	<i>Prinia hodgsonii</i>	Grey-breasted Prinia		
271	<i>Prinia flaviventris</i>	Yellow-bellied Prinia		
272	<i>Prinia inornata</i>	Plain Prinia		
273	<i>Zosterops sp.</i>	white-eye		
274	<i>Tesia olivea</i>	Slaty-bellied Tesia		
275	<i>Cettia diphone</i>	Japanese Bush Warbler		
276	<i>Locustella lanceolata</i>	Lanceolated Warbler		

	SCIENTIFIC NAME	COMMON NAME	GLOBAL STATUS	LAO STATUS
277	<i>Acrocephalus aedon</i>	Thick-billed Warbler		
278	<i>Orthotomus sutorius</i>	Common Tailorbird		
279	<i>Orthotomus atrogularis</i>	Dark-necked Tailorbird		
280	<i>Phylloscopus fuscatus</i>	Dusky Warbler		
281	<i>Phylloscopus schwarzi</i>	Radde's Warbler		
282	<i>Phylloscopus proregulus</i>	Pallas's Leaf Warbler		
283	<i>Phylloscopus inornatus</i>	Yellow-browed Warbler		
284	<i>Phylloscopus tenellipes</i>	Pale-legged Leaf Warbler		
285	<i>Phylloscopus reguloides</i>	Blyth's Leaf Warbler		
286	<i>Phylloscopus davisoni</i>	White-tailed Leaf Warbler		
287	<i>Phylloscopus cantator</i>	Yellow-vented Warbler		
288	<i>Phylloscopus ricketti</i>	Sulphur-breasted Warbler		
289	<i>Phylloscopus sp</i>	Limestone Leaf Warbler		
290	<i>Seicercus burkii</i>	Golden-spectacled Warbler		
291	<i>Seicercus poliogenys</i>	Grey-cheeked Warbler		
292	<i>Abroscopus albogularis</i>	Rufous-faced Warbler		
293	<i>Abroscopus superciliaris</i>	Yellow-bellied Warbler		
294	<i>Garrulax leucolophus</i>	White-crested Laughingthrush		
295	<i>Garrulax monileger</i>	Lesser Necklaced Laughingthrush		
296	<i>Garrulax pectoralis</i>	Greater Necklaced Laughingthrush		
297	<i>Garrulax maesi</i>	Grey Laughingthrush		
298	<i>Garrulax sp. A</i>	Laughingthrush sp. A		LKL
299	<i>Garrulax erythrocéphalus</i>	Chestnut-crowned Laughingthrush		
300	<i>Pellorneum tickelli</i>	Buff-breasted Babbler		
301	<i>Pellorneum ruficeps</i>	Puff-throated Babbler		
302	<i>Malacopteron cinereum</i>	Scaly-crowned Babbler		
303	<i>Pomatorhinus hypoleucus</i>	Large Scimitar Babbler		
304	<i>Pomatorhinus schisticeps</i>	White-browed Scimitar Babbler		
305	<i>Pomatorhinus sp</i>	scimitar -babbler		
306	<i>Pomatorhinus ruficollis</i>	Streak-breasted Scimitar Babbler		
307	<i>Pomatorhinus ochraceus</i>	Red-billed Scimitar Babbler		
308	<i>Pomatorhinus ferruginosus</i>	Coral-billed Scimitar Babbler		
309	<i>Napothena brevicaudata</i>	Streaked Wren Babbler		
310	<i>Napothena epilepidota</i>	Eyebrowed Wren Babbler		
311	<i>Pyrocephala pusilla</i>	Pygmy Wren Babbler		
312	<i>Stachyris chrysaea</i>	Golden Babbler		
313	<i>Stachyris nigriceps</i>	Grey-throated Babbler		
314	<i>Stachyris striolata</i>	Spot-necked Babbler		

	SCIENTIFIC NAME	COMMON NAME	GLOBAL STATUS	LAO STATUS
315	<i>Macronous gularis</i>	Striped Tit Babbler		
316	<i>Pteruthius flaviscapris</i>	White-browed Shrike Babbler		
317	<i>Pteruthius melanotis</i>	Black-eared Shrike Babbler		
318	<i>Pteruthius aenobarbu</i>	Chestnut-fronted Shrike Babbler		
319	<i>Gampsorhynchus rufulus</i>	White-hooded Babbler		
320	<i>Actinodura ramsayi</i>	Spectacled Barwing		
321	<i>Minla cyanouoptera</i>	Blue-winged Minla		
322	<i>Minla strigula</i>	Chestnut-tailed Minla		
323	<i>Minla ignotincta</i>	Red-tailed Minla		
324	<i>Alcippe castaneiceps</i>	Rufous-winged Fulvettta		
325	<i>Alcippe dubia</i>	Rusty-capped Fulvettta		
326	<i>Yuhina flavicollis</i>	Whiskered Yuhina		
327	<i>Yuhina zantholeuca</i>	White-bellied Yuhina		
328	<i>Paradoxornis gularis</i>	Grey-headed Parrotbill		
329	<i>Paradoxornis nipalensis</i>	Black-throated Parrotbill		
330	<i>Dicaeum agile</i>	Thick-billed Flowerpecker		
331	<i>Dicaeum chrysorrheum</i>	Yellow-vented Flowerpecker		
332	<i>Dicaeum concolor</i>	Plain Flowerpecker		
333	<i>Dicaeum ignipectus</i>	Fire-breasted Flowerpecker		
334	<i>Dicaeum cruentatum</i>	Scarlet-backed Flowerpecker		
335	<i>Anthreptes singalensis</i>	Ruby-cheeked Sunbird		
336	<i>Hypogramma hypogrammicum</i>	Purple-naped Sunbird		
337	<i>Aethopyga gouldiae</i>	Mrs Gould's Sunbird		
338	<i>Aethopyga nipalensis</i>	Green-tailed Sunbird		
339	<i>Aethopyga christinae</i>	Fork-tailed Sunbird		
340	<i>Aethopyga saturata</i>	Black-throated Sunbird		
341	<i>Aethopyga siparaja</i>	Crimson Sunbird		
342	<i>Arachnothera longirostra</i>	Little Spiderhunter		
343	<i>Arachnothera magna</i>	Streaked Spiderhunter		
344	<i>Passer flaveolus</i>	Plain-backed Sparrow		
345	<i>Passer montanus</i>	Eurasian Tree Sparrow		
346	<i>Dendronanthus indicus</i>	Forest Wagtail		
347	<i>Motacilla alba</i>	White Wagtail		
348	<i>Motacilla flava</i>	Yellow Wagtail		
349	<i>Motacilla cinerea</i>	Grey Wagtail		
350	<i>Anthus richardi</i>	Richard's Pipit		
351	<i>Anthus rufulus</i>	Paddyfield Pipit		
352	<i>Anthus hodgsoni</i>	Olive-backed Pipit		
353	<i>Anthus cervinus</i>	Red-throated Pipit		
354	<i>Lonchura striata</i>	White-rumped Munia		
355	<i>Emberiza fucata</i>	Chestnut-eared Bunting		
356	<i>Emberiza pusilla</i>	Little Bunting		

	SCIENTIFIC NAME	COMMON NAME	GLOBAL STATUS	LAO STATUS
357	<i>Emberiza aureola</i>	Yellow-breasted Bunting		
358	<i>Emberiza rutila</i>	Chestnut Bunting		
359	<i>Manis javanica</i>	Sunda Pangolin	Globally Near-Threatened; CA II	ARL
360	<i>Tupaia belangeri</i>	Northern Treeshrew	CA II	
361	<i>Nycticebus coucang</i>	Slow Loris	CA II	LKL
362	<i>Nycticebus pygmaeus</i>	Pygmy Loris	Globally Threatened - Vulnerable; CA II	LKL
363	<i>Macaca nemestrina</i>	Pig-tailed Macaque	Globally Threatened - Vulnerable; CA II	PARL
364	<i>Manis pentadactyla</i>	Chinese Pangolin	Globally Near-Threatened; CA II	ARL
365	<i>Macaca assamensis</i>	Assamese Macaque	Globally Threatened - Vulnerable; CA II	PARL
366	<i>Macaca mulatta</i>	Rhesus Macaque	Globally Near-Threatened; CA II	PARL
367	<i>Macaca arctoides</i>	Bear Macaque	Globally Threatened - Vulnerable; CA II	PARL
368	<i>Pygathrix nemaeus</i>	Douc Langur	Globally Threatened - Endangered; CA I	ARL
369	<i>Hylobates sp.</i>	gibbon		
370	<i>Cuon alpinus</i>	Dhole	Globally Threatened - Vulnerable; CA II	ARL
371	<i>Ursus thibetanus</i>	Asiatic Black Bear	Globally Threatened - Vulnerable; CA I	ARL
372	<i>Ursus malayanus</i>	Sun Bear	Data Deficient (Global); CA I	ARL
373	<i>Mustela strigidorsa</i>	Back-striped Weasel	Globally Threatened - Vulnerable	LKL
374	<i>Martes flavigula</i>	Yellow-throated Marten		
375	<i>Lutrogale sp.</i>	otter		
376	<i>Aonyx cinerea</i>	Oriental Small-clawed Otter	CA I	ARL
377	<i>Viverra zibetha</i>	Large Indian Civet		
378	<i>Viverricula indica</i>	Small Indian Civet		
379	<i>Prionodon pardicolor</i>	Spotted Linsang	CA I	LKL
380	<i>Paradoxurus hermaphroditus</i>	Common Palm Civet		
381	<i>Paguma larvata</i>	Masked Palm Civet		
382	<i>Arctogalidia trivirgata</i>	Small-toothed Palm Civet		
383	<i>Herpestes urva</i>	Crab-eating Mongoose		
384	<i>Prionailurus bengalensis</i>	Leopard Cat	CA II	
385	<i>Pardofelis marmorata</i>	Marbled Cat	CA I	LKL
386	<i>Panthera pardus</i>	Leopard	CA I	ARL
387	<i>Panthera tigris</i>	Tiger	Globally Threatened - Endangered; CA I	ARL
388	<i>Elephas maximus</i>	Asian Elephant	Globally Threatened - Endangered, CA I	ARL
389	<i>Sus sp</i>	pig		
390	<i>Tragulus javanicus</i>	Lesser Oriental Chev-		

	SCIENTIFIC NAME	COMMON NAME	GLOBAL STATUS	LAO STATUS
		rotain		
391	<i>Cervus unicolor</i>	Sambar		PARL
392	<i>Muntiacus muntjak</i>	Red Muntjac		
393	<i>Bos gaurus</i>	Gaur	Globally Threatened - Vulnerable; CA I	ARL
394	<i>Bos javanicus</i>	Banteng	Globally Threatened - Endangered	ARL
395	<i>Naemorhedus sumatraensis</i>	Southern Serow	Globally Threatened - Vulnerable; CA I	PARL
396	<i>Pseudoryx nghetinhensis</i>	Saola	Globally Threatened - Endangered; CA I	ARL
397	<i>Ratufa bicolor</i>	Black Giant Squirrel	CA II	PARL
398	<i>Callosciurus erythraeus</i>	Pallas's Squirrel		
399	<i>Callosciurus inornatus</i>	Inornate Squirrel	Globally Threatened - Vulnerable	LKL
400	<i>Tamiops maritimus</i>	Eastern Striped Squirrel		
401	<i>Dremomys rufigenis</i>	Red-cheeked Squirrel		
402	<i>Menetes berdmorei</i>	Berdmore's Squirrel		
403	<i>Petaurista sp.</i>	flying Squirrel		
404	<i>Petaurista elegans</i>	Lesser Giant Flying Squirrel		
405	<i>Hystrix sp.</i>	porcupine		
406	<i>Megaerops niphanae</i>	Northern Tail-less Fruit Bat		
407	<i>Macroglossus sobrinus</i>	Hill Long-tongued Fruit Bat		
408	<i>Rhinolophus luctus</i>	Large Woolly Horse-shoe Bat		PARL
409	<i>Rhinolophus paradoxolophus</i>	Bourret's Horseshoe Bat	Globally Threatened - Vulnerable	PARL
410	<i>Rhinolophus macrotis</i>	Big-eared Horseshoe Bat		PARL
411	<i>Rhinolophus pearsonii</i>	Pearson's Horseshoe Bat		PARL
412	<i>Rhinolophus sp.</i>	horseshoe bat		
413	<i>Rhinolophus pusillus</i>	Least Horseshoe Bat		PARL
414	<i>Rhinolophus malayanus</i>	Malayan Horseshoe Bat		PARL
415	<i>Rhinolophus thomasi</i>	Thomas's Horseshoe Bat	Globally Near-Threatened	PARL
416	<i>Rhinolophus affinis</i>	Intermediate Horse-shoe Bat		PARL
417	<i>Hipposideros pomona</i>	roundleaf bat		
418	<i>Hipposideros cineraceus</i>	Least Roundleaf Bat		PARL
419	<i>Hipposideros lylei</i>	Shield-faced Roundleaf Bat	Globally Near-Threatened	PARL
420	<i>Hipposideros armiger</i>	Great Roundleaf Bat		PARL
421	<i>Aselliscus stoliczkanus</i>	Stoliczka's Trident Bat		PARL
422	<i>Myotis sp.</i>	myotis bat		
423	<i>Myotis annectans</i>	Hairy-faced Myotis	Globally Near-Threatened	LKL
424	<i>Myotis montivagus</i>	Large Brown Myotis	Globally Near-Threatened	LKL
425	<i>Myotis horsfieldii</i>	Horsfield's Myotis		
426	<i>Myotis hasseltii</i>	Rickett's Large-footed Myotis	Globally Near-Threatened	PARL

	SCIENTIFIC NAME	COMMON NAME	GLOBAL STATUS	LAO STATUS
427	<i>Eptesicus serotinus</i>	Serotine		
428	<i>Tylonycteris pachypus</i>	Lesser Flat-headed Bat		
429	<i>Pipistrellus sp</i>	pipistrelle bat		
430	<i>Miniopterus schreibersii</i>	Common Bent-winged Bat		PARL
431	<i>Murina sp.</i>	tube-nosed bats		
432	<i>Murina tubinaris</i>	Tube-nosed bat		
433	<i>Murina huttonii</i>	Hutton's Tube-nosed Bat	Globally Near-Threatened	LKL
434	<i>Murina cyclotis</i>	Round-eared Tube-nosed Bat		
435	<i>Kerivoula papillosa</i>	Papillose Woolly Bat		
436	<i>Kerivoula hardwickii</i>	Hardwicke's Woolly Bat		
437	<i>Phoniscus jagorii</i>	Greater Groove-toothed Bat		
438	<i>Rat sp</i>	rat		
439	<i>Niviventer sp.</i>	rat		
440	<i>Chiromyscus chiropus</i>	Fea's Tree Rat		LKL
441	<i>Maxomys surifer</i>	Red Spiny Rat		
442	<i>Maxomys sp.</i>	rat		
443	<i>Amolops cremnobatus</i>	frog		
444	<i>Platysternon megacephalum</i>	Big-headed Turtle		ARL
445	<i>Cuora galbinifrons</i>	Indochinese Box Turtle	Globally Near-Threatened	ARL
446	<i>Cuora trifasciata</i>	Chinese Three-striped Box Turtle	Globally Threatened - Endangered	PARL
447	<i>Sacalia quadriocellata</i>	Four-eyed Turtle	Globally Threatened - Vulnerable	PARL
448	<i>Manouria impressa</i>	Impressed Tortoise	Globally Threatened - Vulnerable; CA II	ARL
449	<i>Amyda cartilaginea</i>	Asiatic Softshell Turtle	Globally Threatened - Vulnerable	PARL
450	<i>Cyrtodactylus interdigitalis</i>	gecko		
451	<i>Calotes emma</i>	lizard		
452	<i>Calotes versicolor</i>	lizard		
453	<i>Physignathus cocincinus</i>	Water Dragon		PARL
454	<i>Ophisaurus sp.</i>	legless lizards		
455	<i>Varanus bengalensis</i>	Bengal Monitor	CA I	PARL
456	<i>Varanus salvator</i>	Water Monitor	CA II	PARL
457	<i>Lipinia sp.</i>	skink		
458	<i>Mabuya multifasciata</i>	skink		
459	<i>Scincella reevesi</i>	skink		
460	<i>Python reticulatus</i>	Reticulated Python	CA II	PARL
461	<i>Pareas hamptoni</i>	Hampton's Slug Snake		
462	<i>Pseudoxenodon bambusicola</i>	Chinese Mountain Keelback		
463	<i>Ptyas korros</i>	Indochinese Ratsnake		PARL
464	<i>Rhabdophis subminiatus</i>	Red-necked Keelback		
465	<i>Sinonatrix aequifasciata</i>	Mountain Keelback		
466	<i>Ophiophagus hannah</i>	King Cobra	CA II	PARL
467	<i>Trimeresurus mucrosquamatus</i>	Checker-backed Pit Viper		
468	<i>Trimeresurus popeiorum</i>	Popes' Pit Viper		

